

Vol. 1X

No. 3

27th July, 1977.
(Wednesday)
5 Sravana, 1899 S.E.

THE ANDHRA PRADESH Legislative Assembly Debates OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGES
Oral Answers to Questions.	.. 257
Short Notice Questions and Answers	.. 278
Written Answers to Questions (Starred)	.. 293
Matters under Rule 329 :	
(1) Alternative arrangement for Admission in Osmania University for Sri Venkateswara University students who could not appear in entrance examination	.. 297
(2) Demands of Visakhapatnam Teachers Federation	.. 299
Calling attention to matters of urgent public importance :	
re: Strike by the workers of the Chemicals and Fertilisers Division, Kovvur	.. 300
Business of the House.	.. 301
Papers laid on the Table :	
(1) The A.P. Agricultural Indebtedness (Relief) Rules, 1977.	.. 301
(2) The A. P. Housing Board, Travelling Allowances Rules, 1977	.. 302
(3) The A. P. Housing Board (Allotment of Plots) Rules, 1977	.. 302
Paper placed on the Table :	
re: Report on the decisions of the Business Advisory Committee	.. 302
	Contd. on 3rd Cover

**THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES.
OFFICIAL REPORT**

Thirtieth Day of the Tenth Session of
the Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY.

Wednesday, the 27th July, 1977.

The House met at Half-Past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair).

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Airconditioning of operation theatres in Guntur Govt.
General Hospital

406—

* 10137Q.—Sri Nissankara Rao Venkataratnam (Guntur-II):—
Will the Minister for Health & Medical be pleased to state:

(a) whether the operation theaters and children high ward fever of Guntur Government General Hospital are airconditioned;

(b) if the operation theaters are not airconditioned, the reasons therefor;

(c) whether it is a fact that the airconditioner of Children High Fever ward was removed and fixed to the Office room of the Superintendent;

(d) whether it is also a fact that one airconditioner was removed from Hospital and fixed in the house of the Superintendent Sri Lakshman Rao; and

(e) if so, the action taken by the Government?

The Minister for Health (Sri K. Rajamallu):— (a) No Sir,

(b) Due to paucity of funds, the work could not be taken up.

(c) No Sir,

(d) No Sir.

(e) Does not arise.

---

* An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—అధ్యక్షా, మొన్న 21 వ తారీఖు నాడు దీనికి సంబంధించిన ప్రశ్న ఒకటి వచ్చింది; ఈ ఎయిర్ కండిషనర్స్ అఫీసుగదిలో ఒకటి, యింట్లో ఒకటి పెట్టుకున్నానని, దానిపై, ఒక అఫీసర్ ను పంపించి ఎంక్వయరీ చేయిస్తారని మంత్రిగారు అప్పుడు సమాధానం చెప్పారు. ఆ విధంగా, ఎంక్వయరీ అఫీసర్ ను పంపించి చేయించారా?

శ్రీ కె. రాజమల్లు :—మా పార్ట్ సెక్రటరీ, డి. యం. యస్. ఇద్దరూ పోయినారు. లేటెస్టు ఇన్ ఫర్ మేషన్, నిన్న కూడా నేను తెలుసుకున్నాను. ఏమిటి మాటిమాటికి యీ ప్రశ్న వస్తున్నదని. గా. సభ్యులు కూడా హాస్పిటల్ కు వెళ్ళి తెలుసుకోవచ్చు. ఆయన రూంలో లేనేలేదు. ఇంట్లో ఆయన స్వయంగా 'రిగి లో', స్వంత డబ్బుతో కొనుక్కుని పెట్టుకున్నాడు. అది వెరిఫై చేశాము. That is nothing todo with the Government Air-Conditioner.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—అధ్యక్షా మెడికల్ డిప్ ఎక్స్-రే ప్లాంట్ యూనిట్ ఒకటి, నేను పైల్ నం. యిస్తాను. పైల్ నం. 1084/ఎఫ్ 2/75 రెండు ఎయిర్ కండిషనర్స్ ప్రభుత్వ అనుమతి లేకుండా యీయన తెప్పించారా, లేదా? అవి ఇప్పుడు హాస్పిటల్ లో వున్నాయా?

శ్రీ కె. రాజమల్లు :—ప్రభుత్వ అనుమతితోనే తెప్పించారు. కావాలంటే మీకు వివరాలు యిస్తాను. ప్రభుత్వ అనుమతి లేకుండా వారు కొనడానికి వీలేదు. మొత్తం ఏడు వున్నాయి. రెండు కర్నూలులో-ఎ వార్డులోను, బి వార్డులోను వున్నాయి. ఒకటి ఐ.సి.సి. యూనిట్ లో, పి. డబ్ల్యు. డి. వారికి యిచ్చారు. గవర్నమెంటు వర్సెస్ చేసిన మరో రెండు-ఒకటి హై ఫీవర్ వార్డులో, మరొకటి ప్రీమెచ్యూర్ వార్డులో వున్నాయి.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—అవరేషన్ థియేటర్ లో యివి చాలా అవసరం ప్రత్యేకంగా గుంటూరులో ఎయిర్ కండిషనర్స్ చాలా అవసరం. అక్కడ చాలా సివియల్ సమ్మర్ వుంటుంది. పాసిటీ ఆఫ్ ఫండ్స్ వలన పెట్టలేకపోయినాం అంటున్నారు. ఇప్పటికీ ఏడు వున్నట్లు చెబుతున్నారు. ఈ యూనిట్స్ నుండి ట్రాన్స్ ఫర్ చేయడమో, లేక కొత్త వి కొనడమో చేయడం చాలా అవసరంగా ఉంది. లేకపోతే, ఒక్కొక్కసారి అవరేషన్ చేస్తున్నప్పుడు కరెంట్ ఫెయిల్ అయితే చాలా ప్రమాదంగా వుంటుంది కాబట్టి వెంటనే అక్కడ అవరేషన్ థియేటర్ లో ఎయిర్ కండిషనర్ ను ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ కె. రాజమల్లు :—ఇప్పుడు వేడియాట్రక్ వార్డులో ట్యూబ్ అవరేషన్ థియేటర్స్ కట్టాలని అవకున్నాం. అందుకు డబ్బు చాలా అవసరం. అందువలన వెంటనే వి డో ఎయిర్ కండిషనర్స్-విండోస్ వున్నచోట-ఒకటి అవరేషన్ థియేటర్ లో, మరొకటి హార్ట్-అవరేషన్ థియేటర్ లో పెట్టడానికి అంచనాపేసి పి. డబ్ల్యు. డి. వారికి పంపించడం జరిగింది. అక్కడ నుంచి ఎస్టిమేటును రాగానే దానిని టేకప్ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు (బాపట్ల) :— అధ్యక్షా, ఇప్పుడు వెంకటరత్నం గారు అడుగుతూ చాలా డిటెయిల్స్ యిచ్చారు. వారిచ్చిన ఇన్ ఫర్ మేషన్ కరెక్ట్

కాదని మంత్రిగారు చెప్పారు. వారు ఫైల్ నంబరుతో సహా యిచ్చారంటే అక్కడ ఆఫీసులో ఎవరో యిందులో కుమ్మక్క అయినారన్నమాట. వారు రాంగ్ ఇన్ ఫర్మేషన్ యిస్తున్నారన్నమాట. ఈ రాంగ్ ఇన్ ఫర్మేషను ఎక్కడ నుండి వెదుకున్నదనే విషయం గురించి గవర్నమెంటు వాకబు చేయిస్తుందా ?

శ్రీ కె. రాజమల్లు :— వారికి ఏదో ఒక స్టోర్సు నుంచి వచ్చి వుంటుంది. వారు అడుగుతున్నారు.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు :— ఫైల్ నంబరుతో సహా వారు యివ్వడం జరిగింది. That means somebody is in contact with the Department and somebody has divulged wrong information.

Mr. Speaker :— How can you say it is wrong information ?

Sri A. Sreeramulu :— I want to know whether the communications sent from this Hospital are numbered ? If so, what exactly is the secrecy ? There is absolutely nothing to suspect anybody or to think of any further investigation. The file is an open thing. When a letter is addressed to a Firm or Company for supply of some articles, it will go with a number. Is this a fact or not ?

Sri K. Rajamallu :— I do not want to go into all these things. It is the right of the Member to put a question and if it is possible, I will answer that question.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :— అధ్యక్షా, నా దగ్గర ఫోటోస్టాప్ కాపీ వుంది. 28-5-77 న యీ ఎయిర్ కండిషనర్స్ రిపేరింగ్ కొరకని బయటకుపోయి నట్లు హాస్పిటల్ నుంచి బయటకుపోయినట్లుగా నా వద్ద వుంది. మినిస్టర్ గారు మొన్న చెప్పినప్పుడు ఒక ఎంక్వయిరీ ఆఫీసరును పేసి, విచారణ చేసేటప్పుడు యీ లక్ష్యరావుగారిని పేను పిస్ట్ చేస్తాను అని వారు ఎన్క్వయిరెన్సు యిచ్చారు. ఇప్పుడు ఆఫీసరును పంపించాము, ఎంక్వయిరీ చేయించాము అంటున్నారు. ఆయన్ని అక్కడ నుంచి పిస్ట్ చేయకుండా ఎందుకు చేశారు ? ఈ కొశ్చెస్ వచ్చిన తరువాత నాకొక రిప్రజెంటేషను కూడా వచ్చింది గుంటూరు నుంచి. దాని ప్రకారంగా రికార్డుస్ డి. యం. యస్. ఆఫీసులో కేంద్రంగా వున్నాయి అన్నారు. వారిని పిస్ట్ చేయకుండా ఎంక్వయిరీ చేయించడంవలన ఏమిటి వువయోగం ? ఈ విధంగా పిస్ట్ చేయకుండా చేయడం వారిని పిస్ట్ చేసినట్లు కాదా ?

Sri K. Rajamallu :— It is a separate question.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :— దీనికి మళ్ళీ సెవరేట్ కొశ్చెను ఏమిటి ?

I am referring to the previous proceedings.

Sri K. Rajamallu :— I have answered this particulars question of transfer, shifting, etc. I do not want to add any thing this time.

Sri M. Venkataratnam :— Previously, the Hon'ble Minister said that the Superintendent will be shifted before the enquiry is commenced. Now, he says that the enquiry has commenced. Is not it breach of the assurance given on the floor of the House? Where is the necessity for a separate question. I am referring to the proceedings dated 21-6-77. It is not even a week days past.

Sri K. Rajamallu :— The breach of assurance does not arise out this subject. On that day, on a different supplementary, I don't remember, Sir, I answered this question.

Mr. Speaker :— He does not remember the assurance given.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :— ఆధ్యక్షా, ఇప్పుడు మినిస్టర్ గారు ఒకమాట చెప్పారు. దానిని మీరు నమ్ముతున్నారా? 21-రి న అది యిక్కడ వచ్చింది. తరువాత నాకొక రిప్రజెంటేషను వచ్చింది. ఇక్కడ యీ కొత్తను వచ్చిందని, వెంటనే ఆ ఎయిర్ కండిషనింగ్ ను 23-రి న బిగించారని నాకు వచ్చిన రిప్రజెంటేషన్ లో వుంది. ఆ గేట్ హౌస్ కూడా ఫోటోస్టాట్ పంపించారు. ఇంతకంటే ఆఫెంటిక్ ఇన్ ఫర్మేషన్ ఏం కావాలి? మంత్రిగారు ప్రామిస్ చేసినట్లుగా ఆ సూపరింటెండెంట్ ను పిట్ట చేసి ఎంక్వయిరీ చేయాలి. నాకు మరో రెండు మూడు రిప్రజెంటేషన్స్ వచ్చాయి. ఇది ఒకటే కాదు, నాలుగైదు ఎలిగేషన్స్ కూడా వున్నాయి. అయినా అక్కడ వుంచి ఎంక్వయిరీ చేశామనడం మీనింగ్ లెస్ థింగ్, సూపరింటెండెంట్ ను అక్కడ పెట్టి ఎంక్వయిరీకి వెడితే ఎవరు సాక్ష్యం చెప్పడానికి ముందుకు వస్తారు?

8 40 a.m.

Sri K. Rajamallu :— The member's information is not based on facts and figures. I have verified and got the correct information from the Secretary and the D.M. and H. S.

శ్రీ జె. దామోదరరావు (బుగ్గారం) :— సూపరింటెండెంట్ అత్యధికారాన్ని గుంటూరులో ఎప్పటినుంచి వుంటున్నారు? వారిపై ఎలిగేషన్స్ వుండగా ట్రాన్స్ ఫర్ చేయకుండా వుండటానికి కారణం ఏమిటి?

Sri K. Rajamallu :— He came recently Sir.

Misappropriation of Funds by the President & Secretary of Devarakonda Taluk Co-op. Marketing Society

407—

*10096—I Q.—Sarasri B. Rama Sarma (Devarakonda) and M. Nagi Reddy (Gurajala):— Will the Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the President and the Secretary of Devarakonda Taluk Co-operative Marketing Society, in Nalgonda District, have misappropriated funds during the year 1974-75, 1975-76 and 1976-77;

(b) the amount of the funds misappropriated; and

(c) the action taken against the persons who are responsible for the misappropriation of funds?

The Minister for Co-operative (Sri B. Subba Rao):--(a) Yes Sir

(b) Rs. 28,612/-

[c] Enquiry has been ordered under Section 51 of the Andhra Pradesh Co-operative Societies Act, 1964 and disciplinary action has been initiated against the Secretary.

శ్రీ బి. రామకర్మ :—దుర్వినియోగం అయిన 28 వేలలో కార్యదర్శి భాగం ఎంత, అధ్యక్షుని భాగం ఎంత ? మూడు సంవత్సరాల నుండి ఆడిట్ జరగలేదా? జరిగినా దుర్వినియోగం అయినట్లు బయటకు రాలేదా? ఒక వేళ వచ్చి పుంటే ఏమి చర్య తీసుకున్నారు ?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :—దీనిలో ఎక్కువ భాగం డిపార్టుమెంట్ పైదు జరిగింది. ప్రెసిడెంటు 1400 ఎడ్యూక్సు తీసుకొని కట్టలేదు. 74-75 లో ఆడిట్ జరిగింది కాని దానిలో ఇన్స్పెక్టర్స్ ఎవరూ దీనిని పాయింట్లు తీయలేదు, వారు ఎందుకు పాయింట్ చేయలేదో తెలుసుకొని యాక్చన్ తీసుకోవలసిందని చెప్పాము. కార్యదర్శిని సస్పెండ్ చేసి ఎంక్వయిరీ చేయవలసిందిగా గవర్నమెంటు ఉత్తర్వులు ఇచ్చింది.

శ్రీ మహమ్మద్, రజాబ్ అలీ (ఖమ్మం) :—ఇంత మొత్తం దుర్వినియోగం అయినప్పుడు దానినిరాబట్టడానికి తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి ? ఆస్తులు వున్నాయా రికవరీ చేయడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు ?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :—ఇది నెల క్రిందటే బయటకు వచ్చింది. ఇప్పుడు చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. మా దృష్టికి రాగానే కార్యదర్శిని సస్పెండ్ చేసి ఎంక్వయిరీ జరపాలని ఆర్డర్ చేయడం జరిగింది. రికవరీకి సివిల్, క్రిమినల్ చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ తె. రామోదరరావు :—ఆడిట్ లో దీనినిబయట పెట్టని వారిపై చర్యలు తీసుకుంటారా ? ప్రెసిడెంటుపై ప్రొయర్ అఫిషియల్స్ ను పంపి విచారణ జరిపించి చర్యలు తీసుకుంటారా ?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :—ఎవరు రెస్పాన్సిబుల్ అయితే వారిమీద చర్య తీసుకుంటాము. సెక్రటరీని సస్పెండ్ చేయాలని ఉత్తర్వులిచ్చాము.

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పం) :—74-75 లో ఎంత దుర్వినియోగం అయింది, 75-76 లో ఎంత దుర్వినియోగం అయింది, 76-77 లో ఎంత దుర్వినియోగం అయింది, ఎలా అయింది ఆ వివరాలు చెప్పగలరా ?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :—ఎరువులు కొనటానికి, బట్టలు కొనటానికి అప్పుడప్పుడు తీసుకున్న ఎడ్యూక్సులో మిగిలినది తిరిగి కట్టకపోవడము జరిగింది. అయిదు వేలు ఎడ్యూక్సుగా తీసుకొని అందులో రెండువేలే ఖర్చు చేసి మిగిలింది అను చేయకపోవడం, ఈ విధంగా కట్టకపోవడంవల్ల తేలిన డబ్బు అది.

శ్రీ ఎ. వీరప్ప (నల్లమడ) :—కోవరేటర్ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించిన విచారణకు హిందువుర్ ఆర్.డి.ఎ.ను పంపితే మూడు నాలుగు నెలలు అయినా రిపోర్టు రాలేదంటారు. దానికి కారణం ఏమిటి ?

శ్రీ వి. సుబ్బారావు :—ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయండి.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు (విశాఖపట్టణం-2) :—ప్రశ్న వేసిన తరువాత సెక్రటరీ మీద చర్యతీసుకున్నామని చెప్పారు. ప్రెసిడెంటు పై ఏమీ చర్య తీసుకున్నాడు. కోపరేటివ్ డిపార్టుమెంటులో జరిగే అవకతవకలపై చర్యలు తీసుకోవటానికి ప్రత్యేక మిషనరీ వున్నదా? ఇప్పుడు ఆ ప్రెసిడెంటు ఇంకా ఆ పదవిలో వున్నాడా?

శ్రీ వి. సుబ్బారావు :—ప్రెసిడెంటుపై సివిల్, క్రిమినల్ చర్యలు తీసుకుంటాము. ఇప్పుడు ఆయనను తీసేశారు.

శ్రీ ఇ. అయ్యప్పరెడ్డి (పాణ్యం) :—కోపరేటివ్ సొసైటీలలో డబ్బు దుర్వినియోగం చేస్తున్న ప్రెసిడెంటు, సెక్రటరీల, ఆఫీసర్ల సంఖ్య పెరిగిపోతున్నది. ఇటువంటి పురానా పెద్ద మనుష్యుల పెద్దను వెలకొకసారి దిన పత్రికలలో ప్రకటిస్తే ప్రజలకు తెలుస్తుంది. కనుక అలాంటి ప్రకటనలు చేయించటానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ వి. సుబ్బారావు :—మంచి నలహా, ఇది ఆలోచిస్తాము,

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం నాయుడు :—సెంట్రల్ ల్యాండ్ మార్టిగేజ్ బ్యాంక్ లో వున్న విజిలెన్స్ సెల్ మాదిరి వీటిలో కూడా పెట్టటానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ వి. సుబ్బారావు :—విజిలెన్స్ సెల్ పెట్టాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి వుంది.

శ్రీమతి తె. ఈశ్వరీబాయి (యల్లారెడ్డి) :—ఎసెంబ్లీలో రెండు రోజులకొకసారి ఇలా సొసైటీలలో డబ్బు కాజేస్తున్న విషయాల గురించి ప్రశ్నలు వస్తున్నాయి. ఇటువంటివి జరుగకుండా చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ వి. సుబ్బారావు :—ఎన్ని చర్యలు తీసుకుంటున్నా దుర్వినియోగం అవుతూనే వుంటున్నది. గట్టి చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. ఇందులో ప్రభుత్వ లోటు లేదు.

శ్రీ వి. రామకర్మ :—ప్రెసిడెంటు వాడుకున్న డబ్బును తిరిగి చెల్లించాడా?

శ్రీ వి. సుబ్బారావు :—చెల్లించలేదు. మొన్ననే బయటపడింది. సివిల్, క్రిమినల్ చర్యలు తీసుకుంటాము. సెక్రటరీని సస్పెండ్ చేయాలని ఆర్డర్ వంపాము.

8-50 a. m.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి (కమలాపూర్) :—సహకార సంస్థలలో ప్రజా సామ్య పద్ధతుల ద్వారా ఎన్నికలు జరగాలి. ఈ ప్రభుత్వం వారు 10-12 సంవత్సరాలుగా ఏ సహకార సంస్థకూ ఎన్నికలు జరుపలేదు. అదే అధ్యక్షుని కంటిమ్యా చేసుకుంటూపోతే ఈ రకంగానే జరుగుతుంటుంది. దీనిని అరికట్టాలంటే ఈ సంస్థలకు ఎన్నికలు జరిపితే కరప్షన్ ను ప్రజలే రూపుమాపుతారు. అందుకు త్వరలో చారిత్రకము ఏదే వా తీందా?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :—డిమాండుపై చర్చ సందర్భంలో మనవి చేసాము. జైలాస్ సవరణ కావలసి ఉంది.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :—వది సంవత్సరాలుగా జైలాస్ సవరణ కాకపోడం ఏమిటి? ఒక్క సంవత్సరం కూడా ఎన్నికలు లేవు.

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :—గత రెండు సంవత్సరాలుగా ఎమెర్జెన్సీ కాలంలోనే ఎన్నికలు జరుగలేదు. మేనేజిమెంటు బోర్డుతో 50 శాతం బహిష్కరణ వర్గాలకు ఉండాలని సవరణ తీసుకువచ్చాం. అది పూర్తి కాగానే ఎన్నికలు పెడతారు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—ఎమెర్జెన్సీ ఉండి కనుక ఎన్నికలు జరుగలేదు. అటువల్ల ఎమెర్జెన్సీ కాలంలో ఎన్నికలు జరుగకూడదని ఏమైనా ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ ఉన్నాయా?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :—అటువంటి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది.

Posting of Teachers Working In P.R. Schools In Their Native Places.
408—

*10094 T Q.—Sri A. Sreeramulu (Eluru) —Will the Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

(a) whether the Governments have taken any policy decision that teachers of Panchayat Raj Schools should not be posted in their native places;

(b) if so, the reasons for this decision;

(c) the date from which the new procedure came into effect; and

(d) whether similar directives have been given in respect of other departments?

(e) if not, the reasons therefor.

The Minister for Panchayati Raj (Sri L. Lakshmandas):—

(a) Yes, Sir.

(b) (c) (d) Sri Vengal Rao Committee on Panchayati Raj Administration (1968) and the Study Team (1974) constituted by the Andhra Pradesh State Chamber of Panchayati Raj had recommended such a restriction. The views and suggestions of the Consultative Committee on Education and Panchayati Raj (1975) were also considered. The restriction was imposed with effect from 16-3-1975, the date of instruction issued in G.O.Ms.No. 162, P.R. dated 16-3-1975, which were also adopted in the rules issued in G.O.Ms.No.429 P.R. dated 13-8-1975. As per G. O. Ms. No. 468, G. A. (Ser.A) Department dated 27-8-1973 no Gazetted Officer shall be posted to any place in his native district. No such orders have been issued in respect of non-gazetted Officers working under the Government.

In terms of the statement made by me on the floor of this House on 25-7-1977, Government have decided to issue instructions to all Special Officers of Panchayat Samithis and Zilla Parishads that request transfers of teachers working in Panchayat Samithis and Zilla Parishads should be considered favourably even though such transfers necessitate posting of persons in the native taluks or native places. Orders will issue in due course.

Sri A. Sriramulu :—He has read a lengthy answer. He has covered all the clauses. I want to know whether the Collectors are honouring and obeying instructions of the Minister for Panchayat Raj ?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :—ఆనర్ చేయలేదని కాదు కాని కొన్ని చోట్ల మిస్ లిడ్ జనారు. కొన్ని చోట్ల అనుకున్న దానికంటే ఎక్కువ ట్రాన్స్ ఫర్స్ జరిగాయి. ఇటువంటి కంప్లయింట్స్ వచ్చిన కారణంగానే రికన్సిడర్ చేసి నేటివ్ ప్లేస్ లకు పంపాలని నిర్ణయం తీసుకున్నాము.

Sri A. Sriramulu :—I would like to bring to his notice a very concrete instance of West Godavari. 250 Village Development Officers have been transferred on masse. I don't know what exactly is the provocation for that Collector to transfer 250 Village Development Officers. They have been transferred not from one group to the other group, but they have been transferred out of the division. This was represented to the Minister. What action was taken against the Collector concerned for this unwarranted transfers creating so much of discontent in the district.

శ్రీ తె. వెంకటరావు :—ఆన్ పారంటుడ్ ఎందుకు అవుతుంది ? లాంక్ స్టాండింగ్ గా ఒక చోట ఉన్న వారిని ట్రాన్స్ ఫర్ చేయాలని ప్రభుత్వ ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ ఉన్నాయి. వాటినిబట్టి చేసారు.

Sri A. Sriramulu :—On a point of clarification, Sir. Government instructions are very clear that they can be transferred by the B.D.Os. from one group to the other group and not out of the division and Government instructions are already implemented during 1976. Subsequent to that the Collector has transferred 250 persons. I understand if there are complaints against half a dozen persons or 20 persons or 50 persons. To transfer at a time all the 250 persons out of the division is not good. Does not the Government consider it an unnecessary waste and will it not be creating a sort of discontent in the interest of administration. If it is a question of implementing Government orders, I have absolutely no objection. It was done already. Again what was the provocation. The Minister also considered it and issued stay orders, but the stay order was not implemented. That is why I am asking the Minister to tell me whether the instructions of the Government by the Collectors.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ :—వళ్ళిమ గోదావరి జిల్లాలో మాస్ ట్రాన్స్‌ఫర్స్ జరిగిన తరువాత ఆఫీసు బేరర్స్‌ను మార్చవద్దని నేటి ఇచ్చాము. మిగిలినవి ఎందుకు చేసారో వ్రాయాలని మేము అడిగితే ఇంతవరకు జవాబు రాలేదు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ (నరసంపేట) :—మీరు వ్రాసి ఎంత కాలమైనది? ట్రాన్స్‌ఫర్స్ అంటే ఈ మూల నుంచి ఆ మూలకు కాకుండా, లేక జిల్లాలుదాటి కాకుండా, స్వస్థలం వదిలి వేరే చోట వేయవచ్చును కదా. స్వస్థలంలో ఉపాధ్యాయులుంటే చదువు నడవదు. గ్రామ రాజకీయాలు కలుషితం అవుతున్నాయి. స్వస్థానాల్లో ఉంచినా స్వస్థలంలో ఉంచకూడదు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఆ ఉద్దేశంతోనే ప్రభుత్వం ఉత్తరువులు ఇచ్చింది దానిని కాన్సిల్ చేయాలని యాజిలేషను. ఓంకారుగారు చెప్పిన అభిప్రాయంతోనే మేమూ చేస్తాము. ఈ సంవత్సరం కొంతమందిని వచ్చే సంవత్సరం కొంతమందిని ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయాలంటే కొంత ముగిసిపోయినంత గొడవ, ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా ప్రచారం.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—జిల్లాలు దాటి పంపడం ఎందుకు? ఈ చివరనుంచి ఆ చివరకు పంపడం ఎందుకు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—స్వస్థలాల్లో ఉంటే రాజకీయాలలో ప్రవేశిస్తున్నారనే అభిప్రాయంతోనే ప్రభుత్వం చేసింది. అది కాదని అందరూ యాజిలేట్ చేస్తే ఆర్డర్లు మార్చడం జరిగింది. ఏమి చేయాలి? అన్నీ మీరే చెబుతుంటే—

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—స్వగ్రామంలో కాకపోయినా ప్రక్క గ్రామంలో వేయవచ్చును కదా, ఈ మూల నుంచి ఆ మూలకు కదిపే బదులు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—వారు చెప్పిన దానితో అభిప్రాయ భేదం లేదు. ఉపాధ్యాయుల ప్రతినిధులు, కాసన సభ్యులు, కాన్సిలు సభ్యులు పుట్టింటనో అన్త వారింటనో ఎన్ని సంవత్సరాలైనా అక్కడనే ఉండాలని అంటుంటే ఏమి చేయమంటారు?

శ్రీ ఎస్. పి. నాగిరెడ్డి :—పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థల్లో ఉపాధ్యాయులను స్వస్థలాలలో ఉంచడం ప్రమాదకరం. గ్రామా రాజకీయాలు చాలా కలుషితం అవుతున్నాయి. జిల్లా జైటుకు వంపినా మంచిదే అంటాను.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇప్పుడైనా సరే సభ వారు ఒప్పుకుంటే ఉన్న ఆర్డర్లు కాన్సిలు చేసి ఆ విధంగా చేస్తాము.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—Sir, I appreciate the difficulty of the Chief Minister. చిన్న ఉపాధ్యాయుడు గ్రామంలో ఉంటే ప్రమాదం అవుతాడు అనుకోదం శక్తం. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన ఇన్‌స్ట్రక్షన్లు ఏనా కలెక్టర్లు ఫోలో అయ్యేలా చూపాకాగి—

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—శ్రీరాములుగారికి తెలియనిది. ఈ ఉపాధ్యాయుడు క్లౌన్ డబ్బు అక్కడ తప్ప వేసుకుని పోయితి గామ రాజకీయాలలో కలుషితం చేస్తామంటే అలా ఉన్నా ఉన్నాయి.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు (అమలాపురం) :—ఇప్పుడిచ్చిన లేటెస్టు జి. వో ప్రకారం ఎక్కడకు వెడతామంటే అక్కడకు వెళ్లవచ్చునని ఉందా లేదా?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :—ఎక్కడకు పడితే అక్కడకు అని లేదు. నేటివ్ పేస్కు వెడతాను అంటే అక్కడ ఖాళీ ఉంటే అక్కడకు పంపడానికి అధ్యంతరం లేదని.

9-00 a. m.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి :—టీచర్స్ విషయంలో రెండు మూడు కీ.ఓ.లు ఇష్యూ చేశారు. ఆ కీ.ఓ.లను కలెక్టర్లు భాతరు చేయడం లేదు. ఎట్లా అంటే సంజయగాంధీగారి ఫేమిలీ ప్లానింగు ప్రోగ్రాములో వంద ఫేమిలీ ప్లానింగు అవరేజులు ఏ టీచర్లకే చేయిస్తాడో అతనికి ఆప్షన్ ఇచ్చి మీ గ్రామం కోరుకున్నా నేను చేస్తాను అని కలెక్టర్లు అర్డర్లు ఇచ్చారు. ఆ పంతులు చదువు ఏమీ చెబుతాడు. మంత్రులు వచ్చినప్పుడు జండాలు కట్టడం, సంజయగాంధీ వస్తే జండాలు కట్టడం లేకపోతే ఫేమిలీ ప్లానింగు కోతలు కోయించడం ఇట్లా పిల్లల చదువులు నాశనం చేస్తున్నారు, ఈ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం. ఏమీ శ్రద్ధ లేనేలేదు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఏ జిల్లాలో ఇది జరిగింది ?

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి :—మా కరీంనగర్ జిల్లాలో యిది జరిగింది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—కరీంనగర్ సంజయగాంధీ ఎప్పుడు వచ్చాడు జండాలు కట్టడానికి ?

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి :—అది కాదు. సంజయగాంధీ శివ్యవర్గానికి చెందిన వాళ్లు. స్కూల్స్ ఎడ్యుకేషను డెబ్బతింటుంది ఇప్పటికైనా కలెక్టర్లకు తాకిదులు పంపండి. జరిగిపోయినదేదో జరిగింది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇది చెప్పండి. వారిని వారి స్వస్థలాలలో ఉంచవచ్చునంటారా లేదా ?

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి :—అది కాదు సర్, కలెక్టర్లు ఏమీ చేశారో అది మనవి చేశాను. నీవు వంద ఫేమిలీ ప్లానింగు కేసెస్ చేస్తే నీ స్వస్థలానికి వేస్తాము అని అర్డర్లు ఇచ్చారు. ఇలా చేస్తే ఎడ్మినిస్ట్రేషను పాడయిపోతుంది. మీరు ఇక్కడ నుంచి ఏ జి.ఓ. అయినా ఇవ్వవచ్చుగాని కలెక్టర్లు గిరి దావల్లు జి.ఓ. లు ఇవ్వడం బాగాలేదు.

శ్రీ డి. చిట్టినాయుడు (పాడేరు) :—వంశాయతీరాజ్ కు సంబంధించినంత వరకు ముఖ్యంగా సమితులకు సంబంధించినంతవరకు గిరిజన ప్రాంతములో చాల అన్యాయంగా వుంది. ఎందుకంటే 10, 12 సంవత్సరాలు చాటిపోయినటువంటి టీచర్లూ, వి.ఎల్.డబ్ల్యూ.ఎస్ గాని చాలమంది ఉన్నారు. నా పరిస్థితి 10 సంవత్సరాలు. నాకంటే సీనియర్ కూడా అక్కడ ఉన్నారు. ఆ విషయంలో ఆ గ్రామంలో ఉన్నటువంటి పోలిటిక్స్ గ్రామ తగాదాలు దీనివల్ల ఎక్కువవుతున్నాయి. దీని విషయంలో నెక్రటరీగర్ల చెప్పుకున్నా జరిగే అవకాశం కుదరలేదు. కాబట్టి దీనిని పోలిటిక్స్ వెంటనే లాంగ్ సాండింగుగా ఉన్నటువంటివాని ముఖ్యంగా ట్రైబల్

ఏరియాలో ఉన్నటువంటివారిని మార్పు చేయడానికి మినిస్టరుగారు దయచేసి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—లాంగు స్టాండింగు వారిని చేస్తే ఎన్ మాస్ ట్రాన్స్ ఫర్స్ అవుతాయి. చేయకపోతే ఇది ప్రశ్న. ఏమి చేయమంటారు చెప్పండి?

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—ప్రత్యేకంగా కాంక్రీటు ఎలిగేషన్స్ ఉన్నటువంటి వారిని శిక్షించడం మంచిది. కాని ట్రాన్స్ ఫర్ చేయడం పనివే మెంటు అవదు. ఇది ఆదర్శప్రాయంగా మరొకవిధంగా ప్రమాదించకుండా ఉండే పద్ధతిలో వాళ్లను పనివే చేయాలి. దానికి కావలసిన అధికారాలు మీకు ఉన్నాయి. అందుచేత వారు ఏదో చేస్తున్నారన్న అనుమానంతో వీరిని మూకుమ్మడిగా 250 మందిని ట్రాన్స్ ఫర్ చేయడం మంచిది కాదని నా అభిప్రాయం.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మీరు ఎప్పుడూకూడా మంచి ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ గురించి సలహాలు చెబుతూవుంటారు ప్రభుత్వానికి. స్పెకరుగారిద్వారా మిమ్మల్ని ఒకమాట అడుగుతాను. ఏ తాలూకాకి సంబంధించినవాడిని ఆ తాలూకా ఆఫీసులో గుమాస్తాగాని 5 సంవత్సరాలు ఉండడం, లేక పోతే ఏ తాలూకావాడు ఆ తాలూకాలో ఆ గ్రామములో వి.ఎల్.డబ్ల్యుగా గాని టీచరుగాగాని ఉంటే 10 సంవత్సరాలు ఉంటే అడ్మినిస్ట్రేషను బాగా ఉంటుందా? తమరు సలహా చెప్పండి?

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—నేను దానికి సమాధానం చెబుతున్నాను. ఒక తాలూకాలో ఉన్నంతమాత్రాన ప్రమాదం లేదు. ఒకే సీటులో 10 సంవత్సరాలు ఉన్నట్లయితే అతను ఒక వెస్టెడ్ ఇంటరెస్టు ఆ సీటులో డెవలప్ చేసుకొని కాగితాలను ఏదో పద్ధతిలో మానివులేటు చేసే అవకాశం ఉంటుంది. అందుచేతనే గవర్నమెంటు ఆర్డర్స్ ఇన్చార్జ్ చేసినారు. ఫోకల్ పాయింట్స్ అని డిటర్మిన్ చేసి మూడు సంవత్సరాలకన్నా ఒక పర్మిక్యులర్ పాయింటులో ఉండకూడదు అని. అది ఇంప్లిమెంటు చేస్తూనే ఉన్నారు. అది చక్కగా నడుస్తూ ఉంది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఆ మాట మీతో అనిపించాలనే అడిగాను.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—ఫోకల్ పాయింటు అంటే ఒక పర్మిక్యులర్ సీటు అన్నమాట. ప్లీసు కాదు. ఎన్ ఐ మెంటుకి ఒక సీటు, ఎక్సిజివ్స్ కి ఒక సీటు, లోస్స్ గ్రాంట్ కి ఒక సీటు ఇట్లా ఫోకల్ పాయింట్స్ గవర్నమెంట్ డిల్ చేశారు. మూడు సంవత్సరాలకన్నా ఏ సీటులోనూ వద్దు అన్నారు. ఇది ఇంప్లిమెంటవుతోంది. దీనినిగురించి యిప్పుడు ఏమీ కంప్లయింట్స్ లేవు. అందుచేత ఒక ఊరిలో అన్న సమస్య కాదు. ఒక ప్లేసు, ఒక పర్మిక్యులరు వర్కు అది క్రయటీరియముగా గవర్నమెంటు డిస్ట్రెడు చేశారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఏ సీటులో ఉన్నా సరే వారు ఆ తాలూకాకి ఆ గ్రామానికి చెందిన వారు అయితే ఇన్ ఫ్లయన్స్ చేసి అక్కడ కార్యక్రమం చేస్తాడు. అసలు వ్యాయంగా చూస్తే ఆ తాలూకా వాళ్లు అక్కడ ఉండకూడదు. ఇప్పుడు వీరంతా కావాలి అన్నారు. కనుక అది సవరిస్తాము. టీచర్లు విషయంలో మాకు అభ్యంతరము లేదు.

శ్రీ పాగా పుల్లారెడ్డి (గద్వాల) :— ఇది వరకు కొంతమంది తెజస్వీర్థుల ఓట్టిడి వల్ల ప్రభుత్వ విధానం మార్పుకున్నాము అని ముఖ్యమంత్రిగారు శలవిచ్చినారు. ఆది ప్రభుత్వానికి మంచి పద్ధతి కాదు. ఇప్పుడు మొత్తం హవును యొక్క అభిప్రాయం ఈ విషయంలో సేకరించి హవును ఏ విధంగా నిర్ణయం చేస్తుందో ఆ విధంగా మార్పుకుంటాడా అని నేను అడుగుతున్నాను.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— హవును మన అందరికీ సుపీరియరు అథారిటీ. హవును చెప్పినట్లువంటిది వినకుండా ఉండే అధికారం నాకు కూడా లేదు. ఎవరికీ కూడా లేదు.

శ్రీ పాగా పుల్లారెడ్డి :— ఈ విషయంలో హవును అభిప్రాయం తీసుకోవాలి అని నేను మనవి చేస్తున్నాను స్పీకరుగారికి.

శ్రీ కె. రంగదాసు (వుయ్యూరు) :— అధ్యక్షా, 25 మందికి ఆపరేషనులు చేయిస్తే వాళ్ళను వారు కోరిన ప్రదేశాలలో పేయిస్తామని మా మాజీ కలెక్టరు గారు ఇచ్చిన సర్క్యులరు. ఇది తమ ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారికి అందచేస్తున్నాను. ఈ విధంగా సర్క్యులరు ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం కలెక్టర్లకు ఏదైనా ఆదేశం ఇచ్చిందా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఆదేశం కాదు గాని బహుళః ఆయన ఇన్ సెంటివ్ ఇచ్చి ఉంటాడు. అది ఇన్ సెంటివ్ అనుకొని ఉంటాడు.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి (నగరికటకం) :— రెండు జి. ఓలు ఇన్స్టా చేసిన తరువాత, శ్రీరాములుగారు కూడా మరవి చేశారు. మామూలుగా టీచర్లు ఎవరైతే ఉద్యోగం చేయడంలో పిల్లలకు పాఠాలు చెప్పడంలో సరిగా ఉండో లేదో మాచేదానికి సూపరునిజన్ ఉంది. కొంతమంది మంచి టీచర్లు స్వగ్రామంలో ఉండి, ప్రక్క గ్రామాలలో ఉండి గ్రామాలను చాల అభివృద్ధిలోనికి తీసుకు వచ్చి పిల్లలను బయటకు తీసుకువస్తున్నారు. ఇవి అన్నీ ఆలోచన చేసి ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక జి. ఓని ఇన్స్టా చేశారు. అందుచేత మనం కొన్నాళ్ళు చూసి పరిస్థితి బాగా ఉంటే ఉంచి లేకపోతే కాన్సిల్ చేయవచ్చును గాని ప్రస్తుతానికి అవి అలాగే ఉంచుతారా?

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— రంగదాసుగారు చెప్పినట్లు ఈ కలెక్టర్లకు ఎవరు ఆర్డర్లు ఇచ్చారు. తరువాత ఈ ఫామిలీ ప్లానింగులో గాని లేక వోటర్లు లిస్టుగాని టీచర్లకు ఇచ్చి పిల్లల చదువు పాడు చేయకుండా ఇటువంటి వసులు ఇక ముందు ఇవ్వకుండా కలెక్టర్లకు ఏమైనా ఆర్డర్లు ఇస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— వోటర్లు లిస్టు ఎలక్షన్లు ఇటువంటి వాటిలో ఆర్డర్లు ఇవ్వడానికి వీలులేదు. వారి సర్వీసెస్ ఉపయోగించుకోవాలి. కాని ఫేమిలీ ప్లానింగు విషయంలో తప్పకుండా గవర్నమెంటు ఆర్డర్లు ఇస్తుంది.

శ్రీమతి డి. భానుజితకం (కొత్తపేట) :— టీచర్లు రాజకీయాలలో కలుగజేసుకుంటున్నారు; అందుచేత చేస్తాము అని మంత్రిగారు శలవు ఇచ్చారు. కాని మాజీ నూరు మంది రాజకీయంలో కలుగజేసుకుంటున్నారా? కొంత పెర్సంటేజ్

కలుగ జేసుకుంటున్నారా? కలుగ జేసుకన్నప్పుడు పనిష్ మెంటు యివ్వాలి గాని మంచి వాడికి చెడ్డవాడికి ఈ పనిష్ మెంటు ఇవ్వడంలో అర్థం లేదు. తరువాత అన్ మేరీడ్ కి, విడోస్ కి దిక్కులేని వారిని దూరముగా త్రాన్సుఫరు చేస్తే వారి గతి ఏమిటి అని నేను మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ జె. వెంకటరావు :—అట్లాంటివారి విషయంలో ప్రభుత్వం ఏమీ పూరు కోదు. అటువంటివాటిని జాగ్రత్తగా చూడవలసిందే. ఇదివరకు అర్థర్సు ఇచ్చినాము.

శ్రీ జె. దామోదరరావు :—పోయిన సంవత్సరం కరిమ్ నగరు జిల్లాకు టీచర్సుని 75 మైళ్ళు, 100 మైళ్ళు దూరము వేళారు. ఆయన ఆయన టి. ఏ. బిల్లు చేయడానికి వీలు లేదు, టి. ఏ వరిధి దాటి పోయినంత దూరంలో వేళారు. ఆ టి. ఏ. బిల్లు వేస్తే అబ్జెక్షన్లు వస్తోంది. దానికి ఏమైనా జి. ఓ ఇన్స్ట్రక్షన్లు చేస్తారా? వారు పూర్తి టి. ఏ ఇచ్చేట్లు చేస్తారా? టీచర్సు తప్ప మరి ఏ ఉద్యోగులు రాజకీయాలలో ఉండడంలేదా? వీరు రాజకీయాలలో పాల్గొంటూ ఉంటే ప్రభుత్వం సిబ్బంది ఏమీ చేస్తోంది: వారు తప్ప చేస్తే శిక్షించాలి, ఊస్టు చేయాలి గాని త్రాన్సుఫరు ఒక శిక్షగా పెట్టుకొని అది ఒక ఆయుధంగా పెట్టుకొని ప్రతి టీచరును ఇబ్బంది పెట్టడం మంచిది కాదు. ఇంకా ఎంతో మంది ఆఫీసర్లు, గెజిటెడ్ ఆఫీసర్లు జిల్లాలలో రాజకీయాలలో ఉంటున్నారు. జి. ఓ ఇన్స్ట్రక్షన్లు చేశామంటున్నారు. ఇంకెవరూ పాల్గొనంటలేదని మీరు నమ్ముతున్నారా?

శ్రీ జె. వెంకటరావు :—ఇదే హామీలో అనేకమంది సభ్యులు ప్రతి పక్షంవారు మా పక్షంవారు విభిన్న అభిప్రాయాలు చెప్పారు. ఒకరు సరి అయినది అన్నారు. ఒకరు కాదు అన్నారు, ఏమీ చేయమంటారు. అన్నీ నేను చూసి ఏది న్యాయమైతే అది చేయడానికి వీలు అవుతుంది.

Protected Water Supply Schemes To Amudalavalasa

409—

*10095 (I) Q.—Sri P. Srirama Murthy:—Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state:

(a) whether any loans from Life Insurance Corporation were sanctioned for taking up the protected water supply schemes to Amudalavalasa and Palakonda in Sikakulam District; and

(b) if so, the action taken in the matter and the stage at which the schemes are at present?

Sri L. Lakshmandas: (a) Yes, Sir.

(b) The present stages of the schemes are as follows:

Amudalavalasa:—The infiltration well, Collection Well, Ground Level Service Reservoir have been completed, Distribution and pumping main are also completed. [The connecting main between the infiltration well and collection well is partly completed. The Panchayati Raj Engineering Department has indicated that it expects to be able to complete it by January, 1978.

Palakonda:—Tenders have been invited for construction of the Over Head Service Reservoir and well-cum-pumphouse. The tenders for Over Head Service Reservoir have been approved. Tenders for collection are under examination by the Superintending Engineer (Panchayati Raj), Kakinada. The Panchayati Raj Engineering Department may be able to complete the scheme by end of March, 1978 subject to payment of contribution due from Panchayat and availability of balance of Life Insurance Corporation loan.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి :—కాల్ అప్లైడ్ నోటీసుకుకూడ సమాధాన మిస్తూ మంత్రిగారు ఇదే విషయము తెలియచేశారు. 1974 లో మన ప్రభుత్వం కాంక్రీట్ చేసినది. యల్.ఐ.సి. నుంచి గ్రాంట్ జిల్లా పరిషత్తు జనరల్ ఫండ్స్ కి క్రెడిట్ చేశారు. 1974 లో పంచాయతీలకు కాంక్రీట్ చేశామని ఇంటరెస్టు కలక్షన్ కి నోటీసులు ఇస్తున్నారు. అటువంటిది లేకుండా వర్క్ ఎప్పుడు మొదలు పెట్టారో చూసి జిల్లా పరిషత్తునుంచి ఇంటరెస్టు వసూలుచేసి మిగతాది పంచాయతీల నుండి వసూలు చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తారా?

9-10 a.m.

శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాసు :—ఆముదాలవలస సమస్య కాదు. పాలకొండ విషయములో జిల్లా పరిషత్తులో ఉన్నదానికి ప్రభుత్వము పరిగ్రెడ్ యిచ్చింది. ఆ డబ్బును బ్యాంక్ లో వేసి వచ్చే వడ్డీతో కాంపెన్ సేట్ చేస్తుందని వ్రాశాము. వడ్డీలో డిఫరెన్స్ ఉంటే మిగతాది వారినుంచి వసూలు చేస్తాము.

శ్రీ జె. దామోదరరావు :—ఇది రాష్ట్ర వ్యాప్తిగా ఉన్న సమస్య. పంచాయతీల ఆర్థిక స్తోమతు గుర్తించకుండా నీటివసతిని కల్పించారు. రోజువారీ ఖర్చులే భరించడమే పంచాయతీలకు భారముగా వుంది. దానిని ప్రభుత్వమే భరించవలసిన అవసరం వుంది. ప్రభుత్వము ఒక నిర్ణయము తీసుకుని రైట్ ఆఫ్ చేసి మొత్తము డబ్బుంతా ప్రభుత్వమే భరిస్తుందా?

శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాసు :—ప్రభుత్వం చాల విషయాలలో చాల సదుపాయాలను ఏర్పాటు చేసినది. ప్రాజెక్ట్ విలేజెస్ వున్నాయి. ఫ్లోరైడ్ వాటర్ ఉన్న చోట ప్రభుత్వమే డబ్బు పెట్టుకుంటున్నది. పంచాయతీల కంట్రీబ్యూషన్ లేకుండా చేయడము సాధ్యమైనది కాదు. ఇప్పుడున్న కంట్రీబ్యూషన్ తగ్గించడానికి ఆలోచన చేస్తున్నాము. ఇవి కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్న స్కీములు. ప్రజల సహకారము లేకుండా జరిగే విషయము కాదు కాబట్టి ప్రజలుకూడ సంపూర్ణముగా సహకరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :—ప్రాజెక్టెడ్ వాటర్ స్కీము కాంక్రీట్ చేయడంలో ఏమీ నారమ్స్ పెట్టారు? వారికి అనుకూలముగా వున్నవారికి యిచ్చారా? లేక ఫ్లోరైడ్ వాటర్ వున్నచోట్ల రోగాలు వస్తాయని ఈ స్కీమును కాంక్రీట్ చేశారా? దేనినిబట్టి చేశారో ఎవ్వరికి తెలియదు. ఆ నారమ్స్ ఏమిటి?

శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాసు :—ఇందులో ఎటువంటి రాజకీయాలు లేవు. ప్రజలు అందరికీ సదుపాయమయినది కాబట్టి అందరూ ముందుకు వచ్చి కంట్రీబ్యూషన్ యిస్తామంటే ఫస్ట్ ఫిఫ్తరెన్సు వారికి యిస్తున్నాము. డబ్బు యివ్వనివారికి

అలస్యం జరుగుతోంది, వీరు మావారు, వారు మావారు కాదనే భేదము లేకుండా ఏర్పాటు జరుగుతోంది.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :—రూరల్ వాటర్ సప్లయ స్కీము క్రింద ప్రభుత్వం అమలు జరుపుతోంది. కొన్నిచోట్ల నేషనల్ ఎక్స్ ప్రెస్స్ స్కీము క్రింద వేసిన పంపు సెట్స్ అమ్ముకొనడం జరుగుతోంది. పెందర్తి సమితి ఏరియాలో 48 గ్రామా లలో పంప్ సెట్స్ వున్నాయి. పైపు లైన్ వుంది. మెయిన్ లైన్స్ లేకపోవుట వల్ల ప్రభుత్వానికి లక్షల రూపాయలు నష్టము వస్తున్నది. నష్టము రాకుండా ప్రభుత్వము చర్యలు తీసుకొంటుందా? తీసుకొంటే ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారు?

శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాసు :—మెయిన్ లైన్స్ బాధ్యత పంచాయతీయే తీసుకోవాలని ప్రభుత్వము నిర్ణయము చేసినది.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :—పంచాయతీ ఆదాయము రూ. 500, 1000 లు స్పీకర్ ఖర్చుకే సరిపోతుంది. అప్పుడు కట్టించారు. ఇప్పుడు అటువంటివాటి మెయిన్ లైన్స్ విషయము ఏమి చేయదలచుకున్నారు?

శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాసు :—ఇప్పుడు పంచాయతీల ఇన్ కమ్ బాగా పెంచు తున్నాము. మనిషికి ఒక రూపాయి చొప్పున యివ్వడంవల్ల ఆ గ్రామ జనాభాకు రిపోయిన డబ్బు పంచాయతీకి వెడుతుంది. కొత్త పన్నులు వేసుకొనడానికి అవకాశం కొత్త చట్టంక్రింద ఇచ్చాము. వాటి బాధ్యత పంచాయతీలే తీసుకొనక పోతే బయటవారు ఎవరో వచ్చి తీసుకొనడం సాధ్యము కాదు. కాస్తల్ ప్రాజెక్టు, పంచాయతీ భరించలేదనుకొన్నప్పుడు ప్రభుత్వము అక్కడక్కడ సబ్సిడీ యిచ్చి సహాయము చేస్తున్నది.

శ్రీ జి. సోమశేఖర్ (హిందూపూర్) :—మంచినీటి సమస్య రాష్ట్రమంతటా ఉంది. మంచినీటికోసము 43 కోట్లు యిస్తున్నట్లు మొన్ననే కేంద్ర ప్రభుత్వము ప్రకటించినది. మన పంచాయతీరాజ్ సెక్రటరీ, చీఫ్ ఇంజనీరు వెళ్ళారు. మనకు ఎన్ని కోట్ల రూపాయలు వస్తాయి.

శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాసు :—ఎంత మొత్తము వస్తుందో చెప్పలేను కాని మనకుకూడ వస్తుంది. 5 కోట్లు కావాలని ఒక కేసు వారిదగ్గర ప్రెజెంట్ చేశాము. లిబరల్ గా వుంటే 5 కోట్ల మనకు యివ్వవలసివుంది. బాగానే యిస్తారనే రిపోర్టు సెక్రటరీగారు యిచ్చారు. ఎంత మొత్తమనేది యింకా కేలలేదు.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :—ఇప్పటికే పన్నుల భారంతో ప్రజలు సతమతమౌతూ వున్నప్పుడు కొత్త పన్నులు వేసుకొనవచ్చును అని మంత్రిగారు అంటే ఎట్లా? గాలికికూడ పన్ను వేసుకొనవచ్చునని మంత్రిగారు చట్టము చేస్తే బాగుంటుందేమో?

శ్రీ తె. వెంగళరావు :—పన్నులు వుండవు. కోరికలు కోరకుండా మానవేస్తారా?

RECOMMENDATIONS OF THE STANDING COMMITTEE OF TEACHERS WELFARE

410—

*7929 Q.- Sri Nissankara Rao Venkataratnam:- Will the Minister for Education and Cultural Affairs be pleased to state :

(a) whether a standing Committee Teacher' Welfare was constituted on 3-4-1974 as per G. O.Ms. No. 351;

(b) the recommendations of the said committee;

(c) whether the Committee recommended Liberalised Pension Scheme to all non-Governmental teachers also, with effect from 1-4-1969

The Minister for Education (Sri M. V. Krishna Rao):-

(a) Yes, Sir

(b & c) Meetings of the Committee were held between 29-3-1974 and 7-4-1976. In the meeting held on 22-4-74 it was felt by the Committee, that the Liberalised Pension Scheme to non-Government Teachers may be implemented with effect from 1-4-1969 with monetary benefit from 1-4-1974.

(శ్రీ) యన్. వెంకటరత్నం :-పీఠే కాకుండా కాన్సిల్ పిటిషన్ కమిటీ వారు కూడా 1-12-67 నుంచి యిచ్చాలని రికమెండ్ చేశారు. ఇప్పుడు 45 రూపాయలకు పెంచాము అన్నారు; అది 1978 సంవత్సరం ముందు వారికి లేదని చెబుతున్నారు. రు.45 లు పెన్షన్ అంటే ఎంత మొత్తము? ఇప్పుడు స్కేల్స్ పెరిగాయి, అంతకుముందున్న స్కేల్స్ చాలా తక్కువ. బ్రెట్టోతుకుకూడ యిప్పుడు రు. 100 లు వస్తోంది. విద్యకోసము జీవితాన్ని అర్పించినవారు కాబట్టి కనీసము 70. 100 రూపాయలైనా యిస్తే న్యాయము -చేసినట్లు అవుతుంది. మనందరికీ చదువు చెప్పారు. వారివలన మనమందరం పైకి వచ్చాము. అందు వలన ఎక్కువచేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తారా ?

శ్రీ యమ్.వి. కృష్ణారావు :—ఆలోచించే రు. 45 లు మినిమమ్ పెన్షన్ అని తి.తి. 28-5-77 న ఇయ్యాలి చేయడం జరిగింది.

9-20 a.m.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) :—1980 పూర్వం వున్నవారిలో యిప్పటికి బ్రతికివున్నవారు బహుకొద్ది మంది. చాలా తక్కువమంది వున్నారు కనుక లిబరలైజ్డ్ పెన్షన్ స్కీమువారికి వర్తింపజేయడానికి సానుభూతితో పరిశీలిస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—పెన్షన్ కోసం వారిని ఎక్కువరోజులు వుండ వద్దనటం ఏమి న్యాయం ? వారిని ఆరోగ్యంగా బ్రతకనివ్వండి.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఆరోగ్యంగా బ్రతకాలనే ముఖ్యమంత్రిగారి కోర్కె అయితే లిబరలైజ్డ్ పెన్షన్ స్కీము అమలు చేయండి. అది చేస్తారా ?

(సమాధానము లేదు)

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—ఫైనాన్సియల్ కమిటీ మెంట్ ఎక్కువగా లేదు. గవర్నమెంటు టీచర్స్ వెల్ఫేర్ కమిటీ వేసింది. వారు విచారించి 60 నుండి ఇవ్వవలసిందని చెబితే 74 నుండి ఇవ్వడం న్యాయంకాదు. 45 రూపాయలు మొన్ననే చేకూర్చారు. ఇప్పటికయినా వారి విషయం కన్సిడర్ చేస్తారా ?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :— 45 రూపాయలనేది అన్ని కేటగిరీలకు పెంచడం జరిగింది. ఇదివరకు టీచర్స్ కు ఇవ్వలేదు. ఇప్పుడు టీచర్స్ కు ఇవ్వటానికి ఓప్పకోవటం జరిగింది. 45 కి తక్కువ కాకుండా పెన్షన్ రావాలని విద్ధయించడం జరిగింది.

Making of Mathamatics Compulsory For Biological Sciences Students

411.—

*9160 Q.—Sarvasri Vanka Satyanarayana (Penukonda) and M. Nagi Reddi (Gurajala):—Will the Minister for Education and Cultural Affairs be pleased to state:

(a) whether the three Vice-Chancellors conference held in December, 1976 recommended to the Government to revise the curriculum of Intermediate by making the study of Mathamatics compulsory for Biological Sciences students and study of Biological Sciences for Mathamatics students;

(b) if so, the reasons therefor;

(c) whether the Government has accepted the said recommendation;

(d) if so, when it will be implemented?

Sri M.V. Krishna Rao:—(a) & (b):—The Vice-Chancellor^s Conference held on 3-12-1976 made certain recommendations to the Board of Intermediate Education and not to the Government.

(c) & (d) The recommendations are still under the consideration of the Board of Intermediate Education.

Reduction of the working days and hours of Primary and Secondary Schools

412—

*9190 Q.—Sarvasri Vanka Satyanarayana and M. Nagi Reddy:—Will the Minister for Education and Cultural Affairs be pleased to state:

[a] whether the Government now propose to reduce the working days and hours of Primary and Secondary Schools;

[b] if so, the nature of reduction; and

[c] the date from which the same will be implemented?

Sri M.V. Krishna Rao:—[a] Orders have already been issued reducing the working hours and working days.

[b] the working days were reduced from 240 to 220 and the working hours were reduced from 51 hours to 5 hours a day in all schools i.e., both Primary and Secondary Schools.

[c] the orders came into force with effect from 21-4-1977.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—అవర్స్ తగ్గించారు. పూజెంట్స్ టీచర్స్ రేష్యో ప్రకారం అన్ని చోట్లా టీచర్స్ ను పెంచవలసి వున్నది కనుక ఆ మేరకు ప్రభుత్వం ఆర్డర్స్ ఇచ్చిందా?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు:—ఇక్కడ టీచర్స్ సమస్య లేదు. ఇదివరకు వున్న రేష్యోను ఇప్పుడు మెన్ టైమ్ చేస్తున్నాము.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—గతంలో ఉన్న వర్క్ లోడ్ చేయించారు. పూజెంట్స్ టీచర్స్ రేష్యో అన్ని చోట్లా అమలు జరుగుతున్నాయి. ఇక్కడ మాత్రం ఆ సమస్య పరిష్కారం కాలేదు. టీచర్స్ సంఖ్యను పెంచడం చూడండి ఆ రేష్యోను మెన్ టైమ్ చేస్తారా?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :— అప్పుడు వారు ఎక్స్‌ట్రా పని చేశారు. ఎక్స్‌ట్రా సిబ్బంది వేయలేదు. అప్పుడు వున్న సిబ్బంది ఇప్పుడూ పని చేస్తున్నారు. 1:40 ఇప్పుడూ మైన్‌టై ను చేయటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాము.

శ్రీ విజయశిఖామణి (తిరుపతి) :— అయిదు గంటలకు తగ్గించిన తరువాత సబ్జెక్టు కూడా తగ్గించాలి కదా. సిజిబి తగ్గించారా లేక అలాగే కొనసాగిస్తున్నారా?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :— అయిదు గంటలను అయిదున్నర గంటలు చేయటంలో ఉదేశం వీక్‌గా వున్న పూడెంట్స్‌కు కోచింగ్ ఇవ్వటానికి ఈవినింగ్ ఎక్స్‌ట్రాగా పెట్టటం జరిగింది. కంప్లూరిగా పెట్టాలని చెప్పాము. అందువల్ల టీచర్స్‌కు ఎక్స్‌ట్రా లోడ్ అవుతుంది కనుక తగ్గించాలని అన్నారు. కనుక పిల్లలకు స్పెషల్ కోచింగ్ పోయింది. అంతే.

Filling up of Officers Posts by direct Recruitment in A.P.S.R.T.C.

413—

*9769 Q.—Sri Nissankararao Venkata Ratnam:—Will the Minister for Transport be pleased :

[a] the number of posts of officers filled up by direct recruitment in A.P.S. Road Transport Corporation during 1975-76;

[b] whether there are any candidates who have been selected having obtained less marks than the candidates not selected; and

[c] if so, the reasons therefor?

The Minister for Transport [Sri Ch. Hanumaiah]:—(a) The following officers were filled up by direct recruitment in Andhra Pradesh State Road Transport Corporation during 1975-76 :

1. Officers Under Training [Traffic]	4
2. Officers Union Training [Mechanical]	1
3. Accounts Officers.	2
4. Purchase Officers	2
5. Industrial Engineer	1
6. Asst. Civil Surgeons	8

[b] No, Sir.

[c] Does not arise.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రోడ్డు రవాణా సంస్థలో 1975-76 లో చేరుగా ఈ క్రింది అధికారులు నియమితులు అయ్యారు. ట్రాఫిక్ ఆఫీసర్లు అందరు క్రెయినింగ్ మెకానికలు ఆఫీసర్లు అందరు క్రెయినింగ్ ఒకటి ఎక్సెంట్స్ ఆఫీసర్ 2. కొనుగోలు అధికారులు 2. పాత్రామిక ఇంజనీరు 1. అసిస్టెంట్ సివిల్ సర్జన్స్ 8 మంది.

బి: లేదండి.

సి: ఉత్తర్వులు ఇచ్చారు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :— ఈ విషయంలో గవర్నరుగారికి రిప్రజెంట్ చేయడం జరిగింది. రిటైన్ తెస్తు పెట్టారు. తరువాత ఇంటరుప్యూకు పీలిచారు. ఎక్కువ మార్కులు వచ్చినవారిని వదిలి తక్కువ మార్కులు వచ్చిన వారిని సెలక్టు చేశారు. డబ్బు తీసుకున్నారని వదంతులు వున్నాయి. ఇటువంటివి జరిగాయో లేదో చూడటానికి ఇంపార్షియలు ఆఫీసరును పంపి ఆన్సరు చేవర్సు తెప్పించి వెరిఫై చేయిస్తారా ?

* శ్రీ సి హెచ్. హనుమయ్య :— ఎక్కువ మార్కులు వచ్చినవారిని సెలక్టు చేయడం జరిగింది. నలుగురిని సెలక్టు చేస్తే ఇద్దరు జాయిన్ అయి డెప్యూటీ కలెక్టరుగా వెళ్ళిపోయారు. ఒకరు జాయిన్ కాలేదు. ఒకరు జాయిన్ అయ్యారు. మెకానిక్స్ లో ఇద్దరిని ఎప్పాయింట్ చేస్తే ఒకరు జాయిను కాలేదు, ఒకరు జాయిను అయ్యారు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :— ఎప్పీయరు అయిన వారిలో అన్యాయం జరిగిందనే ఆందోళన వుంది కనుక ఇంపార్షియలు ఆఫీసరును పంపి విచారణ జరిపిస్తారా ?

* శ్రీ సి హెచ్. హనుమయ్య :— హైయస్టు మార్కులు వచ్చినవారికే ఇచ్చాము కాబట్టి విచారణ చేయవలసిన అవసరం లేదు.

శ్రీ యం. ఓంకారు :— ఎప్రంటీస్ లను కాదని బయటవారిని తీసుకుంటున్నారనే ఆరోపణ డిపార్టుమెంటు మీద వుంది. దాని గురించి ఏమి చెబుతారు?

శ్రీ సి హెచ్. హనుమయ్య :— అవసరం అయిన ఆఫీసర్లకు బయట నుండి రిటైను తెస్తుకు పిలచి, దానిలో హైయస్టు మార్కులు వచ్చినవారిని తీసుకున్నారు, డిపార్టుమెంటు నుండి ప్రమోట్ చేయటానికి అవకాశం వున్నవారిని తగిన వాటిని ఇస్తామన్నారు.

9-30 a.m.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :— కాండిడేట్స్ ను ఎవరు ఇంటర్ వ్యూ చేస్తారు ? దీనికి ఉన్న పద్ధతి ఏమిటి ? ఏమైనా స్టాండర్డ్స్ వున్నాయా ?

శ్రీ సి హెచ్. హనుమయ్య :— ఆఫీసర్లకు సంబంధించినంతవరకూ రిటైన్ తెస్తే పెట్టి ఆ చేవర్స్ వాల్యుయేషన్ కొరకు యూనివర్సిటీలకు కాని, టైటలారికి కాని పంపుతారు. మార్కులుబట్టి బోర్డులో కొందరు అఫిషియల్స్, వాన్-అఫిషియల్స్ సెలక్టు కమిటీగా వుండి వారు సెలక్టు చేస్తారు.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :— ఇంజనీర్స్ ను, డాక్టర్స్ ను ఇంటర్ వ్యూ చేసే శక్తి బోర్డులోని మెంబర్లకు ఎలా ఉంటుంది. చీఫ్ మినిష్టరుగారి దయతో బోర్డులో మెంబరు అయినంతమాత్రాన ఇంటర్ వ్యూ చేసే శక్తి వుంటుందా ? అన్ క్వాలిఫైడ్ అయినవారు ఇంజనీర్స్ ను, డాక్టర్స్ ను ఎలా తెస్తు చేస్తారు ?

* శ్రీ సి హెచ్. హనుమయ్య :— డాక్టర్లను, ఇంజనీర్లను వారి డిగ్రీవిబట్టి, బ్యాచ్ వర్క్ లాన్, పెడ్యూల్ కాస్టు వారి డేర్యూ ప్రకారం కమిటీవారు తీసుకుంటారు. మిగిలిన ఆఫీసర్స్ ను రిటైన్ తెస్తుమట్టి తీసుకుంటారు.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :—మాదగ్గర కాలేజీ వుంది. ఒక లెక్చరర్ ను ఎప్పాయింట్ చేయాలంటే అదే సబ్జెక్టుకు సంబంధించిన ప్రొఫెసర్ ను యూనివర్సిటీ నుండి పిలిపించి కమిటీముందు ఇంటర్వ్యూ చేయిస్తాము. మనకు తెలియని సబ్జెక్టులో మనం ఇంటర్వ్యూ చేయడం సరిగా లేదుకనుక ఇప్పటికయినా ముఖ్య పంత్రిగారు ఇంటర్ ఫియరయి దీనిగురించి చెప్పాలి.

శ్రీ శె. వెంగళరావు :—మామూలుగా డాక్టర్స్ ను పిలిచినప్పుడు డి.ఎం.ఎస్. ను పిలుస్తారు. సిల్వ్ చేసేటప్పుడు ఆ సబ్జెక్టులో ఎక్స్ పర్టును ఇన్వైట్ చేస్తారు.

Sri S. Jaipal Reddy (Kalvakurthy) :— Marks are given both for written examination and oral interview. The Minister said that candidates were selected on the basis of highest marks. Were these marks given for written examination or for only oral interview? If so what was the weightage given to the written examination, because marks in oral interview can be extremely discretionary and variable. Therefore what is the value given to the marks in written examination.

శ్రీ సి హెచ్. హనుమయ్య :—రిటెన్ టెస్టుకు 1154 మంది వచ్చారు. ప్రైయింట్ మార్కులు వచ్చిన వారిని 40 మందిని పిలిచారు. 40 పర్సెంట్ వైన వచ్చిన వారే అర్హులు.

Sri S. Jaipal Reddy :—The Minister is not able to follow my question. If a person gets 40% marks in written examination and if another person gets 70%, both of them are invited for oral interview. Is the performance in oral examination alone good enough to decide the issue among the people invited, or is any special weightage given to the performance in the written examination ?

* శ్రీ సి హెచ్. హనుమయ్య :—రిటెన్ టెస్ట్ మార్కులలో 67,68,69 మార్కులు వచ్చిన వారు వున్నారు. ప్రైయింట్ మార్కులు వచ్చిన వారికి బోర్డు వారు ఇచ్చిన మార్కులు కలిపారు. జాబ్ ఇచ్చిన వారు కూడ జాయిన్ కాలేదు.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—రిటెన్ టెస్టులో ఎన్ని మార్కులు వస్తే ఓరల్ లో ఎన్ని మార్కులు కలుపుతారు ? ఇన్ని వేల మందిని ఆర్.టి.సి వారు ఎప్పాయింట్ చేస్తున్నప్పుడు ఇండిపెండెంటుగా సర్టిఫికేషన్ మాదిరిగా మరోటి ఎందుకు ఏర్పాటు చేయకూడదు ?

శ్రీ శె. వెంగళరావు :—వారు చెప్పింది అలోచించవలసిన విషయమే. రిటెన్ టెస్టుకు 100 మార్కులు, ఓరల్ టెస్టుకు 50 మార్కులు పెట్టారు.

శ్రీ ఎన్. శైలాధర్ :—75-76 లో ఏ వై లెట్ రిటెన్ టెస్టుకు ఇచ్చారు ? ఏ వై లెట్ ఓరల్ టెస్టుకు ఇచ్చారు ?

* శ్రీ సి.హెచ్. హనుమయ్య :—ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయండి.

Sri S. Jaipal Reddy :—It is a very relevant supplementary, Sir.

Sri A. Sriramulu —Let the Minister go to the Officers' gallery and get the information. It is a very relevant question.

Mr. Speaker :—Whether the Minister is aware about the marks for oral interview and written test is the question ?

(శ్రీ జె. వెంగళరావు :—రిజిస్ట్రేట్ టెస్టులో 100 మార్కులు, ఓ రల్ లో 50 మార్కులు పెట్టి ఎగ్రిగేట్ మార్కులు యాడ్ చేస్తారు. గత సంవత్సరం కూడా అదే జరిగింది. సెలెక్ట్ అయినవారు కూడా బెటర్ జాబ్స్ రావడంవల్ల ఇక్కడ జాయిన్ కాలేదు. కనుక అన్యాయం జరిగిందనేది లేదు.

(శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—డిపార్టుమెంటులో ఎమ్.ఎ.బి.ఎల్.బి.ఇ.డి. పాస్ అయిన వారు వున్నారు. యాకూబ్ అనే వ్యక్తి వున్నాడు. ఇంకా క్వాలిఫికేషను వున్నవారిని వదిలి బయట వారిని ఎందుకు తీసుకున్నారు. ఇటువంటి ఎలామని ఎందుకు వచ్చింది?

(శ్రీ సి.హెచ్. హనుమయ్య :—అటువంటి కేసు వుంటే నాకు తెలిస్తే తప్పక చర్య తీసుకుంటాను.

(శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—యాకూబ్, డిపో క్లర్క్, ఎమ్. ఎ. బి. ఎల్.బి.ఇ.డి. Now I have given his name as Yakub. He is a depot clerk. His qualification is M.A.B.L., B.Ed. He has got good marks in written test. He was dropped in the interview.

* (శ్రీ సి.హెచ్. హనుమయ్య :—చిక్కువ మార్కులు వచ్చి వుండాలి. వారి గురించి అప్పక పరిశీలిస్తాము.

(శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి :—ఆర్.జి.సి.లో ఉద్యోగాలను ఒక్క సటి నుండే కాకుండా రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లాలవారికీ ప్రాముఖ్యత ఇస్తారా ?

* (శ్రీ సి.హెచ్. హనుమయ్య :—అన్ని జిల్లాలో ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ చేంజ్ వారిని అడుగుతున్నారు. ఆఫీస్ లకు సంబంధించి పెవర్లలో పబ్లిష్ చేస్తున్నారు. అన్నిటికీ, ఎంప్లాయి చేయడానికి అవకాశం ఇచ్చారు.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

SUPERSESSION OF M. P. C. S. KARUMUR

429—A—

S. N.Q.No. 10102 —Sarvasri N. Venkata Ratnam, CH. Kasaiiah and Vijayasikhamani : —Will the Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) whether the Deputy Registrar of Co-operative Societies Nellore, enquired into the affairs of the Karumur Multipurpose, Co-operative Society, Nellore and issued a notice of supersession dated 16-9-1975;

(b) the grounds on which the supersession was ordered ;

(c) the amount misappropriated and other offences committed by the President ;

(d) whether the findings of the Deputy Registrar were confirmed in appeal before the Collector and the Government;

(e) the Civil and Criminal action taken against the President

(f) whether the President handed over the records to the 5 man Committee appointed by the Government to manage the affairs of the secretary;

(g) whether the President issued loans in the name of his daughter who is at Delhi, his wife, his relatives and relatives of the Secretary; and

(h) if so the amounts granted to them?

The Minister for Co-operation (Sri B. Subba Rao) :—(a) Yes Sir.

(b) and (c) :—The information is placed on the Table of the House.

(d) The supersession was confirmed in appeal before the Collector (Co-operation), Nellore. The Revision Petition against the decision of the Collector is pending with the Government.

(e) A case has been filed before the First Class Magistrate Court, Nellore against the President for not handing over records.

(f) No, Sir.

(g) and (h) The information is placed on the Table of the House.

Answer to clause (b) placed on the Table
Grounds for supersession :

1. The President and Secretary failed to bring to the cash book a sum of Rs. 235/- withdrawn from the Nellore Co-operative Central Bank on 23-5-1974. This amounts to temporary misappropriation of funds.

2. Two sets of receipt books were maintained by the President. An amount of Rs. 1,206/- collected through the receipts from 29-11-1974 till 6-3-1975 was not accounted for in the cash book till the visit of the Inspecting Officer. This amounts to temporary misappropriations.

3. Declaration forms in respect of 8 members were not filled. This is violation of bylaws of the society and instructions of Crop loan Manual.

4. Loans were issued to Kith and Kin of the President in the Board and of the President for different and unapproved society's

funds for personal ends. Loans were issued also to persons residing outside the area of operations of the society.

5. The President was responsible for benami loans in respect of 8 members.

6. The President has prepared a credit limit application for Rs. 2,02,750/- by classifying dry loans as "well irrigated" with a view to obtain higher scale of finance from the financing bank, besides certain wrong declarations were also produced.

7. The President have failed to submit declarations in respect of 30 members along with the original credit limit applications.

8. The President tampered the cheque amounts in respects of two loans.

9. The committee failed to take steps to recover sums due to the society as follows :

1. Paddy loan amount	Rs. 1,498/-
2. Cash balance due from Ex-Secretary	Rs. 265-87.
3. Clerk's salary	- 530-00

No approval of appointment
nor regular acquittances in
the pay bill register.

10. Admission Register was not maintained with upto date posting. Loan ledgers were maintained in a shabby way.

11. The President failed during inspection to produce declarations in respect of 6 loanees.

12. Instead of the Secretary who is authorised under the byelaws to sign receipts for cash collections the President signed the receipts.

13. Loans were disbursed to non-resident members. Thus the committee failed to observe the provisions of the byelaws.

14. The President failed to produce applications for admission into the society, in respect of two members.

15. The Committee failed to refund the share capital by way of transfer to the legal representatives.

16. Failure to refund the share amount held by 8 members who died long back.

Answer to Clause (c) . .

Amount misappropriated by Presidin:—

The President committed a temporary misappropriation of Rs. 1,441/- which is the amount received in 6 cases from 10-12-1974 to 8-1-1975 and the amount withdrawn from the Bank on 23-5-1974.

Other offences:—

(1) Tampering of two cheques for Rs. 400/- and for Rs. 450/- as 1450/- and Rs. 1450/- respectively.

(2) Misuse of funds to an extent of Rs. 12,900/- being loans issued to the kith and kin of the President and Secretary.

(3) Partial or complete binami loans were issued in cases.

(4) Disbursement of loans to 8 persons who are either non-residence in the area of operations of the society or non-members.

Answer to clause (g) and (h):—

The following loans were issued for the relatives of the President and the Secretary.

Sl. No.	Relation ship of loanee.	Amount of loans.
		Rs.
1.	Mother of Secretary	1,250-00
		1,400-00
2.	W/o of Secretary	1,25-00
3.	W/o President's Brother	1,250-00
4.	President's wife	1,250-00
5.	President's Aunt	1,250-00
6.	President's sister	750-00
7.	President's Brothers's daughter	750-00
8.	President's daughter	2,000-00
	Total	12,900-00

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :— అధ్యక్షా, మినిస్టరుగారు డిప్యూటీ కమిషనరు గారు ఎంక్వయిరీ చేసి ఈ విశేషము అన్నీ ర్యవహరించారు. రావినేని అప్పలు వెండింగులో ఉందని అన్నారు. అందులో చాలా ధారుణాలు ఉన్నాయి. అందులో వెక్రటరీ గారి వల్లకి 1150 రూ.లు, 1400 రూ.లు ఉన్నారు. వెక్రటరీ గారి కార్యకు 1250 రూ.లు ప్రెసిడెంటుగారి సో దురుని

భార్యకు 1250 రు.లు, ప్రెసిడెంటుగారి భార్యకు 1250 రు.లు, 1000 రు.లు, ప్రెసిడెంటుగారి అంట్కు 1250 రు.లు, ప్రెసిడెంటుగారి సిద్ధరుకు 750 రు.లు, ప్రెసిడెంటుగారి సోదరుని కూతురుకు 750 రు.లు, ప్రెసిడెంటుగారి కూతురుకు 2 వేల రు.లు, ఇచ్చారు ఈ రెండువేల రూపాయలు తీసుకున్న అమ్మాయి ఈ ఊరిలోలేదు. ఆ అమ్మాయి భిలాయిలో ఉద్యోగం చేసుకొంటున్నది. వారు తమ బంధువులకు 12,900 రు.లు, ఇచ్చారు అని ప్రూప్ అయినాయని అన్నారు. వారి దగ్గరనుంచి ఈ సొమ్మును రాబట్టుకొనుటకు ఏమి చేసారు? వారికి అస్తి ఏమైనా ఉందా? ఉంటే సివిల్ సూట్ ఏమైనా వేసారా? లేకపోతే డిపార్టుమెంట్‌గా ఈ అస్తికి అటాచ్ మెంటు చేయడం ఏమైనా జరిగిందా?

శ్రీ బత్తిన సుబ్బారావు :—ఈ ఇరెగ్యులారిటీను ఉండడంవల్ల బోర్డును రద్దు చేయడం జరిగింది. బోర్డును రద్దుచేసిన తరువాత ఒక కమిటీని కూడా అప్పాయింట్ చేయడం జరిగింది. అయినా తరువాత పాత ప్రెసిడెంటు పుస్తకాలు ఇవ్వలేదు. ఇన్వెస్టిగేటింగ్ బోర్డులో పుస్తకాలు ఇవ్వాలని చెప్పడం జరిగింది. అయినా ఇంతవరకు పుస్తకాలు ఇవ్వలేదు. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరును అడిగితే రిజిస్ట్రార్ పర్యవసను పొంది పోలీసుకు రిఫరు చేయమని చెప్పడం జరిగింది. ఆ విధమైన యాక్షను తీసుకున్నారు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—పోలీసు కేసు గురించి కాదు. అసలు ఈ విధంగా దుర్వినియోగం చేసిన డబ్బును రాబట్టుకొనడానికి అస్తిని జప్తు చేయటానికి సివిల్ కోర్టుకు వెళ్ళారా? డిపార్టుమెంట్‌గా ఏమైనా చేశారా?

శ్రీ బత్తిన సుబ్బారావు :—యాక్షను తీసుకొనడానికి ఆ పుస్తకాలు కావాలి, ఆ పుస్తకాలను ఆయన ఇంకా హోయ్డ్ ఓవర్ చేయలేదు. దాని కోసం ఇప్పుడు యాక్షను తీసుకొంటున్నారు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారుగారు ఎం క్యు యి రీ చేసి వైండింగు ఇచ్చారు. అందులో ఈ ఆయిటమ్ ప్రూప్ అయిందని చెప్పారు. డిపార్టుమెంట్‌గా అటాచ్ చేయవచ్చు. అసలు ఆయనకు అస్తి ఏమైనా ఉందా? ఉంటే ఏమైనా అటాచ్ చేసారా? లేకపోతే వెంటనే చేస్తారా?

శ్రీ బత్తిన సుబ్బారావు :—ఈ విధంగా ఇరెగ్యులారిటీను ఉన్నాయని పిటిషను వస్తే ఎంక్వయిరీ చేసి ఈ కారణాలు ఉన్నాయని చెప్పడం జరిగింది. దాని మీద బోర్డు మోవర్ సిట్ చేసాము. దావాలు చేసి ఆ డబ్బు రాబట్టాలి అంటే బుక్కు కావాలి కదా. ఆ బుక్కు కోసం ఇప్పుడు పోలీసుకు రిఫర్ చేసాము.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—అసలు ఈ ప్రెసిడెంటు పేర ఏమైనా అస్తి ఉందా?

శ్రీ బత్తిన సుబ్బారావు :—అస్తి ఉందో, లేదో—ఆ వివరాలు లేవు. వారి మీద దావా వేసిన తరువాత కదా తేలేది. దావాలు వేయడానికి పుస్తకాలు వారి దగ్గరే ఉన్నాయి, అది కోర్టులో జరుగుతున్నది.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి :—తేబులు మీద పెట్టిన అప్పురులో The President was responsible for benami loans in respect of 8 members.

The President has prepared a credit limit application for Rs. 2,20,750/- by classifying dry loans as well irrigated with a view to obtain higher scale of finance from the financing bank, besides certain wrong declarations were also produced.' ఈ పై నాన్సింగు బ్యాంకుకు స్టాఫ్ ఉంది. ఇక్కడ ప్రెజిడెంట్ చేయడానికి స్టాఫ్ ఉంది. కోఆపరేటివ్ అఫీసర్లు యొక్క కాల్యూజన్ లేకుండా ఇది జరుగడం సంభవం కాదు. అటువంటి అఫీసర్లు మీద ఏమైనా యాక్షను తీసుకున్నారా? కోఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటుకు అధికారం లేదు. పోలీసుకు రిఫర్ చేయాలి. పోలీసువారి దయాదాక్షిణ్యాలమీద ఛార్జిషీట్ రజిస్ట్రేషను కమిటీలో రూల్సు రెఫ్యూజ్ చేసేటప్పుడు కోఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటు, యాక్టును అయినా అమలు చేయండి లేకపోతే రూల్సును అయినా ఆమోదించేయండి, డిపార్టుమెంటు కేసులను డైరెక్టుగా పైల్ చేయడానికి పవర్ తీసుకోమని రికమెండ్ చేశారు కాని ఇంతవరకూ ఏమీ చేయలేదు. ఎందుకు ఈ విధంగా జరుగుతున్నది? అఫీసర్లు కాల్యూజను లేకుండా ఇది జరుగదు. వారు కూడా చెక్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. కాబట్టి వారిమీద ఏమైనా యాక్షను తీసుకున్నారా? డైరెక్టుగా క్రిమినల్ గా కంప్లయింట్సు పైలు చేయడానికి మీరు పవర్లు ఎంగుకు తీసుకోకూడదు?

శ్రీ బత్తిన సుబ్బారావు :—ఇదివరకు చెప్పారు. వెంటనే ఎగ్జామిన్ చేసే దానిని ఫేజీ చేయడానికి చూస్తున్నాము. కాల్యూజ్ అయిన అఫీసర్లు ఉంటే తప్పుకుండా వారి మీద యాక్టును తీసుకుంటాము. పుస్తకాలు లేకపోవడం వల్ల వారిమీద దావాలు వేయడం ఇంకా జరుగదు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—తేబులుమీద పెట్టిన సమాధానంలో ఆయన బుక్కు హ్యాండ్ ఓవర్ చేసే నిమిత్తం కేసు పెట్టామని అన్నారు. వారు ఇచ్చిన రిపోర్టులోనే ట్రాన్సరంగు ఆఫ్ రికార్డు ఒక పాయింటు ఉంది. అదర్ అఫైన్ సెన్ క్రింద 4 ఛార్జెస్ ఆయన ఫోర్జరీ చేసినట్లు, ట్రాన్సరంగు చేసినట్లు ఉంది.

"Misuse of funds to an extent of Rs. 12,900/- being loans issued to the kith and kin of the President and Secretary. Partial or complete benami loans were issued in 7 cases. Disbursement of loans to 8 persons who are either non-residents in the area of the society or non-members."

ఈ విధంగా నాలుగు అఫైన్ సెన్ క్రింద బ్రేక్ అవుట్ చేశారు. పీటిమీద క్రిమినలుగా చర్యలు తీసుకున్నారా?

శ్రీ బత్తిన సుబ్బారావు :—ఈ పీటిషను వచ్చిన తరువాత డి. ఆర్. ఎంకర్ల యిరి ఆర్డరు వేయడం జరిగింది. ఆ ఎంకర్లయిరిలో ఇవన్నీ చెప్పడం జరిగింది. దాని మీద బోర్డును రద్దు చేశాము. యాక్షను తీసుకున్నదాని ఇది అంతా జరుగుతున్నది. వారు పుస్తకాలు ఇవ్వలేదు. దానిమీద గవర్నమెంటు ఏ ఆర్డరు చేసి గో రిజిస్ట్రేషన్ చేయమని తీసుకొని పోలీసు కేసు పెట్టే పుస్తకాలు తీసుకున్నావని చెప్పారు. ఇవన్నీ

ఆ ప్రోసెస్ లో ఉంది. దీనికి ఎవరు బాధ్యులలో వారిమీద యాక్షను తీసుకుంటాము— ఆఫీషియల్సు కాని నాన్ ఆఫీషియల్సు కాని.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :— మామూలు రైతులు ఒక పూట వెనక అయితే వారి ఇంటిమీద వడి పు నైలతో నవో త్రెంపుకొని వస్తున్నారు. గొడ్లను తీసుకొని వస్తున్నారు. ఆ స్త్రీని జప్తు చేస్తున్నారు. లక్షల కొలది రూపాయలు అవహరణ చేసి నటువంటివారి విషయంలో ఎందుకు ఇంత ఉదారంగా ఉంటున్నారు ? ఇందులో అధికారులు కుమ్మక్కయి ఉన్నట్లుగా మీదగ్గర పికాయత్లు వచ్చాయా ? సమాచారం ఉందా ?

శ్రీ బి. జిన సుబ్బారావు :— లాలూచీ ఉంటే యాక్షను తీసుకుంటాము. ఎంజ్యుయిరీ చేసిన తరువాత ఇవన్నీ బయటపడ్డాయి. బయటపడిన తరువాత బోర్డును రద్దు చేసాము.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :— బయటపడినదాని ప్రకారంగా ఏ అధికారులు ఇందులో ఇన్ వాల్వ్ అయినట్లు ఉంది ?

శ్రీ బి. జిన సుబ్బారావు :— వారిమీద యాక్షను తీసుకొంటున్నాము.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :— బయట పడ్డ అధికారులు ఎవరు ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అధికారులు ఎవరూ బయటపడలేదు,

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :— ఇందులో డిఫాల్ కేషను ఉంది. టాంపరింగు అఫ్ ది రికార్డుస్ ఉంది. తరువాత క్రిమినల్ ప్రీచ్ ఆఫ్ ట్రస్టు ఉంది. తన కుటుంబ సభ్యులకు 12,900 రూ.లు రుణ రూపంలో ఇచ్చుకున్నాడు. క్రిమినల్ అఫెన్సెస్ ఇన్ వాల్వ్ అయి ఉన్నాయి. పోలీసుకు ఇతనిని హోం డివర్ చేసి క్రిమినల్ కేసు ఎందుకు పెట్టలేదు ? ఈ ఘరానా పెద్ద మనిషి పేరు ఏమిటి ?

శ్రీ బి. జిన సుబ్బారావు :— ఇతని పేరు శ్రీ పి. వెంకటేశ్వర్లు. శ్రీరాములుగారు చెప్పినట్లు వారు చాలా పొరపాట్లు చేశారు. పెట్టవలసినదే. పెట్టక పోయినవారిమీద వెంటనే యాక్షను తీసుకొని— వారిమీద డిసిప్లినరీ యాక్షను తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :— క్రిమినల్ అఫెన్సెస్ ఉన్నాయి. ఇప్పటివరకు ఎందుకు అరెస్టు చేయలేదు ?

శ్రీ బి. జిన సుబ్బారావు :— పుస్తకాలు అతను హోం డివర్ చేయలేదు. ఫస్ట్ క్లాసు మెజిస్ట్రేట్ కోర్టులో కేసు పెట్టడం జరిగింది. పుస్తకాలు వచ్చిన తరువాత యాక్షను తీసుకుంటాము.

Mr. Speaker —Books are not available. So, the first case is you must start prosecution for recovery of books.

Sri A. Sriramulu :—It is a cognizable offence. Any Police Officer will take cognisance of this particular offence. ఇది రిపోర్టు చేయకుండా దిలేచేసి చివరకు ఎసిడెన్సు రాకుండా ఈ కో-అవరేజిస్

ఇన్స్టిట్యూషన్లు కరెన్సీ సెంటర్లుగా తయారవుతున్నాయి. అందుచేత దీనికి బాధ్యతగల అధికారును సన్నెందుచేసి వెంటనే పోలీసులకు అప్పగించి ఇతనిని అరెస్టు చేయించి క్రిమినల్ ప్రొసీక్యూషను పెట్టడానికి మీకు ఆశ్చర్యం ఏమిటి ?

శ్రీ బత్తిన సుబ్బారావు :—అంతకుముందు పిటిషను వస్తే కొన్ని పుస్తకాలు పోలీసులు హోండ్ ఓవర్ చేసుకున్నారు. కొన్ని పుస్తకాలలో కేసు ఇన్వెస్టిగేషను జరుగుతున్నది. డి.ఆర్. మొత్తం రిపోర్టు ఇచ్చిన తరువాత మిగిలిన పుస్తకాలు కూడా ఇవ్వాలి అంటే ఇంకా ఇవ్వడం జరుగలేదు దాని మీద ఫస్టు క్లాస్ మేజిస్ట్రేట్ పుస్తకాలు ఇవ్వవలసిందని ఆర్డరు వేసాడు. అయినా చెప్పడెంటు ఇవ్వలేదు.

9-50 a.m.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— ఇప్పుడు ఇందులో రెండు విషయాలు ఇమిడి ఉన్నాయి. ప్రతి డిపార్టుమెంటులో ఈ విషయం వచ్చినప్పుడు వస్తూ ఉంది. ఒకటి రికార్డు పోలీసులకు హేండ్‌వర్ చేసినప్పుడు, ఇతర ప్రాసీడింగు ఏమైనా తీసుకోవాలన్నప్పుడు రికార్డు లేవనే సాకు చెప్పనక్కర్లేదు. ఫోటో స్టేట్ కాపీస్ తీసుకుని వాటిమీద షక్స్ తీసుకోవచ్చు. రెండవది ఆనలు రికార్డు హేండ్‌వర్ చేయకుండా ఉండడం కూడా క్రిమినలు అఫెన్సు. దాని మీద కూడా షక్స్ తీసుకోవచ్చు.

Mr. Speaker :— For that they have taken action. A case has been filed before the 1st Class Magistrate, Nellore for not handing over records.

Sri V. Srikrishna :— If he does not hand over the records he can be arrested.

శ్రీ బత్తిన సుబ్బారావు :— దానికి వ్రాయడం జరిగింది. ఇంతకుముందు వాళ్లు ఒకసారి పెట్టడం పోలీసులు రికార్డు హేండ్‌వర్ చేసుకోవడం జరిగింది. కేసు ఇన్ వెస్టిగేషన్ లో ఉంది. మిగిలిన పుస్తకాల కోసం వెడితే అవి ఇవ్వలేదు. ఇవ్వకపోతే వీళ్ళు పోలీసు కేసు పెట్టారు.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి :— 1974లో ఇది జరిగింది. రి-రి-75 నుండి ఉంది. ఇది డిజెక్టు అయి కూడా రెండు, మూడు సంవత్సరాలపైనే అవుతోంది. కాని ఇంత వరకు ఏమీ ఏజన్స్ తీసుకోలేదు. పుస్తకాల కోసం షక్స్ క్లాస్ మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో పెట్టారు. పుస్తకాలు లేకుండా ప్రొసీక్యూషన్ చేయడానికి కదా? తప్పక అవుతుంది. వాళ్ళు ఇచ్చినట్లు వంటి రికార్డు, వాళ్ళు యిచ్చిన లోను అప్లికేషన్లుతోనే ఇన్వెస్టిగేషన్ పెన్నాయని చెప్పి ఇచ్చారు, అవి ఫాల్సు. ఉన్నట్లువంటి రికార్డును, వాళ్ళు చూపించవలసిన రికార్డు అవసరం లేదు. ప్రవాన్లు బాంకులలోనూ, ఇతర బాంకులలోనూ ఉన్న రికార్డుతో ఎవ్వరో బ్రిచ్ ఆఫ్ ట్రస్ట్, మిస్ ఎస్టేట్ మేనేజ్మెంట్, ఫిటింగుకు కేసు పెట్టవచ్చుకదా? ఎందుకు పెట్టలేకపోయాడు? రికార్డు లేకపోతే ఇన్వెస్టిగేషన్ లేదు అన్నట్లువంటిది సరయిన జవాబుగా వేసాడను. రికార్డు ఫిటింగుకు లేయక

జాప్యం అయిన తరువాత యింకా ఆలోచన చేస్తున్నాము అంటున్నారు. ఎంత కాలానికి ఈ ఆలోచన తెగుతుంది.

శ్రీ బ త్తిన సుబ్బారావు :—ఇప్పుడు వాళ్ళు టే పర్ చేసిన తరువాత ఒకరు ఎవరో ఏటిషన్ పెట్టారు మా పే మీద ఎవరో తీసుకున్నాని. వెంటనే పోలీసులు కేష్ బుక్ కొన్ని ఇతర పుస్తకాలు తీసుకున్నారు. అది పోలీసు ఇన్వెస్టిగేషన్ లో ఉంది. ఇంకా మిగిలిన కొన్ని పుస్తకాలు ఉన్నాయి. అవి ఇవ్వలేదు. దానికోసం చర్య తీసుకోడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—దీనికి బేసిన్ అంతా డెవ్లూప్ రిజిస్ట్రారు ఎంక్వయిరీ. 18-9-75 న ఆయన ఎంక్వయిరీ చేసింది. ఈ రికార్డు అన్నీ తెప్పించి, చెక్కు అన్నీ తెప్పించి ఆయన వెరిఫై చేసి అన్నిటితోనూ ఇచ్చారు. డెవ్లూప్ రిజిస్ట్రారు దగ్గర చాలా రికార్డు ఉన్నాయి. ఆయనమీద క్రిమినల్ కేసు పెట్టటానికి ఉన్న రికార్డు చాలు. ఇప్పుడు దాదాపు సంవత్సరంన్నర అవుతోంది ఎంక్వయిరీ పూర్తయి. అసలు సంగతి ఏమంటే ఈయనమీద క్రిమినల్ కేసు పెట్టకుండా చాలా పెద్దవాళ్ళ మంత్రులనుట్టా డిపార్టుమెంటు చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. అది లేకుండా ఆయనమీద వెంటనే చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ బ త్తిన సుబ్బారావు :—ఇప్పుడు ఏ క్షన్ తీసుకుంటాము.

M. P. C. SOCIETY SOMPETA

SRUNGAVARAPUKOTA TALUK

420-B—

Q. No. 10102—Y. Sarvasari P. Srirama Murty and C. L. Narayana: Will the Minister for Co-operation be pleased to state:

- Whether it is a fact that the Multipurpose Co-operative Society, Sompeta, Srungavarapukota taluk, Visakhapatnam District is in default;
- if so, since when and the amount due;
- whether Central Bank, Vijayanagaram served notices on the said society under section 63.
- if so, whether suits have been filed;
- if not, the persons responsible for the failure in filing suits in such time barred cases; and
- the action taken against them?

Sri B. Subbarao:

- There is no Co-operative Society by name Multipurpose Co-operative Society, Sompeta Srungavarapukota taluk, Visakhapatnam District.

But there is Somparam Multipurpose Society in Srungavarapukota taluk. This society is in default.

(b) An amount of Rs. 4,260/- was due from 28-3-1977 and another amount of Rs. 14,267 from 30-5-1977.

(c) No Sir.

(d) (e) and (f) : Does not arise.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి :—ఇప్పుడు ఈ సోంపేట సొసైటీలో వాళ్ళు డిఫాల్టర్లు అయిన తరువాత సెంట్రల్ జైల్ కు ఇంటర్ ఫియరయి ఎమోంట్ కలక్షన్ గురించి నోటీసు చేశారా? చేసిన తరువాత ఎన్ని సంవత్సరాలవరకు చాసిమీద చావాలు చేయగూడకూడదో అంటుంది? ఇప్పటికే టైం బాక్ అయిపోయి లేవు అయిపోయిన ఎమోంటు ఎంత?

శ్రీ జిత్తిన సుబ్బారావు :—అది టవర్ ద్యూ అయి చెండు, మూడు సంవత్సరాలుమాత్రమే అయింది, ఏక్స్ న్ శీమకుంటున్నాము.

Appointment of Public Prosecutor, Anantapur Dist.

420—C

Q. No. 10105-K. Sarvasri E. Ayyapu Reddy, A. Sriramulu and N. Venkata Ratnam:—Will the Minister for Law be pleased to state:-

(a) whether any proposals for the appointment of Public prosecutor, Ananthapur District were sent to the Government;

(b) whether a panel of three names was sent by the Collector after taking into consideration the recommendations of the Sessions Judges;

(c) the date when the proposals were received by the Government;

(d) whether any appointment has been made so far, if not, the reasons for the delay;

(e) whether any representations were made by the legislators of the District to the Home Secretary drawing his attention to illegal canvassing by the individual advocate contrary to the Bar Council Rules; and

(f) whether any action has been taken on the representation of the Legislators?

Sri Asif Pasha:—(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) 5-5-1977.

(d) No, Sir. The matter is under consideration.

(e) Yes, Sir.

(f) The matter is under Examination.

(శ్రీ) ఇ. అయ్యప్పరెడ్డి:—5-5-77లో వచ్చాయి. కోర్టులు జూన్ లో తెరిచారు. కోర్టులు తెరిచినప్పటికీ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ల ఎప్పాయింట్ మెంట్స్ చేయలేదు. హైకోర్టు విషయంలో జూలైలో ఓపెన్ చేస్తారంటే మే లోనే ఫిలప్ చేశారు. హైకోర్టు విషయంలో ఇంత ముందు జాగ్రత్తతో వ్యవహరించిన ప్రభుత్వం దీని విషయంలో ఇంత అజాగ్రత్తగా వ్యవహరించడం చాలా ఆశ్చర్యకరంగా ఉంది. అంతేకాదు “whether any representation was made by the Legislators of the District to the Home Secretary, drawing his attention to the illegal canvassing by individual advocate. అంటే యన్ అన్నారు. అంటే క్లీయర్ గా ఇది పెద్ద ఫోకల్ పాయింట్ ఆఫ్ కేస్ వాసింగ్ అయింది అన్న మాట. ఇలా రాజకీయ వత్తిడులకు అందరికీ అవకాశం ఇచ్చే పద్ధతిలో ఎప్పాయింట్ మెంట్స్ జరుగుతున్నాయి అనెది సుస్పష్టం అవుతున్నది. ఇంకా అండర్ కన్సిడరేషన్ అంటే ఎంత వరకు ఇది అండర్ కన్సిడరేషన్ లో ఉంటుందో చెప్పగలరా?

Sri Asif Pasha :—I never said that there has been canvassing in this matter. What I said was that a representation has been received alleging that fact. Secondly appointments are not made in the month of July when the courts are opened. When the turn of the incumbent is over the appointment is made after a term of 3 years. In this particular case the present incumbent has been working as Additional Public Prosecutor and Public Prosecutor. If he is appointed again he will not be completing his full term. He has to retire at the age of 60. So the matter is under consideration whether to appoint him or the next man because the District Judge stated the present incumbent has been Additional Public Prosecutor and Public Prosecutor, he has been there since 1970.

Sri A. Sriramulu :—Is it a fact that the Minister for Municipal Administration sent for this file and kept it for one month. Secondly, who is the candidate that has put in a representation requesting that the Government should consider his claim and whether this does not constitute a violation of Bar Council Regulations.

10-00 a. m.

Sri Asif Pasha :—The Municipal Minister or any Minister is competent to call for this file and see. In this particular case I do not have information whether the Municipal Minister called for the file. I see from the records that there are representations from Sri C. Obulesappa and Mr. Kondappa. There have been representations that their applications should be considered.

Sri A. Sriramulu :—The Minister is giving an academic answer. Any Minister can call for any file. In this particular case I wanted to know whether the Minister for Municipal Administration called for file, whether it was with him for nearly one month or more than that because we have reliable information that the Municipal Minister kept the file with him. He carried it to Anantapur and had public discussion and several Congress legislators of Anantapur have put in a

representation to the Government. It is a factual matter. Is it a fact or not.

Sri Asif Pasha :—It is not correct.

Sri E. Ayyapu Reddy :—what is the reason for and substance of the representation made by the legislators and who are the legislators who made that representations.

Sri Asif Pasha :—Legislators have not alleged that the Municipal Minister has called for this file. A representation has been given by Mr. Somasekhar.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— రిప్రజెంటేషను ఏమంటే ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ని వేయకుండా ఇంకొకరిని వేసే ప్రయత్నము మునిసిపలు ఎడ్వినైస్ట్రేషన్ మినిస్టరుగారు చేస్తున్నారని. దాని మీద ఇంకా ఏమీ చేయలేదు.

Sri A. Sriramulu :— We are coming to a point of decision. Mr. Somasekhar is one of the signatories.]

Sri Asif Pasha :— Sarvasri, Somasekhar, Ravinder Reddy, obayya and P. V. Choudary 4 M. L. As.

Sri A. Sriramulu :— Mr. Speaker, Sir, Mr. Somasekhar is verily present here. My question whether the Municipal Administration Minister has carried this file and kept it with him for one month gets established. I would request Mr. Somasekhar to say how he came to know.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— సోమశేఖరుగారిని అడుగుతున్నారా వ్రక్క, లేక మినిస్టరుగారిని అడుగుతున్నారా ?

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి :—మే నెలలో ప్రపోజిల్ను వచ్చాయి. మ్యూనిసిపలు ప్రొసీజరుకోడ్ ప్రకారం మే నెలలో ఉన్నటువంటి నేమ్ము ఆలుమోస్టు టీకావ్ చేయడము తప్ప వేరే ఏమీ లేదు. అలాంటప్పుడు మే నెలలో వచ్చినటువంటి పేనలు మీద డెసిషన్ తీసుకోకుండా తిరిగి వాషను పంపించారా? పంపిస్తే కారణాలు ఏమిటి? ఆ ఇండివిడ్యుయల్స్ కాన్ వాసింగ్ నేనుకోడానికి డిలే చేసే సోక్కుపు ఎందుకు ఇచ్చారు ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— పేనలు సరిగా లేనప్పుడు మరల పంపించమని కలెక్టరుకు అడిగే అధికారం ప్రభుత్వానికి ఉంది. ఇప్పుడు ఇండివిడ్యుయలు రిప్రజెంటేషన్ను వస్తే గవర్నమెంటు వారి చేర్లు కొట్టవేసే కొట్టివేయవచ్చు.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి :— పేనలులో ఉండే చేర్లు కన్సిడరు చేయకుండా వేరే పేనలును పంపమని అడిగే అధికారం ప్రభుత్వానికి ఉంటే ఉండివచ్చు కాని 99 శాతం పేనలును ఆనరు చేయడం ఏర్పాటు చేయడం జరగాలి. లేకపోతే పేనలు ఇబ్బమువచ్చినట్లు మన రాజకీయ ఒత్తిడులకు, మనకు సంబంధించినటువంటి వారికి అవకాశం ఇచ్చేదానికి తిప్పి పంపించారని ఎడ్వినైస్ట్రేషన్లో డిప్యూటీ కలెక్టరుకు

జిల్లా జడ్జికి ఈ పేనెల్ కు ఎంత విలువ వున్నదో అన్నది చారికి తెలుస్తుంది. ఇలాగ టిప్పికొట్టడము రేర్ ఎక్స్ ప్లెన్సులో ఉండాలి. అది ఎక్స్ ప్రా ఆర్డినరీ కేసు మేకాప్ చేయాలి. అలాంటి ఎక్స్ ప్రా ఆర్డినరీ కేసు మీ దృష్టికి వచ్చిందా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మీకు తెలియనిదేముంది. మొన్నటిదాకా మీరు పాలకవర్గములో ఉన్నారు కదా? రేర్ కేసులలో ఇలాంటివి జరుగుతూ ఉంటాయి.

శ్రీ యమ్. ఓంకార్ :—పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్స్ నియామకం చేయడంలో సాధారణంగా అనుసరించే ప్రాసిజర్ ఏమిటి? కలెక్టర్స్ ని అడక్కుండానే నేరుగా ముఖ్యమంత్రిగారు అప్పాయింట్ చేయవచ్చా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—చేయకూడదు. కలెక్టర్స్ దగ్గర నుంచి పేనెల్ లులో మూడు పేర్లు వస్తే వీటిలో ఒక పేరును మేము హానర్ చేయవచ్చు. నేరుగా వేసే అధికారము మాకు కూడా లేదు.

శ్రీ యన్. వెంకటరత్నం :—ముఖ్యమంత్రిగారు ఇంటర్ వెన్ అయినందుకు చాలా సంతోషము. ఎందుచేతనంటే ముఖ్యమంత్రిగారికి పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్స్ నియామకం ప్రాసిజర్ తెలుసు. ఒక టేరమ్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ గా అయిన తరువాత సెకండ్ టేరమ్ ఆటోమేటిక్ గా ఇస్తారు. Unless there is very bad record against him. ఇందులో కొండపి అనే ఆయనకు ఫస్టు టేరమ్ అయింది. సెకండ్ టేరమ్ కోసము ఆయన పేరు లిస్టులో నెంబర్ వన్ గా కలెక్టర్ గారు, జిల్లా జడ్జి రికమెండ్ చేశారు. అది ఆయనకు ఇవ్వకుండా తిరిగి పంపించవలసిన కారణము ఏమి వచ్చింది? ఆయన మీద ఏమీ లేదు. There is nothing against him. ఆయనకు ఆటోమేటిక్ గా ఇవ్వాలి కదా.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఆయన కూడా పొలిటికల్ ప్రెషర్ తీసుకువచ్చా రని ఆయన మీద కూడా చార్జి ఉంది. వారు ప్రెషర్ తీసుకురాకుంటే గవర్న మెంటు చేస్తుందో చేయదో చూస్తూ ఉరుకోవాలి.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి :—పొలిటికల్ గా ప్రెషర్ లేనిదే ఏదనీ జరగలేదనే టటువంటిది మనము ఎస్టాబ్లిష్ చేసిన సిద్ధాంతము. సిఫార్సు లేకుండా ఏదీ జరగదని అందుకోసము హానెస్టు, ఎఫిషియంట్ కేపబుల్ గా ఉన్నటువంటి అఫీసర్లు కూడా సిఫార్సు కోరడం అలవాటయి పోయింది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—కోరడం అలవాటయి కొన్ని సందర్భాలలో పొలిటికల్ ప్రెషర్ తీసుకవచ్చినటువంటి ఇద్దరి పేర్లు కొట్టేసి మూడో వారికి వచ్చిన సందర్భము కూడా ఉంది.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి :—మొట్టమొదట పేనెల్ వచ్చిన తరువాత అందులో ఉన్న వారు కేన్వాసింగు ఏమియినా చేశారా? పేనెల్ లో ఉన్నవారు రాజకీయ కుతంత్రాలవల్ల పేనెల్ ఉన్న తమ పేర్లు కొట్టేస్తారేమోనని ప్రయత్నం చేయడం రప్పా.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అలాంటి కేస్ వాస్ జరిగింది. ఇవివరకు అసంక పురములో గవర్నమెంటు పీడర్ కోసం కూడా కేస్ వాస్ జరిగింది. చేసిన ఇద్దరిని కొట్టేసి మూడో వారిని వేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఇ. అయ్యప్పరెడ్డి :—కేస్ వాంగ్ చేయడం బట్టి ఇద్దరిని కొట్టేసి మూడో వారిని వేయడం అనేటటువంటిది రచ్చకు వచ్చిందని చెప్పటంవంటిది. పేనల్ ప్రెస్ పంపడం పేనల్ లో నెంబర్ వన్ కి ఇవ్వకపోవడం అన్యాయం కాదా?

Sri J. Vengala Rao :—There is no mandate on that, Government have discretion to select any one on the panel,

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఇప్పుడు ఈ క్రింది కేస్ వాసింగు అనేటటువంటిది హైకోర్టు విషయంలో కూడా జరుగుతూ ఉంది. వల్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్స్ కి గవర్నమెంటు పీడర్స్ కి జిల్లా కలెక్టర్స్ నుంచి, జిల్లా జైల్స్ నుంచి వస్తున్న పాస్పోల్ వారి పెరఫారమెన్స్ గురించి, కారెక్టర్ గురించి, ఎలిజిబిల్ గురించి వారు గవర్నమెంటుకు వ్రాసి పంపుతారా? గవర్నమెంటు తిరిగి పంపించేటప్పుడు ఫలానా కారణాలవల్ల సెలక్టు చేయలేదని వ్రాస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—పేనల్ లో ఉన్న వారిని ఎవరినో ఒకరిని అప్పాయింట్ చేయాలి.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—గవర్నమెంటు దగ్గరకు పేనల్ వచ్చినప్పుడు ఎక్కువ భాగము ఆమోదిస్తారు. ఎక్స్ ప్రెస్ ఆర్డీనరీ కేసులలో రిజెక్టు చేయవచ్చు. మీకు పేనల్ పంపేటప్పుడు కలెక్టరు గాని జిల్లా జడ్జి గాని పేనల్ లో ఉన్నవారి పెరఫారమెన్సుని, కారెక్టరును దృష్టిలో పెట్టుకొని హోల్ లాట్ లో పేనల్ సెలక్టు చేయరా? మీరు రిజెక్టు చేసేటప్పుడు కారణం చెబుతూ వారికి తిరిగి పంపిస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అవసరం వచ్చినప్పుడు మరల వారిని అడుగుతాము. ఇట్లాంటి కంప్లయింట్సు పేనల్ లో ఉన్నవారి మీద ఉన్నాయి, మీరు ఏమి చెబుతారని అడుగుతాము.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ముందు వారు వ్రాస్తారా? వారు పేనల్ లో సెలక్టు చేసేటప్పుడు క్లియర్ గా వ్రాస్తారా? లేకపోతే అట్లాగ రావాలని ఒకటి పెడతారా?

శ్రీ ఇ. అయ్యప్పరెడ్డి :—ముఖ్యమంత్రిగారు పేనల్ మాఫైన్ టైండ్ లో కాదని చెప్పారు. అది కాదు, మద్రాసు హైకోర్టులో ఇదివరకు ఈవిధంగా మాఫైన్ టైండ్ లోగా కాదని అంటే హైకోర్టు రిట్ ఆఫ్ హోండ్ మన్ ఇచ్చి పేనల్ లో ఉండేవారిని సెలక్టు చేయమంది. ఇప్పుడు పేనల్ లో ఉన్నవారిని తప్పుగానే కూడా పేమ్ నేమ్స్ వచ్చాయా లేదా? అ పేమ్ నేమ్స్ వచ్చినవారిని తిరిగి పంపించడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— నేను ఏమి చెప్పినది ఆయన అర్థముచేసుకోలేదు. పేనల్ లో ఉన్నటువంటి మూడు పేర్లలో ఫస్టు నేమ్ సెలక్షన్ చేయాలంటే it is not a mandate on the Government అన్నాను. మూడు పేర్లలో ఏదో ఒక పేరు సెలక్షన్ చేసే అధికారం గవర్నమెంటుకు ఉందని మరల చెబుతున్నాను.

శ్రీ యస్. వెంకటరత్నం :— పొలిటికల్ ఇన్ ఫ్లూయన్స్ తీసుకువచ్చారని ముఖ్యమంత్రిగారు మనస్సు కష్టపెట్టుకొన్నారు. ఈ విషయంలో అసలు పేర్ల తన దగ్గర పెట్టుకొని అనంతపురం తీసుకువెళ్లి ఇంటర్ ఫియర్ అయిన మంత్రిగారి మీద చర్యలు తీసుకుంటారా?

It is not political influence ; but inter-vention,

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— అనంతపురంలో గవర్నమెంటు స్టీడరు నియామకం విషయంలో ఇద్దరికీ రికమెండేషనులు వచ్చినప్పుడు ఇద్దరికీ కాకుండా మూడవ వారికి ఇచ్చాము. అట్లాంటి సందర్భముకూడా ఉంది.

SANCTION OF EDUCATION LOANS TO THE GOVT. EMPLOYEES

300—A

Q. No. 10099—L: Smt J. Eshwari Bai :— Will the Minister for Finance be pleased to State :

- (a) whether the Finance Ministry has accepted the decision of the A. P. State Council for Education of women and Girls to clear the scheme of allowing Banks to advance education loans at the beginning of every academic year to the Government employees to facilitate them to meet the extra-expenditure of purchase of books, stationery, uniforms and payment of fees etc., and
- (b) If so, whether the Government employees can expect the said loan assistance during the present academic year ?

The Minister For Finance (Sri P. Ranga Reddy) :

(a) Orders have been issued in the matter.

10-10 a. m.

(b) Yes, Sir.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— అధ్యక్షా, ఇప్పుడు నేను దీనిని పెట్టింది ఒక్క ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించి మాత్రమే, వేరే డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించి కూడా దీనిని ఒప్పకుంటే తాగుంటుంది, ఆ విధంగా చేస్తారా? మంత్రిగారిని చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

Sri P. Ranga Reddy :— I Will take the suggestion of the Hon'ble Charming lady Member of this House Sir.

Sri A. Sriramulu :— An important question was posted for to-day and we are missing that question—Q.No. 321.

Mr. Speaker :— That is over. I have come to the next item.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS (STARRED)

INTERVIEWS FOR THE POSTS OF AREA MANAGERS BY A.P.S.R.T.C.
414 —

*10184 Q.—Sri Nissankara Rao Venkata Ratnam :—Will the Minister for Transport be pleased to state :

- (a) whether interviews were conducted in June, 1975 for the posts of 'Area Managers';
- (b) the number of candidates appeared and selected and the basis of selection;
- (c) whether the list of candidates selected was released ; and
- (d) if not, the reasons therefor ?

A.—

- (a) No, Sir, (b) (c) & (d) Does not arise.

SANCTION OF THE POSTS OF CHIEF CONTROLLER OF STORES
IN A. P. S. R. T. C.

415—

*10211 Q.—Sarvasri Syed Hasan (Charminar) and Nissankara Rao Venkatratnam :—Will the Minister for Transport be pleased to state :

- (a) whether it is a fact that even though the post of Chief Controller of Stores in A. P. S. R. T. C. was not sanctioned by the Government, an officer is being allowed to draw the pay on pay order if so, what are the special circumstances ;

- (b) whether it is a fact that to additional posts of controllers of stores were created in the R. T. C. and orders of promotion to the said two posts were also issued, but within three days from the date of issuing the said orders, the selecting committee met and selected new persons, and the orders of the appointment already issued were withheld ?

A.—

- (a) The post of Chief Controller of stores which was created by the Corporation has been sanctioned by Government in G. O. Ms. No. 791, Home (Tr. IV) Department dated 17-6-1969. One of the officers of the rank of Controller of stores has been placed in-charge by the Corporation to look after the functions of the Chief Controller of store spending posting of a regular incumbent. He is being paid an additional remuneration equal to 20% of his grade pay, in view of the additional responsibilities and duties required to be discharged by him,

- (b) It is a fact that two additional posts of Controller of stores were created in the Andhra Pradesh state Road Transport Corporation. These two posts were filled up temporarily in October, 1976 by promoting two of the stores Officers. It is not true that their appointments were withheld later. The selection Committee met subsequently in November, 1976 and selected the names of those two persons for inclusion in the panel.

Committee to Examine the set up of The Music and
Dance Colleges

416—

*8336 Q.—Sri M. Nagi Reddy:—Will the Minister for Tribal Welfare and Technical Education be pleased to state:

(a) whether a committee has been constituted to examine the set up of the Music and Dance Colleges;

(b) if so, the names of the members of the said committee;

(c) whether a copy of the recommendations made by the committee will be placed on the Table; and

(d) whether the Government have decided to prescribe uniform syllabus for all the Music and Dance Colleges?

A—

(a) No, Sir.

(b) and (c); Do not arise.

(d) Government have constituted 7 Ad-hoc committees for revising the existing syllabus for Karnatic Music, Mridangam and Dolu, Bharatanasyam, Hindustani Music, Tabla, Kuchipudi Natyam and Kathak Dance.

History of Andhra

417—

*8427 Q.—Sri M. Nagi Reddi:—Will the Minister for Tribal Welfare and Technical Education be pleased to state:

(a) whether the State Archives propose to bring out History of Andhra;

(b) if so, to whom this work has been entrusted; and

(c) when it will be completed?

A—

(a) Yes, Sir. A scheme for publishing the History of Andhra in 20 Volumes has been approved.

(b) The work has been entrusted to the International Telugu Institute.

(c) The Director International Telugu Institute has reported that it would take about 10 years to complete the work.

CHARGES AGAINST CHAIRMAN MARKET
COMMITTEE, JANGAON

418—

* 10097—W.Q.—Sarvasri P. Janardhan Reddy and J. Damodar Rao:—Will the Minister for Harijan Welfare and Marketing be pleased to state:

(a) whether there are any charges against Sri K. Madhava Reddy, Chairman, Market Committee, Jangaon, Warangal District;

(b) if so, the charges against him and the action taken;

(c) whether it is a fact that Mr. K. Madhava Reddy is again nominated to the same Committee even though charges are pending?

A—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) Yes, Sir, as no charges are now pending against him.

NEW SCHEME FOR THE CONSTRUCTION OF
HOUSES FOR S.Cs.

419—

*9376 Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddy (Gudur):—Will the Minister for Harijan Welfare and Marketing be pleased to state;

(a) whether the State Government have prepared a new scheme to construct house for the scheduled caste in Andhra Pradesh;

(b) if so, the details of the scheme; and

(c) when will it be implemented?

A—

(a) No Sir

(b) and (c) Do not arise.

Financial Aid For Construction of Houses in The House Sites
Given To Harijans

420—

*10135 Q.—Sri B. Rama Sarma (Devarakonda):—Will the Minister for Harijan Welfare and marketing be pleased to state;

(a) whether it is a fact that Reserve Bank has agreed to give Rs. 4,800/-per head as financial aid for constructing houses in the house sites given to Harijans during 1975-76 and 1976-77;

(b) whether the amount is being given as loan, if so, the rate of interest and whether the Government is giving any subsidy in this amount;

(c) the number of years in which the amount should be repaid;

(d) whether this scheme will be implemented in the case of Harijan and Classes people along with Harijans;

A—

- (a) The Reserve Bank has a scheme to that effect.
- (b) Yes Sir.
The Differential Interest Rate is at 4%. No subsidy is given.
- (c) 10 Years.
- (d) Yes Sir,

It is for needy people to approach the banks for sanction of these loans.

Organisation of Panchayati Raj Silver Jubilee Celebrations
In 1975

321—

*10084 Q.—Sri Chekuri Kasaiah:—Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state:

(a) the amount spent by the State Panchayati Raj Parishad in connection with the Panchayat Raj Silver Jubilee Celebrations organised during 1975 ;

(b) whether prior permission has been obtained from the Government for the same;

(c) the amount spent for printing the photo of the Chief Minister of our state;

(d) the press in which the said photo was printed;

(e) whether permission has been obtained from the Government for the said purpose;

(f) whether Panchayat Raj Parishad has got the power to instruct panchayats to install the photo of the Chief Minister in all the offices of the institutions of panchayats compulsorily; and

(g) the action proposed to be taken by the Government in this regard?

A—

(a) Rs. 13,181-45

(b) No Sir. The Andhra Pradesh State Chamber of Panchayati Raj is competent to administer the funds, sanction the annual budget and review the expenditure as per its bye-laws VI (vi),

(c) Rs. 20,000/-

(d) M/s. Kantli Printing Press, Vijayawada.

(e) No, Sir.

(f) No, Sir.

(g) On a reference made by the State Chamber of Panchayati Raj at a later date Government have permitted it to proceed further in supplying the portraits of the Chief Minister to all the primary and Upper Primary Schools under the control of the Panchayat Samithis for unveiling the same in the said Institutions as proposed by it.

MATTERS UNDER RULE 329

(1) Alternative arrangement for admission in Osmania University for Sri Venkateswara University Students who could not appear in entrance Exam.

శ్రీ విజయభామణి :- అధ్యక్షా, ఆంధ్రుల రాజధాని అయిన భాగ్యనగరంలో ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ వుంది. ఇంకా చాలా యూనివర్సిటీస్ వున్నాయి. ఈ యూనివర్సిటీ ప్రాంతానికి చెందని వారికి, ముఖ్యంగా వేంకటేశ్వర యూనివర్సిటీ పరియాగాని, తదితర పరియాన్ నుంచి వచ్చే వారికి పదిహేను ఐర్సెంట్ సీట్స్ రిజర్వేషన్ వుంది. దురదృష్టవశాత్తు వేంకటేశ్వర యూనివర్సిటీ పరిజ్ఞా ఫలితాలు బి.ఎ., బి.ఎస్.సి బి.కాం, మొదలయిన డిగ్రీ పరిజ్ఞా ఫలితాలు 2-7-77 తారీఖన ఎనౌన్స్ చేయడం జరిగింది. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో ముఖ్యంగా పి.జి. కోర్సుకుగాని, బి.ఎల్ కు కాని ఎన్టీ కేషన్సు రిశివ్ చేసుకోవడానికి లాస్టు డేట్ 2-7-77 అని పెట్టారు. రి నుంచి 12వ తారీఖు లోవల పి.జి. సెంటర్స్ కు, ఆయా సీట్లకు ఎగ్జామినేషన్ జరిగింది. ఇలా జరిగినందువలన, వేంకటేశ్వర యూనివర్సిటీ ప్రాంతంలోని గ్రాడ్యుయేట్స్ కు పి. జి. కోర్సులో చేరడానికి వున్న అవకాశాలు పూర్తిగా పోయినవి. ఆ పదిహేను ఐర్సెంటు మాత్రమే వున్న అపర్ సెంటేజ్ కూడా వారికి దక్కకుండా పోయింది. విద్యాభ్యాసాత్మకతలు యీ వేంకటేశ్వర యూనివర్సిటీ ప్రాంతం నుంచి వచ్చి యిక్కడ చేరడం లనుకన్న విద్యార్థులకు ఏదయినా ఆర్టిస్ నేటివ్ ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఆ విధంగా ఒక ప్రకటన చేయవలసిందిగా వారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు వేంకటేశ్వర యూనివర్సిటీ స్టూడెంట్సు—వారి పొరకాటు ఏమీ లేకపోయినప్పటికీ, రిజల్టు రావడం లేట్ అయిన కారణంగా, వారికి వున్న అవర్చునిటీ డిఫైన్ చేశారు కాబట్టి వారికి ఇంకా అవకాశం యిచ్చి, వేంకటేశ్వర యూనివర్సిటీ స్టూడెంట్సు ఇక్కడ పోస్టు గ్రాడ్యుయేషన్ లో చేరడానికి, ఎంప్లెమెంట్ ఎగ్జామినేషన్ కు సంబంధించి ఒక స్పెషల్ అవర్చునిటీ కలగజేయవలసిన సెసిసిటీ వుంది కాబట్టి డెఫినిట్ గా అటువంటి అవర్చునిటీ కలగజేయవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ అనంత వేంకటరెడ్డి (అనంతపూర్) :- అధ్యక్షా, ఈ వేంకటేశ్వర యూనివర్సిటీ రిజల్టు ఎనౌన్స్ చేయడం 10-7న జరిగింది. ఇక్కడ ఎంప్లెమెంట్ ఎగ్జామినేషన్ 10-12 తేదీలలో పెట్టారు. వదల తేదీన, రిజల్టు ఎనౌన్స్ చేసిన వారికి రాజధానిలో పోస్టు గ్రాడ్యుయేషన్ చేయడానికి అవకాశం లేకుండా పోయింది. ఇక్కడ చేస్తే ఎన్నో లాభాలు వుంటాయి పేదవారికి. వారు నైట్ కాలేజీలో చదువుకోడానికిగాని, ఉద్యోగం చేయడానికి గాని ఇక్కడ ఎన్నో అవకాశాలుంటాయి. అందువలన, వారికి యీ అవకాశం కల్పించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మంత్రిగారిని ఒక ప్రకటన చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :- అధ్యక్షా, వేంకటేశ్వర యూనివర్సిటీ రిజల్టు లేట్ కావడం స్టూడెంట్స్ వచ్చి ఎ.వి. ఆదగడం, వారు ధానికీ వుంటే రివడం జరిగాయి. అదిగాక, కోర్సు ఒక సేమ్ వుండేది. ఇప్పుడు

re: Alternative arrangement for admission in Osmania University, for Sri Venkateswara University students who could not appear in entrance examination.

అల్టర్ నేటివ్ డేస్ వుండడానికికూడా వారు అంగీకరించారు. ఒక సెలరోజులు రిజల్టు రావడం పోస్ట్ పోస్ట్ కావడంవలన ఇబ్బంది వచ్చింది. అయితే, ఇక్కడ ఎంట్రెన్స్ టెస్టులో ఇంటర్ మీడియేట్ అప్పీయర్ అయిన వారు కూడ కూర్చోవచ్చునని చెప్పడం జరిగింది. ఎం.బి.బి.యస్ గాని, బి.ఇ. గాని, లాగాని దేనికయినా, ఇంటర్ మీడియేటుకు అప్పీయర్ అయితే చాలు, వారు ఎంట్రెన్స్ టెస్టుకు కూర్చోవచ్చునని చెప్పడం జరిగింది. ఆ అవకాశం వారికి కలిగించడం జరిగింది. జ్యూల్ పూర్ నుంచి కూడా స్టూడెంట్లు వచ్చి ఎంట్రెన్స్ కు అప్పీయర్ అయినారు. అందువలన, ఆ అవకాశం కల్పించలేదనడం సరికాదు. ఇప్పుడు మళ్ళీ ఎంట్రెన్స్ టెస్టు కండ్లట్ చేయడం సాధ్యం కాదు. అందులోనూ, పి.జి. కోర్సులో అన్ని ఫీల్డ్ అయి పోయినవి. అందువలన, ఇప్పుడు మళ్ళీ ఎంట్రెన్స్ టెస్టు కండ్లట్ చేయడం సాధ్యమయ్యే వని కాదు.

శ్రీ విజయశిఖామణి:— అధ్యక్షా, మంత్రివర్గం సెలవిచ్చారు, రిజల్టు ఎనౌన్సు కాక పూర్వమే ఎంట్రెన్స్ ఎగ్జామినేషనుకు కూర్చోవచ్చునని అట్లా ఎక్కడ ప్రెస్ లో రాలేదు. ఇప్పుడయినా ప్రభుత్వం కన్సిడర్ చేసి, రెజిట్రేషన్ గా వేంకటేశ్వర యూనివర్సిటీకి రావలసిన పదిహేను వర్సెంటు సీట్లు వారికి చెందేట్లుగా, అల్టర్ నేటివ్ ఏర్పాటు ఏదయినా చేయడానికి ప్రయత్నిస్తే బాగుంటుంది. నెగెటివ్ అప్రోచ్ నుంచిది కాదు. దాని వలన వారికి రావలసిన అవకాశం వారికి రాకుండా వారు డిప్రెస్ కావడం జరుగుతుంది. నెగెటివ్ అప్రోచ్ కాకుండా, పాజిటివ్ గా ఏమైనా చేయవలసిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :— సీట్లు కావాలనే కాంక్ష వుంటే వారు ఎంట్రెన్స్ కు కూర్చునే వారు. జబులు పూర్తూ నుంచి వచ్చి అవసరం అయ్యారు.

Mr. Speaker :— Before they pass their examination, how can they ? Was it announced like that ?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :— అట్లా యిచ్చాము. అట్లా చేయవచ్చు. జబులు పూర్తూ నుంచి వచ్చి వారు అప్పీయర్ అయినారు. ఈ పదిహేను వర్సెంటో ఒక్క వేంకటేశ్వర యూనివర్సిటీ వారికి కాదు; ఉస్మానియా వారుగాక, మిగిలిన వారందరికీ, వారు యూనివర్సిటీని అడిగారు; నేను కూడ రిజిస్ట్రారుతో మాట్లాడాను. వారు టైము కావాలన్నారు. ఎంట్రెన్స్ లో కూర్చోవడానికి వారికి కూడ అవకాశం వున్నది. రిజల్టుతో సంబంధం లేకుండా వారు ఎంట్రెన్స్ లో కూర్చోవచ్చుననడం జరిగింది. జబులు పూర్తూ నుంచి కూడ వచ్చి కూర్చున్నారు. దగ్గరలో వున్న వారు కూర్చోవడానికి మైంది. యూనివర్సిటీ వారు ఎగ్జామినేషన్లు ముందుగా పెడితే యీ సమస్య వచ్చివుండేది కాదు. మేము యూనివర్సిటీకి యిష్ట స్థానం యిచ్చాము. ఇకముందు యీ యిబ్బంది వుండదు. ఎగ్జామినేషన్లు

శ్రీ విజయకళామణి:— ఏదయినా పత్రికా ప్రకటన ఆ మేరకు వచ్చి పుంటే మూడెంట్లుకు ఆర్థమయ్యేది. వెస్ట్ రిలీజ్ లేదు. జబబులూరు నుంచి వచ్చారు అని అంటే మంత్రులకో, కానసనక్యుకో బంధువులయివుంటే, వారు వ్రాసి పుంటే పుండవచ్చు. మీరు పత్రికా ప్రకటన వెలువరించలేదు. కనుక, యిది కనిపిస్తే చేయకపోతే చాలా మంది నెటిలర్లు పువ్నారు—వారు యిబ్బందికి గురవుతారు. పొటిటివ్ గా ఏదయినా చేస్తామని చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :— ఈ పదిహేను వరెస్ట్రాట్ యన్. వి. కి కాదు; ఉస్మానియా కాకుండా, తక్కిన అన్ని పీరియాన్సు కలిపి. పత్రికా ప్రకటన ఇచ్చారో, లేదో నాకు తెలియదు. అన్నడు యం. వి. పియన్సు గాని, వి. ఇ కి గాని వేల మంది అప్పీయరు అయినారు. అట్లాగే తెలుసుకుని చేసుకోవలసింది.

శ్రీ పి. వి. రమణ (అనకాపల్లి):—అధ్యక్షా, విశాఖపట్టణం జిల్లాలో జిల్లా 10-20 a.m.

పరిషత్, సమితి, మునిసిపాలిటీ, గిరిజన సంఠేమం, సాంఘిక సంఠేమం ఎయిడెడ్ స్కూల్స్ లో పనిచేసే టీచర్స్ విషయం, జి.ఓ.లు, రూల్స్, రెగ్యులేషన్స్ వీటి అమలు జరగలేదు. జిల్లా పరిషత్ ఆఫీసులో 38 సమస్యలు ఇంకా పెండింగు ఉన్నాయి. డి.ఇ.ఓ. ఆఫీసులో 40 సమస్యలు ఉన్నాయి. ఎల్. ఎఫ్. ఎస్. షూమి పేషన్స్ 8 ఉన్నాయి. జిల్లా సంఠేమ ఆఫీసులో 4, గిరిజన సంఠేమ ఆఫీసులో 8 ఉన్నాయి. అక్కడ పని చేస్తున్నటువంటి టీచర్స్ యొక్క సమస్యలను మన ప్రభుత్వం యొక్క ఆర్డర్స్ ప్రకారం అమలు జరగకుండా ఉన్నదని ఏజిల్ట్ కేం లోనే కలెక్టరుగారి దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. ప్రభుత్వం మంచి కోర్టిల్లో సమాజేళములు జరపాలని ఆర్డర్స్ ఉన్నప్పటికీ 1978 ఆక్టోబరు తరువాత కోర్టిల్లోనే సమాజేళం జరపకపోవడంవల్ల ఇప్పటికీ అమలు జరగలేదు. కలెక్టరు గారికి కంట్రాక్టు చేసి యివన్నీ పరిష్కారం చేయించండి అన్నప్పటికీ కార్మికులకు అందుతున్న వర్తి జరగలేదు. అందుకే కార్మికుల పోరాటం పెరిగిపోయింది. కలెక్టరు గారికి అదేం చుపాలని రాని మీద పోరాటం పెరిగిపోయింది. కలెక్టరు గారికి అదేం చుపాలని రాని మీద పోరాటం పెరిగిపోయింది.

Calling Attention to Matter of Urgent
Public Importance:
re; Strike by the workers of Chemical
and Fertilisers Division, Kovvur.

శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ (పాయకరావుపేట) :—అధ్యక్షా, గత 16-7-77 నుండి విశాఖపట్టణం జిల్లా మొత్తంగా ఉపాధ్యాయులు వారి కవీన కోరికలపై నమ్మకజరుపుతున్న సంగతి తమకు తెలుసు. ఇది ఎందుకు ప్రభుత్వం దీనినే చేస్తున్నదో అర్థం కావడం లేదు. అనేక మెమోరాండముల ద్వారా ప్రభుత్వ దృషికి తీసుకువచ్చారు. ప్రభుత్వం యింతవరకు ఏమీ చర్యలు తీసుకోకపోవడం చాల విచారకరమైన విషయం. ఉపాధ్యాయులు అనేక కోరికలు కోరవచ్చు. అన్నీ ఏ ప్రభుత్వము కూడా చేయలేదు. వారి కోరికలు కొంత అయినా అమలు జరిపి చూపించకపోతే యిది విజృంభిస్తుంది. గౌరవనీయులైన మంత్రులు తక్షణ చర్య తీసుకొని వెంటనే పరిష్కారం చేయడానికి పూనుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణారావు :—అధ్యక్షా, విశాఖ జిల్లాలో టీచర్స్ ఫెడరేషన్ వారు మెమోరాండం యిచ్చారు. 16-7-77 న కోఆర్డినేషన్ కమిటీ మీటింగులో కూడ డిస్ కస్ చేశారు. తరువాత 16-7-77 నుంచి ధర్నా పెట్టారు. 15 వ తేదీన సెక్రటరీ, జిల్లాపరిషత్ ఎక్సాంప్లస్ ఆఫీసర్, డిప్యూటీ సెక్రటరీ, ఎడ్యుకేషన్ రిప్రజెంటేటివ్స్ ఆఫ్ ది ఫెడరేషన్, ఎడ్యుకేషన్ ఆఫీసర్ వీరందరు కూర్చోని డిస్ కస్ చేయడం జరిగింది. ఇంకో మీటింగులో కలెక్టరు గారు ఈ విషయాలు డిస్ కస్ చేశారు. 38 డిమాండ్స్ కు 15 ప్రాజెక్ట్ సాల్వ్ చేశారు. ఇంకా సాల్వ్ చేయవలసినవి ఉన్నాయి. 23 వ కారీఖున విశాఖపట్టణము వెళ్ళినప్పుడు కలెక్టరుగారు డి. ఇ. ఓ. ను వారిని కూర్చోబెట్టి డిస్ కస్ చేయడము జరిగింది. ఇవి త్వరితంగా చేస్తామని చెప్పి మామూలు రోటీన్ మాటర్స్ ఉన్నవి కూడ తొందరగా చేస్తామని చెప్పడం జరిగింది.

CALLING ATTENTION TO A MATTER OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re: Strike by the workers of the Chemicals and Fertilisers Division, Kovvur.

శ్రీ యం టంకార్ :—మినిస్టరుగారిని ప్లేటుమెంటు చేయమని కోరుతున్నాను.

Sri T. Anjaiah :—There are 358 permanent and 19 casual workers in the Chemicals and Fertilizers division of Andhra Sugars Limited at Kovvuru. The Andhra Sugars Chemicals & Fertilizers Division Employees Union, a recognised Union and the Management entered into a memorandum of settlement under Section 12 (3) of the Industrial Disputes Act. The settlement deals with wage revision including Dearness Allowance linked with the Cost of Living Index, Annual leave etc. The Memorandum of settlement is effective from 1-1-1976 to 31-12-1979. In July, 1977, the Staff and workers Union of the Andhra Sugars Chemicals and Fertilizers Division was registered and immediately thereafter demanded from the Management the implementation of recommendations of Wage Board for Chemicals and Fertilizers Industry with retrospective effect from 1-1-1976, grant of H.R.A., Supply of Uniforms, reinstatement of a dismissed worker and retransfer of a worker from Tanuku to Kovvuru. The workers led by this Union have undertaken relay hunger strike. The Labour

Department Officers have already intervened and the next meeting is fixed by the Joint Commissioner of Labour on 8-8-77 at Rajahmundry.

Government, however, consider reference of the dispute over the dismissal of the worker for adjudication.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—వేను కాలి ఎలెక్షన్ నోటీసు యిచ్చిన తరువాత మళ్ళీ నాకు అక్కడ నుంచి తెలిగిరామ్ వచ్చింది. అందులో 19-7-77 వ తారీఖున వెంకటేశ్వరరావు అనే ఆపరేటర్ ను తొలగించి వేశారు. ఇట్లా యింకా అనేకమందిని తొలగిస్తున్నారు. ఇప్పటికి హంగర్ స్ట్రైక్ సాగుతూనే ఉన్నదని ఉన్నది. మామూలుగా చూస్తాము, చేస్తాము అని పూర్తిగా లేబర్ ఆఫీసర్స్ మీద వదిలితే ఈ ప్రాబ్లెమ్స్ సాల్వ్ అయ్యేటట్లు లేదు ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని విక్టిమైజేషన్ అయిన వారు తొలగించబడిన వారు వీరందరిని పనిలోకి తీసుకొని వారి కోరికలు పూర్తి అయ్యేటట్లు చూడాలని మంత్రిగారికి మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. అంజయ్య :—వయస్సిస్తాను.

BUSINESS OF THE HOUSE

Sri A. Sriramulu:—There are two privilege motions given notice of by me. We have not heard any thing about them. One is about the statement made by the Chief Minister that all student detenus were released to attend the examination. One Doctor who was under detention was not released, The second is about the statement made by the Finance Minister that Government did not interfere in the Management of the Rehnuma-e-Deccan.

Mr. Speaker:—Regarding one privilege motion, I will announce tomorrow. About the other, I will look into it.

Sri A. Sriramulu:—The Chief Minister said that not a single man was kept in jail, we brought to the notice that one doctor who was in detention was not allowed to appear for the examination.

Mr. Speaker:—That, I will look into tomorrow.

PAPERS LAID ON THE TABLE

G.O.Ms.No. 190, Food and Agri. (F.P. III) Dept.
dated 21-3-1977

Sri P. Ranga Reddy: Sir, on behalf of the Minister for Rural Development, I beg to lay on the Table.

"A copy of the Andhra Pradesh Agricultural Distress (Relief) Rules, 1977 issued with G.O. Ms. No. 190, Food and Agri. Minister

(F.P. III) Department, dated the 21st March 1977 and published in the Rules Supplement to Part II of an Extraordinary issue No. 7 of the A.P. Gazette dated 22-3-1977, as required under sub-section (2) of section 16 of the A.P. Agricultural Indebtedness (Relief) Ordinance 1976."

G.O.Ms.No. 71, Housing, dated 7th June 1977

Sri P. Dharma Reddy—Sir, I beg to lay on the Table.

"A copy of the A.P. Housing Board, Travelling Allowances Rules, 1977 issued with G.O.Ms.No. 71, Housing, dt. 7th June 1977 and published in the Rules Supplement to Part-I of the A.P. Gazette dated 30th June 1977 as required under sub-section (3) of Section 70 of the A.P. Housing Board Act. 1956'.

G.O, Ms, No. 79, Housing, dated 29-6-1977

Sri P. Dharma Reddy: -- Sir, I beg to lay on the Table: "A copy of the A.P. Housing Board (Allotment of Plots Kuls, 1977) issued with G.O. Ms. No. 79, Housing, dated 29-6-77 and published in the Rules Supplement to Part 5 of the A.P. Gazette, dated 44-7-77 as required under sub-section (3) of section 70 of the A.P. Housing Board" Act, 1956".

Mr. Speaker: - Papers laid on the Table of the House.

PAPER PLACED ON THE TABLE

re: the report on the decisions of the Business Advisory Committee.

10-30 a.m. Sri J. Vengala Rao:—Sir, I beg to place on the Table a copy of the Report on the decisions of the Business Advisory Committee taken at its meeting held on 26th July, 1977.

Mr. Speaker:—Paper Placed.

Government Bills

re: The Andhra Pradesh Buildings (Lease, Rent and Eviction Control (Amendment) Bill, 1977:

Sri P. Ranga Reddy:—Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Buildings (Lease, Rent and Eviction) Control (Amendment) Bill, 1977."

Mr. Speaker:—Motion moved

The question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Buildings (Lease, Rent and Eviction) Control (Amendment) Bill, 1977."

Voting of Demands for Grants.

The Motion was adopted and the Bill introduced.

re: The Andhra Pradesh Money-lenders Laws (Amendment) Bill, 1977.

Sri P. Ranga Reddy:—Sir, on behalf of the minister for Rural Development, I beg to move:

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Money Lenders Laws (Amendment) Bill, 1977.”

Mr. Speaker:—Motion moved. The question is:

“That Leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Money Lenders Laws (Amendment) Bill, 1977.”

The Motion was adopted and the Bill introduced.

Annual Financial Statement (Budget) for 1977-78.

Voting of Demands for Grants: Governor and Council of Ministers, General Administrative Services, other general Economic Services, Information and Publicity State Legislature, Elections Tourism.

Sri J. Vengala Rao:—Sir, I beg to move:

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 51,90,000 under Demand No. II—Governors and Council of Ministers”.

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 5,75,09,200 under Demand No. V—General Administrative Services”.

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 13,14,96,000 under Demand No. LI—Other General Economic Services”.

Mr. Speaker:—Motions moved.

Sri P. Ranga Reddy:—Sir, I beg to move:

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 2,44,41,000 under Demand No. XXIV—Information and Publicity”.

Mr. Speaker:—Motion moved.

Sri P. Narasa Reddy:—Sir, I beg to move:—

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,01,43,800 under Demand No. I—State Legislature”.

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 4,42,11,000 under Demand No. IV—Elections”.

Mr. Speaker:—Motions moved.

Sri Ch. Devanand Rao:—Sir, I beg to move:

Voting of Demands for Grants:

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 20,45,000 under Demand No. XLIX—Tourism”.

Mr. Speaker.—Motion moved. Now the members may move their cut motions.

Sri E. Ayyapa Reddy:— I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1,01,43,800 for State
Legislature by Rs. 100/-

To bring home to the Govt. the need to provide a good canteen for Members and suitable accommodation for the Press in the Assembly building.

Sri V. Srikrishna:— Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1,01,43,800 for State
Legislature by Rs. 100/-

For the refusal of the Govt. to pay one months salary, as bonus for the Legislature staff since they are working overtime during the Budget sessions as it was done in the case of the staff in the Finance Dept.

Sri V. Srikrishna:—Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1,01,43,800 for State
Legislature by Rs. 100/-

For the failure of the Government to recommend for the abolition of the Legislative Council as was done in West Bengal.

Sri M. Nagi Reddy:—Sir I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 1,01,43,900 for State
Legislature by Rs. 100/-

గ్రామోద్యోగులకు, గ్రామ నౌకర్లకు జీతాలు పెంచుదల చేయనందులకు, సాగు చేసుకుంటున్న బంజర్లకు బంజర్లలో వేసున్న యిండ్ల స్థలాలకు పట్టాలు మంజూరు చేయనందులకు భూసంస్కరణలు సక్రమంగా అమలు పరచనందులకు, రివిన్యూ తాలూకాలకు పంచాయతీరాజ్ బాకులను కో-ఆర్డినేట్ చేస్తామని వాగ్దానం చేసి యంతవరకు కో-ఆర్డినేట్ చేయటానికి ప్రభుత్వం పూనుకోనందులకు అనర్హులైన భూస్వాములను బంజర్ల నుండి భాగీ చేయించనందులకు, రివెన్యూ డిపార్టుమెంటులో రోజు రోజుకు పెరిగిపోతున్న లంచగొండి తనాన్ని ఆరికట్టనందులకు, రైతాంగంపై విపరీతమైన మాఫీ పన్నుల భారాన్ని పెంచినందులకు, యశరాల లోపు భూమి గల రైతాంగంపై కిస్తు మాఫీ చేయనందులకు, కర్మానుగత వద్దతిచ్చే శిస్తు విధించుటను పూనుకోనందులకు.

Sri P. Sanyasi Rao:— Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1,01,43,800 for State
Legislature by Re. 1/-

ఎనెంబ్లీ సమావేశంలో ప్రజల తరపున ఇచ్చిన మెమోరాండంలకు తగు చర్య తీసుకోనందున

Voting of Demands for Grants.

Sri E. Ayyapu Reddy :— Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 51,90,000 for Governor & Council of Ministers by Rs. 100/-

The wasteful tours of Ministers especially to their native districts.

To reduce the allotment of Rs. 51,90,000 for Governor & Council of Ministers by Rs. 100/-

The personnal staff of the Chief Minister and other Ministers should be reduced.

Sri Vanka Satyanarayana :— Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 51,90,000 for Governor & Council of Ministers by Rs. 100/-

For not recommending to the Centre to abolish the post of the Governor which post is only superflous and is a burden on our economy.

To reduce the allotment of Rs. 51,90,000 for Governor & Council of Ministers by Rs. 100/-

కాననమండలిని రద్దు పర్చి ప్రభుత్వ ఖర్చును తగ్గించనందులకు.

To reduce that allotment of Rs. 51,90,000 for Governor & Council of Ministers by Rs. 100/-

ప్రభుత్వ దుబారాకు లాంఛనప్రాయమైన గవర్నరు పదవిని రద్దుపరచనందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 51,90,000 for Governor & Council of Ministers by Rs. 100/-

అలంకారప్రాయమైన గవర్నరు పదవిని రద్దు చేయనందులకు, అలాగే గవర్నరు పున్న అజిన్లేవరు కాన్సిల్ ను రద్దుచేయుటకు పూనుకొనందులకు.

Sri P. Sanyasi Rao :— Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 51,90,000 for Governor & Council of Ministers by Rs. 100/-

మంత్రివర్గానికి యిచ్చిన మహజర్లకు తగు చర్యలు తీసుకోవలసిన కనీసం కొందరు మంత్రులు సమాధానం యియ్యనందున.

Sri Vanka Satyanaryana :— Sir I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 4,42,11,000 for Governor & Council of Ministers by Rs. 100/-

Voting of Demands for Grants.

For the failure of the Government to rectify irregularities in the enrolment, preventing illegal methods at the time of Elections and preventing agricultural labour and other weaker section from freely exercising their votes by the harassment of the land-lords.

To reduce the allotment of Rs. 4,42,11,000 for Elections
by Rs. 100/-

ఓటర్ల లిస్టులు సక్రమంగా ముద్రించకుండా అనేక మంది ఓటర్లకు ఓటు హక్కు లేకుండా చేసిన ప్రభుత్వ చర్యకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 4,42,11,000 for Elections by
Rs. 100/-

18 సంవత్సరముల వయస్సు కలిగిన యువకులకు కూడా ఓటింగు హక్కు కలుగ చేయవలదు.

Sri P. Sanyasi Rao :— Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 4,42,11,000 for Elections by
Rs. 100/-

ఓటర్లు లిస్టులు సక్రమంగా తయారు చేయవలదున, చాలామందికి ఓట్లు లేకుండా చేసినందున 500 ఓటర్లకు పోలింగ్ బూతులు పూర్వపు చేయవలదున.

Sri E. Ayyapu Reddi :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 5,75,09,200 for General Administrative services by Rs. 100/-

To criticise the unimaginative policy of the Government in appointing a retired Chief Secretary as the Vigilance Commissioner thereby depriving the post of its status as an indepent and impartial Institution.

To reduce the allotment of Rs. 5,75,09,200 for General Administrative services by Rs. 100/-

Failure of the Government to modernise methods of work in the Secretariat and cut down red-tape

To reduce the allotment of Rs. 5,75,09,200 for General Administrative Services by Rs. 100/-

Failure of the Government to appoint non-official members in the A. P. Public Service Commission.

Sri Vanka Satyanarayana :—Sir, I beg to move ;

To reduce the allotment of Rs. 5,75,09,200 for General Administrative Services by Rs. 100/-

Voting of Demands for Grants.

For the failure of the Govt. to release all Naxalite and other political prisoners in the State and withdrawal of case foisted in some instances and failure to recommend to the Government of India to repeal M.I.S.A. immediately.

To reduce the allotment of Rs. 5,75,09,000 for General Administrative Services by Rs. 100/-

For the failure of the Govt. regularise the services of all employees under 10 (a) even for decades specifying a period by which time the employee should be regularized without fail

To reduce the allotment of Rs 5,75,09,200 for General Administrative Services by Rs 100/-

For the failure of the Govt. to eliminate rampant redtapism, favouritism, malpractices and corruption by proper, scientific methods as recommended by various administrative reforms committees and also public organisations,

To reduce the allotment of Rs 5,75,09,200 for General Administrative Services by Rs 100/-

రాష్ట్రములో ప్రభుత్వం (8,000) మంది కాకూలి కోర్టుకుల సమన్యలను కాశ్చితంగా పరిష్కరించ లేక వారి పుద్యోగ రక్షణ కల్పించలేని ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 5,75,09,200 for General Administrative Services by Rs 100/-

రోజు రోజుకు తీవ్రమవుతున్న లంచగొండి తనాన్ని అరికట్ట నందులకు

To reduce the allotment of Rs. 2,44,41,000 for Information and Publicity by Rs. 100/-

For the failure in effectively giving publicity to the nationally accepted policies of anti-imperialism commanding heights of public section curbing monopolies and concentration of wealth, land reforms, about land-lords ruling roost in the villages, against obscurantism in favour of secularism, and exposing those who take positions, against those nationally accepted policies.

Sri B. Rama Sarma :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 2,44,41,000 for Information and Publicity by Rs. 100/-

అకాశవాణి రేడియో కేంద్రంవారు రాష్ట్రంలోని ప్రతిపక్షపార్టీలకు కాలియ పత్రాలకు ప్రతిపక్ష కానసనకులకు తమవియోజక వర్గ సమన్యలనులిపి రేడియోలో ప్రచారంచేసే అవకాశాలు కల్పించినందున

To reduce the allotment of Rs. 2,44,41,000 for Information and Publicity by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని అన్ని గ్రామాల్లో కమ్యూనికేషన్ రేడియోవాన్లు పెట్టాలి అని విధిపెట్టవచ్చును అందున తీ.వి. పార్టీ పార్టీలలో విధిపెట్టవచ్చును

To reduce the allotment of Rs. 20,45,000 for Tourism
by Rs. 100/-

నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు వద్దగల నాగార్జున కొండ మ్యూజియం వద్ద ఎక్స్‌ప్లోరేషన్
జలపాతం వద్దనూ టూరిస్టు సెంటరు అభివృద్ధి చేయనందులకు

Mr. Speaker :—The cut motions were moved.

Sri A. Sreeramulu (Eluru) :—Mr. Speaker, Sir, on the last day of this Budget Session. we are discussing the most important subjects concerning the entire work that we have transacted for a period of nearly 40 days and the various schemes and plans which are going to be implemented at the hands of our administrative apparatus. But the administrative apparatus we have inherited from alien administration is an instrument for oppression, instrument for coercion and instrument for exploitation. Though the objectives of the Nation have changed, the social objectives of the people have changed, unfortunately, the structure and design of this administrative apparatus, which is inherited from the alien administration has not undergone any change. The character of this administrative apparatus came into clear focus during the past 10 to 15 months. In the name of Emergency, extraordinary powers were used by the officials in this administrative apparatus. I can only give few illustrative examples for want of time. Particularly, the Police Department is one which could not stomach the enormous powers that were given to them under the various extraordinary regulations like MISA, DIR, etc. Hundreds and thousands of people who wanted to protest constitutionally against the arbitrary proclamations of Emergency and persons, Satyagrahis who led small batches as a sort of symbolic protest against the Emergency were taken into custody, taken to police station, and ruthlessly beaten without being produced before the Magistrate, for a period of 4 days to 15 days. This type of behaviour on the part of the Police is inexcusable.

Sri C.V. K. Rao (Kakinada) :—I raise a point of order, Sir.

0-40 a.m.

When we are discussing the Budget, under each Demand, it is the responsibility of the concerned Minister who moves a particular demand, to present a policy statement and the amount that is needed for his department. I could not find that under the Demand of the State Legislature, which is moved by the Honourable Minister for Revenue, which is for nearly Rs. 4 crores and 42 lakhs. There is no policy statement at all. I know on certain demands, 2 pages note is given. But for this Demand, not even a single page material is given. How is it moved without the statement? The Rule says that for each department, under each Demand, a policy statement has to be given. So, I would like to

Voting of Demands for Grants.

request you, Sir, to kindly get the explanation from the Minister and issue necessary orders.

Sri P. Narasa Reddy :—So far as the demand of State Legislature is concerned, it has been a convention that we do not give any policy statement as such because the expenditure on the State Legislature is not pertinent to any particular policy as such. It is only incurred expenditure on the staff and the incidental expenditure that would be incurred by the Assembly and the Honourable Speaker. Every thing is done according to the directions of the Speaker. So, there is nothing on behalf of the Government, which would be a policy as such on this matter. The only thing that we wanted to put before the House is the actual amount that has been ear-marked under the Budget.

Then, Sir, regarding library buildings, canteen, etc., there are certain cut motions and I will reply to them later. Even in Lok Sabha, so far as the parliamentary Affairs Budget is concerned, there is no specific annual statement given, as such. It is only the Demand moved.

In view of the convention that has been followed for the last so many years here and in the Lok Sabha, we have thought it fit not to give any policy statement because there would not be any special policy on that.

Sri C.V.K. Rao:—My point of order is about the non-observation of the rule. Under the rules, no exception whatsoever has been given, for this Department. The Demand concerning the Legislature Department is there and no policy statement has been given. Not only that, the particular thing finds a place in the Agenda Paper. It is essential that the Minister needs so much amount and the House has got to pass that Demand. So, he cannot violate the Rule. He cannot say that there is a convention all that. Sir, you are very strictly observing the rules. Even if there is any convention it has to be in the Rules. There cannot be any arbitrary decision. So, this is highly essential. Especially on financial matters, the Government must be scrupulous because if the Government fails to get a vote on any Demand, the Government goes. The Government loses its position. I feel that the Revenue Minister cannot seek excuse for this particular thing since he has to observe the Rules framed by us in the Rules Committee.

Sri P. Narasa Reddy:—Last time also, Mr. C.V.K. Rao raised this issue and there was a decision of the Chair.

Sri C.V.K. Rao:—No, Actually last time, I could not ask. Because then, I have verified about it. I could not find it. I have not raised it.

Voting of Demands for Grants.

let the Minister assure that in future he will observe the rules strictly and let us condone this.

Mr. Speaker:—We will amend the Rule and bring out the Rule in conformity with the convention. I will examine the Rule and the Convention and then let us amend the rule.

Sri A. Sreeramulu:—As far as Legislature is concerned, we have set up so many committees. So, functioning of the Committees, amenities to the Members, Library facilities to the Members, Research and Reference Wing and other activities are there in this Department. So many activities are going on under this Department and hence the Minister has to give the details under this Department also. It is not out of the way that the minister has to furnish this.

Mr. Speaker:—It is not the question of out of the way. It is not the practice. There is no such practice prevailing either in this House or in the Parliament. However, we will examine it, in the Rules Committee.

Sri A. Sreeramulu:—Coming to the point, Sir, I was referring to the way in which the administrative machinery were exercising the extraordinary powers during the Emergency. Especially, I am quoting some examples of Police Department. Hundreds and thousands of innocent persons who wanted to record protest against the authoritative regime were taken into custody and were indiscriminately beaten. Some of them were Lawyers, Doctors and others. These are the innocent victims who were taken to police stations. There are also some of the sadist officials who committed atrocities. I will quote a few examples.

(Smt. T. B. S. Ananda Bai in the Chair)

tative regime were taken into custody and were indiscriminately beaten. Some of them were Lawyers, Doctors and others. These are the innocent victims who were taken to police stations. There are also some of the sadist officials who committed atrocities. I will quote a few examples.

In Karimnagar district, one S.I. of Police Mr. Prakash Reddy adopted a highly objectionable method. He arrested some 3 or 4 persons at Godavari Khani. These persons were taken to the Police Station. The S.I. lighted a candle and went on burning the victims. They received burn injuries. When they were remanded for judicial custody, the Jail authorities refused to admit these persons unless a Medical certificate is produced.

Secondly on 26—8—1976, an advocate by name Mr. Vidyasagar Rao of Karim Nagar led a batch of Satyagrahis. The entire batch was arrested and the batch was taken to the Police Station. These persons were ruthlessly beaten. A boy aged about 14 years, a student of 10th class Mr. Ajaya Reddy could not bear this and fell unconscious.

Another example is, on 2-12-1976, one Mr. Satyanarayanachari was pasting the posters on the walls. While doing so, he was taken

Voting of Demands for Grants.

to the police custody and his clothes were stripped off. The Police Station No. 3 at Kakinada. Then, he was beaten up mercilessly.

On 7-12-1976, the Police of Anantapur took into custody Mr. Subrahmanyam, Bhujanga Rao and others. The S.I. of Police Mr. Shiva Kumar had mercilessly beaten the arrested persons. Next day some more persons were arrested and those persons were stripped off. I am sorry Madam Chairman, you and the Chief Minister may for give me, if I say that this S.I. seems to be a Homo Sexual. He must be the first rate sadist. This S.I. made the arrested persons stripped off and used to play with genitals of these arrested persons. The affected persons are available and an enquiry may be conducted in this regard. These are the illustrative examples of the officers who exercised the extraordinary powers. That is why I say our administrative apparatus is an instrument coercion, oppression and exploitation. It is not an instrument of service. It is not suitable for welfare State. There must be some radical structural change with regard to design, concept, method of working, etc.

I recall the promise made by the Chief Minister. He made a promise in 1974 to set up a clean administration and also an efficient administration. I appreciate the difficulty of our Chief Minister to introduce the efficient administration by overnight. But I expected that Mr. Vengal Rao would stand to his words to set up clean administration. What has happened? The administration began to become dirtier year after year. Today it is sinking. Despite the good intention of the Chief Minister, the entire administration is sinking with corruption from top to bottom.

Go to any place, money is playing a predominant role in our society. With Rs. 10,000 a job can be purchased. With Rs. 5 lakhs 10,50, a.m. the post of a Minister can be purchased. With Rs. 35,000 a Deputy Collector's job can be purchased. This is how this money power has been exercising such a vital control in our social activity. That is how corruption has become the order of the day. Corruption, according to an eminent social scientist, is the end product of a process of administration preceded by mal-administration. What is the root cause for corruption? It is the process of mal-administration over months and years. Corruption takes a firm root. Unless this cancer of corruption is effectively tackled, I am sure we will not achieve targeted results. We may vote a budget of Rs. 1,200 crores, we may spend Rs. 400 crores, but the targeted results, the anticipatory results are not being produced. That is how people are getting frustrated. There is a big gap between promise and performance. There is a big gap between Plan and execution. That is why this is crucial sector, a very important sector which warrants immediate attention of

the Government and also this House as well. This course of mal-administration started as soon as emergency was declared. Democracy has practically come to a halt, though emergency has been lifted. There is no democratic institution worth the name, except the State Legislature. This is the only democratically elected body which is continuing in office on account of the 42nd Constitution Amendment. But for this body democracy has been buried hundred fathoms deep as far as political institution and democratic institutions of the State are concerned. Take for example Co-operatives. Just in the morning we heard the Co-operation Minister helplessly and pathetically pleading. Corruption, misappropriation, tampering with records have become the order of the day. Almost all the co-operative institutions where we have invested nearly Rs. 150 crores have become centres of corruption. They have become inefficient, incompetent. When that is so, our Government instead of holding elections, so that clean and honest men can be brought in elected posts, our Government has been continuing to keep them under their own favourites in the name of persons-in-charge. I cannot understand as to how a political follower can be chosen for this post of a person-in-charge. Take all the Apex Societies. In this House we have heard during the past one month as to how these persons-in-charge have been leading a luxurious life. An amount of Rs. 78,000 or Rs. 84,000 is spent towards their honorarium, perquisites and towards their sitting charges. This is a clue for all bureaucrats and for all officials. That is how they have polluted the entire apparatus and to cleanse it, I don't know what exactly anybody will have to do, either this Government or the next Government. I don't know what exactly is the operation to clean this major disease, this corruption pestering our social and economic institutions. I am only quoting a few illustrative examples as to how the entire society is corrupt, as to how we have set an example for the people to become corrupt. Let us take about R.T.C. I have no complaints, no personal prejudices against anybody. I am not a man aspiring to become a member of this Corporation and I don't have a candidate to sponsor. Against R.T.C. so many complaints have been made. The Chairman completed one term. According to accepted principle and according to the policy of changing persons in focal points, such an important organisation which has a huge budget, a great potential for making appointments and a great potential for making purchases. where fraud is possible, such an institution has again been left in the hands of this gentlemen who had already completed one term. What exactly is the reason? The public have got their own apprehensions and this is how the public are taking a clue. After all they are looking to the top. From the top they are drawing inspiration. Similarly is the case with T.T.D. That Chairman also completed one term. All the members in the Board of management have

been changed, but this gentlemen has not been changed. There is a big story about this Chairman. When he was the Executive Officer, clear charges were framed against him and he was about to be dismissed from service. If the Chief Minister wants to know he can call for that particular file and this is a permanent record. Somehow he manipulated at that time. Somehow he escaped the punishment. This man after retirement was brought as Chairman. Does not matter. For three years he has been the Chairman. Why this Government should put up to the painful necessity, that pathetic position of having to continue him for the second term, particularly when his antecedents were not good and particularly when he had completed three years term? This is also another example for the public to draw inspiration as to how favouritism and nepotism have been in operation in this particular State.

The rehabilitation of retired persons has become a big programme as far as our administration is concerned. Most of the people who are about to retire would be going and meeting political personalities, ministers and also the Chief Minister. As illustrative example, I shall quote the Housing Board. He was not having a brilliant record even while in service. Why this gentleman was chosen to be the chairman of the Housing Board, I don't know. The Minister will have to explain as to how happy he is and how efficient he has been as far as the activity of the Housing Board is concerned. Housing is a dynamic activity. Lakhs and lakhs of people are houseless in this State. Is it proper for the Government to choose a man whose record does not qualify him for further extension. Similarly is the case of Vigilance Commissioner. I had an opportunity to tell this House about it. Mr. Bhagavan Das the Chief Secretary. As Chief Secretary his record has not been satisfactory. I don't know whether it has been satisfactory for our Chief Minister.

శ్రీ శె. వెంకటరావు :—ఆయన రికార్డు కంటిన్ ఫాక్టరీగా లేనట్లు వారికి ఎల్లా తెలుస్తుంది? చూసేది ముఖ్యమంత్రికదా. వారు కాదు కదా.

11-00 a. m.

Sri A. Sriramulu :—I will quote some examples. It has been satisfactory for you, but it is not satisfactory for the public. Mr. Ramachandra Reddy, who is now the Inspector-General of Police had sent a letter to the Government. That was in relation to the Anti-Corruption Bureau. It is this Chief Secretary when he was in-charge of this post has practically immobilised this Anti-Corruption Bureau. All powers from the A.C.B. have been withdrawn. If A.C.B. should lay a trap or should think of an investigation, he has to obtain the permission of the Government. That is how the Chief Secretary who was the champion of all the top officers, who was the advocate behalf of some of the inefficient and incompetent men, he withdrew all the

powers of the A.C.B. Mr. Ramachandra Reddy, when he was the Director of the A.C.B. wrote to the Government stating that this institution can easily be wound up and there is no utility, no purpose in continuing this institution since all the powers have been withdrawn by the Chief Secretary. I request the Chief Minister to place the correspondence that took place between the Director, A.C.B. and Mr. Bhagavan Das. This one example must be sufficient to prove that this man's record is not satisfactory, is not useful. Perhaps, he was good in the British regime but he was not good during a period when democratic values and social values have radically changed. Regarding Electricity Board I don't want to elaborate, because I have said more than once. Now I will come to assignment of film land to film artist. This is also a piece of mal-administration or piece of favouritism or nepotism. When houseless persons, weaker sections, slum dwellers in Hyderabad city have been exposed to rain and sun. They are in small slums, Some times without a shelter. When thousands and lakhs of houseless poor persons have been roaming about and taking shelter on the payments of our roads, we find a film artist getting nearly 20 acres of land in a posh locality, in a luxurious place, known as the Banjara hills, where the cost per acre is more than Rs. 1,25,000. If this is not a particular favouritism I don't know whether it is a policy of the Government to dole out favours to the privileged few, ignoring the justifiable claims of the millions and millions of the under privileged sections. During our elections, I must say, our Government machinery was freely utilised. It is an unfortunate development which has taken place during the past elections. These Collectors should be impartial. This party may be in power to-day and day after to-morrow some other party may come into power. Collectors who are strategic pivotal agents of the Government cannot take political sides. They cannot political take philosophy. They cannot take up and go in propagating for a particular political party, I don't want to name the Collectors, because I am exercising a small restraint. It is not good. I don't want to demoralise the Collectors, because, they are more important in our administrative set up. Money and clothes were given to one Collector. He practically acted as the agent of a particular political party in distributing money, in creating communal tensions. Such things are going to be very dangerous either for this party or some other party. They may come into power or may not come into power. Collectors and other important officials at the district level must be continued to be impartial. They must be neutral to politics and they must be in a position to abide by the programme and policy of any party that may come into power. That is the concept of administration, that is the significance of the philosophy of political neutrality, as far as top men are concerned. This political neutrality was given ago bye. This is an un-

fortunate development that has taken place in the last general elections. One more thing which is creating misapprehensions or apprehensions in the public mind is about the Vedadri temple. The Vedadri temple is situated at Muktyala. The is jewelley worth about Rs. 5 lakhs. The zamindar of those days, had perhaps gifted the jewellery. We don't know that. The Hindu Religious Department to-day is claiming that the jewellery belongs to the deity and is the property of the temple. For recovery of this jewellery from the trustee, they filed a suit in Vijayawada court and I understand that the suit has been withdrawn, because of some political pressure. In such cases suits are being withdrawn. I don't know what exactly is the wisdom that guided the Government or the department concerned to advise the officials at Vijayawada not to press the suit and to withdraw it. Such small acts may be stray, may be sporadic, they may be inisolation, but these are very important things which will create apprehensions in the public mind. These are things which are going to get badly magnified, to paint a big picture, a ghost auout the corrupt practices or about the acts of favouritism and nepotism of any ministry. That is why small things must be given the greatest care in an administrative setup. Last time, I referred to the corrupt practices. Our Chief Minister very sportively said 'yes', I am going to ask all my ministers to declare all their assets and also I am going ask the Legislators to declare their assets. This is the statement made by our Chief Minister two years ago. Till now the Chief Minister has not declared his assets nor his ministers have declared the assets. We also have not been asked to declare the assets. The first thing that anyone of us will have to do in this House is to set an example to the people and to the bureaucracy, by declaring our assets. They should say 'this is my property. When I become M.L.A. this is my property and to-day this is my property,' otherwise public life will not become clean. Otherwise, corruption is going to become a dangerous Frankain stein which will eat the vitals of our political life and ultimately we are going to become victims. This will boomerang every one of us. I am sorry to point out that the Chief Minister, though very sportively came forward and made an announce ment, I don't know how it has missed his attention. He should have done it. To-day I am again sorry to point out onething. I hope the Chief Minister will forgive me. It is about granting of perole. We have kept a schedule of rates. You should for give me for speaking out the truth, because this is the last session I am speaking the truth and I am sure we will not get an opportunity or I will not get an opportunity again to speak. I am interested in the future of the State, in the proper Governance of the State. There is a schedule of rates for releasing the persons on parole. For transfors, promotions there are schedule of rates. If a Junior Engineer becomes an

Asst. Engineer Rs. 15,000 is given. For an A. E. to become E. E., Rs. 35,000 is required. The Chief Minister knows many of these things. I am not giving him any news, unfortunately he is not in a position to act. He has got a better knowledge than me. This is how the whole thing is stinking. For example there is the Forest Department Scandal. There is the direct involvement of the Minister for Forests and the Secretary. The Secretary should have immediately been kept under suspension. That is the predominance of I. A. S. class. This privileged section thinks that it is running the Government and not the elected people. That section cannot be touched. Even the Chief Minister does not have the power to suspend an I.A.S. Officer. What is the power, what is the content of democracy in this particular State and in the country, that is my question. If the Chief Minister of a particular State does not have power to deal with an I.A.S. man, however big he might be, however competent, however influential he might be, I feel a day will come when the Chief Minister must be endowed to deal with not only I.A.S. officer but even the Chief Secretary or much bigger man than the Chief Secretary, otherwise it is impossible to restore discipline and it is impossible to root out corruption. I am stressing this point more particularly, because, it is the top that should set an example and not the bottom. Corruption is like a hill stream flowing from the top of the hill down to the bottom. It does not flow from the bottom to the top. That is why if we are able to put a bund at the top, the entire corruption will be stopped. We have to take care of I.A.S. coterie and I.P.S. coterie. I understand that A.C.B. has been enquiring into the conduct of nearly 12 I.A.S. officers and according to the report that has been given to me A.C.B. has finalised its enquiry in respect of two I.A.S. officers and seven I.P.S. officers. In respect of top officers A.C.B. must be given a free hand and it should not lose much time and it should act as quickly as possible. The acts of omission and commission, impropriety and illegality and various other things connected with top officers will have to be thoroughly examined and if our Chief Minister thinks that A.C.B. is not equal to the task, I request him to employ a separate machinery, so that these things are investigated very quickly and the whole thing must go to the Press, so that the public will get reassured that the Government is alive to the problem, and is certainly dealing with the top people. To-day there is a feeling that the Government only deals with the small fry. If there is corruption in Forest Department, if the Conservator is corrupt, it is the Forest Watcher that is kept under suspension and at best the forest ranger is kept under suspension. So, the small fry who are not able to make a living, are being made the scape-goats of the manipulations, manoeuvres, and machinations of the top echelons of our society. So, I would beg of the Chief Minister to immediately

direct all Ministers to declare their assets and his assets. All of us also may be asked to declare our assets and set up what is known as Lok Ayukta, that is the ombudsmen on the Swedish pattern. Two years

ago in the same House, the Chief Minister made a promise. He said that a Bill would be ready soon. I am not able to introduce it in this session and I will introduce it in the next time. What prevented the Chief Minister from introducing the Bill he would have perhaps set an example for other States. For example, the Maharashtra Government has done it. There were some loopholes. We should have been benefited by the experience of Maharashtra and with some slight modifications to suit our needs a Bill could have been introduced. That would have been a shining example in the career, in the regime of Mr. Vengal Rao. I thought he would do it. To-day we don't have Lokayukta. We have a machinery to go into the corruption of civil servants and Government officers. We have absolutely no machinery to go into the conduct, the misappropriation the swindling, the amassing of wealth by many of the public personalities. The shining example is the Marketing Federation. That is why I demand it. The session is coming to a close, I don't know whether that Bill can be passed. If it had been passed that is good. I leave it to the Chief Minister.

శ్రీ శె. వెంగళరావు:—మీకు చెప్పినట్లుగా నేను లోకాయుక్త సంపాదకుని గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా నుండి క్లియరెన్స్ రాలేదు.

Sri A. Sreeramulu:— But Maharashtra Government had done it and several other State Governments have done it. Lok Pal relates to Government of India and Loka Ayukta relates to us.

శ్రీ శె. వెంగళరావు:— మనం వారినుండి వర్మిషన్ పొందాలి.

Sri A. Sreeramulu:— Coming to the Secretariat, I have said in this House that our Secretariat is an admirable combination of Parkinson's Law and Peter's principle. What is Parkinson's Law? Parkinson's Law relates to proliferation of jobs, multiplication of jobs. If you create a Joint Secretary he will create two more Deputy Secretaries. Every Deputy Secretary will create two Under Secretaries. This is how Parkinson's Law operates. So, Parkinson's law is a law relating to proliferation of jobs. What is Peter's principle? Peter's principle relates to proliferation on incompetence. Peter says every man who starts in the administrative hierarchy goes on rising to a position where he becomes absolutely incompetent. So, our Secretariat is an admirable combination of Parkinson and Peter. Proliferation of jobs and proliferation of incompetence. There has been a tremendous increase in the strength of gazetted officers in the Secretariat, only against 413 in 1972-73, to-day we have 576. We have increased.

But have you increased the efficiency of the Secretariat? Absolutely not. No papers move in the Secretariat. For the paper to go from one section to the other section, it takes one week. A man can go to Delhi in two hours but for a file to move from one department to the other department it is taking 1 1/2 months. This is on account of an obnoxious system of noting. The Assistant will have to note upon a file. He goes on noting, vexatious noting, unnecessary noting and voluminous noting and the top people don't take any interest. They are simply guided by nothing, that is done at the lower level. This noting will have to be immediately dispensed with if our administration should get modernised, and highly paid people are made to work.

I.A.S. Officers are very eager to have super time scales. It is a sort of scale above the I.A.S. and I.P.S. scale. I cannot understand how we have 50/55 super time scales. Our Chief Minister is very magnanimous, very liberal in granting them super time scales. Whoever goes and asks for super time scale, he is given the super time scale by our Chief Minister. Similarly, I.P.S. Officers. They are also very eager for D.I.G. Posts. We have got 42 D.I.G. posts. Policemen have been brought to the administration; policemen have been sent to Public Sector Undertakings. This is not a good development so far as public administration system is concerned. Policemen have to confine police duties only, not for administrative, and technical functions.

Sir, I quote an example of incompetent and inefficient administration in the Secretariat. The Administration Report of the State has not come so far. What exactly is the reason for this? For the last 3 years, we did not have the State Administration Report. The Chief Minister will have to kindly tell us why it was held up. My friend Mr. C.V.K. Rao has been rising this year after year but this year he did not arise. State Administration Report is an indicator in regard to the activities of the Government and it has not come out.

Grievances: People come to Secretariat. Secretariat is inaccessible. They will have to catch hold of a Legislator or a middleman. Nobody is prepared to listen to their grievances. Even a Legislator, if he telephones to secretariat, the Secretary will not be available. Telephone Exchange, Secretariat is something which will have to be destroyed. All the Members of this House had this experience how the Telephone Exchange people are behaving. No body responds. Telephone connections will not be given. After prolonged effort, if get one connection, P.A. to Secretary tell us, "Secretary is in the meeting". I am requesting the Chief Minister to declare two days in a week as meeting-less days so that these Secretaries and Heads of Department may be available to the public and hear their grievances. There is no point in making allowing these Secretaries simply flying from one office to another

office one room to another room in the name of meetings. There should be no meetings atleast 2 days in a week and these two days should be declared as 'meetingless days'. I am requesting the Chief Minister for setting up of a Grievances Department in the Secretariat something like Reception Counter. The Grievance Officer should be of the rank of Deputy Secretary. He will have some staff and anybody coming from nook and corner of the State, must be in a position to represent to the Grievance Officer. He must be a highly paid and responsible officer. The petition received from the public, will be forwarded to the concerned Department by the Grievances Officer. The Grievances Officer within 3 days, must find out what happened to that petition and he must be in a position to let the public know by informing, "your grievance has not been accepted; or your grievance has been accepted." This is the minimum that we should do so that the ordinary man does not approach brokers. An ordinary man will have the access to the Government machinery and get satisfactory reply at the hands of the Government Officers.

Personal Staff of the Secretaries will have to be given training as to how they should receive visitors and attend the telephone calls. They must be polite. Their answer must be to the point. They should not get angry. Because the visitors are the respected guests of any Officer.

Public Service Commission :—I am sorry to say that it is not able to inspire faith in the people. This is what the Law Commission said about the state service commission. They are constrained to say that the Public Service Commission is not able to inspire confidence in the public from the point of view of either efficiency or impartiality. This is the observation made by the High power Commission-Law Commission. 50% of the vacancies in the Service Commission can be filled up by non-officials and for the remaining 50%, you select eminent scientists, eminent jurists, eminent engineers so that there is competition in the public in regard to efficacy, utility and impartiality of the Public Service Commission.

Legislature :—It is a very important organisation. Legislature Secretariat is not adequately staffed and it must be an independent organisation like Public Service Commission and High Court. It should not be under the administrative control of any Executive Department. It must be under direct control and supervision of the Hon'ble Speaker. The staff are governed by Ministerial Rules, Secretariat Service Rules and Hyderabad Civil Service Rules. There are so many grievances of the staff of the Legislature Secretariat. They are very much discontented. That is why, I suggest that a uniform service rules may be formulated for the Legislature Secretariat. It must be separated from the executive control and be kept under the

complete control and guidance of the Speaker so that it can act independently, it can act impartially and it can be a effective service instrument for the Members of this House.

Committees :—There are so many Committees. No recommendation has been implemented. No report is discussed in this House. I say that this is not democratic. When we set up committees of the House, the reports of such committees will have to be discussed in this House; atleast the reports of the House Committee. House Committee reports are not discussed and no action was taken by the Government.

Assurances :—The assurances given by the Ministers are not being implemented. Even after 5 years, the promises made by Ministers were not fulfilled. To-day there are 478 assurances made by several Ministers. They have not been fulfilled. I quote an example of such assurance. Misappropriation of amount by the Chairman, Balanagar Cooperative Industrial Estate. An assurance was given by the Minister concerned but nothing was done. Similarly A.P. Welfare Raffle Fund. The assurance in this regard was not fulfilled. Another assurance is 'Supplying of raffle tickets'. No action was taken so far. That is why, I suggest that the assurances must be attended immediately and unless it is done, it is impossible to have clean and efficient administration.

శ్రీ ఎన్. అనంతరెడ్డి :— అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ప్రవేశ పెట్టినటువంటి డిమాండ్లును పంపూర్ణంగా నిలపరుస్తున్నాను, కొన్ని సూచనలు చేయడం కుప్పాను, జిల్లా కలెక్టర్లుకు చాలా బాధ్యతలు అప్పగించారు, జిల్లాలను అభివృద్ధి చేయాలని డెవలప్ మెంటు యాక్టివిటీస్ పైన క్రద్ధహించాలని వారికి చెప్పడం జరిగింది. ప్రాధరాబాదు జిల్లా గురించి మాట్లాడదలచుకున్నాను, దురదృష్టవశాత్తు జంట నగరాలు ప్రాధరాబాదు జిల్లాలో వున్నవి, దీని క్రింద రి రూరలు తాలూ కాణు, ఒక అర్బన్ తాలూకా వుంది, డిస్ట్రిక్టు చిన్నరై నా కలెక్టరుగారికి బాధ్యతలు ఎక్కువ వున్నవి, యితర కలెక్టర్లు కంటే ఎక్కువ వున్నవి. ఎందుకంటే వేళే కొన్ని డ్యూటీస్ వుంటవి, ఎవరైతా పి. ఐ. పి. నచ్చినప్పుడు ఏదో పోర్టుకు వెళ్ళి ఆహ్వాదించవలసి వుంటుంది. యిలాంటి పనుల వల్ల అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు వారు ఎక్కువ సమయం యివ్వలేకపోతున్నారు. దానివల్ల జిల్లా వెనుకబడిపోతున్నది. వది సుంతవరాలుగా యీ జిల్లా గురించి ప్రతిపాదనలు ప్రభుత్వము ముందు పెడుతూ వస్తున్నాము. కాని యింత వరకు ఏమీ కాలేదు. ప్రాధరాబాదు జిల్లా చాలా అభివృద్ధి చెందింది అని రికార్డులో నామమాత్రంగా వుంటుంది. ఒక జిల్లా అభివృద్ధి చెందిందా లేదా అనే దానికి కొన్ని స్టాండర్డుస్ వున్నవి, రోడ్లు ఎలా వున్నవి. లిటరేషి ఎలా వుంది. యిండస్ట్రియల్ డెవలప్ మెంటు ఎలా వుంది. మెడికల్ డెవలప్ మెంట్ ఎలా వున్నది అనేవి. అయితే దురదృష్టవశాత్తు జంట నగరాలు ప్రాధరాబాదు జిల్లాలో వున్నవి గాబట్టి సేవనల్ ప్రావేన్ ప్రాధరాబాదులో

పుంటున్నవి మరి రోడ్డు యొక్క లెంగు ఎక్కువ వున్నట్లు కనబడుతున్నవి. ఇక్కడ యూనివర్సిటీలు, కాలేజీలు వున్నవి, లిటరసి నిష్పత్తి చాలా పెచ్చుగా వుంటుంది. దాని వల్ల ప్రైవరాటాదు జిల్లా ఆభివృద్ధి చెందింది అనిపిస్తుంది.

ఇండస్ట్రీస్ చూస్తే నాచారం వైపు లేదా మేడిచర్ల వైపు లేదా రామ చంద్రాపురం వైపు కాన్సెంట్రేట్ అయి మిగిలిన 8 రూరల్ కాలూకాలలో ఒక్క ఇండస్ట్రీ కూడా లేదు. ఈ ట్విన్ సిటీసులలో వస్తున్నాయి కనుక మా ప్రైవరాటాద్ జిల్లా ఆభివృద్ధి చెందుతున్నదనే ఇంప్రెషన్ ఒకటి వస్తున్నది. రికార్డులు కూడా అలాగ చూపుతున్నాయి. మెడికలు థెనలిటిస్ చూస్తే ట్విన్ సిటీసులో ముఖ్యమైన కాలేజీలు చూస్తే ట్విన్ సిటీసులో ఉన్నాయి కాని మారూరలు పరియాలలో అసలు లేవు. ఇక్కడ ఉండడంవల్ల ప్రైవరాటాద్ డిస్ట్రిక్టు చాలా ఆభివృద్ధి చెందుతున్నదనే ఇంప్రెషన్ ఒకటి అందరికీ కలుగుతున్నది. ప్రైవరాటాద్ జిల్లాకు ఏమైనా ఎలాట్ మెంటు వస్తే అది ట్విన్ సిటీసులో ఖర్చు పెడుతున్నారు. అసలు ప్రైవరాటాద్ రూరలు పరియాలలో ఏమీ జరగడం లేదని. అవ్యాయం జరుగుతున్నదని చెప్పడంలో అతిశయోక్తిలేదు. ప్రైవరాటాద్ రూరలు డిస్ట్రిక్టు ఏర్పాటు చేయమని మేము ప్రభుత్వానికి రిప్రజెంటు చేసాము. అది ఎంతవరకు వచ్చిందో తెలియదు. ఒకసారి ముఖ్యమంత్రిగారు తొందరలో ఆ డిమాండ్ తీసుకోబోతున్నామని అన్నారు. కాని ఇంతవరకూ రాలేదు. మాకు బాధగా ఉంది. షీఫ్ మినిస్టరు గారు ఇండస్ట్రీస్ డిమాండు మీద మాట్లాడుతూ ప్రతి జిల్లాకు ఒకటి, రెండు పెద్ద పరిశ్రమలు వస్తాయని చెప్పారు. చాలా సంతోషం. ప్రైవరాటాద్ జిల్లాకు ఏమీ రాలేదు. మా మనస్సు చాలా బాధాకరంగా ఉంది. ప్రభుత్వం డీనిని గురించి ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. ప్రైవరాటాద్ రూరలు డిస్ట్రిక్టు ఏర్పాటు చేయుటకు ఖర్చు కొంచెము అవుతుందని అనుకుంటే ఒక మాట మనవి చేస్తాము. ప్రస్తుతానికి ప్రైవరాటాద్ పాడ్ క్వార్టర్సుగా ఏర్పాటు చేసి 8 కాలూకాలను, పరిసర జిల్లాలలోని-మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని లేక మెదక్ జిల్లాలోని 1, 2 కాలూకాలను కలిపి ప్రైవరాటాద్ రూరలు డిస్ట్రిక్టుగా ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

شری سلطان صلاح الدین اویسی (یا قوت پور) :- اسپیکر صاحب - آپ وقت بہت کم دیئے ہیں۔ میں صرف چند چیزیں آپ کے سامنے لاتا ہوں۔ سب سے پہلے یہ کہ اسمبلی ساجار کے نام سے تمام - ایل - ایز کو بلکھوایا گیا۔ جس میں اسمبلی سکریٹری ہیں جو دھاندلیاں ہوتی ہیں۔ اس تعلق سے بہت ہی تفصیل کے ساتھ لکھا گیا کہ

یہاں پر ملازمین کے ساتھ نا انصافیاں ہو رہی ہیں۔ اس میں یہ بھی بتایا گیا کہ حالیہ سکریٹری صاحب کی سرویس ابھی چھ برس ہے لیکن دو برس کے بعد انہیں دوسرے عہدہ پر بھجوا دیا جائیگا تاکہ یہاں پر دوسروں کو ترقی کا موقع ملے اور دوسری بات یہ ہے کہ اسمبلی میں اردو رپورٹس نہیں ہیں جسکی وجہ سے خاص کر میرے لئے اور دوسرے اردو بولنے والوں کیلئے کافی تکلیف کا باعث ہو رہا ہے اور اردو کے تعلق سے جو کچھ لکھ کر یا ٹائپ ہو کر ہمارے پاس آتا ہے وہ غلط اور خراب ہے اسکو پڑھا تک نہیں جاتا۔ معلوم ہوا ہے کہ یہاں جو ٹائپ رائٹرز ہیں بہت ہی پرانے اور پچاس برس پرے خریدے ہوئے ہیں جسکی وجہ سے یہ خرابیاں ہو رہی ہیں۔ ۱۷

دوسری چیز یہ ہے کہ ماہ جون میں محکمہ سال کے ڈپٹی کلکٹرز کی جائدادوں کے لئے پبلک سرویس کمیشن کی جانب سے امتحان رکھا گیا تھا جس میں ۲۰ امیدواروں کا انتخاب عمل میں آیا۔ ان ۲۰ امیدواروں میں ایک بھی مسلمان نہیں لیا گیا۔ جسکی وجہ سے اس سلیکشن کے خلاف احتجاج کیا گیا۔ آپ اخبارات میں دیکھ چکے ہونگے کہ کس طرح سے یہ دھندے چل رہے ہیں۔ نا انصافی بے حد بڑھتی جا رہی ہے۔ میں صرف دو چیزوں کی طرف توجہ مبذول کراؤنگا۔ لینڈ ریکارڈس سرویس کے تعلق سے چھ نکاتی فارمولہ کے تحت بہت سی شکایتیں آرہی ہیں اور آپکو سن کر حیرت ہوگی کہ اس وقت وزیر انیمل ہسبنڈری موجود نہیں ہیں اور اینیمل ہسبنڈری کے ڈائریکٹر شری سنجیوا ریڈی صاحب نے ۱۸ مسلم ملازمین کا تبادلہ کر دیا اور اس طرح سے ملازمین کو متا رہے ہیں اور اب تبادلہ کے جی۔ او میں یہ لکھا گیا کہ جہاں ان کی پیدائش ہوئی ہے ان کو وہاں پر نہیں رکھا جائے۔ ہوسکتا ہے کہ حیدرآباد میں نہ رکھا جائے۔ حالانکہ کوئی شخص محبوب نگر میں پیدا ہوا ہے اسکو شہر محبوب نگر سے نکال سکتے ہیں لیکن پورے ڈسٹرکٹ سے نہیں نکالا جاسکتا۔ لیکن یہاں پر ڈسٹرکٹ میں سے نکال دیا جا رہا ہے۔ اس طرح جی۔ او کا غلط استعمال کر کے لوگوں کو کافی پریشان کر رہے ہیں

اور اس طریقہ کی حرکتوں کی وجہ سے ملازمین کو کافی سے زیادہ پریشانی کا سامنا کرنا پڑ رہا ہے۔ میں چاہوں گا کہ ان شکایتوں پر غور کریں۔ شکریہ جو آپ نے خیالات کا اظہار کرنے کا موقع دیا۔

Sri M. Narayana Reddy (Bodhan) :—Mr. Speaker, Sir. At the outset, I refer to Tourism Department. The proposed plans and programmes appear to be much improvement over the last years but even then budget allotted under non-plan Rs. 15.45 lakhs and Rs. 5 lakhs under plan, is not at all sufficient and there is need to allocate some more funds.

In regard to Tourism Department, we have the highest potential in the South but unfortunately, the entire potential has not been developed on proper lines. What is really required is the imagination and a Master Plan for spotting the tourist interest places and have a detailed survey and then plan for tourist attraction places and facilities and amenities. When we visited Haryana, we found that there is no tourist interest place but they have developed artificial lakes, tourist facilities in such a way that one has to get into that place even while going to Amritsar and other places. Therefore, we can follow the example of Haryana. They have a dynamic Director who is a specialist in catering and service. He has gone to Europe and other places for specialisation in that subject. When we visited Haryana, our Chief Minister was also there. He was very much interested in that.

We have Miralam Tank, Osman Sagar and Himayatsagar. You put these three lakes together and developed into a very good tourist complex as was done by Haryana Government.

Similarly, we need one 5 Star Hotel managed and established by Government. In Bangalore, we have Asoka Hotel. In Madras also Government of India hotel has come. Here there is every need for such a hotel.

Then, Sir, we must have an Advisory Committee for the Tourism 11-30 a.m Department. Only people with real interest and imagination can be

drafted into that committee which should advise the Tourism Department to survey and provide facilities. With more attention and a little more imagination, we can make Andhra Pradesh a very attractive tourist centre. I want the hon. Minister to cater to the categories of foreign tourists, our own country people and our State people. They can organise travel for our own people so that they may see the entire State. Tourism should be organised for students and kisans at a concessional rate.

There is not enough literature at present. That can be developed. Information centres in the districts can be utilised for this purpose. With some more funds and some survey we can develop within no time.

Now, I come to General Administration. Here, I want to point out one or two important aspects. At the Secretariat level I want that the Government should concentrate more on the officer oriented disposal i.e. examination of cases and files. If the officers are made responsible, if the files and notes are initiated at the Officers level, there would be less delay and more involvement of officers. In the lower level, we do not need so much staff. We can give dictophones to Secretaries as introduced in Maharashtra, with great success. Today's files are disposed today evening. Early morning, the stenographers take notes and orders are issued by the evening. That system can also be introduced here. We must evolve a system. Already some reports and recommendations were given wherein the delay in the disposal of a particular case must be located or attributed to a particular officer. Unfortunately, there is no system.

We must have atleast some meetingless days. Whenever you go, the heads of departments are not available. They go for meetings. Like in the late Lal Bahadur Sastri's time, one or two days may be fixed for meetings. In other days, the heads of departments should be found in office.

Some heads of departments may be made ex-officio Secretaries like Chief Engineers, to avoid delays. This is one of the important recommendations made by several Commissions. As was done in Maharashtra and Gujarat, I already suggested that the Director of Agriculture's post in a State like ours must be upgraded to a Commissioner's post and that Commissioner must be made ex-officio Secretary like the Civil Supplies Commissioner. So also, the Registrar of Cooperatives. That Department is growing rapidly into a very big department. He should also be a very senior officer. He can be upgraded to a Commissioner's rank and made ex-officio Secretary.

Since we depend so much on district administration i.e. the Collector and S.P., in the system of evaluation of their performance, something is lacking. Unless we have some Personnel Department very much strict and strong in the G.A.D. it would be difficult. Collectors and S.Ps. must be posted based upon their performance, aptitude and other qualities of leadership. To post some body inevitably as a Collector is not a proper approach. Therefore, there must be a selected panel every year to be prepared from whom people can be posted as Collectors and S.Ps.

The Board of Revenue is no more there. What is the system that is going to be introduced for evaluating their work. Is it through the Land Revenue Commissioner? Without placing proper persons, it would not be possible to get the results. I would only suggest that past evaluation and record of I.A.S. and I.P.S. Officers may be placed in such a manner that we can draw best men. Then only we can get.

శ్రీ వి. శ్రీ కృష్ణ:—అధ్యక్షా, మన ఎడివిప్రేషను స్ట్రక్చరు అంతా కూడా బ్రిటిష్ వాళ్ళ సిద్ధుకోసం. ఒక పరిమితమైన లక్ష్యాలకోసం పెట్టిన దానిని మనం ఇమపాటిల్ చేశాము. కలక్షన్ ఆఫ్ రెవెన్యూ, మెంటివెన్స్ ఆఫ్ లా అందు అర్డరులే వాళ్ళ బాధ్యతలు. కాని మనకు ఎక్స్పాండింగు ఏజ్టివిటీస్. సేవనల్ బిల్డింగు ఏజ్టివిటీస్, డెవలప్ మెంటుల ఏజ్టివిటీస్ చాలా ఎక్కువ వచ్చాయి. దీనికి తగిన విధంగా ఎడివిప్రేషన్ మార్చాలని 1960 లో 84 లో మన స్టేటు ఎడివిప్రేషను డిఫారం కమిటీలు ఏర్పడి రెండు రిపోర్టులు ఇచ్చాయి. 1989 లో సెంట్రలు గవర్నమెంటు చేసిన ఎడివిప్రేషను రిఫారమ్సు కమిటీ వారు తమ రిపోర్టులో స్టేటు సెక్టరు మీద కూడా కొన్ని రికమండేషన్లు చేశారు. కన్సర్వేటివ్ గా ఉన్న దానినుంచి కొంచెం డైనమిక్ గా ఉండే ఒక స్ట్రక్చర్ తీసుకురావాలే ఈ

వసులు సక్రమంగా జరుగవు అనే విషయం చుట్టూరిలో పెట్టుకొని ఆలోచించాలి. అయి నప్పటికీ కూడా ఇన్ని జరిగినా ఎంత ఇంప్లీమెంటు చేశారో లేదో గాని డిస్పోజిట్ ఆఫ్ బిజినెస్ లో మార్క్ డౌన్ ఇంప్రూవ్ మెంట్ లేదు. సిద్దుకు తగ్గినట్లుగా లేదు. మన ఆసంబ్ధిలో ప్రజ్వలకు ఎబులు ఇచ్చేదాంట్లో పులుపు అన్నర్లు ఉండవు ఒకటి. అసెంబ్లీలో కొన్ని మేటర్లు ఎప్పుడో సంవత్సరం క్రిందట రైజ్ చేస్తే, సంవత్సరం తరువాత ఫలానా సబ్ ఇన్స్ పెక్టరు, సర్కిలు ఇన్స్ పెక్టరు ఎవరో ఏమో చెప్పారు ఆయన పేరు ఏమిటి అని చెప్పి మాకు రిఫరెన్సు వస్తుంది. అది మేము మరచి పోతాము కూడా సంవత్సరం తరువాత. ఛీఫ్ ఇంజనీరు ఫలానా టైము లోపల కొంట్రాక్టు పిరియడు అయిపోతుంది. కాబట్టి వెంటనే పైలు పుట్వ్ చేయాలి లేక పోతే రివైజ్డ్ ఎస్టిమేటు అది నష్టం వస్తుంది అని వ్రాస్తే సీ. ఇ. పైలు సెక్షను ఆఫీసులో 15 రోజులు ఉంటుంది. అక్కడనుండి సెల్ కు వెళ్ళి అక్కడ ఒక 15 రోజులు ఉంటుంది, ఫైనాన్సు డిపార్టుమెంటులో 10 రోజులు పడుతుంది. మంత్రిగారి దగ్గరకు వెళ్ళేప్పటికీ రెండు రోజులు ఆలస్యం అయింది. టైము లేప్పు అయింది. 4¹/₂ రజుల రూ.లు ప్రభుత్వం ఆ కంట్రాక్టరుకు అదనంగా కట్టు కంది. డిపార్టుమెంటుల మధ్య కోఆర్డినేషను లేదు. అనేక సెంట్రలు గవర్న మెంటు లోన్న వస్తున్నాయి. గ్రాంటు వస్తున్నాయి. కోఆర్డినేషను లేక పైల్లు నడుస్తూ డిలే అయిపోయి మొత్తం లేప్పు అయిపోయినవి జరుగుతున్నాయి. అందువల్ల డిపార్టుమెంటు మధ్య కోఆర్డినేషనుకు టాప్ లెవెలులో సెక్రటరీస్ కూర్చుని వెంటనే డిస్పోజ్ చేసి పనులు జరిగేటవంటి డెసిషను తీసుకోవాలి, లేక పోతే దానినల్ల చాలా నష్టం జరుగుతుందనే విషయం గుర్తు పెట్టుకోవాలి. మినిస్టర్లు పైల్లు అర్జంటుగా పుటపు చేయమంటే ఎన్నాళ్ళకు వస్తున్నాయో ఆలోచించాలి. ఎందుకు ఇలా జరుగుతున్నాయి అనేది ఆలోచించాలి. మన వర్క్ మెథడ్స్ లోనూ, మన ప్రాసీజర్స్ లోనూ చాలా పెద్ద మార్పులు రావాలి. అవన్నీ చాలా సీరియస్ గా చూడకపోతే చాలా పెద్ద నష్టం జరుగుతున్నదని ముఖ్యంగా నేను చెప్పదలచుకున్నాను. జూనియర్ కాలేజిస్ ప్రిన్సిపాలు ఎప్పాయింటుమెంటు మీద 74 లో ప్రాజెక్టు ఒక జడ్జిమెంటు ఇస్తే దానిప్రకారం జరిగివుంటే వాళ్లు ప్రమోటు అయి వాళ్ళకు పోస్టులు వచ్చి వుండేవి సీనియారిటీ ప్రకారం. ఇప్పటివరకు దానిని ఫైనల్ లైజ్ చేయకపోతే వాళ్లంతా వెనక్కుపోయి వాళ్లకు హోమ్ జరిగిందని ప్రాజెక్టు జడ్జిమెంటు కూడా పై లేట్ చేసి ఉన్నప్పటికీ వాళ్లకు ఏమీ నష్టం లేదు కాని, ఇప్పుడు జోనల్ సిస్టం వచ్చేప్పటికి వాళ్ళు కాస్తా ఎరిగిపోతున్నారు. 74 లో చేయవలసింది 75 వరకూ చేయకపోతే ఇక దాని గురించి ఏమీ అనుకోవాలి. ఇటువంటివన్నీ కూడా చాలా సీరియస్ లేస్సెన్ కమక ఆలోచించాలని నేను చెబుతున్నాను. టైము వేస్టింగు ఫార్మాలిటీస్ చాలా వరకు తగ్గించాలి. కరవను ఒక పెద్ద మహామారి. దీనిగురించి వేరే చెప్పక్కరలేదు. ఎంతకాలమైతే బాగా డబ్బులు చేతిలో ఉండి అధికారం చేతిలో ఉండి ప్రభుత్వాన్ని, పై వాళ్లను పట్టుకునే శక్తి సామర్థ్యాలు కలిగినటువంటి ల్యాండ్ లార్డిజమ్. గుత్త సరిస్థిలు ఉంటాయో ఈ కరవన్ పోదు. ఎందుకంటే పైనుండి కట్టుకుంటారు వాళ్ళు. ప్రభుత్వ పాలసీలను మార్చగల శక్తి వాళ్ళకు

వపోందంటే ఒక విలేజ్ మున్సిఫ్ కరణం అంటే ఎంత? వారు ఇన్ ఫ్లూయన్సు చేసి ఏమైనా వేయగలుగుతున్నారంటే ఒక్కొక్క సి.యం. చేత వారు చెప్పినవి పరిగించగలుగుతున్నారంటే, మన గవర్నమెంటు యొక్క బడ్జెటును మార్పించగలుగుతున్నారంటే అక్కడ స్టాబ్ ఫుతోంది యీ కరప్షను. మంత్రులనుంచి ప్రైవేటు చేస్తూవుంటారు. కొన్ని మూల స్తంభాలు ఉంటాయి. వీటిని డిక్టేటండు చేయకపోతే చాలా సస్టము జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. కాననభట్టులుకూడా కొంచెము ఆత్మపరిశీలన చేసుకోవాలి. మేము ప్రపోజ్ చేసినటువంటి కేండిడేటు రాజ్యసభకుగాని లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిలుకుగాని ఆయనకు ఓటు వడలేదంటే, ఆయన ప్రపోజ్ చేసినవారెవరైనా, బయట ప్రజలు ఏమనుకుంటారో అన్నది కొంచెము ఆలోచించాలి. ఇక్కడ స్టాబ్ యు, లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిలులో, ఎసెంబ్లీలో అక్కడికి పోతూవుంటాయి. ఆవరేషనుకూడా తెలుసు ఎట్లా ఎట్లా పోతుందో. అందువల్ల ఆత్మపరిశీలన చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఇక్కడ ఎమ్.ఎల్.ఏ.ల దగ్గరనుంచి, మంత్రులదగ్గరనుంచి, హెడ్స్ ఆఫ్ డిపార్టుమెంటు దగ్గరనుంచి వీరిని మేవడానికి ఇది వెక్కులేట్ అయి విలేజ్ ఆఫీసర్లవరకు పోతుంది. ఇవి అన్నీకూడా మనము కరప్టు చేయడానికి ప్రయత్నము చేయాలి. మెథడ్ ఆఫ్ కరప్షను పోగొట్టేదానికి పనిష్ మెంటు డిటెరెంటు పద్ధతులలో ఇవ్వడానికి చాలా ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. మొట్టమొదట డిపార్టుమెంటు ఎంక్వయరీ చేయాలి. ఎంక్వయరీ రిపోర్టు రావాలి. ఎంక్వయరీ రిపోర్టు జేస్ చేసుకొని రికార్డు పోలీస్ కు హేండ్ ఓవరు చేయాలి. రికార్డు హేండ్ ఓవరు చేస్తే డిపార్టుమెంటల్ ఏజన్సు అగిపోతుంది. పోలీసులు ఎంక్వయరీ చేయడానికి మూడు సంవత్సరాలు తీసుకుంటారు. మరల డిపార్టుమెంటు ఏజన్సు తీసుకోవాలంటే అయవమీద ఛార్జెస్ ఫ్రేం చేయాలి. ఆయన రికార్డు చూడాలి అంటారు, రికార్డు చూడడానికి యివ్వాలి. ఇచ్చినాకాని మళ్ళీ కావాలంటే మళ్ళీ యివ్వాలి. ఇవి అన్నీకూడా రీజనబుల్ ఆవర్ ట్యూనిటీ కల్గించడానికి చేస్తే 17, 18 సంవత్సరాలు అయినా ఎంక్వయరీ అవదు. ఈలోగా ఆఫీసరు రిటైరు కావడం జరుగుతుంది. అ దువల్ల ఇవి కొంచెము expedite చేసి ఈ సి.సి.ఏ. రూల్సు మార్చవలసిన అవసరం ఉందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఒక ఆఫీసరు మూడు వేలు మిస్ ప్రోప్రియేషను చేసి తిన్నదానికి 30 వేల రూపాయలు సస్పెన్షన్ ఎలవెన్సు కట్టాము. కాబట్టి ఇలాంటివాటికి డిటెరెంటు పనిష్ మెంటు ఇవ్వాలి. ఏజన్సు తీసుకోడానికి ప్రొసీజరులో మార్పు రావాలని ముఖ్యంగా నేను చెబుతున్నాను. డిస్ట్రిక్టు ఎడ్మినిస్ట్రేషను ఏజన్సు వచ్చేటప్పటికి జిల్లాపరిషత్తులు వచ్చినతరువాత కలెక్టరు బరైను చాలావరకు తగ్గుతుంది. అది త్వరగా తీసుకోవచ్చు. ఒక కలెక్టరు, ఫారెస్టు ఆఫీసరు ఫారెస్టు లాండు ఇన్ స్పెక్టరు రెండు సంవత్సరములయినా చేయలేకపోయారు. దానివల్ల అ కేసు పెండింగులోనే ఉండిపోయింది. విలేజ్ ఆఫీసరులు ఇచ్చిన స్టాటిస్టిక్సుమీద టేక్ డేటా ఆధారముగా ప్లానులు వేస్తూ వుంటాము. అవిలేజ్ ఆఫీసరులు వంక పారంపర్యంగా వస్తూండడంవల్ల పార్టులైముగా సాగిపోతూవుంది. ఇంత జవాబాకి ఒక మునసబు, అని మిగతా వర్క్ పంచాయతీలకు అప్పచేప్పవచ్చు. డేటా కలెక్టనుకు, ఎనాలిసిస్ కు క్రెయిన్డ్ అయిఫ్ ఎక్స్ పీరియన్సుడ్ పెరసావల్ ని

చేయాలి. టేసిక్ స్ట్రక్చరులో ఏ డేటామీడ మనము ఆధారపడతామో దానిమీద స్ట్రక్చర్ ఛేజీ అక్కడ ప్రారంభించాలి. దానికి సీరియస్ గా ఆలోచించే ప్రయత్నము చేయాలని నేను కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు 5 వేల జనాభా ఉన్న గ్రామానికి ఒక మునసబే, 10 వేల జనాభా ఉన్న గ్రామానికి ఒక మునసబే ఉంటున్నాడు. ఈ విధానముతో మార్పు రావాలని మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా మన డిపార్టుమెంట్సు రీ ఆర్గనైజ్ కావాలి. హెల్త్, మున్సిపల్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ కు ఒక సెక్రటరీ. ఫమయినా లర్డము ఉందా? అలాగే లేబర్, ఉమన్ వెల్ఫేర్, టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషనుకి ఒక సెక్రటరీ. ఈ డిపార్టుమెంట్సుని రేషనల్ లైన్స్ మీద రీ ఆర్గనైజ్ చేసి హెడ్స్ ఆన్ డిపార్టుమెంట్స్, సెక్రటేరియట్, మంత్రిల పోర్టుఫోలియోలు రీ ఆర్గనైజ్ చేయబోతే చాలా కాంప్లికేషను ఉంది. మీకూ అవస్థ, మాకూ అవస్థ. డిపార్టుమెంట్సుకు అవస్థ. ఫయిల్సుకూ అవస్థ. ముఖ్యంగా యీ విషయములో ఆలోచన చేయాలని చెబుతున్నాను. ఇంక మన ఇన్ఫర్మేషన్ అండ్ పబ్లిసిటీ డిపార్టుమెంట్సు మన పోలిసిస్ ఎడ్యుకేట్ చేసి ప్రీచ్ చేయడానికి ఉండాలి. రెండవది దేశములో ఎల్లో జర్నల్స్, అట్లాగ్ అట్ సీను లిబరేచర్, వీటికి ఎవరినో ఒకరిని తీసుకుపోయి పెడితే వాడు కోర్టుకి ఎక్కడానికి జడిసి వెయ్యో, రెండువేలో ఇచ్చుకుంటున్నాడు. అలాంటి జర్నలిజమ్ ను డిస్కరేజ్ చేసి మోరల్ జర్నలిజమ్ ను సక్రమమైన పద్ధతులపై ఎంకరేజ్ చేయాలని కోరుతున్నాను. అంతే కాని ప్రెస్ ఫ్రీడమ్ అంటున్నారు. పేపర్లు అన్నీ బిర్రాస్ చేకలోనూ, కాకాస్ చేతిలోనూ పెడితే ఫ్రీడమ్ వారికా మనకా. ఇంక సివిల్ లిబర్టీస్ అంటే హరిజనుల మీద దౌర్జన్యము చేయడం, పాపర్టీని ఎంక్రోచ్ చేయడం సివిల్ లిబర్టీ అవుతుందా. డౌన్ ట్రాడెన్ క్లాసుకు మనం దేశములో సరియయిన పద్ధతులలో మనము ప్రెస్ పబ్లిసిటీ యిచ్చి చేయాలి కాని యివన్నీ చెప్పడం అంతా బోగస్. అందుచేత క్లాసు ఓరియంటేషన్ చేయగలిగి డౌన్ ట్రాడెన్ మీద జరుగుతున్న దౌర్జన్యాలకు వ్యతిరేకంగా పత్రికలు అలాంటి ఎడ్మినిస్ట్రేషను మెయిన్ టెయిన్ చేసి పద్ధతి ఏర్పడాలని మనవి చేస్తూ నాకు టయము లేదు కాబట్టి తెలిపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. పీటర్ పాల్ (ప్రతిపాదు) :—ప్రభుత్వము వారు ప్రవేశపెట్టినటువంటి ఈ బడ్జెటు పద్ధతుల బలపరుస్తూ లెజిస్లేచరుకు సంబంధించినటువంటి కొన్ని విషయాలను ప్రభుత్వ దృష్టికి తేలించుకున్నాను. గతములో మన లెజిస్లేచరు సమావేశములు ఉన్నప్పుడు లంప్ అని చెప్పి అప్పటికప్పుడు సెక్రటరీగారు తమ డిస్క్రెషన్ తో కొన్ని అప్పాయింట్మెంటులు చేసి నెలా, నెలా పదిహేనురోజులు ఉంచేవారు. ఈనాడు ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్లెంజిల నుంచి విలిచి పూమ్మ, బాయస్ మొదలైన పోస్టులలో నియమిస్తున్నారు. అది మంచి పద్ధతి కాదు. ఈనెల ఉద్యోగాలకు అక్కడ వారి సీనియారిటీ పోతోంది. లెజిస్లేచర్ల హాస్టల్ బయట నెంబరుకి ఫోన్ చేసినప్పుడు రిప్లయ వచ్చినా 'రాకపోయినా' ఎవరంటు కలట్ట చేస్తున్నారు. దానిగురించి ఎక్కడి వారిని అడిగితే మేమూ మమమ్మలమే అవకు అర్థము కాదా అనే పరిస్థితులు ఉన్నాయి. దీనిని రెగ్యులే చేయవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. మూలలో ఫోలిసు కళాశాలలో

ఎవరయినా కేసు చెప్పినప్పుడు దానిని రిజిస్టరు చేసి రసీదు వారికి వ్రాసి యివ్వాలని ఐ. జి. పి. నుంచి ఆర్డర్ ఉన్నా ఎవరైనా రిపోర్టు చేసినప్పుడు కేసు రిజిస్టరు చేయకుండా వారు ఇతరుల నుంచి డబ్బు తీసుకోవడం జరిగుతోంది. ఈ పరిస్థితి తొలగించాలని కేసులు రిజిస్టరు చేయాలని గట్టిగా ఉత్తరువులు యివ్వాలని కోరుతున్నాను. రెవెన్యూ బోర్డు రద్దు చేసినా కమిషన్లు అట్లానే ఉన్నాయి. నేమ్ ప్రొసీజర్ సాగుతోంది. దీనిలో ఎడ్యూంటేజి ఏమిటో ఎవరికి అర్థం కావడము లేదు. దీని గురించి చాలా మంది గౌరవసభ్యులు కూడా చెప్పారు. గ్రామాధికారులను రీజిరియంటు చేసి కొత్త పద్ధతులలో విధానాలు ఉండేలా చేయాలని నేను కోరుతున్నాను. ఇంక సెక్రటేరియట్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ చూస్తే యిది ఒక మయసభలా ఉంది. ఒక పేపర్ కోసం పోతే గంటలకరబడి కూర్చోవలసి ఉంటుంది. ఒకే కాఖకు సంబంధించినటువంటి పెజనులు ఒక చోట ఉండవు. లేబర్, ఎంప్లాయిమెంటు, ఉమన్ వెల్ ఫేర్, టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషను, పునరావాసం ఒకే డిపార్టుమెంటుగా ఉండి కొన్ని కాఖలను ఒకే అసిస్టెంటు సెక్రటరీ డీప్ చేస్తూ ఉంటాడు. ఆయన ఈ కాఖకు చెందిన వారిని పిలవాలంటే గంటలకరబడి వేస్తుంటుంది. సెక్రటేరియట్ భవనాలు వర్షము వచ్చినప్పుడు కారడం జరుగుతోంది. వీటికి రిపేర్లు లేవు. ఈ ఎలాంటిమెంటు చేసేటప్పుడు జి.ఏ.డి. సక్రమమైన పద్ధతిలో ఈ కాఖలు ఉండే ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. డిస్ట్రిక్టు సర్వీసులలో తగినటువంటి కోప రేషను లేదు. ఎన్ని సార్లు మేము చెప్పినా అసెంబ్లీలో మాట్లాడినా మేము చెప్పే పాయింట్లు నోట్ చేసుకోవడమే తప్ప ఏమీ ఏమీ తీసుకోవడం మాత్రము తెలియజేయడం లేదు. సభ్యులకు యిచ్చిన ఎన్వైరన్మెంట్ మంత్రులు యింట్లో మెంటు చేయడానికి శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ కొంచెం తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ యమ్. టంకార్ :—ఇప్పటికీ మన సమావేశము ముగింపులోకి వచ్చింది. ఇప్పటికీ నిత్యమూ చూస్తున్నాము. రాష్ట్రపతి ప్రముఖంగా హరిజనులపై, గిరిజనులపై, ఇతర పేద ప్రజలపై దౌర్జన్యాలు జరుగుతూనే ఉన్నాయి. ఈ దౌర్జన్యాలు భూస్వాములు పోలీసుల మద్దతుతో చేస్తున్నారు. పోలీసులు స్వయంగా కూడా చేస్తున్నారు. ఈ దౌర్జన్యాలకు అంతులేకుండా పోతోంది. ఉద్యోగ నియామకాలను పోలీసు వెరిఫికేషన్ చేసే పద్ధతి తీసివేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఇప్పటికీ పోలీసులు రాజీయ నాయకులను వెంటాడడం, వారు చేసే పద్ధతి కొనసాగుతోంది. వారికి ఉత్తరాలను పెన్నారు చేయడము తెలిపానను తేవ్ చేయడము ఇంకా చేస్తూనే ఉన్నారు. ఈ పద్ధతులన్నీ పోవాలి. భాగవత కమిషన్ ముందు వ్యాయ విచారణ ప్రక్రమంగా జరగాలంటే ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వము రాజీనామా చేయాలి. లేకపోతే ఈ ప్రభుత్వాన్ని వెంటనే బర్తరఫ్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ ప్రభుత్వము కాపాడినట్లయితే రాష్ట్రములో పౌరపత్వపు హక్కులకు భంగము ఏర్పడి ఎమర్జెన్సీతో పోలి ఉంటుంది. జరుగుతున్న దౌర్జన్యాలను అణచడం స్వాధీనం కారణం చేసుకుంటున్నాను.

పోతే, లెజిస్లేచర్ సెక్రటేరియట్ విషయం. ఇది పూర్తిగా స్పీకర్ గారి ఆదేశంలో ఉండవలసిన అవసరం వుంది. స్టాఫ్ కు సమస్యలున్నాయి. వారి ప్రమాదస్థితిగాని, ఉద్యోగాలుగాని, రెగ్యులరైజేషన్ గాని తదితర సమస్యలున్నాయి. అందుచేత, స్పీకర్ గారి ఆదేశంలో గనుక యిది వుంటే అవన్నీ పరిష్కారమవుతాయి. అందువలన, దీనిని ఏ విధంగా, ఏ మేరకు పరిష్కారం చేయడానికి అవకాశం వుంటే ఆ మేరకు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

తరువాత, కానవసభలో జరిగే చర్చలన్నా, తీర్మానాలన్నా, ఏదన్నా కూడా క్రింది అధివారులకు ఏ మాత్రం భయం లేకుండా వుంది. మేము ప్రాసెండిగ్ దా మంత్రులు అక్కడ చదివేది అనే భావం వారిలో వుంది. ఇక్కడ ఏ మానవలు చేసినా, ఏ కమిటీని ఏ సిఫార్సులు చేసినా మంత్రులు అధికారులపై ఆధారపడి వుండడం వలన. వారు ఏమీ చేసినా సరియైన యాక్షన్ తీసుకోకుండా వుండడం వలన. వారికి అసెంబ్లీలో జరిగే చర్చలన్నా, తీర్మానాలన్నా ఏదన్నా కూడా భయం లేదు. ఈ పరిస్థితిని మార్చాలి.

ఇంక, గవర్నరు పోస్టు రద్దు కావలసివుంది. క్లెట్ కాన్సిల్ పోవలసి వుంది. అన్ని రకాలైన ప్రజా సంస్థలు-పంచాయతీ సంస్థలు, సహకార సంస్థలు-మొదలయిన వారికి వెంటనే ఎన్నికలు జరగాలని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇకపోతే, టూరిజం విషయంలో-రవీంద్ర భారతి గురించి ఒక విషయం మనవి చేస్తాను. ఈ రవీంద్రభారతి ఎవరి ప్రయోజనం కొరకు పని చేస్తున్నది? ఇది కేవలం రిటైరయిన కొంతమందికి ఆస్రయంగా వుంటున్నది. డైరెక్టరుగారు వున్నారు. గోపాలరావుగారిని, వారు యిదివరకు ఇన్ ఫర్ మేషన్ డిపార్టుమెంటులో నూపరింతుండెంట్ గా వుండేవారు. రిటైరయిన తరువాత యిక్కడికి తీసుకొచ్చిపెట్టారు. నూపరింతుండెంట్ గా వున్నప్పుడు వారికి 500 రూ.లు వచ్చేది. రిటైర్ అయిన తరువాత 1800 రూ.ల వైన జీతం యిస్తున్నారు. అలాగే మాస్టర్ వైజ్, ఆయనను కూడ డెప్యూటీషన్ మీద తీసుకువచ్చారు; సమాచారశాఖ నుంచి, రవీంద్రభారతిలో పెట్టారు. ఆయనకు రిటైర్ కాక ముందు 580 రూ.లు వస్తుంటే యిప్పుడు 980 రూ.లు యిస్తున్నారు. అట్లాగే సాండ్ శిక్షినియన్, కామియల్ మొదలయినవారు. 25 మంది మొత్తం వుంటే. అందులో ఆయిదుగురు రిటైరయిన వారిని యీ విధంగా తీసుకొచ్చి పెట్టారు. ఈ ఆయిదుగురికి సగానికి పైగా మొత్తం జీతం-5 వేలకు పైగా-పోతున్నది. తక్కిన సగం మిగిలిన ఇరవై మందికి. ఇక్కడ కార్మికుల సమస్యలు చాలా ఉన్నాయి. అవన్నీ పెండింగుగా వున్నాయి. వీరిని పరిష్కరించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇవి చాలా దీర్ఘ కాలంగా అపరిష్కృతంగా వున్నాయి. ఈ విషయాన్ని దృష్టిలోకి తీసుకుని, వీరిని వెంటనే పరిష్కరించడానికి పూనుకోవలసిందిగా మరొక పారి మనవి చేస్తున్నాను. అట్లాగే, వారి యూనియన్ ప్రతినిధులను విధించి, వారిలో చట్టం యీ సమస్యలు పరిష్కరించాలి. ఇందులో చాలా భూభారం

జరుగుతున్నది. దుబారా తగ్గించాలి. దీని ఫంక్షనింగు కాగు చేయాలి. ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను. ఎయిర్ కండిషన్ చేయడం కొరకు 1968లో మూడు వ్యర్థ లక్షలు ఖర్చు చేశారు. మళ్ళీ 1969 లో లక్షా 44 వేలు ఖర్చు పెట్టి రిపేర్ చేశారు. సుమారు ఆయిదు లక్షలు మొత్తం ఖర్చు పెట్టారు. కానీ, అది వెంటనే చెడిపోయింది. పి.డబ్ల్యు.డి. వారికి రిఫర్ చేస్తే వారు దీనిని 90 వేలకు ఎవరికైనా అమ్ముకుని. కొత్తది కొనుక్కోమన్నారు. ఈ రకంగా ఆయిదు లక్షలు పెట్టి వేసిన ఎయిర్ కండిషనింగ్ ఎందుకూ పనికిరాకుండా పోయింది. అట్లాగే కౌంటర్ వెయిట్. 90 వేలు కాక్స్ ను చేశారు. బొంబాయికి రావడానికి, పోవడానికి ఎంతో దుబారా అయింది. ఇటువంటి దుబారాను అరికట్టాలని కోరుతూ యంతటితో ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు:—అధ్యక్షా, ప్రప్రథమంగా లాండు సీలింగుకు సంబంధించి ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తాను. తూర్పు పడమర గోదావరి జిల్లాలో వుండే భూములలో, డబుల్ క్రాప్ వెట్ లాండ్ డెఫినిషన్ తీసుకొచ్చినప్పుడు— గోదావరిలో పాచ్చు నీరు వున్నప్పుడుగాని, ఎప్పుడయినా, ఏవయినా అధిక వర్షాల వలన గాని, అనావృష్టివలనగాని, ఆ డెల్టా ప్రారంభంలో వుండే భూములకు సెకెండ్ క్రాప్. అడిషనల్ ఏరియా యిచ్చినప్పుడు దానిని రెక్కపెట్ట కూడదు. ఇటీవ్ నాట్ రెగ్యులర్ హార్స్ ఆఫ్ వాటర్; ఇటీవ్ నాట్ ఎమర్జెంట్ సోర్స్ ఆఫ్ హిటర్, కాబట్టి, డబుల్ క్రాప్ వెట్ లాండ్ గా కన్సిడర్ చేయడానికి అది క్రైటీరియా కాదు; అని ప్రాజెక్టు ఇన్స్టిట్యూట్ కూడ యిచ్చింది. అ విధంగా ఇన్స్టిట్యూట్ యిచ్చిన తరువాత, దాని ఫాలోఆప్ యాక్టవ్-డిస్ట్రిక్టులో వుండే యీ లాండ్ సీలింగ్ అఫీసర్లుకు ఏమీ యిన్ స్పెక్షన్స్ యివ్వకపోవడం వలన, వారు మామూలుగా డబుల్ క్రాప్ వెట్ లాండ్ గా బ్రిట్ చేయడం జరుగు తున్నది దానిపై. అ రైతాంగం చాలా కష్టానికి, భారానికిలోపై ప్రాజెక్టుకు వెళ్ళి నే తచ్చుకోవలసి వస్తున్నది కాబట్టి. ఈ విషయంలో యిదివరకు ముఖ్య మంత్రిగారి దృష్టికి తూర్పు పడమర గోదావరి జిల్లాల రైతులు, శాసనసభ్యులు వెళ్ళి చెప్పినప్పుడు, వారు కూడా సానుభూతితో, యిది వ్యాయమైన కోరిక, అని జన్మకువ్వారు. కానీ, ఆ పొరిలాటు యింకా రెక్టిఫై కాలేదు. కమిష, దీనిని వెంటనే రెక్టిఫై చేయించే ఏర్పాటు చేయాలని నేను కోరుతున్నాను. ఇది వ్యాయమైన విషయం. తప్పక వెంటనే రెక్టిఫై చేయాలని చెబుతున్నాను.

తరువాత, ఫిల్డ్ ఇండస్ట్రీ గురించి. మనకందరికీ తెలుసు—ఇది ఒక చక్కని మాన్ మీడియా. మన పిల్లల యొక్క మనస్తత్వాన్ని, సంఘంలో వుండే చారి మనస్తత్వాన్ని మార్చడానికి ఉపయోగపడే మంచి మీడియా. అదేగాక, మన రాష్ట్రంలో వుండే అనేక సంచారయతీలకు, మునిసిపాలిటీస్ కు కూడా ఇది చక్కని పోర్ట్ ఆఫ్ ఇన్ కం. ఎంటర్ టెయిన్ మెంట్ టాక్స్ యిచ్చే మాన్ మీడియా. ఇటువంటి పరిస్థితిలో యీ యిండస్ట్రీకి సపోర్ట్ యివ్వవలసివుంది. ముఖ్యంగా, పిల్లల యొక్క మనస్తత్వాన్ని మార్చడానికి, చక్కని డెవలప్ మెంట్ ఫాలో కళలను వికల్పస్థులు తీసే వారికి ఎంజిన్ మెంట్ యివ్వాలని, ఎంటర్ టెయిన్

మెంట్ టాక్సు రిటర్న్ యిస్తామని చెప్పడం జరిగింది. ఇవన్నీ నమ్మి, గతంలో ఆక్సిడేన్ వాగేశ్వరరావు లాంటి పెద్ద యాక్టర్లు-వారు యిదివరకు రెండు మంచి పిచ్చర్లు తీయడం, తీసిన తరువాత ప్రభుత్వం నుంచి పవిత్రమైన సహకారం లేక పోవడంతో, వారు చాలా ఆసంతృప్తి చెందడం, అంతేగాక, వాటివలన వారు కొన్ని లక్షల రూ.లు నష్టపడడంతో వారు కార్యక్రమాన్ని విరమించుకున్నారు. అటువంటివారే కార్యక్రమాన్ని విరమించుకున్నప్పుడు యిక మధ్యతరహా వ్యక్తులు వచ్చి తీయడానికి ఎంత దైర్యం వుంటుందో ప్రభుత్వమే అలోచించవలసి వుంటుంది. ప్రభుత్వం నిర్ణయమైన పద్ధతిలో, యిటువంటి మంచి పిచ్చర్లు ప్రొడ్యూస్ చేసే వారిని ఎంకరేజ్ చేయవలసి వుంది. ఈ మధ్య ఎక్కువగా స్టూడియోలో ఇండోర్ షూటింగ్స్ గాక, పిచ్చర్లు ప్రొడ్యూస్ చేయడంలో, ఇన్డోర్ కు ఎక్కువ ప్రాధాన్యత యివ్వడం జరుగుతున్నది. ముఖ్యంగా, కలర్ వచ్చిన తరువాత డౌట్ డోర్ షూటింగ్ అయితే కంటికి యింపుగా వుంటుంది కాబట్టి ఎక్కువగా డౌట్ డోర్ లోనే షూట్ చేయడం జరుగుతున్నది. అందువలన, డౌట్ డోర్ లా కెట్స్ వున్న చోట ఫెసిలిటీస్ కల్పిస్తే ప్రొడ్యూసర్స్ ఆ ప్రాంతాలకు వచ్చి షూట్ చేసుకోవడానికి అవకాశం వుంటుంది. ముఖ్యంగా, తూర్పు గోదావరిలో వుండే కోనసీమ ప్రాంతంలో ఎక్కువగా కొబ్బరి తోటలు వుండడంవలన, చుట్టూ గోదావరి వుండడం, ఒక ప్రక్కన సముద్రం వుండడం, యంత సహజమైన ప్రకృతి సౌందర్యం విరివిగా వుండడంవలన అక్కడకువచ్చి అనేక మంది పిచ్చర్లు తీయడానికి ఆసక్తి కనబరుస్తూ వున్నారు. అంతేగాక, సాధారణంగా కోనసీమలో తీసిన పిచ్చర్లలో మూటికి తిరి పిచ్చర్లు నెక్స్ట్ కావడంవలన, సైకలాజికల్ గా చాలా మంది వచ్చి అక్కడ షూట్ చేసి, ప్రొడ్యూస్ చేస్తున్నారు అందుచేత, ఆ పరియాలో డౌట్ డోర్ వసతి, సౌకర్యాలు ఏర్పాటు చేయాలి; టూరిష్టు బంగళాలు కడితే మంచి అవకాశంగా వుంటుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. అదేవిధంగా, రేవు మనకు టి.వి వచ్చిన తరువాత, యీ 100 కిలోమీటర్లు సర్క్యూలోకి వచ్చే అనేక గ్రామాలలో పేద ప్రజలు కూడా చూడడానికి విలుగా నెట్స్ పెట్టి, చక్కని కార్యక్రమాలు ప్రసారం చేయడానికి ప్రయత్నించాలి. ప్రదర్శించే కార్యక్రమాల గురించి ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. నేను ఢిల్లీలో చూశాను—ఎవరో ఒక పాలిటిమియన్ స్వీట్ యిస్తావుండడం, ఆయనకు పూలదండలు వేసినప్పటి నుంచి, పూలదండలు వంచిపెట్టే కార్యక్రమం కూడా టి.వి. లో చూపించి, ఎంతో విలువైన కాలాన్ని వృధాచేస్తున్నారు. అలాగే, స్టూడియోలను చదివే వారి ఫోటో కంటిన్యూస్ గా పది నిమిషాలు—వారి బొమ్మే లెలిపెక్ చేయడం, యిటువంటి పొరకాట్లు చేస్తున్నారు. ఈ విధంగా కాకుండా, మంచి కార్యక్రమాలు, ఆసక్తిగాలిపేవి ప్రసారం చేయడానికి ప్రయత్నించడం మంచిది, అందుకు యిప్పటి నుంచే శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. సింగిగా యీ విషయాన్ని ప్రత్యేకంగా దృష్టిలోకి తీసుకోవలసిందిగా చెబుతున్నాను.

తరువాత, సెక్రటేరియట్ గురించి, ఇక్కడ రెజిలెంట్ వివరీతంగా వుంది ఇది ఇమకార్నేషను ఆఫ్ రెడిలేజిగా, ఢిల్లీ డాలియింగ్ గా తయారైంది. ఒక ఫైలు పెక్కుమ, నుంచి కదలాలంటే—దానికి సంబంధించిన డెనిఫిమియల్ వచ్చి

డబ్బు యిచ్చే దాకా కదలని పరిస్థితి వుంది. దూడ తెలగపిండికి అలవాటు పడినట్లు, రైతు కోసం ఎదురు చూసినట్లు, అనేక డిపార్టుమెంటుల్లో ఆయా ఫైల్స్కు సంబంధించి కనసర్న్ డ్ తెనిఫిషియరీస్ వచ్చేవరకూ ఆ ఫైల్స్ కదలకుండా చేస్తున్నారు. అందువలన, ప్రభుత్వం యీ విషయంలో ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుని, కాగితం ఏ టేబుల్ దగ్గరకు వచ్చిచా, ఆ టేబుల్ దగ్గరకు యిన్ని రోజులకు మించి వుండకూడదని ఒక టైమ్ లిమిట్ పెడితేవచ్చు యీ పరిస్థితి కాగుపడదని మనవిచేస్తున్నాను. అదేవిధంగా ఇంతకు ముందు శ్రీరామలుగారు చెప్పారు—సెక్రటేరియట్ తెలిఫోన్ సిస్టమ్ వరస్టుగా వున్నదని, సెక్రటేరియట్కు ఫోన్ చేస్తే రిప్లయ్ వుండదు. చాలా యిబ్బంది పడడం జరుగుతున్నది. దీనిగురించి ఆలోచించాలని చెబుతున్నాను. దీనిని రిచేర్ మెంట్ చేయవలసి వుంది.

ఇంక, ఢిల్లీలో వుండే మన కమిషనర్ గారు, సాధారణంగా ఆయనకు ఎంతో ఇంపార్టెంట్ డ్యూటీస్ వుంటాయి. సెంట్రల్ గవర్న మెంట్ లో వుంది. ఇన్ ఫర్ మేషన్ మనకు ఫీడ్ చేయడమేగాక, మన పార్లమెంటు మెంబర్స్కు కూడ ఫీడ్ చేయవలసి వుంటుంది ఇంతకముందు ఎలావున్నా, కరెన్షన్ చార్జెస్ వున్న వారు, ఇటువంటి అఫీసర్స్ను వేయడం జరుగుతున్నది. ఒక ఉదాహరణ మీ దృష్టికి తీసుకువస్తాను. వరల్డ్ బ్యాంక్ వచ్చింది, గోదావరి కారేజ్కు—లోన్ యివ్వడం విషయంలో ఆ టీమ్ వచ్చినప్పుడు—అక్కడ నుంచి మన చీఫ్ ఇంజనీర్స్ యితర పెద్ద ఆఫీసర్స్ అంతాకూడా అక్కడకు వెళ్ళారు మా గోదావరికి సంబంధించిన మా పరియాలో వుండే పార్లమెంటు సభ్యులు లి.యల్. మూర్తిగారికి ఆ సంగతి తెలియదు. ఇంత మేజర్ డెవలప్ మెంట్ యాక్టివిటీ యీ మెటేరియల్ గురించి కన్సర్డ్ పార్లమెంట్ మెంబర్స్కు తెలియదు. ఈయన వెల్లెనప్పుడు ఆయన చెప్పినది ఏమంటే—ఆ మెటేరియల్ ఆ విషయం తెలియదు అంటే ఆ కమిషనర్ కు ఫోన్ చేయమంటే ఆ కమిషనర్ కు ఫోన్ చేస్తే ఆ కారేజ్ దానికి సంబంధించి వాకు తెలియదు. ఆ డిస్ట్రిక్టుకు సంబంధించి ఆ మెటేరియల్ నా దగ్గర లేదు చెప్పితే ఎంత హాస్యాస్పదంగా ఉంటుందో ఆలోచించ వలసిందని మనవిచేస్తున్నాను. మద్రాసువంటి స్టేటులో వారి ఆఫీసర్స్ అంతా అక్కడ ఉండే పార్లమెంట్ మెంబర్స్ను యిన్ ఫర్మేషన్ ఫీడ్ చేయడంవలన అనేక రకాలైన పనులు జరుగుతున్నాయి కాబట్టి మనం కూడ మంచి ఆఫీసర్స్ను ఛోస్ చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

12.00noon.

టూరిజం డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించి ముఖ్యంగా పిసీ ఫీల్డు కాగా డెవలప్ అయిన సందర్భంలో నాగార్జునసాగర్ దగ్గర మైసూరుస్టేటులో ఉన్నటువంటి బృందావన గార్డెన్స్ మాదిరి చక్కటి గార్డెన్స్ డెవలపు చేసినట్లయితే అనేక అవుట్ డోర్ మూటింగ్స్కు అవకాశం ఉంటుంది. కాకినాడ పిచ్ ఫైల్డ్ డెవలపు చేయడానికి అవకాశం వున్నది. కాకినాడలో టూరిజం గెవ్వువోస్ టూరిజం డిపార్టుమెంట్ క్రింద కన్స్ట్రక్ట్ చేయాలని కోరుతే కాకినాడ శతకర్షక శ్రద్ధవహించి ఇక్కడ చక్కటి బోట్ క్లబ్ శయ్యారు చేశారు. పబ్లిక్ ఫండ్స్ పనులుచే చాల

చక్కటి బోర్డు క్లబ్ డెవలపుచేసి అనేకమంది యువకులకు చక్కటి విహారకొరకు ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతోంది. టూరిజం డిపార్టుమెంటు ఫైనాన్సియల్ అసిస్టెన్స్ యిచ్చేదానికి సహకరించాలని కోరుతూ ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు చెబుతూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీమతి తె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా, ఇక్కడ మా ఎదుట చాలామంది మంత్రులు డిమాండ్స్ పెట్టారు. దీనిలో చాలామటుకు పెద్దయెత్తున ఎమోంట్ ఇన్ వాల్వ్ అవుతుంది. ఈ డిమాండ్స్ ను నేను వ్యతిరేకిస్తున్నాను. వెంగళరావు గారి క్యాబినెట్ లో చాలామంది మంత్రులు ఉన్నారు. దాదాపు 25 నుంచి 30 వరకు ఉన్నారు. ఇదే స్పూల్ కాంపాక్ట్ మినిస్ట్రీ ఉంటే బాగా ఉంటుంది. ఈ మినిస్ట్రీ ఎప్పుడూ షిఫ్ట్ మినిస్ట్రీ. మేము క్యూబన్స్ పెడితే ఆ క్యూబన్స్ కు అస్సర్స్ యివ్వవలసివంటి స్థితిలో ఉన్నారు. రెటర్న్ ప్రాప్తే ఎక్సలెంట్ మెంటు లేదు. రిప్లయ్ లేదు. ఇప్పుడు ఈ మినిస్ట్రీలో కృష్ణవేణి సజీవయ్యగారిని తీసుకు వచ్చారు. ఈ హాస్ లో అవిడ ఎప్పుడూ కనపడదు. మొన్న అవిడ డిమాండ్ ఉన్నా అవిడ ఆ డిమాండ్ పెట్టలేదు. టాక్స్ పేయర్స్ డబ్బుతో యిటువంటి మినిస్ట్రీని ఊరికే నడపవలెనా అని అడగదలచుకొన్నాను. ఇట్లాంటి మినిస్ట్రీని తీసివేస్తలయితే బాగా ఉంటుంది. డబ్బు సేపుతుంది. ట్రావెల్ టై ఎయిర్ ఆఫ్ మినిస్ట్రీ. దీనికికూడ పాపి ఎక్స్ పెండిచర్. ఇవన్నీ తగ్గించుకుంటే బాగా ఉంటుంది. ఇదంతా ప్రజల వైస అని మినిస్ట్రీని తెలియాలి. కరెక్టు అస్సర్స్ యివ్వరు. వీరిదగ్గర సెక్రటరీస్ ఉంటారు. ఆ సెక్రటరీస్ ఈ మినిస్ట్రీని యిగ్నోర్ చేస్తారేమోననుకుంటాను. మేము రెటర్న్ ప్రాప్తాము. సెక్రటరీస్ రిప్లయ్ ప్రాసీ మినిస్ట్రీని తేలిక మీద పెట్టాలి. అది వారి డ్యూటీ. మినిస్ట్రీ యొక్క లోపమో ఏమిటో తెలియదు. సెక్రటరీస్ అట్లా అడుతూ ఉంటే అట్లా వీరు ఊరుకుంటూ ఉండడంచేత వారి యిష్టం వచ్చినట్లుగా ఉంటారు. వర్షం వచ్చినప్పుడు యిక్కడ లీకేజీ ఉన్నది, నీళ్లు వడుతున్నాయి అన్నారు. ఒకప్పుడు ఈ లిల్లింగ్ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ ఘోస్ హోటలకు యిచ్చినది. మనకొరక మోడల్ ఆసెంబ్లీ హోల్ కట్టుకొని దీనిని మునిసిపాలిటీకి యిస్తే బాగా ఉంటుంది. ఎం.ఎల్.ఎస్ తైము పొడిగించాము. ఆ తైముకూడ దగ్గరకు వచ్చినది. I feel that we have no right to continue for long. There is already the pending case challenging the 42nd Amendment of the Constitution and the extension of the life of the Assembly by one year. The amendment may be quashed and fresh elections ordered at the earliest. ఆసెంబ్లీ ఎలక్షన్స్ కు ముందరే మునిసిపల్ ఎలక్షన్స్, పంచాయితీ ఎలక్షన్స్ తొందరగా పెడితే బాగా ఉంటుంది. రిటైర్డ్ ఎంపలాయీస్ ఎంతోమంది ఉన్నారు దాని విషయంలో ఎస్సీపార్లు తీసుకువచ్చాము. టీచర్స్ కు సంబంధించి మా తేలిగ్రామ్స్ వస్తున్నాయి. వారు ప్లయింట్ లో పోకుండా చూడాలి. ఎక్కువ చూసినా టెంట్స్ వేసుకొని ప్లయింట్ లో ఉన్నారు. వారు అట్లా పోకుండా చూడాలి. టూరిజం విషయంలో చెప్పాలంటే ఏమీ చెప్పాలో నాకు అర్థం కాదు. టూరిజం మినిస్ట్రీ ఏమీ క్రద్ద తీసుకొన్నట్లు కనపడదు. డబ్బుకూడ కొంచెం వున్నది. మినిస్ట్రీ అయినవరకు వాత బాధ్యత తీసుకోవాలి. లేకపోతే ఇది సరిపో

అని కూర్చోవాలి. ఎం.ఎల్.ఏగా కూర్చుంటే ఏమి పోతుంది? మినిస్టర్ కావాలా? పదవులే కావాలా? వరంగల్ లో రామప్ప దేవాలయం వున్నది ఆ దేవాలయంలో ఉండే స్ట్రోన్సుకు అమెరికానుంచి బంగారం తూచి యిస్తామన్న సంగతి మీకు తెలిసి ఉండవచ్చు. అక్కడకు చాలామంది టూరిస్టు ఎప్పుడూ వస్తూ వుంటారు. అక్కడ ఒక టూరిస్టు హోటల్ కడితే బాగా ఉంటుంది. చిన్నది డాక్ బంగళా మాదిరి వున్నది. నీళ్ళు లేవు. నాగార్జునసాగర్ దగ్గర తీసుకోండి. అక్కడ ఎత్తిపోతల చాట్ ఫాల్ వున్నది. ఆ నీరు ఎక్కడనుంచో వస్తుంది. అక్కడకు చాలామంది టూరిస్టు పోతూవుంటారు. అక్కడ మైసూరులో ఉన్నట్లుగా బృందావన్ గార్డెన్సు మాదిరిగా కట్టినట్లయితే బాగా ఉంటుంది. ఇవన్నీ గవర్నమెంట్ కు లాభమే. అందంగాను ఉంటుంది. డాక్ బంగళా ఉంటాయి. కట్లరి, గార్డెన్సు. క్రాకరి, ఫర్నిచర్ ఏమీ లేదు. పేరుకు మినిస్టరుగా ఉంటారో ఏమో నాకు అర్థం కాదు. ఒకప్పుడు ఆ బంగళాలకు పోతే గార్డెన్సు వుండేవి. అక్కడ వందలాదికి పంటవాడు ఉండేవాడు. పూవులు ఉంటారు. ఇప్పుడు అక్కడ ఏమీ లేవు. ఈ విధముగా నడుస్తున్నది. ఎమర్జెన్సీలో జర్నలిస్టు ప్రాసెస్ ని పబ్లిష్ చేసుకూడదని, పబ్లిష్ చేసినవారిని తీసివేశారు. రజాకార్ తైములో వారు ఏమి చేస్తున్నారో ఆదే పబ్లిష్ చేయాలని వేరే పదీ పబ్లిష్ చేయలేదు. ఈ రిజిమెంట్ కాంగ్రెస్ వారిదే పబ్లిష్ చేయాలి అని వేరే పదీ పబ్లిష్ చేయలేదు. ప్రెస్ వారి నోటికి మూత వేయాలి, వారి ఫ్రీడమ్ గురికోవాలి అని ఆ విధముగా ఎమర్జెన్సీ కాలంలో జరిగింది. తెలంగాణ పక్షిచేపనులో అదేవని చేశారు. జర్నలిస్టు ఉన్నది ఉన్నట్లుగా వేసినందుకు ఇన్వెస్టుమెంట్ డిపార్టుమెంటునుంచి వారిని బ్యాంక్ లిస్టులో తీసుకువచ్చారు. కంచీకెల్ల కేసులో శగలబెట్టిన విషయం ఒక రిపోర్టర్ పబ్లిష్ చేసినందుకు ఆ రిపోర్టరును — పేరు సీతారామ్, తీసివేశారు.

శ్రీ తె. వెంకటరావు :— సీతారామ్ బాగానే ఉన్నాడు, ఏమి అయింది?

శ్రీమతి తె. ఈశ్వరీబాయి :— ఇప్పుడు బాగానే ఉన్నాడు. నేను చెప్పేది, అప్పటి సంగతి ఈ విధంగా జరుగుతున్నది.

I know in certain cases the Department stopped advertisements. I can mention the names. 'The State Adviser' was not given advertisement, because this weekly was fearless. Only now వీరికి ఈ ఎజ్జెన్సీ అయిన తరువాత అడ్వర్టైజ్మెంట్ మెంట్లు అవన్నీ యిస్తున్నారు. ప్రెస్ వారికి సంబంధించి మొన్న పేము అర్థగంట డిస్కషను అడిగాము. తరువాత దానిని రెండు గంటలు అన్నారు. తరువాత అది రాకుండా పోయింది. ఇప్పుడు కూడ ఆ ఎడిటర్ ను నో పెనుపనులో పెట్టారు. నౌకరి లేదు. వారందరినీ తీసుకొనేలాగా చేయాలని కోరుతున్నాను. The Vigilance Officers must exercise proper check over the trading community and consumers interests must be properly safeguarded. ప్రతి ఒక్క దానికి ధరలు పెరిగి వాయి. ఉల్లిగడ్డలు కనిపిచి ఎటుగ వటువంటిది. మూడు రూపాయలు కిలో. ప్రజలు ఎల్లా బ్రతకాలి అని అడుగుతున్నాను. మంచి నూనె ధర రు. 11 లు కిలో. ఈ విధంగా ధరలు పెరిగిపోతుంటే ప్రజలపై లేని బాధలు వడుతున్నాయి.

ఎమ్మెస్సీలో రాజకీయ ఫై డిలను వరలి పెట్టలేదు. వారి కార్యా విడ్డలకు దూరం చేస్తారు. బాకుమార్కెట్లో మూత్రం 10-15 రోజులలో వదిలివేసారు వారు తెక్కలేని డబ్బు సంపాదించుకుంటున్నారు. వారికా మనం సహాయం చేసేది? ఫారెస్టు కౌకు పంపించి ముఖ్య మంత్రి వర్సనలుగా వెళ్ళి చూడాలని చెబు తున్నాను నిజామాబాదు కాని అదిలాబాదు కాని. మొత్తం ఫారెస్టును మంత్రి అమ్మకున్నట్లు వచ్చింది 'వేవర్లలో'.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—అట్లా ఫాలుస్ ఛార్జి చేయవద్దు. ఏమైనా ప్రువ్ చేయాలి. ఊరికే చెబితే ఎట్లా?

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:—మంత్రి ద్యూటీ ఏమిటి? మొత్తం 'శేక్ వుడ్' అంతా పోయింది. వాళ్ళు పాకెట్లు నింపుకుంటున్నారు. కరప్షను ఉంది. వారి దృషికి తెచ్చాను. రఘుపతిరావు అనే ఎన్.ఐ ఇక్కడ కాసన సభ్యుని బ్రదర్. అక్కడ ఉన్న ఫారెస్టు అమ్మకుంటే ఏమి చర్య తీసుకున్నారు? వెంటనే ట్రాన్స్ ఫర్ చేసారు. అదేనా తీసుకునే చర్య? ఫారెస్టును అమ్మకుని తింటుంటే చర్య తీసుకోలేదు. వారిపై సరైన చర్య తీసుకుంటే బాగుంటుందని అంటున్నాను. పెడ్యూల్డు కులాలకు పెడ్యూల్డు ట్రైబ్స్ కు 18 శాతం ఉద్యోగాలు ఇవ్వాలి. ఏ డిపార్టుమెంటు తీసుకుని చూచినా ఉండవు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—ఎక్కడ లేదో రుజువు చేయండి. బేస్ లెన్ గా మాట్లాడితే నేను ఒప్పుకోను. స్పీక్కుగా అమలుచేస్తున్నాం. నేను బాధ్యత తీసు కుంటున్నాను. వేగ్ గా చెప్పవద్దు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:—వేగ్ గా చెప్పడం మీ మంత్రులు చేసే పని. ఏ డిపార్టుమెంటులో 18 శాతం ఉన్నారో చెప్పండి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—స్పీక్కుగా ఇంప్లెమెంట్ చేస్తున్నాం.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:—ఎక్కడ అమలు చేస్తున్నారో ఒక డిపార్టు మెంటు చెప్పండి. మంత్రులు వేగ్ గా సమాధానాలు ఇస్తారు కాని మేము కాదు. కరెక్టు ఫిగర్స్ ఇస్తాం. వల్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్లు లోను గవర్నమెంటు స్టేడల్లోను ఒక్క పెడ్యూల్డు కులం వాడైనా ఉన్నాడా? అక్కడ రిజర్వేషను అనుసరించారా? ఎంతమంది ట్రైబ్స్ లు, యుడిసిలు ఇతరులు ఉన్నారో లెక్కలు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. వారిపై అన్యాయాలు, అత్యాచారాలు జరుగుతుంటే ఏమి చేస్తున్నారని అడుగుతున్నాను. నిన్న కృష్ణా జిల్లాలో జరిగిన దానిపై, అడవారిపై జరిగిన అత్యాచారాలకు ఎవరు టూలరేట్ చేపారని అడుగుతున్నాను. కేసులు పెడుతున్నారట. న కృష్ణా లైటు చంపివేసాడు కనుక 10 సంవత్సరాలైనా జైలులో పెట్టండి అంటు న్నారు. వీరిని ఆ విధంగా ఎందుకు 8 సంవత్సరాలైనా జైలులో పెట్టరు అంటున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అధ్యక్షా, ఎన్నికలు, గవర్నరు, మంత్రి మండలి, శాసన సభ డిమాండ్లు మన ముందు ఉన్నాయి. వీటి గురించి కొద్దిగా చెప్పదలచుకున్నాను. ఈ నాడు డెమాక్రసీ ఎన్నికలపై అధారపడి ఉంది. అధికారంలో ఉన్న పార్టీ ఏమైనా ఈ సూత్రాన్ని గుర్తించారా అని అడుగుతున్నాను. అధికారంలో ఉన్నాం కనుక డబ్బు ఉంది కనుక పనిలో ఉన్నాం కనుక మనకు బలం వస్తుంది అనుకుంటున్నారు. ఈ దృక్పథం విడనాడాలని అధికారంలో ఉన్న పార్టీని వారి నాయకులను కోరుతున్నాను. రాజకీయాలను స్పష్టంగా అర్థం చేసుకుంటే, రాష్ట్రంలో పరిపాలనలో ఉన్న ప్రభుత్వం ప్రతిపక్షంతో ఉన్నట్లే తెక్క. కేంద్రంలో అధికారంలో ఉన్న ప్రభుత్వం దేశం మొత్తం మీద ఉన్న ప్రభుత్వం కళ్లు తెరిచి చూచి ప్రజలకు సేవ చేసే బాధ్యత ప్రజల తరపున కొంతకాలం స్వీకరించాలని కోరుతున్నాను. ఈ పాఠం వదేపదే చెబుతూ వచ్చాను. పదవులు, అధికారాలు, డబ్బు ఉన్నాయనే గర్వంతో తెక్క లేవట్లు ప్రవర్తిస్తున్నారు. ప్రజలకు మనం సేవకులం అనేది గమనించి నాలుగు నెలలో ఆరు నెలలో ప్రజలకు సేవచేయాలని హెచ్చరిస్తున్నాను. మంత్రులుగా కార్యలో పోయి విలాసాలు చేయడం కాదు. అని మానవేయండి. ఇది మంత్రికి ప్రభుత్వానికి మాత్రమే అవచాదు కాదు, ప్రతిపక్షంలోని వారికి కూడా బాధ్యత ఉంది. వారు కూడా ప్రజల ముందు ఉమార్పడా చెప్పకోవలసిఉంది. అవినీతిని నిర్మూలన చేయండి. 30 సంవత్సరాలుగా అధికారంలో ఉన్న పార్టీని ప్రజలు పడగొట్టారు. నిరంకుశ తత్వంతో బాటు అవినీతి ప్రబలింది. ఇది కాక ధరల పెరుగుదలవల్ల పేదలకు తిండి లేదు. ఇకపోతే నిరుద్యోగం నడుం గట్టి పని చేయవలసిందని నేను హెచ్చరిస్తున్నాను. శాసన సభ్యునికి మంత్రికి తేడా ఏమి ఉంది? మంత్రి ముఖ్య మంత్రికి తేడా ఏమి ఉంది? అందరూ ప్రజల ప్రతినిధులే కదా. ఈ సమయం ఎప్పుడైనా ఆలోచించారా? కాని శాసన సభ్యుడు మంత్రిని ఆశ్రయించే మనిషిగా తయారై నాడు. ప్రజలకు కష్టంగా ఉందని శాసన సభ్యుడు చెబితే చాట్టి నాలుగు చెరువుల నీళ్లు త్రాగిస్తారా? నిర్లక్ష్యంగా ప్రవర్తిస్తారా? ముఖ్య మంత్రి హోంమంత్రిగా నిర్ణయం తీసుకుంటే ముఖ్య మంత్రిగా నిస్సహాయుడు ఐపోయాడు. మీరు ఉద్యోగ బృందం చేత పనిచేయించాలి. అదిపోయి మీరు ఉద్యోగ బృందం బానిసలుగా ఐపోయారు. శాసన సభ్యుల ముందు పెద్ద కబుర్లు చెబుతారు. శాసన సభ్యుడు వదలినా ఉత్తరం వ్రాస్తే మంత్రిగారు సమాధానం ఇవ్వాలా? ఎవరో క్రింద పని చేసే ఉద్యోగి, బంట్రోతో నెక్స్ట్ ఆఫీసరో డిప్యూటీ సెక్రటరీయో సంతకం పెడతాడు. ఇది ఎప్పుడైనా గమనించారా? ఇంతకా వట్టి బాటకం, నాటకం క్రింద తయారై నది. రోజులు దగ్గరకు వచ్చాయని హెచ్చరిస్తున్నాను.

శ్రీ జె. వెంకటరావు :—రోజులు మూకే దగ్గరకు వచ్చాయా? వారికి కూడా దగ్గరకు వచ్చాయా?

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—మా కేమిటి? మేము ప్రజలలో కాగం, మాకు సెక్రటరీలున్నారా, కార్మికులన్నాయా, బంగళాలున్నాయా? చెప్పకోవచ్చును అంటారు. పైకి తీవ్ర కబుర్లు వెనుక గోతులు త్రవ్వే వ్యవహారంగా ఉంది. ముఖ్య మంత్రి గారికి ఏదైనా బెట్లయిక్ చేయాలని అర్థం చేస్తారు. సెక్రటరీ అర్థం

రివర్స్ చేస్తాడు. ఇంత స్పృహాయులుగా ఎందుకు తయారై నారు? ఇక లెజ్లిచరు విషయానికి వస్తాను. తమకు తెలుసు-అనుభవజ్ఞులు. ఇక్కడ లెజ్లిచరులో ఎవరైనా సెక్షన్ ఆఫీసర్ తయారు చేసుకువస్తే తమరు సంతకం పెట్టేస్తారు. ఈ విధంగానే మేము ఏడుగంటా ఇన్నాళ్ళు కాపురం చేశాము. ఇప్పుడు మిమ్ములను అడుగవలసి ఉంది. మీకు మంచి సెక్రటరీ వచ్చాడు. ఎప్పుడైనా సక్రమంగా సంహారీతున్నారా సెక్రటరీతో. లేనే లేదు. చమత్కారం కలిగిన వారు ఎట్లాగో డిప్యూటీ సెక్రటరీలై మీకు సలహాదారులై ఉన్నారు. ఈ వాస్తవాన్ని కప్పిపుచ్చడానికి లెజ్లిచరు సెక్రటరీయటు చూస్తే ఒక ఫక్షన్ ముతాగా తయారై వది. ఇక్కడ ఏదో ఒకరిద్దరు మనుష్యులు. ఇక్కడ ఉన్నటువంటి ఒకరో యిద్దరో మనుషులు వ్యవహారం చేస్తున్నారు సదాశివరెడ్డిని ట్రాన్స్ఫర్ చేసి ఎక్కడికైనా సెక్రటరీగా పంపించండి. ఎందుచేత సంతే మంచివాడే. మర్యాదనుడు. కాని ఒకవిధమైన వ్యవహారమంతాకూడా అతని కింద ఉన్నవాళ్ళని నోక్కి వేయాలని అవేది. ఏ రూలు ఏ నియమం ప్రకారంగా వ్యవహారం చేస్తున్నాడు? తాను రేపో మాపో సెక్రటరీ కావాలి అని ఉద్దేశం మివహా ఇంకాకటి లేనేలేద. అయితే సెక్రటరీగారు మంచివాడే, ఎలా దొరికాడో నాకు అంతం కాదుగాని చాల జాగ్రత్తగా వ్యవహరిస్తాడు. ఆయనను ఒక టరమ్స్ అఫీసరుక్రింద తయారుచేసినట్లు అయిందిగాని నిజానికి చూసినట్లయితే ఆయన కంప్లీటుగా ఇక్కడ ఈ కాలాన్ని వినియోగించడానికి ఉపయోగించేటట్లు చూడాలి; కనుక అధ్యక్ష మహాశయా మిమ్ములను నేను కోరేది ఏమిటంటే మీరు ముందు ఇల్లు ఇద్దరులో పెట్టమని చెబుతూ ఉన్నాను. ఈ వాడు ఈ సెక్రటరీయట్ ని ఫీఫ్ మిల్లియన్ పెట్టలేడు, మంత్రి పెట్టలేడు, లెజ్లిచరు పెట్టలేడు. తమరు పెట్టాలి తమరు సర్వాధికారులు. ఇక్కడ అధ్యక్ష పీఠం వహించారు. అనుభవజ్ఞులు. నాకు తెలుసు చాల కొద్దిమందిలో అనుభవము కలిగినటువంటి స్పీకరుగా మిమ్ములను చూశాను. ఇక్కడ ఫేక్స్ మన్ బయలుదేరి యిక్కడ మీయొక్క సెక్రటరీయట్ అంతటా అంగద్రోక్కిటటువంటి సదాశివరెడ్డి తయారయ్యాడే ఆయనను ఎక్కడి కయివా ట్రాన్స్ఫర్ చేయమనండి. ఇది నేను స్పష్టంగా చెప్పవలసినవచ్చిన వ్యవహారము కాబట్టి....

శ్రీ తె. వెంకటరావు :—పేరుపెట్టి మాట్లాడితే బాగాలేదు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—చదుగా వుందా ?

శ్రీ తె. వెంకటరావు :—అసీవర్తను వారి పేరుపెట్టి మాట్లాడితే బాగు మాట్లాడలేదు. ఇది ఎట్లా అనుమతిస్తారు...

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—మీగురించి కూడా చెప్పాలి. నేను సిగ్గుపడాలి. సిగ్గుపడుతూ నేను చెబుతూ ఉన్నాను. ఇది మీరు డిఫెండు చేయకలసిన...

శ్రీ ఇ. ఆయ్యప్పరెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఈ పద్ధతయైన చర్చను ముగింపు చేసే అవకాశం జాకు వచ్చింది. కాని నాకు ఉన్నటువంటి స్వల్పకాలంలో ఏం చెప్పాలో తోచకుండా ఉంది. నాకు ఇటీవలనే ఒక ఖైదీ జాబు వ్రాశాడు. ఆయన వ్రాసిన జాబు తీసుకురావాలి అనుకున్నాను గాని మరచిపోయాను. దానిలో ఉండే

సారాంశంపైనే చెబుతాను. ఆయన పోలీసుకాఫై న ఉన్నటువంటి చర్య విస్ఫాడట, అందులో ముఖ్యంగా ప్రభాకరరావుగారు చేసినటువంటి ప్రాంగం చాల వచ్చింది అని చెప్పారు. ప్రభాకరరావుగారు ఏమి చెప్పారంటే దొంగని పట్టుకొని దొంగ గారు మీరు దొంగతనము చేశారా అని అంటే ఒప్పుకుంటాడా? ఒప్పుకోదు. ఒప్పుకోని వెంటనే ఆయనకు కప్ప కాఫీ యిచ్చి పోలీసువాళ్ళు పంపించారా? అది గదా పద్ధతి. ఆ పద్ధతిప్రకారం పోలీసువాళ్ళు వ్యవహరించాలి అనే పద్ధతిలో వారు మాట్లాడారు, నిజమే. ఆ దొంగకూడా చెప్పాడు. మేము దొంగతనము చేశామని ఒప్పుకుంటామా, ఒప్పుకోము. కాని మాలో తెలివిగలవాళ్ళము అంతాకూడా హెడ్ కానిస్టేబుల్ ని చూస్తూనే ఒప్పుకుంటున్నాము. ఏదో తెలివిలేనివాళ్ళము లేదని మొట్టమొదట చెప్పి బూట్లతో తన్నులు కొని, లాటిలతో వన్నులు తిన్న తరువాత ఒప్పుకుంటూ ఉన్నాడు. వాని కర్మ యిది. ఇది నేను మూడవసారి నేరము చేసే వచ్చాను, మూడు సంవత్సరాలు శిక్ష అనుభవిస్తూ ఉన్నాను. అయితే మీరు ఎవరిలో దయచేసి యీ ప్రశ్న అడగండి అన్నాడు, వాడు అడిగిన ప్రశ్న ఏమిటంటే, మంత్రిగారూ మీరు లంచాలు తీసుకుంటున్నారా అని అంటే మంత్రి గారు ఒప్పుకుంటారా, మంత్రిగారూ మీ అధికారాన్ని దుర్వినియోగం చేసి పెద్ద పెద్ద పదవులకు అర్హత లేనటువంటి మీ బంధువులకు అంటపెడుతూ ఉన్నారంటే అతను ఒప్పుకుంటాడా? ఎం.ఎల్.ఏ గారూ మీరు పైరసీచేసే దబ్బు సంపాదించు కుంటున్నారంటే ఆయన ఒప్పుకుంటారా? పెద్ద అసినరుగారూ మీకు రాత్రిపూట మంచి మంచి విస్కీ ఇవ్వడంబట్టి లేకపోతే మీ డవాళ్ళకు ఆభరణ భూషణాలతో సత్కరించటంబట్టి మీరు ఈ అర్హు పాస్ చేశారంటే వాళ్ళు ఒప్పుకుంటారా? పోలీసు అసినరుగారూ మీకు కొన్ని వేల రూపాయలు మీకు ఈ ఖానీకేసులో ముట్టి శిక్షరా అంటే ఆయన ఒప్పుకుంటాడా? ఎవరూ ఒప్పుకోరుకరా. మరి మాకేమో లాటిల తోసి, బూట్లతోసి, బూట్లకాలుతోసి సత్కరించితే మేము నేరాలకు ఒప్పుకోవడం జరుగుతూ ఉంది, మరి ఈ పెద్దవాళ్ళ కథ ఏమిటి? మీరు ఎవరిలో రంగంలో ఎన్నో ప్రశ్నలు వేస్తూవున్నారు. పబ్లిక్ గా అందరికీ తెలిసినటువంటి విషయాలనే ప్రభుత్వ ములో బుకాయించు చేస్తూవున్నారే మరి వారందరినీ నిజాన్ని ఒప్పించుకునే పద్ధతి ఏదో అది ప్రభుత్వపక్షాలవాళ్ళనే అడిగి తెలుసుకోవడవి చెప్పారు. దీంతో ఎంతలా నీతి ఉంది. పెద్దవాళ్ళను ప్రవీలైజ్డ్ క్లాసుని దండించేవారు వారిని తప్పులు పట్టే వారు ఎవరు? దీనికి చాల సంస్థలు అయలుతురాయి. లోకయుక్త నిల్లు అన్నాము. ఇది అన్నాము. అది అన్నాము. కాని ఏ నిల్లు వచ్చినాగాని నేషనల్ కేరక్టర్ లేకపోతే ఏమీకూడా చేయలేరు. కంచే చేసు మేనేజానికి నిర్దేశమువల్లదు యింక చేసేటాన్ రికార్డు ఎవరూ తయారు కాలేరు. డిమోక్రసీ ఫంక్షన్ చేయాలని అంటే ప్రకాస్వామ్యం పరిశుద్ధముగా ఉండాలంటే వై క్లియర్లో ఉన్నటువంటి రాజకీయ నాయకులే కాకు ప్రతి పౌరునియొక్క నేషనల్ కేరక్టరుకూడా యిఫ్ఫాన్ కావాలి. ఒకవేళ లోక్ పార్ట్ లోక్ యుక్త నిల్లు వచ్చినంత మాత్రాన అంత సంస్కృతికరముగా ఉంటుందని మాత్రము నేను భవము కాని గత 30 సంవత్సరాలనుంచి వేర్వేరు అనుభవము ఏమిటంటే నువ్వను వున్న భావజీయాల వైతికమైన స్థాయిలోని రోజుకు బిజూరిపోతూ ఉంది, చాలా

కోడు ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని కూడా వివరీతంగా పెంచుకుంటూ వచ్చాము. ఈ రోజు ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ఎంత పెద్దగా తయారయింది ఉంటే. ఎంతమంది ఆఫీసర్లు ఉన్నారో ఒకసారి చెప్పమని అంటే ఎవరూ చెప్పలేరు. మనకు బడ్జెట్ లో ఎపెండీచీర్ ఇచ్చినటువంటిది చూస్తే వాస్తవానికి అది 485 పేజీలలో ఉంది. పేర్లు లేవుగాని సంఖ్యలు మాత్రం ఉన్నాయి. కురు పాండవ యుద్ధంలో ఇద్దరికీ కలిసి 18 అక్షోణిల పై నర్తము ఉంది అన్నారు గాని మన ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలో అంత కంటే రెండంతలు అక్షోణిల పై నర్తము ఉంది. ఒక రోజుకి లెక్క వేసుకు చూసు కుంటే మన ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ఒక కోటి రూపాయలు ఖరీదు చేస్తూ ఉంది. పేద వారి యొక్క గుండె రక్తములోనుంచి ఇచ్చినటువంటి ప్రతి నయ్యాపై సాళో ఈ ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని ఒక కోటి రూపాయలు ప్రతిరోజు ఖర్చు పెట్టి దీనిని దోచిస్తూ ఉన్నాము. ప్రజలకు దీనివలన ఎలాంటి ఫలితము ఉందో కూడా మనకు తెలియదు. అయితే ఒక్కొక్క సారి ముఖ్యమంత్రిగారు సాక్షాత్తు నిజమైనటువంటి మాటలు చెబుతూ ఉంటారు. అది ఏమి అని నన్నటి రోజున బిజినెస్ ఎడ్యుయిజరీ కమిటీలో మాట్లాడేప్పుడు హవుసు సర్జన్లు అంతా స్ట్రీయికు చేశారు అన్నప్పుడు వారు అనుకోకుండా అన్నారు. హవుసు సర్జన్లు స్ట్రీయికు చేయడం వలన బ్రేడ్ మిల్కు పేపెంట్స్ కి ఎక్కువగా లభిస్తూ ఉంది. నేను వెంటనే అన్నాను ఎది కరెక్ట్. అదే ప్రకారం ఈ ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని అంతా కూడా కిరసనాయిలు వేసి అంటపెట్టింది బూడిద చేసి ఆ బూడిదను బంగాళాఖాతములో కనుక వేసినాము అంటే వాస్తవానికి ప్రజలకు వారు కింటున్న దానికి మూడింతలు తిండి దొరుకు తుంది. ప్రభుత్వ యంత్రాంగానికి రోజుకి ఒకకోటి రూపాయలు ఖర్చుచేస్తూ ఉన్నాము. అంతేకాదు మన సమాజపు సౌకర్యాల క్రింద బల్బాల క్రింద మం త్రులు అయితేనేమి, ఆఫీసర్లు అయితేనేమి ఉద్యోగస్తులు అయితేనేమి వీరందరూ ఖర్చుపెడతూ ఉండేది పది కోట్ల రూపాయలు. మనకు ఉన్నటువంటి ఒక్కొక్క మోటారు వాహనం సాధారణమైనటువంటి వ్యక్తికి ఉంటే 500, 600 మెంటనెన్స్ ఖర్చు అయితే మన ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలో ఉన్నటువంటి మోటారు వాహ నాలు ఒక్కొక్కటి మూడు వేలు మొదలుకొని 10 వేలు వరకు కూడా ఖర్చు నెలకు అవుతుంది. ఇంత ఖరీదు అయినటువంటి ఈ ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలో ప్రజలకు ఎంత ఉపయోగము ఉందో చూస్తే వాస్తవానికి ఈ రోజులలో మన సభ్యుల ప్రశ్నలు నిండా చెబుతున్నారు అని తెలస్తుంది. ఈ ప్రభుత్వ యంత్రాంగం పేద ప్రజల పొలిటికి ఫేకాళ గృహముగా తయారయింది. ధనికులకు, పెద్దలకు అధి కారంలో ఉండే వారికి అన్ని సౌకర్యాలు వూడంలో నమకూరివచ్చునేమో గాని ఇది పేదలపొలిటికి ఫేకాళ గృహమే అయింది. ఇది ఎక్కడికి పోవాలో ఎక్కడికి రావాలో ఎవరికి ఏమి వస్తుంది ఏమి రాలేదు అనేది తెలియకుండా పోయింది. ఇది ఎందుకు? పెద్ద హోదాలు అనుభవించే మన మంత్రులకు ఈ ప్రభుత్వ యంత్రాంగానికి ఆ ఎక్కడ ఉంటుంది, హా ఎక్కడ ఉంటుంది తెలియదు. వాళ్ళ డిపార్టుమెంటుకి సంబంధించినటువంటి ఏళ్లు రూల్సు కూడా కారికి తెలియవు. ఆ ఏళ్లు రూల్సుని ఏ విధంగా అమలు జరపాలి అనేది కూడా తెలియదు. వారికే కాదు సెక్రటరీకి కూడా తెలియదు అని అంటే

ఆశ్చర్య పడవలసిన అగత్యం లేదు. ఎందుకంటే సచార్ కమిటీ రిపోర్టులో కమిటీకి నేను చైర్మన్ గా ఉన్నప్పుడు రూల్స్ పరిశీలించేప్పుడు నా ఎదురుగా కూర్చున్నటువంటి సెక్రటరీలను డిప్యూటీ సెక్రటరీలను వాళ్ళను ఎందుకు ఆ రూల్స్ తయారు చేశారు. ఎందుకు ఈ పదజాలము ఈ విధముగా ఉన్నది అని అడిగితే పాపము వెనుక్కి తిరిగి చూసి సూపరింటెండెంటుని అడిగేవారు. కొంతకాలము అయిన తర్వాత ఈ సెక్రటరీలతో డిప్యూటీ సెక్రటరీలతో సంప్రదించకుండా ప్రత్యేకంగా సూపరింటెంటుతోనే వ్యవహారం జరుపుతూ వచ్చాము. అంటే ఇది ఇంకొకముందు చెప్పినటువంటి పార్మిస్ వన్ లానో లేకపోతే ఈ పిటర్స్ ప్రెస్సిపుల్తో. ఈ రెండు ప్రిన్సిపుల్స్ కలిపి ఇది మహా భయంకరమైనటువంటి కీకారణ్యంగా తయారయింది.

నేను ఒక ఉదాహరణ చెప్పాలని అనుకుంటున్నాను. ఈ 12-30 p. m. ఆసెంబ్లీ ప్రారంభమయినప్పటి మాట. బనగానపల్లిలో జూనియర్ కాలేజీ వుంది. అక్కడ పైన్స్ సెక్షను ఓపెన్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యముతో మేనేజింగ్ కమిటీ ప్రెసిడెంటు, సెక్రటరీ ఇక్కడకు వచ్చారు. వారంతా అడ్వకేట్స్. పైన్స్ సెక్షన్ ఓపెన్ చేయడానికి మంత్రిగారిని పెర్మిషన్ కోరాలని అంటే మంత్రిగారికి దరఖాస్తు యిచ్చి రెండు నెలలయినది. ఆర్డరు అందిన వెంటనే 80,000 రూపాయలు కట్టుకొనడానికి వారు సిద్ధముగా వున్నామని వారు చెప్పారు. సెక్రటరీయట్ కి పోయింది. డైరెక్టరేట్ కి ఫోన్ చేశాను. అసిస్టెంట్ సెక్రటరీకి ఫోన్ చేశాను. నిన్న చేశాను, మొన్న చేశాను. జాయింట్ సెక్రటరీ, వై నామస్ డిపార్టుమెంటుకి పోయింది. అక్కడకు ఎందుకు పోవాలో తెలియడము లేదు. అయినా ఫోన్ చేశాను. అయ్యా పైమ్మ సెక్షను అక్కడ వస్తుందా రాదా. పీట్లు ఇవ్వారా లేదా అని పిల్లల తలిదండ్రులు అడుగ్గా పడతున్నారు. ప్రిన్సిపాల్ తెలుసుకోవాలి. మీరు దయచేసి త్వరగా ఉత్తరాలు వేస్తే ఆ కమిటీ వారు 80,000 కట్టడానికి సిద్ధంగా వున్నారని తెలియచేశాను. ఆ ఉత్తరాలు పొందడానికి ఆ కాలేజీ సెక్రటరీ ఇక్కడ గత 15 రోజులుగా వున్నారు. ఇంకా అంద లేదు. ఒక ఉదాహరణ మాత్రము చెప్పాను. సెక్రటరీయట్ లో పని జరుపుకోవాలంటే గడ్డివాములో నూది చేసి ఆ నూదిని తీసుకోమన్నట్లు వుంటుంది. 24 గంటలలో ఆర్డరు తీసుకున్న మహావ్యక్తి ఎవరైనా ఇక్కడ వుంటే అటువంటివారిని చూచాలనే కోరిక వుంది. ఆ విధంగా ప్రభుత్వ యంత్రాంగము తయారై వదిలి, ప్రభుత్వ యంత్రాంగములో చాల దుర్మారసం పెరిగివుంది. దుర్గంధం పడుతూ వుంది. మన ప్రభుత్వ యంత్రాంగములో 4 1/2 లక్షల మంది ఉద్యోగులు వున్నారు. వీరిలో అధికారం చలాయించే అఫీసర్ల సంఖ్య 40,000 కంటే తక్కువ వుంటుంది. నేను వారందరిని మొత్తము మీద కండ్లను చేయడం లేదు, చేయదగినవోనలేదు, 10 కాకమో, 20 కాకమో ప్రతిభకు వేన చేయాలనే ఉత్సాహము, కోరిక కలిగినవారు వుంటారు. వారు కూడ ఈ ఏపిస్ పర్మిట్ లో నివ్వవలసినట్లుగా నిలబడి ఏమీ చేయలేని స్థితిలో వున్నారు. జిల్లాలో కలెక్టర్లు, తహశీల్దార్లు వున్నారు. కలెక్టరు ఎక్కో మాటలు చెప్పడమే కానీ ఏ మాట అరగకుండాపోతుంది. ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని సంస్కరించాలని నివాసాలు వినిపిస్తూ

వుంటాయి. రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటును అ బా లిఫ్ చే కా మ న్నారు. The Revenue Board is dead; but the Board Members are alive అంటు మినహాయించి చేసిన మార్చేమీ లేదు. కమిషనర్స్ రూపములో వస్తు న్నారు. యథాప్రకారం అలవ్యము జరుగుతోంది. ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని బలపరచి, చేయడానికి ఒక విధానాన్ని పెట్టుకొన్నాము. కరప్షన్ గురించి చెప్పింటే లేబారు పుడుతుంది. అందరూ కరప్షన్ గురించి ఉపన్యాసాలు వంచేవారే. ప్రతి రాజకీయ నాయకుడు ఉపన్యాసాలు యిస్తారు. దానికి మార్గము కనిపెట్టడం పార్లమెంటు కాని ప్రభుత్వోద్యోగులకు కూడ అలవాటుకొంద అయిపోయింది. అనే మాటగా చెబుతున్నారు దీనికి నమూనాగా ఉన్నట్లేనైన విజెలెన్స్ కమిషన్, డిస్టిన్గ్రి బ్రిబ్యునర్, యాంటీ కరప్షన్ బ్యూరో ఈ రోజున చాలా దయనీయమైన పరిస్థితిలో వున్నాయి. యాంటీ కరప్షన్ బ్యూరో విషయములో స్టాటిస్టిక్స్ సంపాదించాలని చాల ప్రయత్నం చేశాను. 10 సంవత్సరాలలో యాంటీ కరప్షన్ బ్యూరో వైన ఖర్చు ఎంత అయినది? వారు ఎన్ని కేసులు పట్టారు? ఎన్ని కేసులలో ప్రాసిక్యూట్ చేశారు? ఎన్ని కేసులలో శిక్ష విధించారు అనే వివరాలు ఈ బోర్డులో గూఢాముండు నాకు ఏమీ కన్పించలేదు. ఇక్కడ ఒక క్వశ్చన్ కి అన్సర్ వదిలారు. గత పది సంవత్సరాలలో సంవత్సరానికి ఒక కేసు ఏవరేజీన కన్విక్ట్ వచ్చింది, అంటే రాష్ట్రములో రామరాజ్యం వుందని అర్థమవుతోంది. ఇన్ని వేల మంది ఉద్యోగులు వుంటే సంవత్సరానికి ఒకరు కంటే కన్విక్ట్ కాలేదు. ప్రివెన్షన్ ఆఫ్ కరప్షన్ ఆక్ట్ క్రింద యాంటీ కరప్షన్ గురించి మనకు యిచ్చిన హాటులో వారు చెప్పినది యిది. The bureau handled 570 enquiries. During these enquiries, 30 traps, 33 registred cases, instances of corruption, etc. were there. During this year mostly the cases are pertaining to police, Medical & Health, Panchyat Raj, Revenue, Forest, Transport, Irrigation and Power Departments. వారు వదిలి వేసిన డిపార్టుమెంటు బహుళ: లెజిస్లేచర్ డిపార్టుమెంటు. అది తప్పమీగకా అన్ని డిపార్టుమెంటు ఇన్ క్లూడ్ చేశారు. వీరు కనిపెట్టిన కేసుల సంఖ్య ఆశ్చర్యకరంగా వుంది. సంవత్సరానికి 228 కేసులు కనిపెట్టారు. దానిలో 88 కేసులు ట్రాపు చేశారట. పాదరాజాదు జంటనగరాలలోనే రోజుకు 800 ట్రాపు చేయవచ్చునని ఛాలేంజ్ చేసి చెప్పవచ్చును. అక్కడ, ఇక్కడ జరగడము లేదు. వల్లీగొ ఆఫీసులలోనే తీసుకుంటున్నారు. చాలమంది ఆశ్చర్యపడుతున్నారు. ఎంట్రీస్ కి కంపెన్ కావాల్సిగా వచ్చి, ఏమీ కావాల్సిగా దై రెట్టగా ఆఫీసులలోనే తీసుకుంటున్నారు. ఇంటిదగ్గరలో, ఎక్కడో చాటున, చాపున కాదు. యాంటీ కరప్షన్ డిపార్టుమెంటు వుంది నేరము చేసిన వారిని పట్టుకొంటారనే భయము వోయింది సంవత్సరానికి 88 ట్రాప్ చేశారు అనే స్టాటిస్టిక్స్ వున్నాయి. ఎంత మందిని ప్రాసిక్యూట్ చేశారు? ఎంత మందికి కన్విక్ట్ వచ్చింది? అనేది ఏమీ ఇక్కడ లేదు. 67 కేసులలో కాలోలు డిస్టిన్గ్రి బ్రిబ్యునర్ కి రిఫర్ చేశామన్నారు. 20 కేసులలో ఛార్జిషీటు పెట్టామన్నారు. దీనిలో గెజిటెడ్ ఆఫీసర్ల సంఖ్య కంటే నాన్ గెజిటెడ్ ఆఫీసర్ల సంఖ్య ఎక్కువగా వుంది. ఎంతమంది కన్విక్ట్ అయినారని 10 సంవత్సరాల లిస్టు తీసుకుంటే వీరందరిపైన కేసులు పెట్టాము అని బోర్డులో వుంది, అంటే కరప్షన్ ని టాక్ చేయడానికి ఏమీ చేయలేదు. గ్రామములుగారు చెప్పినట్లు యాంటీ కరప్షన్ బ్యూరోని ప్రాక్

శేయదం మంచిది. అది వుండి కూడ ఏమీ లాభము లేదు. ప్రయోజనము లేదు. ఎకనామిక్ అఫెండర్లు గురించి మొన్న పోలీసు డిమాండ్ సమయంలో మాట్లాడినపుడు ఆది సివిల్ సప్లయ్ డిమాండులో వుంటుందని ముఖ్యమంత్రి గారు అన్నారు. ఎకనామిక్ అఫెండెస్ ఎన్ని పట్టినది. ఎంత మందిని బుక్ చేసినది, ఎంతమందికి ప్రాసిక్యూట్ చేసినది ఎంతమందికి కన్విక్ట్ యిచ్చినది ఏమీ లేదు. ఎస్సెయిల్ కమోడిటీస్ యాక్టు క్రింద 23 ఆర్టికల్స్ అని ఆర్డరు యిచ్చారు. ఈ క్యాబినెట్ జరుగుతున్న వ్యాకు మార్కెటింగు. ప్రభుత్వోద్యోగులలో విలయకాండవం చేస్తున్న అవినీతిని నిరోధించడానికి ఎలాంటి ప్రయత్నము జరగలేదని చెప్పకతప్పదు అని మామూలు యిచ్చిన ప్లాటిస్టుకు వల్లనే బుజువవుతోంది. ప్రభుత్వ యంత్రాంగములోని ప్రెస్సిల్ ఆర్డరును అజాలిష్ చేశాము, కాని కొత్త ప్రెస్సిల్ ఆర్డరు తయారైనది. క్యాబినెట్ మంత్రులు, వారికి కావలసినవారు, రాజీయ నాయకులు, పెద్ద ఉద్యోగులు, పెర్సన్స్ ఇన్ ఛార్జి, కార్పొరేషన్లు చెర్మన్ వీరందరిని లెక్క పెట్టుకుంటే 100 మంది వరకు వుంటారు. హోదా చలాయించే పెద్ద పెద్ద ఉద్యోగుల సంఖ్య 1000. కరెన్షన్ అంటే నిర్వచనము చెప్పడము కష్టము. పెద్ద ఆఫీసులు 80,000 లు అప్పు తీసుకోవచ్చును. 4 శాతము ఇంటరెస్టు, 10 సం.ల తరువాత కట్టవచ్చును. పేద రైతుకు ఈ సౌకర్యము లేదు. పెద్ద పెద్ద ఆఫీసుల చాలా పేదవారు తమక ఈ సౌకర్యాలు వారికి కల్పించడం అవుతున్నది. అంతేకాదు. ఆయన ఎంత అనెస్తు ఆఫీసరు అని పేరు పొందినా తమ కుమారునికి, తన కుమార్తెకు, తనకు కావలసిన వారికి సులభంగా ఉద్యోగాలు సంపాదించుకోవచ్చు. అర్హతలేని వారికి ప్రైవేటు పబ్లిక్ సెక్టారులో ఉద్యోగాలు సంపాదించి పెడుతున్నారు. అక్కడున్న ప్రెస్సిపాల్స్ చెబుతూ వుంటారు మిసెస్ సో సో హూ ఈజ్ ఎన్ ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్ అంటూ ఫోన్లు వస్తూవుంటాయని. వన్ జాబ్ ఫర్ వన్ ఫ్యామిలి అన్నారు. ఎంతమందికి ఉద్యోగాలు ఇచ్చారో తెలియదు. వరకరాలుగా ప్రభుత్వంలో ఉద్యోగం రాని కుటుంబాలు వున్నాయి. ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలో తరతరాలుగా ప్రవేశం లేని కుటుంబాలు వున్నాయి. పెద్ద పెద్ద ఆఫీసర్స్ పబ్లిక్ సెక్టారు, ప్రైవేటు సెక్టారులను తమ బంధులకు ధారావత్తం చేస్తున్నారు. గాంధీచెప్పిన మాటలకు ఉద్వాసన చెప్పాము. శేవలం ఉపన్యాసాలు చెబుతూ ఈ వివరణనాన్ని వదిలిపెట్టకూడదనే కావశ్యకతను చూపిస్తున్నారు. రాజీయమైన వ్యాపారాన్ని ఈ ప్రభుత్వ యంత్రాగాన్ని దుర్వినియోగం చేసుకోవడం అనేక గత 10, 12 సంవత్సరాల మండి ప్రారంభం అయింది. దీనికి ఒక్క ముఖ్యమంత్రిగారే తప్పు పట్టటం లేదు. ఒక వ్యవస్థ తయారైనది. క్యాబినెట్ ఏర్పాటు చేపేటప్పుడు ప్రజల సౌకర్యాలను దృష్టిలో పెట్టుకని చేయాలి కాని టిల్లు సంపాదించుకోటానికి కాదు. క్రికెట్ మ్యాచ్ లో స్టేయర్లును సెలెక్ట్ చేపేటప్పుడు మెరిట్ ప్రైవ్ సెలెక్ట్ చేస్తారు. ఇద్దరన్నరమ్ములు శేవబుల్ స్టేయర్స్ అయితే వాటివద్దని పెట్టు చేసుకుంటారు. మన క్యాబినెట్ కు సంబంధించినంతవరకూ 29 మంది మంత్రులున్నారు. అందులో 5 మంది వారి బంధులకు ప్రాతినిధ్యం ఇచ్చామని సగర్వంగా చెప్పారు. రిజిస్టర్ కమిటీలకు ముగ్గురు చెర్ మేములను వేశారు. వారికి క్యాబినెట్ హోదా ఇచ్చారు. ముఖ్యమంత్రి

గారి హృదయం చాలా విశాలమైనది. దానం చెయ్యాలంటే యానత్తు విశ్వాన్ని దానం చెయ్యాలన్న ఉదార స్వభావం వుంది. నక్షత్ర మండలాన్ని దానం చెయ్యమంటే చేస్తారు. 5 మంది హరిజనులను ప్రాతినిధ్యం ఇచ్చారు. వారి ఫోర్టీ ఫోలియోలు ఏమిటోకూడా సరిగా అర్థం కాదు, అక్టీవేటిగారు గ్రాడ్యుయేటు. అమెరికన్ ఫోర్టీ ఫోలియో ఏమిటో తెలియదు. మునుస్వామిగారు బి.ఎ.డి.ఎల్. వారికి మన్యకాభి ఇచ్చారు. కృష్ణవేణి సంచీవయ్యగారికి ఫుమెన్ వెల్ ఫేర్ ఇచ్చారు. ఫోర్టీ ఫోలియోలన్నీ కలిపినా ఎలుకతోక కన్నా ఎక్కువ ఇంపార్టెన్స్ లేదని అనుకుంటే ఉమించాలి. ఈ మంత్రుల నియామకం చూస్తుంటే మినిస్టర్స్ ఫర్ గెట్టింగ్ హరిజన వోట్స్ అని చెబితే బాగుంటుంది. యధార్థమైన నిజ స్వరూపాన్ని ఒప్పుకున్నట్లు అవుతుంది. రాజకీయ వ్యాపారంగా ఈ నియామకాలు జరుగుతున్నాయి కాని పరిపాలన కోసం, ప్రజల కోసం చేస్తున్న తంతుగా కన్పించడం లేదు. ఇక, క్యాబినెట్ ఫంక్షనింగు చెప్పాలంటే అది చాలా విచిత్రంగా వుంది. ఇక్కడ క్యాబినెట్ మీటింగు అరగంటలో అయిపోతున్నది. ఇంత క్విక్ గా డెసిషన్స్ తీసుకుంటున్నారు. 29 మంది మంత్రులు ఎకెండాలో వున్న 26 అంశాల గురించి అరగంటలో చర్చించి బయటకు వస్తున్నారు. ఇద్దరు బ్రదర్లు కూర్చుని ఇంత తొందరగా డెసిషన్ తీసుకోలేరు. క్యాబినెట్ ఫంక్షనింగు ఇలా వుంటే ఇక పార్టీ ఫంక్షనింగు ఎలా వున్నదని చూస్తే నాకు తెలిసినంతవరకూ ఈ రెండు వెలలలో ఒకటి రెండు పార్టీ మీటింగు జరిగించేమో.

శ్రీ తె. వెంగళరావు :—మా పార్టీ నుండి వెళ్లిన తరువాత మా పార్టీ ఫంక్షనింగ్ గురించి మీరెందుకు? మీ సంగతి మీరు చూసుకోండి. ఇల్లు వదలిపెట్టి వెళ్లిన తరువాత ఆ ఇంటి గురించి ఎందుకు మాట్లాడతారు?

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి :—పార్టీ ఫంక్షనింగు డెముక్రటి ఫంక్షనింగ్ .....

Sri J. Vengala Rao :—You have no moral right to speak about this party.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి :—మీ పార్టీ ఫంక్షనింగు గురించి వదిలేస్తాను. క్యాబినెట్ ఫంక్షనింగు ఆలా వుంది.

శ్రీ తె. వెంగళరావు :—మీ పార్టీ ఫంక్షనింగు ఎలా వుందో మొన్న జరిగిన ఎన్నికలలో మీరు ప్రపోజ్ చేసిన క్యాండిడేట్స్ కు 18 టల్లు ఫీచ్యూయన్న సంగతే చెబుతుంది. వ్యాయంగా మీరు రిజైన్ చేయాలి.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి :—ముఖ్యమంత్రి సవాలు చేశారు. వారు అనుకున్నట్లుగా మా పార్టీ అభ్యర్థిగా మేము నిలబెట్టలేదు. మా పార్టీ విప్ కూడా ఇవ్వలేదు. ఆ క్యాండిడేట్స్ కు కొంతమంది బలపరిచారు. ఆ రోజ్ జార్జి ఫెర్నాం డెజ్ సి మీటింగు వుంది పెడతామని వదిలించి పెడతామంటే వెళ్లమని చెప్పాము. వారు వెళ్లటానికి మేము ఒప్పుకున్నాము. ప్రతిష్ఠ క్రింద దీనిని మేము తీసుకోలేదు. అధికారం చేతిలో లేవప్పుడు మీరెంతమూత్రం చెలాయిస్తారో

నేను చూస్తాను. మీ పదవికి మీరు రాజీనామా యిచ్చిన తరువాత అప్పుడు చూస్తాను మీ పార్టీని ఎంతమంది అదరించేది, ఎంత డిసిప్లెస్ వుండేది. ఆ రోజు నేను చూస్తాను.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—నిన్నటి వరకూ యిటు వుండి ఏమి మాట్లాడాలో గుర్తు చేసుకోండి. 42 వ ఎమెండ్ మెంటును బలపరుస్తూ పార్టీ మీటింగులో, ఎంబ్లీలో ఏమి మాట్లాడాలో ప్రాసీడింగ్సులో ఉన్నాయి. 42 వ ఎమెండ్ మెంటును సపోర్టు చేస్తూ ఇందిరాగాంధీ మా అదృష్టవల్ల వచ్చింది. ఇంకా అరు, పదు సంవత్సరాలైనా పెంచుకోవచ్చు అని మీరిచ్చిన ఉపన్యాసాలు యిక్కడ వున్నాయి. ఈ పార్టీని క్రిటికై చాలా చేసే హక్కు మీకు లేదు. మీరు ఎంత మాట్లాడకుండా వుంటే అంత గౌరవం ఉంటుంది.

శ్రీ ఇ. ఆయ్యపురెడ్డి :—నా గౌరవం నేను కాపాడుకోగలను. నా గౌరవం మీరు కాపాడనక్కరలేదు. నా గౌరవం గురించి చిటికెపెటెతో చూపించే యోగ్యత మీకు లేదు. నీ యోగ్యత పోగొట్టుకోవద్దు.

Sri Konda Lakshman Bapuji (Bhongir):—Point of order, Sir. When a Member is on his legs, can the Leader of the House interfere like this? If you say it is in order, I will resume. Sir. When an Hon'ble Member is on his legs, if any other Hon'ble Member want to speak, he must take the permission of the Speaker. The Speaker must permit him to speak. Without the permission of the speaker, when a Hon'ble Member is speaking, any other Member of the House cannot speak. Therefore, the Leader of the House cannot interfere when the Leader of the opposition is speaking.

Mr. Speaker:—I entirely agree with you, that it is not proper to interfere when an Hon'ble Member is speaking without the permission of the Speaker. Similarly, I would also like to point out that I did not give you permission to raise the point order. You must take my permission. You have not taken my permission to raise the point of order.

Sri Konda Lakshman Bapuji:—The Speaker allowed and then 12-50 p.m.
only I spoke.

Mr. Speaker:—I did not allow. You got up. That is the distinction. You got up, you raised a Point of Order. I must allow you to raise.

Sri Konda Lakshman Bapuji:—Without your permission I would not have spoken. I requested Mr. Ayyapu Reddy to resume his seat. Then I was on my legs.

Mr. Speaker:—You can request him and he can resume.

Sri Konda Lakshman Bapuji:—Speaker's silence when there is nobody on his legs is equal to the permission.

Mr. Speaker:— Even for point of order permission must be taken. It is the discipline of the House.

Sri Konda Lakshman Bapuji:—That is what I have sought. If any member is not on his legs and if only one member is on his legs and if the Speaker does not object, it is presumed that the Speaker has permitted. When Mr. Ayyapu Reddy was not on his legs you permitted me. You did not ask me to sit. Therefore I spoke.

శ్రీ శి. అయ్యపురెడ్డి :—పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు వేషన్ : ర్. పావం ముఖ్యమంత్రి గారికి చాలా రోజులనుండి కడుపులో వుండి వుండి ఈ ప్రోద్బలం వచ్చింది, 42 అమెండుమెంటును బలపరిచి యారోజు యిక్కడ నుండి ఆక్కడకు పోయారు అన్న మాట గా ముఖ్యమంత్రి గారు అన్నారు. నా పువన్యాసం కూడా వుంది అన్నారు. దయచేసి నా ఉపన్యాసాన్ని చదవండి, చాలా వంతు యింగ్లీషులో యిచ్చాను. అప్పుడు ప్రతిపక్షములో, వున్నటువంటి శ్రీరాములు గారు శ్రీకృష్ణగారు అజ్జెక్షన్ లేట్ చేశారు. 42 అమెండుమెంటు ఏమిటో కనుక తెలియదు. నాకు తెలుసు, 42 అమెండుమెంటులో ఉన్నటువంటి విషయాల గురించి ఏ న్ని విషయాలు చెప్పమంటే చెప్పాను. 42 అమెండుమెంటును బలపరిచారు అయ్యపురెడ్డి గారు అందుకని ప్రతిపక్షములో వుండడానికి ఓటులేదనే మాట అంటే.

Mr. Speaker:—Let us not go into that question.

శ్రీ శి. అయ్యపురెడ్డి :—అమాటల స్థాండర్డును పట్టుకొని జడ్జి చేయాలంటే యారోజు మీరు పూలపోరాలు వేసే పెద్ద పెద్ద వ్యక్తుల గురించి మీరు ఏమి అన్నారో ఒకసారి నెమరు వేసుకోండి, చారి దగ్గరకు పోయి మీకు పూలపోరాలు వేసేదానికి ఎలా చేతులు వచ్చాయో వేది ఒకసారి అంతరాత్మను ప్రబోధించమని చెబుతున్నాను ప్రెసిసిఫుల్స్ మీద వేసు బయటకు వస్తే రావచ్చు. కాని నా ఆత్మ గౌరవాన్ని ఎప్పుడు చంపుకోలేదు. నో లేట్ మి కమ్ టు ది సబ్జెక్టు సర్. రాజీయ మైనటువంటి ప్రయోజనాలకు మన ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని వినియోగిస్తూ వచ్చాము. అంతకు మినహా వేరేవద్దతి, ధ్యేయంలేదని చెబుతున్నాను, ల్యాండు సీలింగు యాక్టు గురించి చెప్పవలసిన అగత్యం లేదు, ఉదాహరణకు రెండు విషయాలు మాత్రం చెబుతాను, పాజ్చాధారాలు వున్నవి, ఈ ప్రభుత్వ యంత్రాంగములో ఎంత నిజాయితీ వుందో తెలుస్తుంది, సంద్యాల పార్లమెంటరీ నియోజక వర్గము గురించి చెప్పవలచుకున్నాను. నందికొట్కూరు తాలూకా వుంది, కృష్ణా నది తీరములో కొన్ని పల్లెలు వున్నవి అక్కడ వున్నటువంటి కరణం ఒకరు దొంగ సరకులు రవాణా చేస్తున్నాడనే దాని మీద ఎసెస్సియల్ కమోడిటీస్ యాక్టుక్రింద నిజితెస్ కమీషను వారు పట్టుకొని నందికొట్కూరు ఫస్టు క్లాస్ మెజిస్ట్రేట్ ము.దు అతనివైన ప్రాసిక్యూటను కొరకు చార్జీషీటు పెట్టారు, పెట్టిన తరువాత నిజితెస్ యి నస్పెక్టరు అతనిని వెంటనే వస్పెండు చేయాలని రిపోర్టు పంపిన దాని మీద కలెక్టరు గారు ఆ కరణమును సస్పెన్షనులో పెట్టారు. దానివైన అతను

అపీలు చేసుకొన్నాడు. రెవిన్యూ బోర్డు కూడా ఆ అపీలుపైన ఆ సస్పెన్షను ఆర్డరునే ఖాయం చేసింది, దానిపైన హైకోర్టులో రిట్ వేశాడు, ఆ రిట్ను డిస్మిస్ చేయడం జరిగింది. ప్రభుత్వానికి రివిజను పటిష్టమై పైలు చేశాడు, అది ఫేల్ అయింది. ఆ సస్పెన్షన్ ఆర్డరును డివర్ట్ చేసుకోవడానికి వీలులేనటువంటి ఈ పెద్దమనిషి—ఫిజ్రవరి ముఘులో, పార్లమెంటు ఎలక్షన్స్ జరిగే సందర్భములో—నందికొట్కూరు తాలూకా కరిచాల గ్రూపు కలిసింది, ఒక రాజకీయ నాయకుడు ఆ కరిచాలను సమీకరించి, కాంగ్రెసును సపోర్టు చేస్తే ఏది కావాలంటే అది చేస్తామన్నాడు, అప్పుడు ఈ కరిచాల—అదే గ్రూపులో వున్నాడు కాబట్టి—వా సస్పెన్షన్ ఆర్డరును రద్దు చేయించి నాపదకని వాకు చేపూరిస్తే వెంటనే ఈ పల్లెలో టెల్లు అన్ని వేయిస్తానన్నాడు—హైకోర్టు, రెవెన్యూ బోర్డు ఖాయపరచినటువంటి సస్పెన్షన్ ఆర్డరు, రెండు రోజులలో సస్పెండు అయిపోయింది, అతనికి పుర్యోగము వచ్చింది, సస్పెన్షన్ రద్దుచేసి పుర్యోగం యిచ్చారు, యిది రికార్డు రూపములో వుంది, ఇది కాదని బుకాయించడానికి లేదు, ఎలక్షన్స్ ముందు రెసోర్ చేశారు. అలాగే చాగలమర్రి గ్రామములో కోఆపరేటివ్ సొసైటీకి సుగర్ డిలీవరీ వుంటున్నది, ఆ కోఆపరేటివ్ సొసైటీలో ఉన్న పెద్దలు కాంగ్రెస్ పార్టీని సపోర్టు చేయడానికి సుముఖంగా లేదు, యీ సందర్భాన్ని పురస్కరించు కొని, నెహ్రూ యువజన సంఘము అని కొంతమంది నిర్వాహకులైన వ్యక్తులు ఒక సంఘాన్ని లేపడీశారు, డిలీవరీ పొందారు, తరువాత వారు క్లాక్ మార్కెట్ చేస్తున్నారనే ఆరోపణలు వచ్చినవి, సబ్ కలెక్టరు వంద్యాల తనిఖీ చేశాడు, క్లాక్ మార్కెట్ రుజువు అయింది, ఆ డిలీవరీను కాన్ఫర్మ చేశాడు, కాని ఆ పుత్రువులను యీ ముఖ్యమంత్రి గారు రద్దు చేశారు, వేమి మొట్టమొదటి నుండి చెబుతున్నాను. ఎకనామిక్ అపెల్స్ నైట్ వేమి కరప్షన్ పైన అయితే వేమి ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోవడంలేదని. ఎందువల్ల? మనలో మనకు వున్నటువంటి లోపాలనుబట్టి, రాజకీయ నైతిక స్థాయి లేని దానిబట్టి యికాంటి దుస్థితి ఏర్పడుతున్నది. ఇలా చెప్పాలంటే ఎన్నో వున్నవి, ఎన్నో మోరాలు జరుగుతున్నవి. రోజు ఆసెంబ్లీలో చర్చిస్తున్నాము, ప్రతి విశ్వం ఏదో సొసైటీని గురించియో, ఆఫీసరును గురించియో చర్చిస్తున్నాము, మొన్న సిమెంటు బ్లాకు మార్కెట్ను గురించి వచ్చింది. యిలా ప్రతిరోజు ఏదో ఒకటి వస్తున్నది. దురదృష్టవశాత్తు మనకు అధికారము ఉన్నందువల్ల బధిరత్వం, అంధత్వం రెండు సంప్రాప్తమయ్యాయి. ఈ అధికారము పోయిన తర్వాత మీకు వేమి చెబుతున్న మాటల్లోని నిజం లయట వడుతుంది. అధికారం ఎల్లకాలము వుండదు, ఎప్పుడు వుండడోదు, వుండకాలదు అన్న విషయం జ్ఞాపకం పెట్టుకుంటే పొరపాట్లు జరగవలసి అనుకుంటున్నాను. ఇంకొక మాట చెప్పి వినిపిస్తాను. మనకు 20 నుండి కేబినెట్ మంత్రులు వున్నారు. ఇంకో అయిదారు మంత్రులు వస్తారని మాకు వివరించుతుంది. ఈ కాంగ్రెస్ రాజకీయాల పరమపద పోషక వశముతో పెద పాము పోటిలో వదిలి వదిలనటువంటి దురదృష్టవశముల కొందరు పెద్ద నిచ్చిన ఫిక్సి వరావరి కేబినెట్ లోకి రానున్నారనే కుకవాద మాకు తెలుస్తున్నది. వాటిని పోషించడానికి సిద్ధముగా వున్నాము మేము. వారు యీ పెదకులోలే

re: Action against the Medical Students
who demonstrated in the Assembly
Hall on 25-1-1977.

దశ్యవమిస్తానుమన్నాం. కాని, ఒకవేళ నెక్స్టు సెషన్ వుంటే, వారం దరి దర్శనం చేసుకుంటాము, వారికి యిక్కడ వున్నటువంటి వారికి విజ్ఞప్తి చేసేదేమంటే, జానిశ్రద్ధము నుండి లేకపోతే నియంతృత్వము నుండి తొలగించినటువంటి వారిని మరిచిపోవద్దు అని, ఈరోజు అధికారములో నుండి రాజకీయ పతనం అయినటువంటి వారు రిహాబిలిటేట్ కాబోతున్నారంటే దానికి కారణం జనతా పార్టీ. జనతా పార్టీని మరిచిపోవద్దని రాబోయే మంత్రపర్యులకు విజ్ఞప్తి చేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

Government Resolution

re: Action against the Medical Student who demonstrated in
Assembly Hall on 25-7-1977.

*P. Narasa Reddy:—Mr, Speaker, I beg to move the following
Resolution :

“whereas the persons calling themselves :

(1) Sri Ravindra Reddy, son of Sri Raghupati Reddy,
House Surgeon, Gandhi Hospital, Hyderabad,

(2) Sri N. Pulla Reddy, son of Sri Janakirama Reddy,
Medical student,

(3) M. Candra Prakash Reddy, son of Sri Satynarayana
Reddy, Medical Student,

(4) Sri Garikapati Sai Prasad, son of Sri G. S. R. Murthy
Medical Student

Shouted and staged a demonstration at 12-30 p.m, on Monday, the
25th July, 1977 in the Assembly Hall and thereby disturbed the
proceedings of this House and committed contempt of this House.
Therefore, this House resolves that the said persons be detained in the
custody of Dubash till 2 p' m. to-day, the 27th July, 1977.”

Mr. Speaker :—Resolution moved.

* P. Narasa Reddy i—Sir, the conventions of this House have
been that whoever want only tries to disturb the proceedings and
thereby try to cause hindrance to the solemnity and dignity of this
House will have to be punished. Sometimes, such acts have been
taken very serious note of by the Lok Sabha also, where persons have
been detained for 10 to 15 days when pamphlets and other material
were hurled into the House. Here, since the persons who had inter-
vened and wanted to disturb the proceedings of the House were young-
sters, so it is proposed that a lenient view may be taken. However
righteous one may feel his cause is he will have to adopt only
permissible methods. It would be unbecoming of any person, who
feels that he is aggrieved to do whatever he likes and much less disturb
the dignity and the solemnity of this House. In view of that and

in view of the decision of the Business Advisory Committee, this resolution is moved'

Mr. Speaker :—The question is :

'whereas the persons calling themselves :

(1) Sri Ravindra Reddy, son of Sri Raghupati Reddy, House Surgeon, Gandhi Hospital,

(2) Sri N. Pulla Reddy, son of Sri Janakirama Reddy Medical Student

(3) Sri M. Chandra Prakash Reddy, son of Sri Satyanarayana Reddy, Medical Student,

(4) Sri Garikapati Sai Prasad, son of Sri G. S. R. Murthy Medical Student,

shouted and staged a demonstration at 12.30 p.m. on Monday, the 25th July 1977 in the Assembly Hall and thereby disturbed the proceedings of this House and committed contempt of this House Therefore this House resolves that the said persons be detained in the custody of Dubash till 2 p.m. to-day, the 27th July, 1977".

The Resolution was adopted unanimously:

Annual Financial Statement (Budget) for 1977-78.

Demands for Grants

శ్రీ కె. వెంకటరావు :—అధ్యక్షా, ఈ వేళ జనరల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ 1-00 p. m. డిమాండుమీద, మిగిలిన డిమాండ్లుమీద చర్చ జరిగింది. కొంతమంది గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడారు. ఇప్పుడే ప్రతిపక్ష నాయకులు శ్రీ అయ్యప్పరెడ్డిగారు మాట్లాడిన విషయాలలో ఒకే ఒక మాటకు జవాబు చెప్పి తరువాత మిగిలిన విషయాల గురించి ప్రస్తావిస్తాను. నేను వ్యక్తిగతంగా ఎవరినీ విమర్శించడమొలేదు ఉపన్యాసం యొక్క సారాంశము. స్టాండ్ థర్ట్ ఎట్రాగ ఉంటుందేరానికి ఒకే నిరర్థకము. మన పార్లమెంటు ఎన్నికలకు ముందు 2,8 వెలల క్రితం శ్రీ అయ్యప్పరెడ్డిగారు వచ్చి నన్ను లేకంఠెల్లలో కేసారెడ్డి ప్రామ్యూలు రజిస్ట్రేషన్ వానికి అప్పగించారు. నేను, నరసప్పగారు, పుకమోత్తమరెడ్డిగారు చెప్పాము అదాడు అయిన చెప్పిన ఉపన్యాసం శ్రీ నరసప్పగారికి కూడా గుర్తు ఉంటుంది కీ.జి.ఎ. వరకు మా గవర్నమెంటుకు గురించి, వా గురించి అవగాహనగా మాట్లాడారు. రెండవ మాట చెప్పలేదు. ఇంత సమర్థుడైన చీఫ్ మినిస్టరులేదు ఇంత చక్కని అడ్మినిస్ట్రేషన్ లేదు. ఎన్నో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు తీసుకుపోయారు. బ్రహ్మాండంగా ఉంది అని తప్ప రెండవ ఉపన్యాసం లేదు. మేం అలాగే అనుకున్నాము, బహుశా దీనిని వ్యక్తిగత ఉపన్యాసం మళ్ళీ ఎప్పుడో మళ్ళీ వింటాము అని అలాగే అనుకున్నాను. నేను కాదుకో నమ్మా కూడా చెప్పాడు ఉపన్యాసం విన్నాడు కూడా. మళ్ళీ ఎప్పుడో దీనిని వ్యక్తిగత ఉపన్యాసం వింటాము అని శ్రీ నరసప్పగారితో చెప్పాను. మేం అంతకన్నా ఎక్కువ ఉపన్యాసం చెప్పినామనోలేదు. ప్రత్యేకంగా పాటులు ఉన్నాయి. నేను పోలే చెప్పకన్నా లేదు; మమ్మల్ని వింటి, అహ్వానించి, పెద్ద ఉపన్యాసం చేసి ఎంతో బాగాడు అని రాక పోయినా తప్పదు అనుకోవచ్చు.

Sri S. Jaipal Reddy :—Can the Chief Minister while replying to the debate refer to issues and incidents not covered in the debate, more particularly incidents covering members of the House personally I don't know about the merits of the incidents nor do I know the facts of the incidents. I want the ruling of the Speaker.

Mr. Speaker :—There is no point of order.

శ్రీ కె. వెంగళరావు :—ఆయన మా ఆడ్మినిస్ట్రేషను దానిని గురించి చెప్పారు. నేను దానికి జవాబు చెప్పాను. అంతకన్నా ఎక్కువ ఆయనకు జవాబు చెప్పడం చుకోలేదు. మిగతా విషయాలలో వ్యక్తిగతంగా ఆయనతో నేను ఘర్షణ పడడం కాని జవాబు చెప్పడం కాని చేయను. అది ఉత్తర ధృవం, ఇది దక్షిణ ధృవం. ఆ తారతమ్యం గురించి చెప్పాను. మిగిలిన విషయాల గురించి చాలా మంది చెప్పారు. ముఖ్యంగా అప్పాయింటుమెంటు గురించి చెప్పారు. శ్రీ అయ్యపురెడ్డిగారికి కూడా తెలుసు. ఆయన లా కమిషను మెంబరుగా అప్పాయింటు అయ్యారు. ఎవరి ప్రభుత్వంలో ఉన్నప్పుడు అప్పాయింటు అయ్యారు. అందరికన్నా ఎక్కువ మెరిట్ ఉండే అప్పాయింటు అయ్యారా? ఏదో జరుగుతూ ఉంటాయి అన్నీ కూడా. మనకు వచ్చినప్పుడు అది సరైనది. ఇతరులకు వచ్చినప్పుడు సరికాదు అనుకుంటే పొరపాటు అని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి :—లా కమిషనును ఏర్పాటు చేసింది నేను I was the Chairman of the Delegated Legislation Committee in 1956. You must know that. If you think that there is any other lawyer who can replace me, you have to search for him not only here but in India.

శ్రీ కె. వెంగళరావు :—అధ్యక్షా, ఆయన ఏర్పాటు చేయవచ్చు. ఆయన కన్నా గొప్ప లాయర్లు ఈ రాష్ట్రంలో లేరని కాదు. అప్పుడు ఆయనకు అనుకూలంగా చేసేటటువంటివారు ఉన్నారు. అందుకు ఆయనకు అవకాశం దొరికింది.

Sri E. Ayyapu Reddy :—You ask D. Narayanaswamy,

శ్రీ కె. వెంగళరావు :—అవన్నీ అనవసరం. మీరు చెప్పింది చెప్పారు. నేను చెబుతున్నాను. మీరు ఓపికగా వినండి. నాకు మినహాయించి మిగతావి తప్ప అమకుంటే పొరపాటు నాకు ఏదైనా వస్తే అది నా గొప్పతనం, ఇతరులకు ఏమైనా వస్తే ఫేవరిటిజం ఏదో వచ్చిందనే మాట పొరపాటు. అప్పుడు ఏదైనా వచ్చింది అంటే అది కూడా ఆదే వర్గంలో వచ్చిందని మీరు ఒప్పుకుంటే నేనూ ఒప్పుకుంటాను. అప్పుడు ఏదైనా వస్తే ఫేవరిటిజంమీద వచ్చిందని చెబితే ఒప్పుకుంటాను తప్ప నాకు వచ్చినప్పుడు మెరిట్ మీద వచ్చింది. ఇతరులకు వచ్చినప్పుడు అది ఫేవరిటిజం మీద వచ్చిందని చెబితే నేను దానిని అంగీకరించను. ప్రజలు కూడా అంగీకరించరని మనవిచేస్తున్నాను, ఎందుకోపం అంటే మనకు వర్తించినవి ఇతరులకు కూడా వర్తిస్తాయి. అది ఎప్పుడూ మరచిపోకూడదు. ప్రజలు మధచి పోతారు. వారికి గురు లేదని అనుకుంటే పొరపాటు. ఆడ్మినిస్ట్రేషను విషయంలో శ్రీ శ్రీ రాములుగారు మిగిలిన వాడు.

చెప్పారు. అడ్మినిస్ట్రేషను విషయంలో గవర్నమెంటు పాథ్యమైనంతవరకు ప్రతి సమస్యలు పరిష్కారం చేసి రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి పథంలో తీసుకొని వెళ్లడానికి ప్రయత్నం చేసింది. దానిలో సఫలీకృతం అయిందని చెప్పడానికి ఒక విషయం మనవిచేస్తాను. గత 3, 4 సంవత్సరాలుగా మన రాష్ట్రం ఎంత అభివృద్ధిలోకి వెళ్ళింది, ఎన్ని కార్యక్రమాలు జరిగాయి అని చూస్తే మనకు అగ్ధం అవుతుంది. ఎక్కడా లోపం లేదు, ఎక్కడా కరప్షను లేదు అని నేను ఏమీ చెప్పడం లేదు. నేను అట్లాగ చెప్పను. ఎక్కడైనా లోపాలు ఉంటే సరిచేసుకొని వెళుతున్నాము. ఈ గవర్నమెంటును రద్దు చేయాలని శ్రీ ఓంకారుగారు అన్నారు. రద్దు చేయడానికి ఓంకారుకారికి ఎక్కడ అధికారం ఉంది? మాకు మెజారిటీ ఎంతకాలం ఉందో అంతవరకు రద్దు చేయడానికి వారికి హక్కు లేదు.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—ఇచ్చిన కాలం దుర్వినియోగం చేసుకున్నారు, ప్రజలను చావగొట్టారు. ఇంకా చేస్తున్నారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—287 మంది సభ్యులు ఉన్న సభలో వారి పార్టీ నుంచి గెలిచినది వారు ఒక్కరే. మొత్తం 280 మందిని పొమ్మనడానికి ఆయనకు హక్కు ఎక్కడి నుంచి వస్తుంది? పార్లమెంటు ఎన్నికలు అయిన శరువాత మా ప్రభుత్వానికి ఈ రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించే హక్కు శ్రీ మొరార్జీ దేశాయ్ గారు, శ్రీ జయప్రకాష్ వారాయణగారు, శ్రీ చరణ్ సింగ్ గారు చెప్పినట్లుంటే మాటల ప్రకారం ఉంది, 42 సీట్లలో మేము 41 సీట్లు గెలిచాము. ఈ రాష్ట్ర ప్రజలయొక్క విశ్వాసం మా ప్రభుత్వంమీద ఉంది, మేము చేసిన పనులను వారు ఆమోదించారు. అందువల్ల మాకు ఈనాడు అధికారం ఉంది.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—మోసాలు చేసి ఓట్లు చేయించుకున్నారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఈవేళ రాష్ట్రపతిగా ఎన్నికైనట్లుంటే శ్రీ సంతోషరెడ్డిగారు ఇచ్చిన ప్లేట్ మెంటు ఉంది. ఇట్లాగే కొంతమంది మోసం చేసారని చెబితే ఆయన చెప్పాడు. చాలా ఫెయిర్ గా ఎలక్షన్లు జరిగాయని, ఇంఫార్మియల్ గా జరిగాయని శ్రీ సంతోషరెడ్డిగారు చెప్పిన మాట నేను చెబుతున్నాను. అది పేపర్లలో కూడా వచ్చింది. అది తీసుకొని వదులుకోమని చెబుతున్నాను. కాము గెలిచినచోట వ్యాయం జరిగిందని, ఓడిపోయినచోట మోసం జరిగిందని చెప్పడం భావ్యంగా లేదు. ఉత్తర హిందూ స్థానంలో కాంగ్రెస్ అంకా ఓడిపోతే అక్కడ ఏమీ మోసం జరుగలేదా, అక్కడ కాంగ్రెస్ గెలిస్తే మోసం జరిగిందా?

జవాబ్ కాంగ్రెసు నుంచి రిజైన్ చేసి పోయేవాళ్లు వ్యాయంగా మెంబర్ పివకు రిజైన్ చేయాలని మూర్తిరాజుగారు చేసినట్లు నిజంగా మొరేలే ఉంటే. రెండవది మీ నియోజకవర్గాలలో ఇప్పుడు ఓంకారుగారు ఉన్నారు....

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి :—54 నియోజకవర్గాలలో జనతాపార్టీకి మెజారిటీ వచ్చింది. 54 నియోజక వర్గాలలో కానకపూర్ణులు జనతాపార్టీ పార్టీ ఉండాలని చూడాలని చెప్పే నిదానం ప్రకారం?

శ్రీ తె. వెంగళరావు :—మీరు ఏ పార్టీ టికెట్టు మీద ఎన్నిక అయ్యారో ఆ పార్టీనుంచి వెళ్ళటప్పుడు మీరు రిజయిను చేసి వెళ్ళాలి మొరేట్ గా. వేరే జవాబు చెబితే అది మొండి జవాబు అవుతుంది. నేను అడుగుతున్నాను ఇవాళ ఓంకారుగారిని, మీ నియోజకవర్గంలో పార్లమెంటు ఎక్షన్స్ లో కాంగ్రెసుకు ఎన్నిచోట్ల మెజారిటీ వచ్చింది? అక్కడ మీ మీద ప్రజలు అవినాశనం ప్రకటించారని చెబుతున్నాను

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—పెయిర్ ఎలక్షన్స్ జరిగాయో?

శ్రీ తె. వెంగళరావు :—పెయిర్ ఎలక్షన్స్ అనే చెబుతున్నాను. సంజీవ రెడ్డిగారు చెప్పిన మాటే చెబుతున్నాను, ఎవరో చెప్పిన మాట కాదు. మా ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నించే హక్కు ఎవరికీ లేదు. ఇవాళ భారతదేశంలో కాంగ్రెసు గట్టిగా ఉండి మంచి మెజారిటీ తీసుకువచ్చిన రాష్ట్రం ఇది. ముందు కూడా వచ్చి తీసుకుంది. దానిని ఎవరు ఛాలెంజి చేసినా ఎదుర్కొనడానికి మేము శయపడడం లేదు. మా పార్టీని గురించి, ఆ పార్టీ ఫంక్షన్ గురించి, మా కేబినెట్ ఫంక్షన్ గురించి మీరు చర్చించే ముందు, మీ ఇల్లు మీరు చక్కజెట్టుకోండి.

పి. జవార్ధనరెడ్డి :—ఇంటర్వ్యూ.....

శ్రీ తె. వెంగళరావు :—అనవసరంగా ఇతరుల ప్రమేయానికి రాబోకోండి. మీ పార్టీ సంగతి మీరు ముందు చూసుకోకుండా ఇతర పార్టీల జోలికి ఎందుకు వస్తున్నారు? ఎవరి ఇష్టం వాళ్ళది. కేబినెట్ మంత్రులు హరిజనులు ఉన్నారు. బ్యాంక్ వర్డ్ క్లాస్ వారు ఉన్నారు, ఇవన్నీ మీకు ఎందుకని అడుగుతున్నాను. ఇంతకుముందు ప్రభుత్వంలో హరిజనులకు, వెనుకబడిన తరగతుల వారికి ఇంత రిప్రజెంటేషన్ ఇచ్చిన ప్రభుత్వం ఎక్కడ వుంది? సంజీవరెడ్డిగారు ఇచ్చినప్పుడు ఇచ్చినారా? బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ఇచ్చినప్పుడు ఎంతమంది హరిజనులు ఉన్నారు? ఆ ప్రశ్న వేసే వైతికహక్కు మీకు ఎవరికీలేదు. ఈ కార్యక్రమాన్ని ఏవో బేస్ లెస్ చార్జ్స్ పెట్టి అడ్డుకుంటే ఎలా? (స్పీకరుతో) మొన్న ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డుపై వచ్చిన ఆరోపణల విషయమై పైల్సు అన్నీ మీకు ఇచ్చాము, ఆనాడు కొన్ని బేస్ లెస్ ఎలిగేషన్స్ చేస్తే, వాటిపై ఇవాళ మీరు ఛాంట్లో ఎక్కడా ఇన్వెస్టిగేటింగ్ లేవు, అంతా కరెక్టుగా ఉందని చెప్పారు. అది గ్రహించుకోవాలి గౌరవ సభ్యులు. విజానికి వాళ్ళు తమాషా చెప్పాలి వాన్ లో అటువంటి పొరబాటు మాటలు కూట్లాడవంతుకు

ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ విషయంలో స్పీజిలైజ్ చేయాలని గత సంవత్సరం శ్రీరాములుగారు మాట్లాడనప్పుడు చెప్పాను. రెవెన్యూ బోర్డు తీసివేస్తామని చెప్పాము. తీసివేచాము. రిఫారమ్స్ కమిటీ వేసి త్వరగా, క్వీక్ గా డిస్పొజిట్ చేయడానికి హెడ్సు అప్ డిపార్టుమెంటుకు పవర్స్ ఎక్కువ ఇచ్చి ఈ కార్యక్రమం చేయడానికి ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. ఎప్పాయింట్ మెంట్స్ విషయంలో కొంతమందికి సునుమ్యులను చూస్తే ఒక అలవాటు అయిపోతుంది. ఆ మనిషి ఏ పదవిలోకి పోయినా సుమర్చించే అలవాటు ఉంటుంది. ఆ మనిషి అర్హుడా కాదా

అని నిర్ణయించే అధికారం ప్రభుత్వానికి ఉంది. అందువల్ల ప్రభుత్వం నుంచి కమిషన్లు అనుకున్న వారిని ఎప్పాయింటు చేస్తున్నాము. ఎలక్ట్రిటీ బోర్డు చైర్మన్ గురించి శ్రీరామలుగారు ఒక మాట చెప్పారు. హి ఈజ్ వన్ ఆఫ్ ది ఎమిలెంటు ఇంజనీర్స్ ఇన్ ది కౌంట్రీ. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆయనకు సెంట్రల్ వాలర్ వవర్ కమిషనర్ ఇస్తామంటే ఆయన వదలుకొని ఇక్కడికి తీసుకువచ్చి పెట్టగలిగాము. అటువంటి వాళ్ళను పెడితే కూడా విమర్శిస్తే ఏదో రకంగా విమర్శ చేయాలనే తప్ప అది నిష్పాక్షిక మైనది కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఎలక్షన్లు విషయంలో అధికార యంత్రాంగాన్ని ఉపయోగించుకున్నాము అన్నారు. అలా ఉపయోగించుకుంటే ఆ ఒక్క సీటు వోడిపోవలసిన అవసరం ఎందుకు వస్తుంది?

లోక్ ఆయక్ట్ బిల్లు వంపించాము, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆమోదం ఇంకవరకు రాలేదు. ఎమ్. ఎల్. ఎస్. ఎసెట్టు డిక్లర్ చేయాలనే విషయం కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఇంకా క్లియరెన్సు రాలేదు. ఫార్మస్ డిపార్టుమెంటులో ఎలిగేషన్లు విషయం వెంటనే ఎక్స్ చీసుకున్నాను. ఎంక్వయరీ జరుగుతున్నది. నిన్న ఉంకారుగారు ప్రశ్న వేశారు రాజమండ్రిలో గోదావరి బేరేజీ సిమెంటు ఎవరో సినిమా హాలు కట్టేవాళ్ళకు పోతున్నదని, రెండు లాల్లలో పోతున్నదనే అంశం తీసుకువస్తే, నిన్న సాయంకాలానికి కన్వెనెన్స్ సూచించేసిందింట్లు ఇంజనీరును సస్పెండు చేయడం జరిగింది. ఎ. సి. బి. కి ఎంక్వయరీకి అప్పగించడం జరిగింది. ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిన వెంటనే ఎక్స్ చీసుకోడం జరుగుతుంది. ఎవరైతే వారే వారిని స్పేర్ చేయము.

సర్వీసు కమిషన్ విషయంలో ఈ మధ్యనే కావసనలో కూడా కొన్ని చార్జెస్ వచ్చాయి. దాని విషయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అధికారం ఏమీ లేదు. కనుక ఆ ఎలిగేషన్లు చైర్మన్ దృష్టికి తీసుకువచ్చి సెట్లైట్ చేయించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ప్రభుత్వం ఉంది.

మొకటి ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ కు యిప్పటి ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ కు చాలా తేడా ఉంది. మొకటి ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ లో ఒక రెవెన్యూ కలెక్టర్, లా ఆండ్ ఆర్డరు మేన్ లైన్ చేయడం మాత్రమే ఉండేది. ఇప్పటి ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ లో చాలా పెద్ద కార్యత ఉంది, డెవలప్ మెంట్ ఏజెన్సీస్ నిర్వహించడం, పీర్ రెవ్యూ పోగ్రాములు చాలా ఎక్కువ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఎవరేగానోడి లాలో తప్ప జిల్లా కలెక్టరు ప్రభుత్వ అదేశాల ప్రకారము మెజారిటీ జిల్లాలో పీకర్ పెజును బిల్డింగ్ కార్యక్రమాలు బాగా చేకూరిన చెప్పడానికి సంతోషిస్తున్నాను. వారిని ఆధీనం చేస్తున్నాము. ఆఫీసర్లు అందరూ చెడ్డవాళ్లు మనం ఒక్కోమే నుంచి వాళ్లం ఆమోదించాము. మనలోమా చెడ్డవాళ్లు ఉన్నారు. వాళ్లలోమా చెడ్డవాళ్లు ఉన్నారు. వాళ్లలోమా బేజ్ కత్తి ఉన్న వాళ్లు ఉన్నారు, మనలోమా బేజ్ కత్తి ఉన్న వాళ్లు ఉన్నారు. చాలామంది టోంగ్ అప్ టు రక్కుగా ప్రభుత్వం యిచ్చిన కార్యక్రమం ప్రకారం పనిచేసి యా తాండు రిఫారమ్లు యిప్పి మెంటు చేయడంలో గాని, ఎల్. ఎస్. డి. ప్రోగ్రామ్ యిప్పి మెంటు చేయడంలో గాని, డి.సి.ఎ.సి. ప్రోగ్రామ్ యిప్పి మెంటు చేయడంలో గాని, పీకర్ పెజుకు

యిచ్చే అర్థిక సహాయాన్ని అందజేయడంలో గాని అన్ని రాష్ట్రాలలో కన్నా మన రాష్ట్రంలో బాగా జరిగింది. దానివల్ల యిప్పుడు వేద ప్రజలకు ప్రభుత్వం మీద విశ్వాసం కలగడానికి కారణమైందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ ప్రోగ్రామ్ కుటుంబసంఘం ముందకు తీసుకుపోవాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే ప్రభుత్వం యీ కార్యక్రమాలు చేస్తున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. శ్రీకృష్ణ గారు క్విక్ డిస్పోజిషన్ ఉండాలని చెప్పారు. ఆ సజెషను నేను ఒప్పుకుంటున్నాను. వోటింగులో వైల్డ్ ప్రెజిడి మిడికి తీసుకుంటూ సెక్రటరీస్ పీరియాడిక్ గా ఒకచోట కూర్చుండి యీ వైల్డ్ వెంటనే డిస్కస్సులో డిస్పోజ్ అఫ్ చేసి దెనివన్ను యివ్వాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంది. రోజూ సెక్రటరీస్ మీటింగులో కూర్చుని ప్రైము వేస్టు చేయకుండా ఎప్పుడో ఏ వారానికి ఒకసారో, రెండుసారో మీటింగు పెట్టుకొని మిగతా రోజులలో యీ వైల్డు డిస్పోజ్ చేసి రిప్రెజెంటేషను వివడానికి వాల్లు తయారుగా ఉండాలని సభ్యులు చేసిన సూచనకు వేమ చాలా వరకు అంగీకరిస్తున్నాను. ఆ రకంగా ప్రభుత్వం అమలు చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

ఈ మధ్యనే వచ్చిన మార్పులో చీఫ్ ఇంజనీరు ఎస్సీ మేట్ మంజూరుకు సంబంధించి అది మంజూరు అయ్యడంలో దీలే అవుతున్నందువల్ల యింత ఆనందము వచ్చింది. అందువల్లనే యీ మధ్య రిఫారమ్స్ కమిటీ వేసి పాడ్స్ అఫ్ డిఫార్టు మెంట్స్ అధికారాలు యిచ్చాము. ఇ. ఇ. కి యిదివరకు ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ యిచ్చే అధికారాన్ని యిప్పుడు రెట్టింపు చేశాము. ఎస్. ఇ. కి కూడా రెట్టింపు అధికారం యివ్వడం జరిగింది. అలాగే సి. ఇ. కి యిచ్చాము. మొదట్లో ఎక్స్ పైస్సుకు ప్రభుత్వానికి రావలసిన అవారం తేకుండా సి. ఈస్. కమిటీ మే చార్జ్ మొదట్లో దీనినే అతిత్వరగా యీ కార్యక్రమాలు చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే యీ కార్యక్రమాలు చేయడం జరుగుతున్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

విలేజ్ అఫ్ఫైర్స్ ఎడ్మినిస్ట్రేషనులో లోపాలు ఉన్నాయి. ఒక రోజు అర్ధరాత్రీ యింతమంది విలేజ్ అఫ్ఫైర్స్ మార్పుడం సాధ్యం కాదు. రెవెన్యూ డిప్యూటీ కలెక్టర్లు చేశాము ఫంక్షనల్ కమిషనర్లును చేశాము. ఆ సబ్జెక్టు చూసే మనిషి కావాలి. ఈ విలేజ్ ఎడ్మినిస్ట్రేషనులో మార్పు రావాలి. మార్పు రావలసినవరకు మనం చేసిన ప్రోగ్రామ్స్ నిజంగా ప్రజలకు ముట్టచు అని మీరు చెప్పిన అల్ల ప్రాయంతో చేసు వెంపూర్తంగా అంగీకరిస్తున్నాను. ఆంధ్రప్రాంతములో యీ విలేజ్ అఫ్ఫైర్స్ కారెడీట్ కావలసి మినిస్ట్రీ లోకి వెళ్ళి యిచ్చింది. తెలంగాణా ప్రాంతంలో కారెడీట్ అది మినిస్ట్రీ కి వెళ్ళింది యిచ్చింది. అప్పుడు మన ప్రభుత్వం అది మినిస్ట్రీ కి వెళ్ళింది అది యిచ్చింది తెలంగాణాలో కూడా కారెడీట్ కి వెళ్ళింది మినిస్ట్రీ కి వెళ్ళింది అది యిచ్చింది. ఇటు కూడా కారెడీట్ కి వెళ్ళింది అది మినిస్ట్రీ కి వెళ్ళింది అది యిచ్చింది. అలాగే అది అయిపోయింది. విలేజ్ ఎడ్మినిస్ట్రేషనులో మార్పు రావాలి కమిషనర్లు యిచ్చింది ముంది ఎస్. సి. లా. వి. సి. అని విలేజ్ అఫ్ఫైర్స్ ప్రొసెడరు యిచ్చింది. ఆ రకంగా వదులుకున్న విలేజ్ అఫ్ఫైర్స్ ప్రొసెడరు మార్పులు మార్పులు వచ్చినవి.

ఎవెన్యూస్ యిచ్చినట్లయితే, యు. డి. సి. గా, ఆర్. ఐ. బుగా వెళ్ళి
అవకాశం యిచ్చినట్లయితే మంచి వాళ్లు వస్తారు, అప్పుడు విలేజ్ ఎడ్మినిస్ట్రేషను
కాసుకుందానికి అవకాశం ఉంటుంది అనే ఉద్దేశ్యంతోనే యీ కార్యక్రమం కూడా
చేస్తున్నాము. ఓంకార్ గారు గవర్నరు వద్దకి రద్దు చేయాలన్నారు. లేకమంతలా 1-20 p.m.
రద్దు చేయడానికి జవకా పార్టీ వారు నిర్ణయము తీసుకుంటే మాకు అర్థమవుతుంది
లేదు. కాని ఇది మన చేతిలో లేదు. Governor is the Constitutional Head.

సెంట్రల్ గవర్నరు మెంటు మాత్రమే ఒక పాంటి డెవిషన్ తీసుకొని రద్దు
చేస్తే నేను ఏమీ చెప్పలేను కాని ఆ మాట మాట్లాడే అధికారము మన హక్కుమకు
లేదు. దాని మీద మాట్లాడడానికి అధికారము వాకు కూడా లేదు. ప్రభుత్వరూపు
గారు భూసంస్కరణల గురించి చెప్పారు. వీటి గురించి మనకు కాగా తెలుసు.
ఇంతవరకు ఏమీ చేశాము అన్న దానిలో మరల వెళ్ళి వెళ్ళి మాట లేదని ఇదే
మా ఉద్దేశమని చెప్పుకున్నాను, దానిలో ఒక విషయము మనవి చేశాను. ఇదివరకు
ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న శ్రీ సరసింహారావుగారు అవాదు అసెంబ్లీ ధోరీ మీద చేసిన
వాదనం ప్రకారం హై కాంసెన్ సేషన్ ఇవ్వాలంటే వంటి నిర్ణయము తీసు
కున్నాము. అది త్వరలోనే చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నామని చెప్పుకున్నాను.
ధోర్లలో పెప్పర్ కమిషనరు గురించి కూడా చెప్పారు. ఇప్పుడు అక్కడ పెప్పర్
కమిషనర్ గా ఒక యువకున్ని చేశాము. ఆయన ఎప్పటికప్పుడు పార్లమెంటు మేల
బర్నరు మనకున్నటువంటి సమస్యల మీద కాగా థింగ్ చేస్తున్నారు. ఈవర్గిటాయి
గారు హరిజనుల మీద అత్యాచారాలు గురించి చెప్పారు. నేను దీని మీద ఏమీ
యంతో సమాధానం చెప్పకూడదన్నారు. ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో చట్టంలో
ఉంది. ఎక్కడయినా హరిజనుల మీద అత్యాచారాలు జరిగితే తక్షణం పోలీసు
కొని అత్యాచారాలు జరిపిన వారిని కఠినంగా శిక్షించడానికి ప్రభుత్వము వెను
కాడదని నేను ముందు చెప్పాను. ఇప్పుడే సి. సి. కె. రావుగారు మాట్లాడుతూ
కేంద్రములో జవకా పార్టీ అధికారములో ఉంది. ఇక్కడ మేముకా ప్రతిపక్షములో
ఉన్నామని చెప్పారు. మేము ప్రతిపక్షములో లేము. ఇక్కడ మేము అధికారములో
ఉన్నాము. మా డ్యూటీ మేము ప్రభుత్వంగా నిర్వహిస్తున్నామని మనవి చేస్తున్నాము.
అయితే రెండో మాట్లాడుతూ ధోర్ల మీద అప్పు ఎక్కువగా ఉంది అన్నాడు.
అది విషయం. అప్పుడు మనదే 200 కోట్ల అప్పులు. ఈవర్గిటాయి 400 కోట్ల అప్పులు.
ఎప్పుడు మనదే 200 కోట్ల అప్పులు. ఈవర్గిటాయి 400 కోట్ల అప్పులు.
కాని మీద కొంత పోర్ట్ చేరకక మనకు ముఖ్యంగా చట్టములోనే మన
సూచనలు చేశారు. చెప్పావా తప్పక మన సూచనలు

ప్రభుత్వము ధోర్లలో ఎప్పుడూ విమర్శించి వచ్చింది ఉంది. రెండో విషయం
మన ప్రభుత్వము ముందుగా దీని ప్రతిపక్షముగా ముందుకు వేసుకోవడం
కొన్ని విషయాలకు మనకు ముందుగా దీని ప్రతిపక్షముగా ముందుకు వేసుకోవడం
కొన్ని విషయాలకు మనకు ముందుగా దీని ప్రతిపక్షముగా ముందుకు వేసుకోవడం

రేపుకో అసెంబ్లీ అఖిలవృత్తోంది కాబట్టి రాజకీయ ఉపన్యాసాలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. ఇది నేను ఎక్స్‌పెక్టు చేశాను. ఎందుకోసమంటే అఖిలవృత్త ప్రభుత్వము మీద కొంత దుమారము లేపాలనే ఉద్దేశముతో కొన్ని ఉపన్యాసాలు జరగవచ్చు. రాజకీయాలలో అవన్నీ తప్పవు. మేము రాజకీయాలలో ఎప్పుడయినా భయపడే వాంఛము కామనే మాట మనవి చేస్తూ సభ్యులు చేసిన సూచనలను దృష్టిలో ఉంచు కొని ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని ప్రజలకు అనుకూలంగా ఉండే విధముగా సరిచేయడానికి కృషిచేస్తామని చెబుతూ తెలిపు తీసుకుంటున్నాను.

Sri A. Sriramulu :—Sir, I want some clarification. The Hon'ble Chief Minister has provided more heat than light, but we expected some light. I want him to say on the conduct of the police in dealing with innocent people in police custody. Secondly, I made some suggestions in regard to Secretariat administration. There should be a Grievances Officer, because an ordinary man coming from remote village will not have the access to the portals of the Secretariat. Thirdly, I referred to some act of impropriety jewellery of Mutyala Temple. The Endowment Department did not pursue the suit or withdrew it. On these 3 points, I want a reply from the Chief Minister.

శ్రీ తె. వెంకటరావు :—పోలీసు డిమాండు మీద చెప్పిన మాటే చెప్పారు. పోలీసు కాండక్తు గురించి నేను కొత్తగా ఈవేళ చెప్పవలసినది ఏమీ లేదు. వారు సక్రమంగా వ్యవహరించుతూ ఎవరి మీద ఎట్రాసిటీస్ చేయకూడదు. మీరు ఎమర్జెన్సీ గురించి కూడా చెప్పారు. ఎమర్జెన్సీ విషయంలో నేను మనవి చేశాను. ఎమర్జెన్సీ మన రాష్ట్రములో చాలా పరిమితముగా యూజ్ చేశాము. ఏ రాష్ట్రము కూడా యూజ్ చేయలేదని నేను చెబుతున్నాను. పోలీసులు అక్కడక్కడ అనంత వురము, కరీమ్‌నగర్‌ లలో హై పౌండెడ్ వెస్ చేసినట్లు ప్రభుత్వ దృష్టికి కూడా వచ్చింది. వారి మీద ఏడవ కూడా తీసుకోవడం జరిగింది. రెండవది గ్రీవేస్ సెస్ గురించి చెప్పారు. అది మంచి సజేషనే. తప్పక అలోచిస్తామని చెబుతున్నాను. సాధ్యమైవంతవరకు, ఎవరైనా చెప్పుకోడానికి వస్తే వారి మాటలు విని సహాయము చేయాలనే ఉద్దేశముతోనే నేను ఊరిలోఉన్నప్పుడు రోజూ ఉదయం 9 గంటలకు కరక్టుగా ఆఫీసుకు వెళ్ళి సాయంకాలము దాకా కూర్చుని ఎవరయినా వస్తే వారు చెప్పినది విని సహాయము చేస్తున్నాను. మిగతా హంక్రతులు కూడా ప్రయత్నము చేస్తున్నారు. అధికారులు కూడా అరకంగా తప్పకుండా చేస్తారు. దేవాదాయం గురించి చెప్పారు. ఆ విషయాన్ని నేను ఇప్పుడు చెప్పలేను. అప్పుడు ప్రత్యేకంగా ఉన్న ముక్త్యాల రాజాగారు చనిపోయారు. ఆ డిమాండు కన్సర్వేట్ మినిస్టర్లు అధిగత తప్ప తెలియదు. మీకు కావాలంటే తరువాత చెబుతాను.

శ్రీ జి. అయ్యప్పరెడ్డి :—పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డరు. వ్యక్తిగతమైనటువంటి విమర్శలకు నేను దిగలేదు. కేబినెట్ ఫంక్షనింగు పార్టీ ఫంక్షనింగని చెప్పారు. వాకు అప్పుడు ఏ అభిప్రాయము ఉందో అదే అభిప్రాయం ఇప్పుడు కూడా ఉంది. ఈ ఫంక్షనింగు గురించి నేను నా అభిప్రాయాన్ని మార్చుకోలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు నా పియోజకవర్గంలోని పేరించర్ల వచ్చిన పందర్బంలో నేను ఏదో వారి గురించి గొప్పగా చెప్పానని, దానికి దీనికి ఉత్తర

దక్షిణ దృవంగా ఉందని అంటున్నారు. ఏవ్వక్తి కూడా పరిపూర్ణ మానవుడు పరమహంస కాదు. తప్పలు ఉన్నాయి; ఒప్పులూ ఉన్నాయి. మీలో అన్నీ తప్పలే ఉన్నాయని ఈ రోజూ అనడం లేదు. అన్నీ ఒప్పులే ఉన్నాయని ఆ రోజూ అనలేదు. నాలో కూడా అన్నీ ఒప్పులే ఉన్నాయి. గప్పలు లేవని ఈ రోజూ అనడం లేదు. ప్రతి ఒక్క వ్యక్తిలోనూ మంచి ఉంది చెడు ఉంది. మంచిది చెప్పినప్పుడు సంతోషపడుతూ. చెడు చెప్పినప్పుడు సహించడం చాలా అవసరమని అనుకుంటున్నాను. అంతే కాదు. ఆ రోజు మీరు నాకు గెట్టు. నా ఇన్స్టిట్యూషన్ పైన నా నియోజక వర్గానికి వచ్చారు. ఏ గెట్టుని గురించి అయినా నాలుగు మంచిమాటలు చెప్పడం ఆనెట్టువంటిది హిందూ సాంప్రదాయమని అనుకుంటాను. కనీసం Courtesy requires that we must say something good about him. That is the least thing. ఈరోజు కూడా మీరు కొన్ని సమస్యలు బాగా పరిష్కరించారని చెప్పాను. మొన్న జరిగిన ఎసెంబ్లీ సెషన్సులో అయితేనేమి, ఇప్పుడు జరుగుతున్న చాటిలో అయితేనేమి రివర్స్ చాటర్ గురించి చక్కగా పరిష్కరించారనే అభిప్రాయం ఉంది. అన్నీ గుడ్ పాయింట్స్ అనాలి కాని జాడ్ పాయింట్స్ని చెప్పడవడం మాత్రం చాలా ఆశ్చర్యకరంగా ఉంది. మేము రాష్ట్రంలో 41 సీట్లు గెలుకొన్నాము కనక మీరెవరూ ప్రతిపక్షములో ఉండడానికి వీలులేదంటే చెప్పాను. మీరు దయచేసి స్టాటస్టిక్కు చూస్తే 54 సీట్లలో....

శ్రీ తె. వెంగళరావు :— నేను ఆ మాట మాట్లాడలేదంటి. ప్రభుత్వాన్ని దిగిపొమ్మంటే జవాబు చెప్పాను.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి :— కాంగ్రెసుకు మెజారిటీ వచ్చిందని ప్రతిపక్షంలో ఉండడానికి మాకెవరికి మోరల్ రైటు లేదని చెప్పారు. అంటే ఆదేమాట ప్రకారంగా జనతాపార్టీకి 50 నియోజకవర్గాలలో మెజారిటీ వచ్చింది. మా ప్లాండు ప్రజలు ఆమోదించారని జనతాపార్టీని మెజారిటీ వచ్చిన నియోజకవర్గాలలో కాంగ్రెసు వారిని దిగిపొమ్మని మేము అనలేదు. ఆ సిద్ధాంతము ఏ సిద్ధాంతమూ కాదు. ఇక పోగా ఎకానమీని ఆబ్జర్వు చేయడానికి, కరెన్సీని అరికట్టడానికి ఏమి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నది అనేది నిదర్శనా పూర్వకంగా ఫేర్లు అండ్ ఫిగర్స్ లో చెప్పలేదు. మీరు ఏమి చేస్తున్నది నిదర్శనా పూర్వకంగా చెప్పాలి. ఈ వార్డు కాకపోయినా రేవెయిన్ ప్రజలు తీర్పు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రజలు తీర్పు ఎప్పుడూ కూడా ఒక వరంగానే ఉండదని దయచేసి అది గుర్తుచెట్టకండి చెబుతున్నాను.

శ్రీ తె. వెంగళరావు :— అయిన కనీసం నిజము గుర్తించినందుకు చాలా 1-30 p.m. సంతోషము. ఎందుకోనమంటే అందరూ దేవతలు కాదు. నేను ఆ దేవుని మీరు వైవ ఉన్నానని చెప్తూ ఉపన్యాసాలు చేయడం మాత్రము మంచిది కాదు అది అయిన గుర్తించినందుకు చాలా సంతోషము.

శ్రీ యం. టంకార్ :— ఉద్యోగంలో ఉన్నాయంటే చేపట్టాడు దోపియి చేసాడేమని ఉంది. అది తీవ్రమేమని ఒక మూలన చేశాడు. అలాగే లాంటివి

కార్యకర్తలపై వాచ్ పెట్టడము, ఉత్తరాలు సెన్నారు చేయడం, తెలిఫోను లైన్ చేయడం మంచిదికాదని చరజ్ సింగు గారు కూడా చెప్పారు. అన్ని రాష్ట్రాలలోనూ ఇచ్చారు. తరువాత ఉద్యోగులపై సీక్రెట్ ఫయిల్స్ మెయిన్ టెయిన్ చేస్తున్నారు. అవి కూడా తీసివేయమని చెప్పాను.

శ్రీ తె. వెంకటరావు :—సీక్రెట్ ఫైల్స్ అంటే కాన్ఫిడెన్షియల్ ఫయిల్స్ అనుకుంటాను. అది మొత్తము ఎడ్మినిస్ట్రేషనులో అంతటా ఉంది. మన రాష్ట్రములో పెట్టనది కాదు. మీ తెలిఫోన్ లైన్ చేయడం లేదు, ఉత్తరాలు ఓపెన్ చేయడం లేదు.

శ్రీ వి. శ్రీనివాస :—ఈ డిపార్టుమెంటు, సెక్రటేరియట్, సెక్రటరీస్, మినిస్టర్లు విషయంలో సేవాక సతేషను చేశాను. ఇవి రేషనల్ గా ఆలోచించి, ఒక పద్ధతిప్రకారం ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం వుంది. ఒక మినిస్టరుకు ముగ్గురు సెక్రటరీస్, ఒక సెక్రటరీకి ఇద్దరు మినిస్టర్లు యీ విధంగా, యీ డిపార్టుమెంటు నితజనగాని, సెక్రటరీస్, మినిస్టర్లు విభజనగాని రేషనల్ గా లేదు. అందువలన నేను దీనికి సంబంధించి సతేషన్ చేశాను. దీనిని పరిశీలించి ఆ విధంగా చేశారా? దానిపై చెప్పాలి. అలాగే కరప్షను విషయం. ఎం.ఎల్.ఎస్, మినిస్టర్లు కాకముందు వారివారి ఆస్తులెంత? అదికూడా పరిశీలిస్తారా?

శ్రీ తె. వెంకటరావు :—మీరు చెప్పినదానితో నేను ఒప్పుకుంటున్నాను. ఇప్పుడు మూడు తక్కువ చేశాము. రూరల్ డెవలప్ మెంట్ అండ్ ఫారెస్ట్ డిపార్టుమెంట్ ఇవన్నీకూడా ఒకదానిక్రిందకు తీసుకువచ్చాము. ఇదివరకు మునిసిపల్ ఎడ్మినిస్ట్రేషను అండ్ వర్లిక్ పాల్ అని వుండేది. ఇప్పుడు ఆ రెండూ వేరు చేశాము. అందువలన ఆ విధంగా రెండు మూడు పెరిగాయి. ఇంకా ఎక్కువగా పెరగవలసి వుంటుంది. టాన్ పావీ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ అవుతుంది. మీరు చెప్పినట్లుగా దీనిని రేషనలైజేషన్ చేయాలనే విషయం ప్రభుత్వ ఆలోచనలో వుంది. ఇదివరకు ప్లానింగు అండ్ ఫైనాన్సు వేరుగా వుండేవి. ప్లానింగువారు ఒకటి చెబితే, దానిని ఫైనాన్సువారు కొట్టేసేవారు. అది సరికాదని, ఎవరయితే ప్లాన్ చేస్తారో వారికి దానిని అనుబంధిస్తే అవకాశంకూడా ఉండాలని ఆ జాబ్ లో నెక్ తొలగించాలని అనుకున్నాం. ఇంక ఎం.ఎల్.ఎస్, మినిస్టర్స్, చీఫ్ మినిస్టరు వారి వారి ఆస్తుల గురించి వారు ప్రస్తావించారు. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వాకాము, వారు ఒప్పుకుంటే మూడు చేయడానికి అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ వి. వి. తె. రావు :—నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని ఒక హామీ అడిగాను. వ్యక్తులు ఏవయినా ఉత్తరాలు మంత్రులకు వ్రాస్తే, మంత్రులు కొందరు వారికి వచ్చేట్లుగా అంగీకరిస్తున్నారు, ఎకనాలెడ్జ్ మెంట్ తెలిస్తే వంపిస్తున్నారు. తదుపరి దానికి తీసుకురావడం వారికి అక్కర్లేదు. అదొక పోస్ట్ ముద్రలాగా తయారయింది. అందువలన, ప్రజా సమన్వయంపై మేము ఉత్తరం వ్రాసివచ్చాము ఎకనాలెడ్జ్ మెంట్ మూత్ర మేగా, దానిపై ఏమీ చర్య తీసుకున్నదికూడా తెలియలేదు. రెండవది—మంత్రులకు, డిపార్టుమెంట్ హెడ్స్ కు, సెక్రటరీస్ కు వ్రాసినప్పుడు, దానిమీద వారి వ్యక్తిగత సంతకం

వస్తున్నాయి ఇది సరియైన వర్గం కాదు. ప్రజా సహకారంపై మేము రాసినప్పుడు, దానికి వారినుండి దానిపై ఏమీ చర్య తీసుకున్నది జవాబు రాకటం అవసరం.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—వారు చెప్పినట్లుగా, కావసరమైనట్లుగాని, పార్లమెంటు సభ్యులుగాని తెలుసుకున్నా వ్రాస్తే మంత్రులే సంతకం పెట్టి వెంటనే జవాబులు రాయాలి. ఆ విధంగా ఇన్ స్టిట్యూషన్లు యివ్వడం కూడా జరిగింది. నావద్దకు వస్తే నేను సంతకం పెట్టి జవాబు రాస్తున్నాను. రెండవది—అభ్యర్థుకు వ్రాస్తే, వారే సంతకం పెట్టాలి. సబార్డినేట్స్ తో సంతకం పెట్టి చి ముగియడం. ఈ మధ్య అటువంటి విషయం దృష్టికి వస్తే, దానికి సంబంధించి ఇన్ స్టిట్యూషన్లు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఎకనాలెడ్జి చేస్తున్నాడు. కాని, దానిపై ఏమీ యాక్షన్ తీసుకున్నారో తెలియజేయడం లేదు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—దానికి సంబంధించి కూడా రిప్లయి ఇస్తున్నాం.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—ఎకనాలెడ్జి మెంట్స్ పంపిస్తున్నాగన్నారు. అసలు అక్కడ ఏం జరుగుతున్నదంటే—కలెక్టర్స్ సైక్లోస్టయిలు చేయించి పెట్టుకున్నారు—మా ఉత్తరం అందగానే, యువర్ లెటర్, డిటెయిల్స్ సా అండ్ సా అని ఆ సైక్లోస్టయిలు ఫారం నింపేసి పంపించేస్తున్నారు. అంతగాని, మేము ఏ సర్క్యులర్ గురించి, ఏ విషయం వ్రాశామో, దానిపై తీసున్న చర్య ఏమిటో ఆది మాత్రం ఏమీ తెలియజేయడం లేదు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—నేను వ్రాసేవాటిలో మీరు వ్రాసిన సర్క్యులర్ చేస్తున్నాను. కలెక్టర్స్ గాని, సెక్రటరీస్ గాని వారు కూడా అట్లా వ్రాయాలని చెబుతాను.

శ్రీ వి. రంగారెడ్డి :—అధ్యక్షా, నేను ప్రతిపాదించిన డిమాండుపై, ప్రత్యేకంగా చిత్ర పరిశ్రమ గురించి నలుగురు సభ్యులు ప్రస్తావించారు. అందులో ముఖ్యంగా జనతాపార్టీ ఉపనాయకులు శ్రీ రాములుగారు ఆయన ప్రారంభోపన్యాసంలో అక్కడ బిజినెస్ లో అన్న పూర్వ పూడియోకు చాలా వచ్చుగా ఏదో పేవర్ చేసి, అక్కడ స్థలం ఇచ్చారు అనేమాట ప్రస్తావించారు. ఇది ఇంతకు ముందు ప్రశ్నల సమయంలో వచ్చినప్పుడు కూడా నేను సమాధానము చెప్పాను. నా అభిప్రాయం శ్రీ రాములుగారు ఆ స్థలాన్ని ఆశ్రయముండు చూపుండరు. ఇప్పుడు చూసి వుండరని దానిలో నాకు ఎటువంటి సందేహములేదు. వారు గమక ఆ స్థలాన్ని చూచి వుంటే యిటువంటి అభిప్రాయానికి వచ్చివుంటే వారు కారని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఏమైతే పట్టిక ఎకరం లక్ష 25 వేలు వున్న దానిని ఆ ప్రయాన్ని 5 వేల రూపాయలకు మీరు ఇచ్చారు అనే అభిప్రాయాన్ని వారు చెప్పారు. వారికి నేను మనవిచేస్తున్నాము. ఆ స్థలం అదే కాదు, అటు కూర్చు కైపున కూడా స్థలం వుంది. ఇది పడమటి కైపున వున్న స్థలం. తియనకు యిచ్చింది 21-22 ఎకరాలు. అక్కడ జాబిలీ హిల్స్ కో-ఆపరేటివ్ సోషలిస్ట్ సొసైటీకి కూడా స్థలం ఇవ్వడం జరిగింది. కొద్దిగా కాదు, 1,996 ఎకరాలు

ఆ రోజున ఎకరం 20 వేల చొప్పున యిచ్చాము. వీరికి యీ 20 ఎకరాలు అయిదువేల చొప్పున యిచ్చాము అన్నప్పుడు యిందులో ఏమి ఫేవర్ చేశాము? అంతేకాదు.....

శ్రీ శ్రీరాములు:—యిటిక్ డి ప్రెజెంట్....

Sri A. Sreeramulu:—What is the present market value? The present market value must be taken into account, not the value of the ancient Nizam's days.

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి:—జుబ్లి హిల్స్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీ వారికి యిచ్చింది అయిదారు సంవత్సరాల క్రిందటనే.

Sri A. Sreeramulu:—My only point is take the present market value. Rs. 30 per sq. yard is the average market value in Banjara Hills.

శ్రీ తె. వెంగళరావు:—అక్కడ మీకు స్థలం కావాలంటే 25 రూ.ల చొప్పున యిస్తాము, తీసుకోరాదూ.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు:—మీరు యింత స్వేచ్ఛగా ఎవరడిగితే వారికి యిచ్చేస్తే ఎట్లా?

శ్రీ తె. వెంగళరావు:—మీకు 20 రూ.లకు యిస్తాము తీసుకుంటారా?

అంతేకాదు, 15 రూ.లకు యిస్తాము తీసుకుంటారా? చెప్పండి.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు:—ముఖ్యమంత్రిగారు ఉదారంగా అఫర్ చేస్తున్నారు మేము సెలెక్టు చేసుకుంటాము. దయచేసి యిప్పించండి.

శ్రీ తె. వెంగళరావు:—సెలెక్టు చేసుకుంటామంటే ఎట్లా? కొండలు గుట్టలు అన్ని వస్తాయి.

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి:—ముఖ్యమంత్రిగారి ఆఫర్ ను యాక్సెప్టు చేయకండి. మీ ఆస్తి అంత అమ్ముకొవలసివస్తుంది. ఈ సందర్భంలో యీ చిత్ర పరిశ్రమ చరిత్ర కూడా కొంత జ్ఞాపకం చేసుకోవాలి. 20 సంవత్సరాల నుండి మన స్టేట్ ఏర్పడి, ఇంతవరకు కూడా మద్రాసులోనే వున్నది. యీ చిత్ర పరిశ్రమ, దానిని యిక్కడికి తరలించే యత్నం యిన్ని సంవత్సరాలుగా చేస్తున్నాం. నాలుగైదు సంవత్సరాల క్రిందట ఐనూకా కొండాలజ్యూడ్ గారు మంత్రిగా వున్నప్పుడు, బ్రహ్మానంద చిత్రపురి అనే స్థలాన్ని ఏర్పాటు చేసి అక్కడ హోటల్ ఫెసిలిటీ యిచ్చి రైట్లు కూడా వేసి, అక్కడ స్థలం ఆఫర్ చేశాము. ఆ రోజున, ఆ స్థలాన్ని చిత్రపురి కొరకు కొంత కస్ నెవనుకు యివ్వాలని 2,500 రూ.ల వ్యయంగా యిచ్చాము. కానీ యీ రోజున కొండలూ, గుట్టలూ వున్న స్థలాన్ని కొన్ని వేల రూ.లు ఖర్చుచేసి కాగుచేసుకొనవలసిన దానిని 5 వేల రూ.లకు యిచ్చాము. అని అంటే ప్రభుత్వం ఎవరికో ఏదో ఫేవర్ చేసి యిచ్చింది కాదు, ఆ కస్ నెవన్ కూడా చూసించ లేదు.

కన్వెనన్ కూడా చూపించలేదు. మార్కెట్ వాల్యూ రికమెండ్ చేయమని 1-40 p.m. కలెక్టరుకు చెబితే ఆయన రికమెండ్ చేసిన మార్కెట్ వాల్యూ ప్రకారం టీముకోండి అని 50 వేల రూపాయలకు యివ్వడం అయిందని చెప్పుకున్నాను. ఈ ప్రస్తావన రావచ్చును అని నాకు తెలుసును. నేను విన్న సాయంత్రం వెళ్ళి చూశాను. 21 ఎకరాలు యిస్తే యింకా 9 ఎకరాల ప్రాంతం ఆ విధంగానే ఉన్నది. ఆ 9 ఎకరాలు ఉపయోగించాలనే కనీసం 50 వేల రూపాయల వరకు ఖర్చు పెట్టి దానిని రెవెన్యూ చేసుకుంటే అప్పు ఉపయోగపడేట్లు లేదు. ఇక్కడ కలర్ లేని లేటరీ పెట్టాలని యిదివరకు ప్రోత్సాహస్తూ ఉంటే ఇంత వరకూ ఎవరూ రాలేదు. ఎల్. వి. ప్రసాద్ గారు ప్రఖ్యాత ప్రొడ్యూసర్, డైరెక్టర్. ఆయనకు ముద్రా గుతో, బొంబాయిలో స్టూడియోస్ వున్నాయి. తెలుగు వారు కనుక వారు యిక్కడ కలర్ లేని లేటరీ పెట్టడానికే 2, 3, 4 ఎకరాలు ఆ ప్రాంతంలో యిస్తే, స్టూడియోస్ వచ్చినాయి కనుక. నేను పూనుకుంటాను అంటే అక్కడెక్కడైతే వా వున్నదేమోనని పోయినప్పుడు ఈ స్టూడియో కూడా వెళ్ళి చూశాను. ఇంకా 9 ఎకరాలు రెవలన్ చేయవలసి వుంది. ఏమీ చేస్తామని అని అంటే ఇన్ని లక్షలు ఖర్చుపెట్టి చేయడానికి కావాలి లేదు. మీరు ఏదైతే వా నహాయం చేస్తామని అంటే లెటర్స్ గార్డెన్స్ వేసి ఆ విధంగా ఉపయోగపెట్టాలనే యత్నం వున్నదని చెప్పుకున్నారు. శ్రీరాములు గారిని కోరుకున్నాను. ఇప్పుడైతే వా దయచేసి వెళ్ళి చూడండి. అక్కడ ఒక సంవత్సరంలో జరిగిన రెవలన్ మెంట్. మేము రెండు ప్లోర్లు కట్టడానికి నహాయం చేశాము. ఆయన తన రిపోర్ట్ లో, బ్యాంక్ నుంచి తెచ్చుకోసేయండి, మరొకచోట తెచ్చుకోసేయండి. మూడవ ప్లోర్ కూడా కంప్లీట్ చేసేవారు. నాలుగవ ప్లోర్ వస్తున్నది. వీళ్ళ ఫ్యూజియేటర్ కంప్లీట్ చేశారు. ఈ మూడు ప్లోర్స్ లో మాటలు అడుగుతూ ఉంటే నేను కళ్ళారా చూచి వచ్చాను. అంతటి రెవలన్ మెంట్ జరిగింది. అందుకే ఒక వేళ నిజంగా నహాయం చేసి ఉంటే కూడా తప్పు లేదనే అభిప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చడానికి పాపించి ఈ మాట చెప్పుకున్నాను. ఈ రోజు ఎల్. వి. ప్రసాద్ గారి కోడుకు రమేష్ వచ్చినారు. మూడు ఎకరాలు స్థలం యివ్వమని అడిగినారు. కోటి రూపాయల పెట్టుబడితో కలర్ లేని లేటరీ అవుతుంది. 70 లక్షల రూపాయలతో మెడిసిన్ దానికి కావలసినది జర్నలి వెళ్ళి సెషియేషన్స్ చేపట్టామని అని చెప్పారు. అటువంటిది కూడా వచ్చినట్లయితే ఈ పరిశ్రమ యింకా ఎంతో అభివృద్ధి అవుతుంది. ఇన్ని సంవత్సరాలుగా ఫిలిమ్ రెవలన్ మెంట్ చూచినట్లయితే మనము నహాయం చేసి ఒక రూపాయలు వచ్చింది యిచ్చినప్పుడు చాలా సంవత్సరాలలో 50 తెలుగు ఫిలిమ్స్ చూడమని ప్రోజెక్షన్ అవుతూ వుంటే. ఏ సంవత్సరంలో

కూడా 10 ఫిలిమ్స్ కంటే ఎక్కువ మన రాష్ట్రంలో అభివృద్ధి చెందలేదు. కాబట్టి ఈ రోజు లెక్క చూచినట్లయితే 30 ఫిలిమ్స్ యిక్కడ ప్రొడ్యూవ్ చేసిన చాటి పట్టిడి యిచ్చాము. ఇంకా 10 ఫిలిమ్స్ యిచ్చాల్సినటువంటివి వున్నవి. ఈ సంవత్సర కాలంలో 50 ఫిలిమ్స్ వరకు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో నిర్మాణం అయిన పరిస్థితి ఒకటన్నర సంవత్సరంలోనే ఫిలిమ్ డెవలప్ మెంట్ తీసుకురాగలిగాము. అంత కొంత కన్ సెప్ట్ చూపించటాల్సే ఈ అభివృద్ధి జరిగింది. లేకపోతే జరగదు. ఇంత కాదు. దీనివల్ల మన లోకల్ టాలెంట్ అభివృద్ధి జరిగే దానికి అవకాశము వున్నది. అభివృద్ధి యొక్క టాలెంట్ కాదు. ఎంతోమంది కార్పొరేట్స్, అర్థి థాన్స్ వీరందరికీ పని వారుకునున్నది. నిన్న పోయి చూస్తే అన్నపూర్ణ స్టూడియోలో రాత్రి 8 గంటల వేళ మూడు ఫ్లోర్స్ లో ఒరిగే యాక్టివిటీస్ లో మూడు వందల మంది కనిపించారు. అందుకేత యిటువంటి అభిప్రాయం ఏదైనా ఉండేటట్లయితే దానిని తొలగించుకోమని మనవి చేస్తున్నాము. కుడిపూడి ప్రభాకర రావుగారు కొన్ని సూచనలు చేసినారు. విజంగా కోనసీమ ప్రాంతంలో అవుట్ డోర్ మాటంగులో చాలా ఫిలిమ్స్ వస్తున్నవి. అవి జయప్రదం అవుతున్నవి కానననకులు రామకోగయ్య గారు “చిలకమ్మ చెప్పింది” అనే ఫిలిమ్ తీసినాల్సి వేసు కూడా చూశాము. అంతా అవుట్ డోర్ మాటంగ్. కోనసీమలోకే అది చాలా కాగుంది.

శ్రీ పి. వి. కె. రావు:—మాకు కూడా చూపించవచ్చు గదా?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి:—రేపు మీకు ద్రామా చూపిస్తున్నాను. కాబట్టి అంటే చూపిస్తాను. కనుక దానిని ఎంకరేజ్ చేయడానికి ఒక అవుట్ డోర్ యూనిట్ గవర్నమెంట్, ఫిలిమ్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ ద్వారా ఏర్పాటు చేస్తే బాగా ఉంటుంది. ఈ రోజు ఎవరైనా అవుట్ డోర్ మాటంగ్ తీయాలంటే ఆ ఎక్స్ ప్లెంట్ మద్రాసు నుంచి ప్రైర్ చేసుకొని తీసుకొని వచ్చి యిక్కడ తీయాల్సి వస్తున్నది. దానివల్ల ఖరీదు పెరిగిపోతున్నది. అటువంటి యిటువంటి దానిని ఎస్టాబ్లిష్ చేసి మన డాక్యుమెంటరీస్, న్యూస్ రీల్స్ చేయడానికి కాకుండా చారికీ అవసరం వచ్చినప్పుడు ప్రైర్ కు యివ్వవచ్చు. దానితో ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. 30-లక్షల రూపాయలతో ఆ ఎక్స్ ప్లెంట్ మెంట్ కొని తర్వాతనే స్థాపించాలనే అభిప్రాయం వున్నది. అట్లాగే లొకేషన్స్ ఎక్కడ ఉంటాయో దేదంటాయో అటువంటిచోట ఇడింటిఫై చేసి ఆఫిలిమ్స్ తీసే వసతి కల్పించే ప్రయత్నం కూడ చేయాలని సూచన చేశారు. దాన్ని కూడా ముందే అలోచన చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాము. ఈజ్జెక్టివ్ గారు ఆలోచన

కోరడలో చెప్పారు. నేను దానిని గురించి చెప్పాల్సిన అక్కర లేదు. దక్కన్ రహాన్ మాయే విషయం తమ ముందు వున్నది. దాని సంగతి లేదో ఎప్పుడో చెప్పాము అన్నారు. కాబట్టి నేను ఈ సందర్భంలో ప్రస్తావన చేయాల్సిన అవసరం లేదు. సరికూడకాదు అని అనుకుంటున్నాను. అంతకంటే ప్రధానంగా లేసిన మూడవలు ఏమీ లేవు.

శ్రీమతి తె. ఈశ్వరీశాయి :— ఇప్పుడు నిరుద్యోగిగా ఉన్నాడు. అతనికి ఉద్యోగం యిస్తారా ?

Sri P. Ranga Reddy :— I would not have ordinarily yielded but for the charming lady's question.

Sri A. Sreeramulu :—What is that; is this delightful expression, Sir ? It is a rightful expression from a youthful Finance Minister.

Sri P. Ranga Reddy :— I thank the hon. Deputy Leader of the Opposition Party for recognising me as a youth.

శ్రీ కృష్ణగారు ఎల్లో జర్నలిజం గురించి ప్రస్తావన చేసేవారు. నిజమే అటువంటిది వున్నది. కొన్ని కొన్ని పత్రికలు ఉన్నవి. వీటిపైన యూజ్ ఫుల్ సమాచారం ప్రభుత్వ యోచన. అటువంటిది లేకుండా చేయాలనే యోచన. వారు చేసిన మూడవలు నేను అంగీకరిస్తున్నాను. ఆ పద్ధతిపైన భవిష్యత్తులో చేస్తామని చెప్పాము అన్నారు. ఈ సందర్భంలో నేను సంతోషాన్ని తెలియచాలి. మన రాష్ట్రంలో ప్రెస్ కు, ప్రభుత్వానికి, ప్రజాప్రతినిధులకు మంచి కార్మియర్ అట్యూచ్ మెంట్ వున్నది. రిలేషన్ షిప్ వున్నది. ప్రజల యొక్క సమస్యలు తీర్చేదానికి ప్రెస్ కూడ తోడ్పడుతున్నారు ప్రభుత్వానికి. అందుచేత నేవర్ పే కాకుండా, ప్రత్యేకంగా జర్నలిస్టును కూడా ఆదించిస్తూ ఈ డిమాండ్ ను పాస్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :— ప్రెస్ ను సహకరిస్తుందని పొగడారు. కాగానే వున్నది. ఆ ప్రెస్ వారిని పెదరించిన సంగతి ఏమిటి ? లేకపోయినట్లయితే కఠినమైన చర్యలు తీసుకుంటామని ఉత్తరాలు తేవడం ఏమిటి ? ఈనాడు పత్రికలో తొలగించబడిన ఉద్యోగుల గతి ఏమిటి ?

శ్రీ తె. వెంకటరావు :— ప్రెస్ వారిని కాదు. ఆర్ యిండియా లేడియో వారిని కూడ పెదరిస్తున్నారు. ఫోన్ చేసి మేము చెప్పినది ప్రచారం చేయకపోతే జాగ్రత్త అని చెప్పాము. అట్లాంటి విషయాలు కూడ అలోచించాలి.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :— వారి పేర్లు కూడ చెప్పండి. ఈ సమాచారంతో ఏంటాము. అయితే పత్రికల వారిని పెదరించిన సంగతి అవ్వకున్నట్లే కదా !

శ్రీ పి. జవహర్ రెడ్డి :— ఆర్ యిండియా లేడియో వారిని పెదరి పెట్టడానికి పత్రికలతో ?

శ్రీ తె. వెంగళరావు :— కొంతమంది గౌరవసభ్యులు ఫోన్ చేసే వారిని కూడ బెరసిస్తున్నారని మాకు యిన్ ఫర్మేషన్ వచ్చింది.

Sri S. Jaipal Reddy :— He should be able to substantiate, Sir.

1-50 p. m.

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :— అధ్యక్షా, స్టేటు లెజిస్లేచరు డిమాండు గురించి గౌరవ సభ్యులు శ్రీరాములుగారు మాట్లాడుతూ సెక్రటేరియటు అండర్ ప్లాన్ డ్ అన్నారు. గత సంవత్సరం వివరీతంగా ప్లాన్ పెంచడం పరిగింది. Eight Telugu Reporters were sanctioned to create a separate reporting section for Council and Assistant Secretary to supervise the reporting sections of the Assembly and Council. ప్రత్యేకంగా 8 అసిస్టెంటు సెక్రటరీలు, ట్రాన్స్మిటర్లు 5 అసిస్టెంటు, 5 జూనియర్ అసిస్టెంటు 2 టెలిఫోను అపరేటర్లు 19-4-78 లో బడ్జెటు పెషను అనంతరం 2 అసిస్టెంటు సెక్రటరీలు, 4 సెక్షన్ అఫ్ వర్కు, 8 అసిస్టెంటు, 2 యు.డి సైన్ లు, 4 టైపుస్టలు, 2 రికార్డు అసిస్టెంటు, 4 అటెండర్లు గత బడ్జెటు సమావేశంలో కమిటీలు ఎక్కువైనవి కనుక ప్లాన్ సరిపోవడం లేదని గౌరవ సభ్యులు సూచించిన మీదట దాని ప్రకారం ప్లాన్ సరిపడే నిమిత్తం పాచ్చింపు చేయడం జరిగింది. కాన్సిలుకు సవరేటు సెక్రటరీ రావాలని ఎంపెర్లిలో ఉన్నంత ప్లాన్ అక్కడ కూడా కావాలని కాన్సిలు సభ్యులు చాచి మూంటారు. దాని ప్రకారంగా జాయంటు సెక్రటరీని నియమించాలనే ఆలోచన ఉంది. రిపోర్టింగ్ కు సంబంధించి కాని గౌరవ సభ్యులు పంపిన ప్రశ్నల గురించి కాని ప్లాన్ సరిపోయేట్లు ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేసి, ప్లాన్ ను ఏర్పాటు చేస్తారని మనవిచేస్తున్నాను. లెజిస్లేచరు సెక్రటేరియట్ ఆఫ్ గవర్నమెంట్ ఉండాలని శ్రీరాములుగారు అన్నారు. సాధారణంగా చూస్తే గవర్నమెంటు డిపార్టుమెంటు లాగే ఉంది కాని గౌరవసీయులైన స్పీకరుగారు ఏ ఆరేజము ఇస్తే అదే మేము పాటిస్తున్నాము. ప్రమోషన్స్ విషయం వచ్చినప్పుడు కూడా కాన్సిలు చైర్మన్ గారు తమరు ఏ అభిప్రాయం తెలుపుతారో ఆ విధంగానే అక్కడ వ్యవహారం జరుగుతోంది కాని చీఫ్ సెక్రటరీ కాని మేము కాని ముఖ్యమంత్రిగారు కాని జోక్యం చేసుకోడం అనేది లేదు. లెజిస్లేచరు సెక్రటేరియటులో లైట డిపార్టుమెంటుల మంచి తెచ్చి వేయడం కాకుండా అక్కడ ఉంటూ బాగా పనిచేసే ప్లాన్ కు ప్రమోషన్లు ఇవ్వాలి, ఇన్ సెటివ్స్ ఇవ్వాలి అనే ఉద్దేశంతోనే ప్రమోషన్లు ఇవ్వడం కూడా జరిగింది. తమ అనుమతితోను ఛేర్మన్ గారి అనుమతితోను ఇవ్వడం జరిగింది. సి.వి.కె.రావుగారు ఏదో స్క్రీమ్ తో.

శ్రీ సి.వి.కె.రావు :— మీ స్క్రీమ్ తోనే చెప్పండి.

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :— ప్రత్యేకంగా ఒక ఉద్యోగి గురించి సాధారణంగా వార్షికోగా ఒక అఫీసరు గురించి ప్రత్యేకంగా అనడం బాగుండదు. ట్రాన్స్మిటర్ చేయబడడం బాగుండదు. వారు సినియరు మెంబరు, అసెంబ్లీ, ఈ విధంగా వర్సలు ఎటాక్ చేసేదానికంటే నెమ్మదిగా ఏదో ఉంటే మంచిదై మేమూ సవరించుకుంటాము ఇదివరకు అక్కడ ఉంటే పాప్రడాయూనిటీ వ్యతిరేకంగా కాని పోకుండా ఉండాలి, కాగా...

చేసి ప్లాన్ కు ప్రత్యేకంగా ఇన్ వెంటివ్స్ ఇవ్వాలని ప్రభుత్వ ఉద్దేశం. ఈ సెక్రటేరియటు విషయంలో ప్రభుత్వం ఇంటర్ ఫియర్ కావడం అనేది ఉండదు. తమ ఆదేశం ప్రకారం జరుగుతుందని మనవి చేసు వ్వాము. అక్కడా అక్కడా డిపార్టుమెంటులలో సర్టిఫైడ్ పెర్సనల్ లో రైవల్స్ ఉంటూంటాయి. దానిని పురస్కరించుకుని ఒక ఫాక్టర్ లీడరు మాదిరి గౌరవ : భుజు వ్యవహరిస్తే —

Sri C. V. K. Rao :—I highly object to this way of things. Is it because he is your community man that you are promoting him?

Sri P. Narasa Reddy :— I am not yielding, Sir. The question of community does not arise. The hon. Member is transgressing his limits. It is better that he contains himself.

Sri Kudipudi Prabhakar Rao :— Whether Mr. C. V. K. Rao can impute motives is the question. It is unparliamentary and below the dignity of the House to say 'as though a particular gentleman belongs to his community.' I request the Chair to expunge it from the proceedings.

Sri C. V. K. Rao :—I raise a point of order, Sir. When there is something wrong in administration, is it wrong for a member to point it out? And if that were so should a responsible member in the treasury benches, attribute motives that I support factions. How can an hon. member belonging to the Ruling Party come to the rescue of the Minister? Is the Minister helpless? This is not the way the Ruling Party should behave.

Mr. Speaker :—There is no point of order.

Sri A. Sreeramulu :—I have a small submission to make. While every member of this House has every freedom to comment upon persons or policies, particularly, as far as Legislature Secretariat is concerned, because the hon. Speaker is the presiding authority of the Secretariat, the convention is that we do not get into such personal comments or allegations as far as Legislature Secretariat is concerned.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—వి. వి. కె. రావు గారు చాలా అప్రజాయం చెప్పాడు అనుకోండి. మంత్రి గారు జవాబు చెప్పారు. ఫాక్టర్ లీడర్ అని మంత్రి గారు అనడం, మీ కమ్యూనిటీ అని మీరు అనడం రికార్డులో ఉండడం మంచిది కాదు. ఈ రెండూ కూడా రికార్డులో లేకుండా ఉంచే మంచిదని చేసు మార్చిస్తున్నామి.

Sri C. V. K. Rao :—I have no objection if you expunge both. But I am opposed to the attitude of the Deputy Leader. He is at liberty to make his own comments. And I am also at liberty; but if he makes some comment? It is only on the experience of five long

years, from close touch — and of course, I am representing matters to you, you were nice, you were good — you could have stopped him at that stage.

Mr. Speaker :—How can I stop you? Is it possible? I am only happy now.

Sri C. V. K. Rao :—I am the first sufferer in this House in your hands I do not know why. But all the same I seek your kindness to permit me to talk.

Mr. Speaker :— Any way I am happy that you said that what you said could be expunged.

Sri P. Narsa Reddy :—I did not say he is the leader of the faction. I said normally in a department there is rivalry and faction. Hon. members may not act like factional leaders. Therefore he need not be very anxious over it. But I am happy that he has retraced his steps. పెంపకం అప్పాయింట్ మెంట్ కి ఇష్టం వచ్చినట్లు జరుగుతున్నాయని పీటర్ పాల్ గారు చెప్పారు. వార్షిక గా ఎంపాయిమెంట్ ఎక్స్ పేజీ నుంచి పీలించి చేస్తూంటారు. Because when the session is on, we need some more staff. If we appoint permanent staff it would be unnecessary burden on the exchequer. This is a thing which has been going on for a long time. If the hon. Speaker and Members of the Rules Committee or other Leaders of Opposition do suggest we can have another method. But if we have permanent staff there would be unnecessary expenditure.

There is nothing more to add except some cut motions have been given about library.....

Sri A. Sateramulu :—I made a reference to committees' reports, the recommendations made by the several committees. After all, we have elected the committees and we should give some sanctity and some regard to their recommendations. My objection was that nothing is being done.

Sri P. Narsa Reddy :—So far as that is concerned, it is for the Business Advisory Committee, the hon. Speaker and hon. leaders of opposition. They must sit together and allot some time. If they feel that a Motion must be moved, that a report should be discussed I can move the motion as being incharge of the Legislature and that could be discussed.

Sri A. Sateramulu :—Government should take action on the recommendations made. The respective departments should tell the House that such and such action is taken on the recommendations of the committees.

Sri P. Narsa Reddy :—That would be done by the departments concerned, not the Legislature Department. Every department concerned will submit their report on a motion being moved.

Regarding the cut-motion, the hon. Speaker along with the hon. Chairman of the Amenities Committee, Sri Ch. Venkatarao, and Sri V. Srikrishna, was pleased to inspect the site so that we may have a spacious library, a canteen and a council hall. Tentative proposals had been prepared costing Rs. 2.50 crores. This, we thought were on the higher side. It is now under scrutiny. As and when it is possible for the Government to make this expenditure, all these facilities will be tried to be provided.

Sri V. Srikrishna:—I am not there in the Amenities Committee.

Sri P. Narsa Reddy :—I mean the leaders of the parties and others.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—వేరొకరిమీద కోవముగాని ఒకరిమీద ప్రేమగాని 2-00 p.m. వాకు లేనే లేదు. కాని ఇప్పుడు మన తెలంగాణలో వాకు సుమారు 10 వంద వ్వరములు అనుభవం ఉంది. మంత్రిగారిని కోరేటటువంటిది కొంచెము ఫేవర్స్ లీట్ ఉన్నది జాబ్బు అది విచారణ చేసి అది తేయమని కోరుతున్నాను. తరువాత ఇప్పుడు వచ్చిన పెట్రోలింజీ శ్రీ శ్రీరామారావుగారు చాలా సమర్థులు అని మీకు గుర్తించాను. అయితే వాలో చెప్పలేదు. అయితే మెయిన్ పోస్టులింగ్ పెట్టారు. అది మంచిది కాదు. మిగతా వాళ్ళను ఎక్స్ పెక్టేషన్స్ పెట్టడం మంచిది. ఇది అంశీకరిస్తే అంశీకరించండి. ఒకరిని గురించి చెప్పేది కాదు. ఫేవర్స్ ఏమీ తేరుండా చూడండి. ఇప్పుడు ఫేవర్స్ ఉన్నాయి.

The Minister for Tourism (Sri Ch. Devananda Rao) :— Sir, the primary objective of tourism is to promote international understanding and national integration. Keeping this in view, Sir, by priority we have taken up developmental schemes in some resorts, pilgrimage centres, place where historical monuments exist and scenic places. Tourist traffic in our State is increasing year by year. In 1973 at Nagarjunasagar the rents collected were Rs. 73,000 while it had now gone up to Rs. 1 lakh 74 thousand and odd. The Visitors to Konda had also increased. While in 1973, 69,000 visitors were there, during 1976 it has gone over one lakh. With the limited funds available, the department of Tourism is endeavouring to work hard with vision and will and with devotion and determination.

Sri M. Narayana Reddy Garu had given certain suggestions concerning getting Miralam, Osmansagar and Hidayatnagar together as one complex; and that is being considered. Concerning Five star Hotel, a private Five Star Hotel is coming up at Banjara Hills. The Indian Tourism Development Corporation has taken a

decision not to construct beyond 3 star hotels. Government of Andhra Pradesh are corresponding with them. Concerning the Advisory Committee suggested by Sri M. Narayana Reddy Garu, we have an Advisory Committee with on. Chief Minister as Chairman. This had met in the later part of 1975. Again, they are meeting quite soon. Concerning, conducted tours, the newly formed Travel and Tourism Corporation is going to take that up as also production of literature.

At Nagarjunasagar, we agree with hon. member Sri Kudipudi Prabhakar Rao that on the lines of Brindavan Gardens, we could have a garden there. A survey had been made. It would cost Rs. 7.3 crores. We are just wondering whether we would be able to do it or not. However, we have started laying a garden near Pylon pillar costing Rs. 4 lakhs and also a deer park is coming up. Two launches provided by the Government of India are being commissioned quite soon. For the Ethipothala falls, the origin is Chandravanka vagu which is 70 ft. high. We are also trying to develop that.

At Ramappa temple we have a guest house. It was with the Irrigation Department till recently. We have taken it over and developed it.

To take the tourists to Pakhal sanctuary and other places, with the assistance of the Government of India we are constructing a tourist guest house costing around Rs. 12 lakhs. It is almost completed and quite soon it will be commissioned.

We have 27 tourist guest houses in different places and we are developing these guest houses.

With these few words I request the hon. members to pass the Demands.

I have forgotten about Ravula Banda. This does not come under this Demand. However, I will look into it.

శ్రీ ఎం. ఉంకావ్ : — రవీంద్రభారతి మాత్రం మా డిపార్టుమెంటు క్రిందనే ఉంది కనుక దానిని విచారించండి. వర్సం పేరు కాటాకాలో పాకాల చెరువు మీద ఉన్న గెస్టు హౌస్ ని తూరిజం డిపార్టుమెంటు తీసుకున్న తరువాత ఎవరైనా రోజులలో దీనిని ఛోరిసు టూర్పరింగు ప్లేజిగా మార్చింది. ఆ విషయమై విచారణ జరిపి చర్య తీసుకుంటారా ?

Mr. Speaker :— Now, I put the cut motions to vote. The question is :—

To reduce the allotment of Rs. 1,01,43,800 for State Legislature by Rs. 100/-

To bring home to the Govt. the need to provide a good canteen for Members and suitable accommodation for the Press in the Assembly building.

To reduce the allotment of Rs. 1,01,43,800 for State Legislature by Rs. 100/-

For the refusal of the Govt. to pay one month salary as bonus for the Legislature staff since they are working overtime during the Budget sessions as it was done in the case of the staff in the Finance Dept.

To reduce the allotment of Rs. 1,01,43,800 for State Legislature by Rs. 100/-

For the failure of the Government to recommend for the abolition of the Legislative Council as was done in West Bengal.

To reduce the allotment of Rs. 1,01,43,800 for State Legislature by Rs. 100/-

గ్రామోద్యోగులకు, గ్రామసౌకర్య కమిటీలకు చెల్లించబడుతున్న పాగు చేసుకుంటున్న బంజర్లకు బంజర్లలో చేసుకున్న ఇండ్ల స్థలాలు వట్టాలు మంజూరు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. వక్రంగా ఆమలు పర్వతం దులకు, రెవెన్యూ కాలా కాలకు పంచాయతీరాజ్ బ్లాకులను కోల్పోవడం చేస్తామని చాగ్గానం చేసి యంత వరకు కోల్పోవడం చేయబడిన ప్రభుత్వం పూనుకోవలసిందిగా అవార్డులైన కుసావ్ ములకు బంజర్ల నుండి భాగం చేయించవలసిందిగా రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటులో రోజుకు పెరిగిపోతున్న లంచగొండి తహాన్ని అరికట్టవలసిందిగా, శ్రీ కాంగ్రెస్ వివరీకమైన పన్నుల కారాన్ని పెంచవలసిందిగా, రైతులలోపు భూమి గల రైతు కాంగ్రెస్ శిస్తు మాఫీ చేయవలసిందిగా, క్రమశుభ్రత పర్యవేక్షి శిస్తు నిలిపివేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

To reduce the allotment of Rs. 1,01,43,800 for State Legislature by Rs. 100/-

పాపంకీ సమావేశంలో ప్రతి తరఫున యచ్చిన సుమారుదంబుకు తగువర్గ శిస్తు కోరుతున్నాను.

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker :— The question is :—

To reduce the allotment of Rs. 1,01,43,800 for State Council of Ministers by Rs. 100/-

The wasteful tours of the Ministers especially to their native districts.

To reduce the allotment of Rs. 51,90,000 for Governor & Council of Ministers by Rs. 100/-

The personal staff of the Chief Minister and other Ministers should be reduced.

To reduce the allotment of Rs. 51,90,000 for Governor & Council of Ministers by Rs. 100

For not recommending to the Centre to abolish the post of the Governor which post is only superfluous and is a burden on our economy.

To reduce the allotment of Rs. 51,90,000 for Governor & Council of Ministers by Rs. 100/-

రాజకీయాలపై రద్దుపట్టి ప్రభుత్వ ఖర్చును తగ్గించనందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 51,90,000 for Governor & Council of Ministers by Rs. 100/-

ప్రభుత్వ దుబారాకు లాంచనప్రాయమైన గవర్నరు పదవిని రద్దుపరచనందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 51,90,000 for Governor & Council of Ministers by Rs. 100/-

అలంకారప్రాయమైన గవర్నరు పదవిని రద్దు చేయవలదుకు, అజాణాన్తం వలె పున్న లెజిస్లేచరు కౌన్సిల్ను రద్దుచేయుటకు పూనుకోనందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 51,90,000 for Governor & Council of Ministers by Rs. 100/-

మంత్రివర్గానికి యిచ్చిన మహజర్లకు తగు చర్యలు తీసుకోనందున కనీసం కొందరు మంత్రులు సమాధానం యివ్వవలెను.

The cut-motions were negatived.

To reduce the allotment of Rs. 4,42,11,000 for Elections by Rs. 100/-

For the failure of the Government to rectify irregularities in the enrolment, preventing illegal methods at the time of Elections and preventing agricultural labour and other weaker section from freely exercising their votes by the harassment of the land-lords.

To reduce the allotment of Rs. 4,42,11,000 for Elections by Rs. 100/-

ఓటర్ల లిస్టులు వక్రమంగా ముద్రించుకుండా అనేకమంది ఓటర్లకు ఓటు హక్కు లేకుండా చేసిన ప్రభుత్వ చర్యకు విరూపమా.

To reduce the allotment of Rs. 4,42,11,000 for Elections
by Rs. 100/-

18 సరికొత్తముల వయస్సు కలిగిన యువకులకు కూడా ఓటింగు హక్కు కలుగ చేయవలదు.

To reduce the allotment of Rs. 4,42,11,000 for Elections
by Rs. 100/-

ఓటరు లిస్టులు సక్రమంగా తయారు చేయవలదు, చాలా మందికి ఓట్లు లేక ఇండా చేసినందున 500 ఓటరుకు పోలింగ్ బూత్ లు ఏర్పాటు చేయవలదు.

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker:— The question is:

To reduce the allotment of Rs. 5,75,09,200 for General Administrative services by Rs. 100/—

To criticise the unimaginative policy of the Government in appointing a retired Chief Secretary as the Vigilance Commissioner thereby depriving the post of its status as an independent and impartial Institution.

To reduce the allotment of Rs. 5,75,09,200 for General Administrative services by Rs. 100 /—

Failure of the Government to modernise methods of work in the Secretariat and cut down red-tape.

To reduce the allotment of Rs. 5,75,09,200 for General Administrative Services by Rs. 100/-

Failure of the Government to appoint non-official members in the A. P. Public Service Commission.

To reduce the allotment of Rs. 5,75,09,200 for General Administrative Services by

For the failure of the Govt. to release all Naxalite and other political prisoners in the State and withdrawal of cases foisted in some instances and failure to recommend to the Government of India to repeal M.L.S.A. immediately.

To reduce the allotment of Rs. 5,75,09,200 for General Administrative Services by Rs. 100 /—

For the failure of the Government to regularise the services of all employees under 10 (a) even for decades specifying a period by which time the employee should be regularized without fail.

To reduce the allotment of Rs. 5,75,09,200 for General Administrative Services by Rs. 100/—

For the failure of the Govt. to eliminate rampant redtapism, favouritism, malpractices and corruption by proper, scientific methods as recommended by various administrative reforms committees and also public organisations.

To reduce the allotment of Rs- 5,75,09,200 for General Administrative Services by Rs. 100/—

రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వం 8,000 మంది కాకాల్డోగర్లకు సమస్యలను పరిష్కరించలేక వారి ఉద్యోగరక్షణ కల్పించలేని ప్రభుత్వ విధానికీ విరసంగా

To reduce the allotment of Rs. 5,75,09,200 for General Administrative Services by Rs. 100/—

రోజురోజుకు దీవ్రతరమవుతున్న లంచగొండి తనాన్ని అరికట్ట నందులకు

The Cut motions were negatived.

Mr. Speaker;—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 2,44,41,000 for Information and Publicity by Rs. 100/—

For the failure in effectively giving publicity to the nationally accepted policies of anti-imperialism commanding heights of public sector curbing monopolies and concentration of wealth, land reforms, about land-lords ruling roost in the villages, against obscurantism in favour of secularism, and exposing those who take positions, against those nationally accepted policies.

To reduce the allotment of Rs. 2,44,41,000 for Information and Publicity by Rs. 100/—

అలాగే రేడియో కేంద్రం వారు రాష్ట్రంలోని ప్రతివక పార్టీలకు రాజీయ వజాంకు ప్రతివక కాసనపథ్యాలకు తమ వియోజకవర్గ సమస్యల గురించి రేడియోలో ప్రచారం చేసే అవకాశాల కల్పించవలెను.

The Cut motions were negatived.

Mr. Speaker: The question is :

To reduce the allotment of Rs. 20,44,41,000 for information and publicity by Rs. 100/—

రాష్ట్రంలోని అన్ని గ్రామాల్లో కమ్యూనిటీ రేడియో సెల్లు సెలక్షన్లు విధింపవలెననున్నందున టి. టి. సెల్లు పోర్టులలో విధింపవలెననున్నందున.

గృహ విభాగం

To reduce the allotment of Rs. 20,45,000 for Tourism
by Rs. 100/-

వాగార్జునసాగరు ప్రాజెక్టు వద్ద గల వాగార్జున కొండ మ్యూజియం వద్ద ఎత్తి
పోతలి జలపాతం వద్దనూ టూరిస్టు సెంటరు ఆభివృద్ధి చేయనందులకు.

The Cut motion was negatived.

Mr. Speaker:—The question is.

“That the Government be granted a sum not exceeding
Rs. 51,90,000 under Demand No. II—Governor and Council of
Ministers”.

“That the Government be granted a sum not exceeding
Rs. 5,75,09,200 under Demand No. V—General Administrative
services”.

“That the Government be granted a sum not exceeding
Rs. 13,14,96,000 under Demand No. LI—Other General Economic
Services”.

“That the Government be granted a sum not exceeding
Rs. 2,44,41,000 under Demand No. XXIV—Information and Publi-
city”.

“That the Government be granted a sum not exceeding
Rs. 1,01,43,800 under Demand No. I—State Legislature”.

“That the Government be granted a sum not exceeding
Rs. 4,42,11,003 under Demand No. IV—Elections”.

and

“That the Government be granted a sum not exceeding
Rs. 20,45,000 under Demand No. XLIX—Tourism”.

The Motions were adopted and the Demands were granted.

Mr. Speaker. The House now stands adjourned to meet again
at 8-30 a.m. tomorrow.

(The House then adjourned to meet again at half past eight O,
clock on Thursday the 28th July, 1977.)

APPENDIX

Notes on Demands No. II and V Governor and Council
of ministers and

General Administrative Services

Hon'ble Speaker, Sir.

I rise to move Demands No. II and V for consideration by the Hon'ble members of the Assembly.

The contents of Demands No. II and V are embodied in the detailed budget estimates that have been presented to the Assembly. These demands concern expenditure relating to the Governor and his establishment, Ministers of the Government, Secretariat Departments and some Heads of Departments and attached offices.

The Ministers concerned, as you are aware, have been explaining at the appropriate time, the policies of the individual departments under their control.

Demand—II—Governor And Council of Ministers

(Rs. 51,90,000)

As the Members are aware, the Governor of the State holds his office under provisions of the Constitution of India and the expenditure on the Institution of the Governor is regulated under law made by Parliament. The expenditure provided in the Budget-Estimates for 1977-78 are based upon the expenditure fixed by the President of India under the Governor's Allowance and Privileges Order 1957 for the State of Andhra Pradesh issued under Section 73 of the States Reorganisation Act, 1956 and the provisions proposed in the demands before the House, in respect of Andhra Pradesh Raj Bhavan, are within the limits fixed by the said order of the President.

Similarly provision has been made under the relevant Heads of account to cover the expenditure on Pay and Allowances of the Council of Ministers. As the Hon'ble Members are aware the Pay and Allowances of Ministers are governed by the Act of Legislature and provision in the budget now proposed is in accordance with the Salaries and Allowances fixed under the law for the Ministers.

Demand—V—General Administrative Services

(Rs. 5,75.09,200)

251. Andhra Pradesh Public Service Commission

The provision under this head relates to the charges of the Andhra Pradesh Public Service Commission.

The Andhra Pradesh Public Service Commission is established by virtue of the provisions in the Constitution of India. It consists of a Chairman and Members not exceeding three in number and the supporting staff.

The main functions of this body are:

i) to conduct examinations for appointment to the services of the State:

ii) to advise on all matters relating to the method of recruitment to Civil Services, the principles to be followed in making promotions and transfers from one service to another and on the suitability of candidates for such appointments, promotions or transfer and to advise on all disciplinary matters affecting a person serving the Government including memorials or petitions relating to such matters etc. except to the extent excluded from its purview by regulations made under the Constitution.

The Commission also helps the Union Public Service Commission and the National Defence Academy in the conduct of their examinations at the Hyderabad Centre and conducts departmental tests for employees in various Departments. It acts with the rectitude and impartiality necessary for maintaining the quality and the morals of the Public Services.

Recruitment to the posts for both non technical services as well as some of the technical services like Engineering service, Forest Service and Judicial service is done on the basis of written competitive examination. The competitive examinations were not conducted for about a period of 6 years due to a long standing ban on direct recruitment due to various reasons, The ban on the direct recruitment was lifted in November, 1975 and ever since the Commission geared itself to take up recruitment to various posts on a massive scale. The Commission conducted Group IV services examination in November, 1976 for recruitment to the posts of Clerks and Typists in the Heads of Departments and typists in Secretariat. For this recruitment the Commission received 81,000 applications. Group II Services Examination was conducted in May, 1977 for recruitment to the posts of Junior Assistants and other non-gazetted posts. For this recruitment Commission received 25,000 applications. For recruitment to the posts of Junior Inspectors of Coop. Societies Commission conducted competitive examination of Group-III Services of P.U.C. Standard in June, 1977. For this, Commission received 10,000 applications. For non-technical Gazetted posts falling under Group-I Services, Commission conducted Group-I Services Examination for posts like Deputy Collectors, Deputy Superintendent of Police, District Social Welfare Officers etc. in March, 1976. Besides these the Commission conducted

Special Qualifying tests in respect of temporary employees and a limited qualifying test for SCS & S.Ts. Candidates.

In addition to conducting competitive examinations Commission as usual conducted various Departmental tests numbering 158.

Due to a long gap in recruitment, an enormously large number of applications have been received by the Public Services Commission for the various posts advertised putting a great strain on its functioning. Govt have therefore taken necessary steps for strengthening its machinery and suggested various steps for streamlining of procedure by adopting modern methods of work like mechanical tabulation, computerisation, spot valuation, etc. so as to enable the quick announcement of results.

252. Secretariat - General Services :

The provision under this Head included the pay and allowances of officers, establishment, contingencies, telephone charges and other contingent expenditure relating to the Secretariat Departments of General Administration Department, Finance Wing and Planning Wing of Finance and Planning Department, Home Department, Revenue Department, Law Department and the offices of Commissioner of Land Revenue, Commissioner of Commercial Taxes, Commissioner of Survey, Settlements and Land Records, Commissioner of Excise and Civil Supplies, Commissioner of Land Reforms and Urban Land Ceilings, Anti-Corruption Bureau, Tribunal for Discipline army proceeding, Directors of Translation, Office of the Special Commissioner, Andhra Pradesh at New Delhi, Estate Officer, the Andhra Pradesh Administration Tribunal, and the Commissioner of Enquiries.

265. Other Administrative Services. :

The provision under this Head includes the pay and allowances of Officers, establishment, contingencies, Telephone charges and other contingent expenditure relating to Andhra Pradesh Vigilance Commission, Civil defence and Emergency Training Institute, Civil Defence Organisation, Home Guards, State Editor, District Gazetteers, Vital Statistics, Comptroller of Guest Houses, Andhra Pradesh Guest House, New Delhi other State Guest Houses in the State and other expenditure.

276. Secretariat-Social and Community Services :

The provision under this head covers the pay and allowances of Officers, establishment, contingencies, Telephone charges and other contingent expenditure relating to the Secretariat Departments Housing Municipal Administration and Urban Development, Education Social

Welfare, Medical and Health and Labour Employment and Technical Education.

296. Secretariat - Economic Services

The provision under this head covers the pay and allowance of the Officers, establishment, contingencies, Telephone charges and other contingent expenditure relating to the Secretariat Department of Food and Agriculture, Panchayathi Raj, Forest and Rural Development, Industries and Commerce, Command Area Development, Irrigation and Power and Transport, Road and Buildings.

OFFICIAL LANGUAGE :

The declared policy of the Government is to introduce Telugu as the Official Language in the State in a phased manner. In order to achieve this, Telugu has been introduced as the language of administration at Taluk level for all non-statutory purposes and for correspondence with the general public from Telugu Ugadi i.e., on 24-3-'74 and constituted an Official Language Commission to review the progress in this regard. Based on the recommendations of the official Language Commission made in its Interim Report in September, 1975, the Government have ordered to extend the Official Language to all offices at District level with effect from 31-3-1976 for all non-statutory purposes and for correspondence with the general public. Orders have also been issued to introduce Telugu in Official Language Wing of General Administration Department at Secretariat level also for correspondence with offices at District level and below and for giving replies to the communications received in Telugu from the general public.

Telugu Typewriters :

To secure more speed in Telugu Typing, the Government have agreed to certain minor alterations to the key board, and approved new designs of type-faces on the suggestion of the Research Cell of the Government Printing Press and the same have been made available to the manufacturing concerns for supplying typewriters.

Training of Typists :

The scheme of imparting training to English Typists in Telugu typing is being continued. So far 4,539 English typists have been trained in fifteen sessions.

Translation of Codes and Manuals :

The Translation Cell working under the supervision of the Official Language Commission in the office of the Director of Translations is attending to the translation of Codes, Manuals, important Government orders etc. The Telugu version of the Direct Office Manual has been printed and instructions have been issued for its distribution. The Telugu translation of A.P. Pension Code Vol. I & II is under print. The translation of A.P. Police Manual is under finalisation.

The Cell has also taken up other Codes and Manuals. It is also doing translation of important G.Os., Notifications etc. for publication simultaneously with the English version.

Glossaries :

The Official Language Commission has taken up the preparation of Administrative glossary of about 10,000 words. So far terms have been finalised for 11 letters and the remaining work is under progress.

Separate glossaries for each Department are also being finalised by the Official Language Commission. So far ten glossaries have been finalised by the Official Language Commission and 5 glossaries have been published by the Government.

Lino Composing Machine :

The Government have approved the key board for Telugu Lino Composing Machine. The work of designing characters for the Lino Composing Machine has been completed and the designs have been furnished to the manufacturing firm.

Anti - Corruption Bureau:

During the year 1976, the Anti-Corruption Bureau received 291 petitions containing allegations of corruption and misconduct regarding the Government Servants. The complaints were diverse in nature and include demand and acceptance of illegal gratification, causing pecuniary advantage to contractors and loss to Government, misappropriation and misuse of Government funds— stores etc. Instances of corruption etc were noticed during the year mostly in the Police, Medical and Health, Panchayati Raj, Revenue, Forest, Transport, and Irrigation and Power Departments. The Bureau handled 570 enquiries during the year including 33 traps, and 33 registered cases. The Bureau sent final reports in 355 regular enquiries and there were 215 regular enquiries pending with the Bureau at the end of the year. In 223 regular enquiries the allegations were held substantiated against 117 gazetted officers and 106 non-gazetted officers. The Bureau recommended enquiry by the Tribunal for Disciplinary Proceedings in 55 cases (35 against gazetted officers and 20 against non-gazetted officers); criminal prosecution, in 55 cases (20 against gazetted officers and 35 against non-gazetted officers); departmental enquiry against 104 officers (55 against gazetted officers and 49 against non-gazetted officers); departmental action against 2 IAS/IPS Officers; and recommended for investigation by the Crime Branch C.I.D, in 7 cases. In the remaining 132 cases the Bureau recommended to drop further action as the allegations were not held substantiated,

The Bureau also handed 286 preliminary enquiries during the year, and sent up reports in 221 cases, and 65 preliminary enquiries were pending with the Bureau at the end of the year. Out of the 221 preliminary enquiries completed by the Bureau, it requested for orders to conduct regular enquiries in 86 cases it requested the concerned departments to pursue information in 14 cases suggested investigation by the Crime Branch C.I.D, in 2 cases held allegations not substantiated in 112 cases and clubbed 7 cases with regular enquiries.

Traps; 33 traps were successfully laid by the Bureau (5 against gazetted officers and 24 against non-gazetted officers) during the year.

Tribunal for Disciplinary Proceedings :

As the Hon'ble Member are aware Tribunal for Disciplinary Proceedings has been constituted under the Andhra Pradesh Civil Services (Disciplinary Proceedings Tribunal) Act, 1960 to enquire into allegation of misconduct on the part of Government servants as defined in section 5 (1) of the Prevention of Corruption Act, 1947 including any attempt to commit an offence referred to in clause (c) or clause (d) of that Section and wilful contravention of the rules made under the proviso to Article 309 of the Constitution of India, to regulate the conduct of persons appointed to Public Services and posts in connection with the affairs of the State.

As on 1st January, 1976 there were 57 cases pending enquiry before the Tribunal. During 1976, 72 new cases were referred to the Tribunal for Disciplinary Proceedings for enquiry and report. The Tribunal completed enquiry in 73 cases and sent its reports to Government for necessary further action. There are 56 cases pending with the Tribunal as on 30-4-1977.

Office of the Special Commissioner Government of Andhra Pradesh
New Delhi.

The functions and responsibilities of the Special Commissioner at New Delhi are :—

1. to keep in close touch with the Central Govt. and to pass on useful information about prospective developments of importance, particularly in regard to Plan Schemes to this Govt;
2. to take follow up action initiated by this Government;
3. to represent officers of this Government at meetings, conferences and committee work at New Delhi;
4. to keep this Government informed of the visits of foreign technical teams, representatives of International Organisations and foreigners of importance with whom direct contact may possibly

help the industrial and economic development or other interests of this State;

5. to look after the interests generally of this Government in so far as they are affected by activities of the Union Government and All India Organisations with economic, social and similar non-political objectives; and

6. to act as Agent to this Government in all miscellaneous matters, where so specifically instructed by any Department of this Government.

The office is being fully utilised by the departments of Government and other Government and Public Sector organisations.

Estate Officer

The office of the Estate Officer consists of two units namely (1) Eviction unit and (2) Rent Collection Unit.

On the eviction side the Estate Officer has to act promptly under the provisions of the A.P. Public Premises (Eviction of Unauthorised Occupants) Act, 1968 for eviction of unauthorised occupants from Government buildings not only under the control of General Administration Department but also those under various other Government Departments. Besides, the Estates Officer has to take action for eviction of unauthorised occupants from private buildings which are requisitioned and allotted to Government Offices or Government employees under the provisions of A.P. Buildings (Lease, Rent and Eviction) control Act 1954. The number of cases referred to the Estate Officer for eviction during the year 1976 were 223 out of which eviction was actually effected in 168 cases.

On the Rent Collection side the Estate Officer has to maintain rental accounts of Government quarters numbering about 3,500. He has also to watch whether the recoveries are being effected regularly and correctly in accordance with the rules in force. This work involves posting of rent registers from the schedules of House rent deductions received from various drawing Officers through the Pay and Accounts Office. The registers have to be reviewed frequently to single out defaulters and action taken to realise arrears by correspondence with the concerned disbursing officers till the arrears are realised.

Andhra Pradesh Administrative Tribunal

In exercise of the powers conferred by Clauses (3) and (4) of Article 371-D of the Constitution of India, and in terms of the Andhra Pradesh Administrative Tribunal Order, 1975 an Administrative

Tribunal was constituted for the State from 6th July, 1976 and the Tribunal started functioning from 9th August, 1976.

In terms of paragraph 6 of the Andhra Pradesh Administrative Tribunal Order, the Tribunal exercises all the jurisdiction, powers and authority which hitherto were exercisable by all the Courts (other than the Supreme Court) with respect to all conditions of service of persons appointed to public posts viz. all classes of posts in the civil services of the State and all classes of civil posts under the State and all classes of posts under the control of local authorities within the State subject to the control of the State Government. The Tribunal will, however, not have jurisdiction over certain categories of persons like those appointed on contract for specific reasons or purpose, members of All India Service, persons on deputation with State Government or local authority, those employed on part time basis and village officers.

The Tribunal will ordinarily entertain representations only after the employee has exhausted the normal remedy of redressal of grievances, subject, however, to intervention in cases of abnormal delay exceeding six months in disposal of petitions by the competent authority. Likewise the Tribunal will not ordinarily intervene in cases where a period of more than six months has elapsed after a representation has been rejected formally by the Govt. or other competent authority. However, the Tribunal may, in its discretion admit any representation, where it considers it just and proper to do so. The Tribunal will not grant any interim injunction in respect of any matter pending before it except after giving notice to the State Government or the concerned authority and the parties concerned and after giving an opportunity of being heard to all or any of them.

When the Tribunal passes an order finally disposing of any case the proceedings there of will be forwarded to the state Government in view of the fact, that an order of the Tribunal finally disposing of any case will become effective upon its confirmation by the State Government or on the expiry of three months from the date on which the order is made whichever is earlier under Clause (5) of Article 371-D. The State Govt. may by special order made in writing and for reasons to be specified therein, modify or annul any order of the Administrative Tribunal before it becomes effective and in such a case, the order of the Administrative Tribunal shall have effect only in such modified form or be of no effect, as the case may be. Every special order made by the State Government under the proviso to clause (5) of Art. 371-D shall be laid, as soon as may be, after it is made, before both Houses of the State Legislature.

Government have, however as a convention, been either confirming the order or taking the matter in appeal to Supreme Court, but are not resorting to the exercise of power of annulment or modification.

Sri Justice C.V. Rane, a serving Judge of the High Court of Gujarat was appointed, by the President, as Chairman and Sri Govind Narain. I.C.S. (Retd.) formerly Defence Secretary and Sri Kartar Singh, I.A.S. (Retd.) formerly Additional Secretary in the Ministry of Health, Government of India, as Members of the Andhra Pradesh Administrative Tribunal.

The Tribunal has been located in the High Court premises for the time being. The Andhra Pradesh High Court has transferred 2,237 Writ Petitions to the Tribunal. About 170 suits have also been transferred to the Tribunal from the Civil Courts, and 676 Representation-Petitions have been filed before the Tribunal so far. The Tribunal has upto the end of April, 1977 disposed of 979 cases including 809 transferred writ Petitions.

Commissioner of Enquiries.

In G. O. Rt. 4845, General Administration (Spl. A) Department, dated 6-12-76, a temporary post of Commissioner of Enquiries has been sanctioned to deal with the enquiries against all All India Services Officers and non-All India Services Officers who are of the rank of Heads of Departments. The Commissioner has assumed charge with effect from 6-13-1976. A gazetted officer and supporting staff have been appointed from 1-4-1977.

Andhra Pradesh Vigilance Commission.

Pursuant to the recommendations of the Santhanam Committee on Prevention of Corruption and broadly based on the pattern of the Central Vigilance Commission, the State Government set up a One-Man Vigilance Commission in 1964. The Vigilance Commission has jurisdiction throughout the State to make or cause an inquiry to be made either through the departments or the Anti-Corruption Bureau, into any complaint of corruption, lack of integrity, misconduct or other kinds of malpractices or misdemeanour on the part of public servants (including members of the All India Services). It receives the reports of enquiries conducted by the departments and the Anti-Corruption Bureau and advises the Government as to the further action to be taken viz. launching of criminal prosecution, enquiry by the Tribunal for Disciplinary Proceedings, departmental action or dropping of action. It also considers the reports of the Tribunal for Disciplinary Proceedings and advises the Government regarding the further action to be taken both before the Government arrive at a provisional conclusion as to the penalty to be imposed and also after the

receipt of final representation of the charged officer but before actual imposition of the penalty. It also tenders its advice in regard to procedures and other connected matters.

As contemplated under the Scheme of the Vigilance Commission, Chief Vigilance Officers were appointed in all the Departments of Secretariat; the Collectors have been designated as Chief Vigilance Officers for their jurisdiction and Vigilance Officers have been appointed in the officers of the Heads of Departments also.

In conformity with sub clause (xiii) of clause 6 of the the Scheme of the Vigilance Commission, the annual reports of the Commission are being placed on the Table of both the Houses of the State Legislature.

Civil Defence and Emergency Relief Training Institute (Hyderabad)

The Civil Defence and Emergency Relief Training Institute, Hyderabad, was established in 1963. in the wake of the Chinese aggression, with the object of imparting Instructors' Course training in Civil Defence and Emergency Relief Officers and staff of the State and Central Government departments, Public and Private Undertakings and other social welfare organisations. The training is imparted for a period of 30 days for about 30 officers in each batch. The trained Instructors, in their turn, are required to train volunteers to man Civil Defence and Emergency Relief Services in times of need at the required places in the State. So far training has been imparted to 3162 officers in 126 batches.

The Civil Defence Training Centre established in 1957 for imparting civil defence training to the public, specially the Home Guards, in the twin cities of Hyderabad and Secunderabad is also functioning. The estimated expenditure on the Institute etc. is Rs. 3,74,700/-and the expenditure on authorised items is shareable between the State Government and the Central Government on 50:50 basis.

Civil Defence Organisation (Visakhapatnam)

The Government of India have declared Visakhapatnam as Category II Civil Defence town in this State. It is qualified for implementation of partial Civil Defence measure comprising six services viz., Headquarters, Warden, Casualty, Communications, Fire-fighting and Training Services. The Collector, Visakhapatnam who is the controller of Civil Defence for Visakhapatnam District, has been taking all steps to train the required number of volunteers to man the said services and also for other services wherever found necessary.

As in the case of the twin cities, there is a Civil Defence Training centre at Visakhapatnam also for imparting Civil Defence training to the public of the town. The estimated expenditure on the Civil Defence Organisation etc., at Visakhapatnam is Rs. 1,96,900/. The expenditure on the civil Defence Organisation is shareable between the State Government and Central Government on 50:50 basis.

Comptroller, Guest Houses

The Government are running three Guest Houses in the City viz (1) Lake View Guest House (2) Dilkusha Guest House and (3) Greenlands Guest House. These three Guest Houses are managed and supervised by the Government House Department under the direct control of General Administration Department. The expenditure incurred in connection with the visits of V.I.Ps. and other Guests for their stay, as well as conveyance, is debited to the above head of account. The entire expenditure on furnishing the residences of Ministers and for holding State functioning is also debited to the above head of account. The expenditure on running the Jubilee Hall where Government functions are held, is also debited to the above head of account.

The Government of Andhra Pradesh have a Guest House at New Delhi. The Ministers, Members of Legislature of Andhra Pradesh and Officers of Andhra Pradesh Government who visit New Delhi are accommodated in this Guest House. The expenditure on running the Guest House is debited to the above head of account.

The Government are having another building at New Delhi known as Hyderabad House. This building is at present on lease to the Government of India. Government of India have expressed their desire to purchase the Hyderabad House at New Delhi and it is under consideration. Pending settlement of the terms of the agreement and also the sale of Hyderabad House with the Government of India, establishment and maintenance charges of Hyderabad House are also debited to this Head of account.

STATE EDITOR, DISTRICT GAZETTEERS

The Government of India, in 1955 formulated an All India Scheme for the revision and writing of District Gazetteers and requested the State Government to implement it, the Central assistance being 40% of the expenditure incurred on revision of a District Gazetteer and 40% of the expenditure incurred towards printing charges. The scheme was accepted by the Government of Andhra Pradesh and District Gazetteers Department was constituted in May, 1958 to revise and compile District Gazetteers in Andhra Pradesh State.

Later on, the Government of India approved this scheme as being 100% grant-in-aid by them to the State Government from the

year 1968-69 onwards, subject to a ceiling of Rs. 60,000/- (Rs. 44,000/- for compilation and Rs.16,000/- for printing per volume. The compilation grant for the present is restricted to Rs.42,000/- per volume and the balance of Rs. 2,000/- will be released soon after the completion of the scheme in the State and after ensuring that the Central Grant has not exceeded the prescribed limit of Rs. 44,000/- per volume. The expenditure is borne first by this Government and is got reimbursed from Government of India after each item of the work is over, on the scale indicated above.

The Grant-in-Aid for compilation has accordingly been got reimbursed in respect of 20 Districts. Compilation work in respect of Prakasam District is still in progress. The District Gazetteers of Cuddapah, Anantapur, Kurnool, Karimnagar, Nizambad and Warangal have been printed. The Grant-in-aid towards printing of these District Gazetteers except Warangal District Gazetteer has been received from Government of India.

Abolition of Board of Revenue :

The Government after examining the report of the One Man Committee appointed for the Abolition of Board of Revenue in Andhra Pradesh have abolished the Board of Revenue in the State with effect from 1-2-1977 and in its place the following functional Commissioners with Statewide jurisdiction have been appointed ;—

1. Commissioner of Land Revenue.
2. Commissioner of Commercial Taxes.
3. Commissioner of Survey, Settlement and Land Records.
4. Commissioner of Excise and Civil Supplies.
5. Commissioner of Land Reforms and Urban Land Ceilings.

An Act to this effect i.e. Replacing the Board of Revenue by Commissioners has been passed-vide Act 8 of 1977.

Secretariat Economic Services (a) Planning Board-(i) State

Planning Board and Planning and Development

Committees for the three Regions.

The provision under this head includes the Pay and allowances of Officers, Establishment and Contingencies under the scheme of strengthening of the Planning Machinery as well as towards the payment of Travel Expenses to the Members of the three Regional Planning and Development Committees and the State Planning Board

The Six Point Formula, among other things, lays emphasis on the accelerated development of the backward areas in the State and Planned development of the State Capital, with specific resources earmarked for this purpose and envisages the constitution of a State Planning Board and the Regional Committees for different backward areas of the State as the appropriate instrument to achieve this objective. The State Govt. constituted on 1-1-1974, State Planning Board and Regional Planning and Development Committees for Coastal Andhra, Rayalaseema and Telangana areas, associating the representatives of the backward areas in the State Legislature and certain experts from each of the three regions. In the first instance, the identification of backward areas with taluk as a unit was taken up by these committees and in all 162 out of the 196 taluks in the State were declared as backward for the purpose of utilisation of funds under the Six Point Formula.

The Government of India have allocated a sum of Rs. 90 crores for the purpose during the Fifth Plan period and indicated that an amount of Rs. 18 crores will be available every year. This is in addition to the assistance for development of State Capital. The Government of India have also indicated that the special allocation made for the development of backward areas should be distributed in the regions of Telangana, Rayalaseema, and Coastal Andhra in the ratio of 5:3:2. They have also stipulated that these amounts should be spent on productive schemes like agriculture, and allied programmes including forestry, animal husbandry, dairying, fisheries, minor irrigation, rural electrification and industries, including small scale industries and take up such of the schemes, which will be completed during the Fifth Plan period.

The state Government have decided to earmark 25% of the amount thus made available, in each of the three regions for development of large and medium scale industries and provision of higher education facilities. The balance 75% of the outlay in each of the regions is allocated among the districts on the basis of the total population inhabited in the identified backward taluks.

The strengthening of the Planning Machinery would primarily involve the building up of the Technical Expertise in providing Perspective Plans, Project Formulation, Project Evaluation, estimation of Man-Power and Employment, Monitoring the Plan progress and preparation of regional Plans.

It is proposed to have in this state Planning Board, two wings, a Board Wing and a secretariat Wing. The Planning Board will have 5 divisions, viz., (1) Perspective Planning and Economic Analysis Divisions (2) Project Evaluation Division; (3) Project Formulation and Monitoring Division (4) Manpower and Employment Division; and 5) Regional and District Planning Division.

RESEARCH SCHEMES;

With a view to place research efforts in the Universities on behalf of the Government on a continuing basis and to create focal points through which expertise available in the Universities could be drawn, the Govt. have been considering since some time past the establishment of Technical Cells in Andhra, Sri Venkateswra and Osmania Universities. The Government consider that creation of such infrastructure for research is essential and that the provisions allotted for research schemes in the state Budget could be utilised through the medium of the Universities. Accordingly, a beginning was made in 1976-77, with the establishment of a Technical cell in each of the three Universities in the state and the Cells are proposed to be continued during 1977-78. Provisions has also been made in the Budget for 1977-78 towards purchase of essential equipment computer time and books and Journals connected with the subject of Economic Development as part of the scheme strengthening of Planning Machinery in the state.

J. VENGAL RAO
Chief Minister

NOTE ON DEMAND NO. II

Other General Economic Services

It is my privilege to move the Budget Demand of Rs.13,14 96,000/- for the year 1977-1978 under Other General Economic Services comprising of the following:—

I Major Head-304 Other General Economic Services

05 Land Ceilings.

20 Regulation of Other Business Undertakings.

25 Economic Advice and Statistics.

35 Regulation of Weights and Measures.

11 Major Head-504 Capital Outlay On Other General

Economic Services

11. 10 Compensation to Land Holder on
Abolition of Zamindari System.

Major Head-304 Other General Economic Services

05 Land Ceilings :

In keeping with the intent and spirit of the Constitution and for giving effect to the policy of the State towards securing equitable distribution of agrarian wealth, the Andhra Pradesh Land Reforms (Ceiling on Agricultural Holdings) Act, 1973 was passed and has been brought into force with effect from 1st January 1975. For implementation of the Act, a special machinery consisting of 86 Tribunals with sufficient ministerial staff has been set up. 4.42 lakhs declarations have been received under the Act. The verification of all these declarations has been completed by the end of June, 1976. Upto end of June, 1977 the Tribunals have disposed of 4.26 lakhs cases of which about 53 thousands are cases of surplus land. An extent of 13.53 lakhs acres of land has been declared as surplus. An extent of 2.28 lakhs acres of land has actually been taken over after observing the required formalities, out of which an extent of 1.29 lakh acres has been distributed to weaker sections of the people.

To hear and dispose of the appeals against the orders of the Land Reforms Tribunals, 11 Appellate Tribunals have been constituted previously with a Judicial officer of the rank of a District Judge as Chairman and a Revenue Officer of the rank of special Grade Deputy Collector as Member. Upto 30-6-1977, 30,260 appeals have been filed—1,839 by Government and 28,421 by parties—covering an area of 8.33 lakh acres. Of these, 3,903 appeals have been disposed of. In view of the heavy pendency of appeals in some of the Appellate Tribunals and with a view to expedite the disposal of appeals, 10 more Appellate Tribunals (i.e. one Appellate Tribunal for each district) have been constituted with effect from 15-7-1977.

In the implementation of the Principal Act, it is found that it resulted in certain hardship to Muslims and Christians, since those communities do not have the system of joint families and even major sons in those communities do not have a share in the ancestral property during the life time of the father unlike in the case of Joint Hindu families. To remove this hardship and equalise the incidence of the Ceiling Law on all communities irrespective of their personal laws, the Act has been got amended recently. The Act as amended, is now under implementation.

Urban Land Ceiling Act, 1976

The Urban Land (Ceiling and Regulation) Act, 1976 (Central Act 33 of 1976) came into force on 17-2-1976 imposing ceiling on holding of urban vacant land in the following five urban agglomerations in the State as follows:

1. Hyderabad	..	1000 Sq. Metres
2. Visakahapatnam	:	1500 Sq. Metres
3. Vijayawada	:	1500 Sq. Metres
4. Guntur	:	2000 Sq. Metres
5. Warangal	:	2000 Sq. Metres

Every person who held vacant land in excess of the Ceiling limit on or after 17-2-76 and before the commencement of the Act and every person holding vacant land in excess of the ceiling limit on such commencement is required to file a statement in the prescribed form before the concerned competent authority. The period allowed for this purpose has expired on 16-9-1976. Government have appointed Special Officers who have been notified as Competent Authorities for all the five urban agglomerations. Necessary staff has also been sanctioned for the five agglomerations and the staff is now continuing. The Commissioner, Land Reforms and Urban Land Ceilings has been authorised to supervise and co-ordinate the work of the Competent Authorities. The Government have constituted the Urban Land Tribunal consisting of the Commissioner, Urban Land Ceilings under section 12 of the Act. The Commissioner, Urban Land Ceilings has been appointed as the Appellate Authority under section 33 of the Act in respect of Hyderabad, Visakahapatnam and Vijayawada Urban Agglomerations and the Collectors of Guntur and Warangal Districts have been appointed as Appellate Authorities in respect of Guntur and Warangal Urban Agglomerations. Appointing the Commissioner, Urban Land Ceilings as the Appellate Authority in respect of Guntur and Warangal Urban Agglomerations also has been taken up with Government of India.

Printed copies of all the forms prescribed under the rules have been supplied to all the competent Authorities for convenience of the public.

Number of statements under section 6(1) of the Act received and verified as on 15-6-1977 is follows :-

Urban Agglomeration	No. received	No. Verified
1. Hyderabad	14302	4184
2. Visakahapatnam	6578	792
3. Vijayawada	2453	823
4. Guntur	1777	240
5. Warangal	4336	591

A judgment of the High Court of Andhra Pradesh delivered on 3-12-1976 in W.P. No. 1634/76 etc., declared that the Central Act, 33/76 will not be applicable to this State. The Government of India have however, obtained interim orders from the Supreme Court staying the operation of the Andhra Pradesh High Court's Judgement on the 16th December, 1976 in C.M.P.No. 11390 of 1976. The hearing of the case in Supreme Court is likely to be taken up shortly.

Verification of the statements filed by the surplus land holders under section 6(1) of the Act is in progress.

20 Regulation of Other Business Undertakings Andhra Pradesh Non-Trading Companies Act

The Andhra Pradesh Non-Trading Companies Act 2 of 1962 provides for the incorporation, regulation and winding up the Non-Trading Companies, the objects of which are confined to the State of Andhra Pradesh. An association is formed as a limited company :-

- (a) for promoting, Commerce, Art, religion, charity or any other useful object: and
- (b) which intends to apply its profit if any, or other income for promoting its objects and prohibit the payment of any dividend to its members can be incorporated under the Act. All the provisions of the Companies Act 1956 will mutatis mutandis apply to the companies incorporated under the Act.

The Inspector General of Registration and Stamps has been appointed as the Registrar of non-Trading Companies, Andhra Pradesh, Hyderabad. The Assistant Inspector General, Registration and Stamps (II) assists the Registrar of Non-Trading Companies in the discharge of his duties under the Andhra Pradesh Non-Trading Companies Act 1962.

The main functions of Registrar of Non-Trading Companies are to forward and to recommend to Government all the applications received from the Associations under section 25 of the Companies Act 1956 for the grant of licences. After the receipt of the Licences, the Association will apply for their registration. Subsequent to the registration of Companies they have to file several returns by special resolutions, allotment of shares and periodical returns such as Annual returns and balance sheets with particulars of Directors etc. The Registrar of Non-Trading Companies has to watch filing of the returns.

The expenditure under this head for the year 1976-77 was Rs. 54,277/- which is only towards salaries of establishment. The income derived upto the end of March, 1977 is Rs. 15,000/- approximately.

Partnership Act

The Indian partnership Act (Act 9 of 1932) is a Central Act and it extends to whole of India, except Jammu and Kashmir. The Act provides for the registration of firms and for filling the notices intimating the changes in the Constitution of the firms. The Inspector General of Registration is the ex-office Registrar of Firms and he continues to exercise the power of Registrar of Firms in accordance with the powers delegated in G.O. Ms. No. 551 Industries and Commerce Department, Dt. 14-4-1969. The Registrar of Firms receives applications filled by the registering public and registers the firms as per the provision of section 58 of the Act, 1932. He also receives 10-50 a.m notices filed under section 60,61,62,63 (1) (2) of the Act and takes them on record, if they are found in order. The Assistant Inspector General of Stamps will assist the Registrar of Firms. The proposals for enhancing the fees levied under the Act under various items is under consideration of Government. The total revenue derived for the year 1976-77 is Rs. 32,984/- approximately and the expenditure for the administration of the Act during 1976-77 is Rs. 68,350/-.

Andhra Pradesh Chit funds Act 1971 :

The Andhra Pradesh Chit Funds Act, 1971 (Act 9 of 1971) and the Andhra Pradesh Chit Funds Rules 1971 came into force with effect from 1-7-1971. The Andhra Pradesh Chit Funds Act, 1971 was enacted in order to have proper control by the Government over the transactions of the Chit Funds, to regulate the business thereof, to secure observance on the part of the promoters of the Chit Funds, the terms and conditions subject to which the Chit Fund subscriptions are collected by them and to provide adequate safeguards in respect of the amounts invested.

Government have appointed the Sub-Registrars, the District Registrars in the Registration and Stamps Department and the Inspector General (Registration and Stamps) and Ex-Officio Registrars of Chits, Inspecting Officers of Chits and Director of Chits respectively.

The collections during the year 1976-77 were Rs. 1,66,211-00 and the expenditure was Rs. 1,59,743-52. During the period under report 3,406 byelaws were registered, 28,903 Chit agreements were filed and 99,000 other statutory documents and returns were accepted from the foremen of chits in the State. In 6 cases winding up pro-

ceedings were launched by the subscribers 13 prosecutions were initiated against various chit companies for violation of the provisions of the Andhra Pradesh Chit Funds Act, 1971.

25 Economic Advice and Statistics

In order to meet the requirements of Planning, several steps have been taken both by the Government of India as well as the States to strengthen the Statistical machinery at various levels and to diversify their activities to provide basic statistics required for planning and policy purposes.

In our State, the Bureau of Economics and Statistics, which is a Centralised Statistical Organisation of the State Government is engaged in the collection, compilation and analysis of basic data relating to different sectors of the economy like agriculture, industries, labour prices etc. To fall in line with the strengthening of the statistical machinery all over the Country, the Bureau in our State had also been strengthened under the Plans. A well-knit organisation has been built up in the State with the Progress Assistant at the Block level, Taluk Statistical Assistant at the taluk level, District Statistical Agency at the District level for collection and ensuring timely flow of reliable data from the field to the headquarters. The District Officer of the Bureau in the rank of Assistant Director Functions as Personal Assistant to the Collector and as such is in a position to utilise the revenue agency engaged in the collection of basic data relating to agriculture etc.

The Bureau of Economics and Statistics collects data on land use, area production and productivity of principal crops, irrigated area by sources, daily and monthly rainfall data, Socio Economic conditions of rural and urban households, retail prices of a large number of Agricultural and non-agricultural commodities from the principal markets and district head-quarters towns and constructs consumer price index numbers. It conducts in each season objective crop estimation surveys for providing estimates of yields per hectare of principal crops. It collects monthly production data from all large and medium industrial units, and conducts a Distributive Trade Survey once a year. It also processes and publishes a variety of other statistics collected from various administrative departments. It compiles estimates of State Income annually with a view to provide an indicator of the over-all performance of the economy.

Some of the important surveys conducted by the Bureau of Economics and Statistics are set forth here under:—

(1) Socio-Economic Survey: The Survey is intended to collect data on socio-economic conditions of the rural and urban households in collaboration with the National Sample Survey Organisation of the Government of India. This is mainly designed to collect information on different aspects of the State National Economy and till up the

gaps in data for estimation of the State/National Income. At present the 31st round of National Sample Survey is in progress and the Bureau will be participating in the 32nd round of the National Sample Survey during 1977-78.

(2) Crop Estimation Surveys: The production estimates in respect of important food and non-food crops such as Rice, Jowar, Bajra, Maize, Ragi, Redgram, Oilseeds, Cotton, Sugarcane, Tobacco etc., are prepared on the basis of crop cutting experiments conducted on scientific lines. During the year 1977-78, it is proposed to conduct a total of about 10,000 experiments on food crops and about 5,000 experiments on non-food crops during Kharif and Rabi seasons.

(3) Timely Reportion of Agricultural Statistics;— Under this centrally sponsored scheme, 20 percent of the villages in the State are selected every year and a special drive is launched to upto date the basic village records of the selected villages and data on area of important crops, irrigation and area under High Yielding Varieties are collected and estimates released with reduced timelag.

(4) Census of State Public Sector Employees; The Census of State Public Sector Employees has been conducted with 1st June, 1976 as the reference date and information relating to educational, qualifications, native district, whether the employee belongs to Schedule Caste Schedule Tribes, Backward Classes, Physically Handicapped, Ex-Service men, the post held by the employee, basic pay and total emoluments etc., in respect of each employee in the State Public Sector was collected. This information is necessary both for manpower planning as well as for taking policy decisions. It is proposed to conduct this census once in five years. The data already collected is now being processed.

(5) Sample Agricultural Census: Information on the size of holdings, tenure, irrigation, land utilisation, cropping pattern etc., has been collected on a census basis under the World Agricultural Census with 1970-71 as the reference period and the data thrown up by this census was already released. The Government of India decided to conduct a sample agricultural census once in five years in order to obtain the latest information on the land holdings. For this purpose, 20 percent of the villages are

selected for the collection of information relating to operational holdings by retabulating the information from the basic village records. In addition to the data on holdings, it is also proposed to collect information on inputs, livestock agricultural implements etc., in respect of holdings of different size groups. The year 1976-77 has been chosen as the reference period for the sample agricultural census.

(6) Livestock Census: The 12th Quinquennial Livestock Census with 15-4-77 as the reference period has been taken up by the Bureau and information relating to the livestock, agricultural implements, fishing equipments etc., would be collected in respect of all the rural and urban areas of the State.

(7) **Economic Censns and Surveys:** Under this Central Sector Scheme, a census of all non-agricultural establishments in the un-organised sector of the economy covering Industries, Trade, Transport, Construction Services etc., Would be undertaken and information on the nature of industry, type of products, employment would be collected. This census would be followed by survey of selected sectors covering one or two sectors at a time for the collection of detailed information relating to capital structure, input, output, employment, value added etc. After the completion of pilot enquiry now in progress in Warangal District, the Census and surveys would be taken up in all the districts of the State during 1977-78.

35 Regulation of Weights and Measures

The Weights and Measures Department mostly deals with the enforcement of the Weights and Measures Act and Rules framed thereunder. The title of the Andhra Pradesh Weights and Measures (Enforcement) Act and Rules, 1958 itself denotes that the activities of the Department are mostly regulatory in nature. The main objective is to ensure that the consumers are not duped and their interests are protected.

Because of the vigilance of the departmental officials, the trading community has become careful and the consumer's interest are properly safeguarded. Increase in the realisation of the stamping fees and the compounding fees, bears testimony to this fact. Apart from booking cases for use of unstamped weights and measures, fraudulent use of scales etc., a regular campaign has been launched against the petrol pump dealers, Khandasari Sugar Factories, Milk vendors, hawkers, Kirana merchants, rice mills, cloth merchants and super bazars with a view to put an end to the prevalent malpractices like under weighment and use of illegal measures etc.

Under the provisions of para 8 of the packaged Commodities Regulation) order 1975, officers of the rank of the Assistant Controller of weight and Measures and above in the State have been authorised to enforce the provisions of the order. The officers have been authorised to carry out checks of packages and also vested with power to enter the premises of the manufacturer or packer, as the case may be.

During the year 1976-76 a vigorous drive was launched by the Weights and Measures Department to enforce the Andhra Pradesh weights and Measures (Enforcement) Act and a large number of cases were booked which had considerable impact on the trading community. The followres speak for the performance of the Department.

Year	Stamping fees	Compounding fees	No. of offences detected.
1973-74	Rs. 21,16,151.26	Rs. 4,42,875.00	6,674
1974-75	Rs. 20,65,188.83	Rs. 7,91,918.00	9,711
1975-76	Rs. 23,11,705.91	Rs. 13,68,350.00	18,160

In order to strengthen the Department and for the effective implementation of the Andhra Pradesh Weights and Measures (Enforcement) Act 1958 and the Packaged Commodities (Regulation) order 1975, an additional staff under the first phase comprising of 5 posts of Assistant Controllers, 22 posts of Inspectors with the respective ancilliary staff was sanctioned during the financial year 1976-77. Greater Vigilance is being exercised by the Department to detect the fraudulent methods of Weighments and Measurements. Frequent raids are being arranged on the shops located in Harijan Wadas, and in areas where there is concentration of weaker section of the society so that the poorer sections of the society derive full protection from exploitation by the traders. A comprehensive legislation to replace the present Act with a Bill on the lines suggested by a Committee appointed by Government of India is under active consideration of the State Government. The object of the Bill is not only to plug the loop holes in the present Act but also to cover wider range of activities in the field of Weights and Measures.

II MAJOR HEAD-504 CAPITAL OUTLAY ON OTHER GENERAL ECONOMIC SERVICES

M. H. 10 COMPENSATION TO LAND HOLDERS ON ABOLITION OF ZAMINDARI SYSTEM

Out of 11,150 Estates 33 Estates have yet to be notified and taken over under the provisions of Andhra Pradesh Estates (Abolition and Conversion into Ryotwari) Act. Some of these Estates could not be taken over due to the stay orders of the Courts, in other cases tenure of these villages is under examination at various levels.

Final compensation has yet to be determined in respect of 54 Estates. The proposals are under examination and as and when the proposals are finalised the Financial Compensation has to be deposited in respect of these Estate.

Compensation in respect of some Muttas Abolished under the Andhra Pradesh Muttadari (Abolition and Conversion into (Ryotwari) Regulation 2/69 is yet to be determined.

J. Vengala Rao,

Chief Minister.

Note on the Department of
Information and Public Relations
Demand for the year 1977-78

The Budget demand of the Department of information and Public Relations forms part of Demand XXIV. The details of the Budget Demand have already been circulated to the Honourable Members along with my Budget speech. This note embodies a review of the activities of the Department of Information and Public Relations during 1976-77.

A Parliamentary democracy like ours becomes meaningful and fruitful only when public opinion is assertive as well as articulate through legitimate channels of expression. To mould gradually such an assertive and articulate body of public opinion, the mass communication media like the press, the Radio, the film, TV play undoubtedly an important role. following certain well recognised norms. It is against this wider background that the Department of Information and Public Relations utilising these media acts as the public relations agency of the Government and endeavours to maintain almos, a continuous liaison with the people. The approach of the Department to this task can be said to be two dimensional. On the one hand, the Department endeavours to disseminate through the mass media the policies and programmes of the Government to win for them better understanding and wider appreciation. On the other, the Department conveys to the Government the reactions of the people to its policies as reflected, for example, in the press only to make the administration increasingly responsive to public opinion.

Liaison with the Press :

The Press continues to be one of the most effective media of mass communication. As such, the Department endeavours to exploit this medium with a view to securing wider publicity to the nation-building activities of the State Government as well as its policies and programmes. To achieve this, the Department issues press releases, press notes, etc., daily, in addition to topical feature articles on special occasions like the Independence Day, Republic Day and Andhra Pradesh Formation Day. During 1976-77, the Department issued as many as 4,563 press releases, 93 feature articles and 33 District newsletters. The field officers of the Department namely the District Public Relations Officers and the Taluk Public Relations Officers enjoy the facility for press bearing authority which enables them to send news despatches to head quarters promptly, thus ensuring better coverage for district news.

The Department during the period under review continued to subscribe to the Samachar, ANS, INFA, the Deccan news Service, the Foreign News and Features and the Bharat News Service. The Department and Vijayawada—one of the leading newspaper publishing centres in the State— were continued to be linked by the teleprinter service, not to mention the Telex Service at the disposal of the Department at Hyderabad.

With a view to making the administration aware of and more responsive to public opinion. clippings from newspapers and periodicals were continued to be supplied to the Ministers and the Secretaries to the Government. In addition a Weekly Summary of Press Reactions containing a gist of more important editorials, etc., that may be of interest to the State Government was compiled for official use.

The Department as part of its normal activities sponsors, in a phased manner, conducted tours for pressmen to offer them an opportunity for an on-the-spot study of developmental activities from the point of view of adequate coverage. During the year under review, inter district tours were arranged and accordingly the journalists from East Godavari district were taken to Visakhapatnam district, West Godavari district journalists to Khammam, Guntur district journalists to Nellore district, Prakasam district journalists to Chittoor district, Cuddapha district journalists to Srisailem, Nizamabad district journalists to Visakhapatnam district, Mahaboobnagar district journalists to Kurnool district, Nalgonda district journalists to Krishna district and Srikakulam district journalists to East Godavari district. As a result of this, developmental activities in the districts received wide publicity in the press. In March 1977, a party of press correspondents in the twin cities of Hyderabad and Secunderabad was taken to Palem and nearby villages in Mahaboobnagar district to study developmental activities in the area.

The Department during 1976-77 supplied 14,039 photographs to newspapers and periodicals, VIPs and Government departments. The numbers of functions covered stood at 1,651 and the blocks supplied at 632. About 27 photo albums were presented to the visiting VIPs.

Publications

Like the Spoken Word, the Print Word is an equally influential medium of communication in Public Relations, exercising considerable impact on the educated segment of our Society. With a view to exploiting this medium, the Department publishes the monthly journal "Andhra Pradesh" in four languages namely Telugu, English, Hindi and Urdu. The journal highlights the State's

developmental activities and to enhance its readership appeal popular features like poems, short stories, novels, humour skits etc., are also published in the journal. When the State celebrated the 20th anniversary of its formation in No. 1976, the Department brought out a bumper number of the 'Andhra Pradesh' Journal, in addition to special brochures on the activities of various departments. During the period under review, as many as 66 publications were brought by the Department. A supplement on Andhra Pradesh was sponsored in the March, 1977 issue of the popular magazine Reader's Digest.

Film Industry :

The medium of Film is easily the most popular medium of mass communication in India. In a country like ours where the percentage of literacy is not high, this medium provides a ready alternative to other media in reaching a wider circle of audience thus ensuring fuller participation of the masses in the affairs of the nation. Here, we should not also lose sight of the fact that the medium of Film is primarily a medium of entertainment forming part and parcel of our community life today.

It is against this wider background Andhra Pradesh attaches considerable importance to the rapid development of film industry in the State. The following activities designed to give a fillip to its growth were continued during the period under review,

(a) State Awards

Under the scheme of State Awards for best Telugu films, the selection of best films produced in the year 1975 was done by a committee constituted by the Government under the Chairmanship of Dr. P. Jaganmohan Reddy. The following were the award Winning films.

1975 Award Winning Films

Best Film : 'Jeevan Jyothi'

Second Best Film : 'Muthyala Muggu'

Third Best Film : 'Swargam Narakam'

Best Story of the Film : "Jeevan Jyothi"

Second Best story of the film : 'Mavoori Ganga'

The awards, it may be added, were presented at a function held at Vijayawada on January 9, 1977, presided over by the then Governor, Sri R.D. Bhandare.

During the period under review, subsidies to the tune of Rs. 17.75 lakhs were paid to as many as 19 feature films. With a view to taking quick decisions that in turn help easy payment of subsidies, the state Government have reconstituted the special committee under the chairmanship of Dr. B. Gopala Reddy in July, 1976.

(c) Scholarships :

During the year, scholarships have been awarded to three students of Andhra Pradesh studying at the Film and Television Institute of India, Poona at the rate of Rs. 1500 per year. In addition, scholarships have also been awarded to six students studying at the Institute of Film Acting sponsored by the South Indian Film Chamber of Commerce, Madras at the rate of Rs. 85 per month for 1976-77 and to one student of the Institute of Film Technology, Madras for the same period. It may be added that scholarships were renewed in the case of six students studying in the second year course in the Institute of Film Acting, Madras during the academic year 1976-77.

(d) Shooting Permits;

Shooting permits were issued to forty-one film producers during the period under review in respect of shooting films on outdoor locations in the State.

(e) State Film Development Corporation:

The Andhra Pradesh State Film Development Corporation which came into being in 1975 has been straining every nerve to give a fillip to the development of our film industry by embarking on many worthwhile schemes. The scheme relating to the construction of cinema halls in rural and semi-urban areas had made commendable progress. So far loans were sanctioned in respect of 67 applications against a total number of 118 applications received. The total loan amount sanctioned so far stood at Rs. 1,51,31,000. Eleven theatres have commenced show business.

in respect of loans for the construction of studios the Corporation has so far sanctioned loans to the following studios:

Name of the Studio.	Amount sanctioned.	Amount disbursed.
	Rs.	Rs.
M/s. Annapurna Enterprises	24,70,000	24,70,000
M/s. Ramakrishna Cine Studios	25,00,000	8,04,750

(1)	(2)	(3)
M/s. Bhagyanagar Studios	21 02,000	10,15,037
M/s. Southern Movietone Ltd.	13,20,000	1,54,163
M/s. Sri Sarathi Studios	3,85,000	3,85,000
Total:	87,77,000	55,28,950

12-50 p m.

The Corporation has been giving good attention to the production and distribution of documentaries also. A documentary entitled 'Ide Manakatha' was produced and released in Nov. 1976. Production of another documentary entitled 'Kothavelugu' is completed. Preliminary steps have been initiated in respect of production of 12 more documentaries on places of tourist interest, handloom industry, temples, fairs and festivals. Salarjung Museum etc. As many as 15 documentaries at a cost of Rs. 3,05,570 have been purchased and supplied to the Department of Information and Public Relations for state wide exhibition through 16 mm. field units.

The State Government, it will be recalled have approved a scheme for the construction of auditoriums in district headquarters and other important towns in the State. Proposals have since been received for the construction of auditoriums at Chittoor, Cuddapah, Proddutur, Nellore, Rajahmundry, Vijayanagaram and Nizamabad. Work has been commenced in case of Chittoor and an amount of Rs. 1.00 lakh has already been released towards the Corporation's share.

The Corporation has decided to finance the production of four children's films during 1977. The Corporation has also decided to constitute an advisory committee under the Chairmanship of Sri B. N. Reddy for this purpose. The Corporation will meet the entire expenditure on the production of Children's films including the co-producers' remuneration. An amount of Rs. 50,000, it may be added, was sanctioned by the Corporation for the supply of Children's films to the Jawahar Bal Bhavan, Hyderabad. Orders have already been placed for the supply of 15 children's films in this connection.

Community Listening.

There are 19,478 Community Radio Sets working in the State as on April 1, 1977. Of these, eight are D.B. valve type sets which are under conversion, 8976 are transistor sets and 10,494 are operated on

mains supply. Out of 15,979 Panchayats in Andhra Pradesh 14,695 Panchayats are provided with at least one community radio set. 4,003 sets are working in the hamlets, Harijanawadrs etc. in the above Panchayats. 780 sets are working in other places like ails, schools, labour welfare centres etc. Out of 1,500 new transistor sets procured for installation, 1,063 sets were already installed and the rest under installation. 1,800 D.B. value type sets were already converted to mains operation or transistorisation, due to stoppage of manufacture of special type D.B. packs suitable for the community Radio sets. During 1976-77, 592 sets were converted either to transistor operation or main operation out of 600 D.B. value type sets. The balance of 8 D.B. (V) type sets are under conversion. Thus, after the completion of this conversion work, there will not be any D.B. value type C.R. sets under maintenance. The Department also arranges public address installation for the State functions, conferences of the State Government and other important functions.

TELEVISION

Consequent on the conclusion of the one year Satellite instructional Television Experiment (SITE) programme by August 1, 1976, the 400 T.V. sets installed under this scheme were withdrawn by the SITE authorities from the villages. Therefore, the Government of India has been requested to hand over the T.V. sets to this Department after suitable modifications so that they could be installed in the villages which come under the service area of T.V. Mother Station. In a recent communication from the Directorate General, Doordarshan, New Delhi, it was stated that the Government of India have agreed to install 430 T.V. sets within the service area of T.V. Mother Station at Hyderabad. They have also asked the Department to survey and identify suitable villages within the service area. Action has been initiated to identify suitable villages for the location of T.V. sets. In order to take up the maintenance work of T.V., two batches of technical personnel of this Department underwent training.

FIELD PUBLICITY

With a view to popularising the programmes and policies of the administration among the unlettered in the remote and far-flung areas of Andhra Pradesh a scheme to utilise fully and effectively the traditional media of communication peculiar to the genius of the Telugu was launched by the Department during 1976-77. An amount of Rs. 4 lakhs was provided for the implementation of the scheme and the folk arts like Harikatha, Burrakatha, Tholubommallata etc. were pressed into service. The response, it may be added, was quite encouraging as also the impact.

To intensify field publicity activities of the Department, an amount of Rs. 6,00,000 was spent during the year under review for providing our field officers with additional audio-visual equipments mostly consisting of projectors, P.A. equipments, tape recorders, loud speakers etc.

ADVERTISEMENT:

The issuance of classified advertisements of various departments of the State Government was continued to be centralised in the Department. During 1976-77, 1,919 classified advertisements were issued, the number of insertions being 4,664. Display advertisements were issued to periodicals during the period under review. The latter, it may be added, centre on our nation-building activities in the more important sectors like Agriculture, Industry, Education, Power, Irrigation, and Social Services.

INFORMATION CENTRES

During the year under review, the Information Centres at New Delhi, Vijayawada and Hyderabad continued their regular activities. The New Delhi Information Centre circulated among the Members of Parliament, 55 Departmental notes relating to various proposals of the State Government pending with the Union Government. The Centre continued its normal activities like the issue of Press releases, convening of Press conferences and organization of social and cultural programmes on special occasions. Fifteen literary and cultural meetings were organised during 1976-77.

The Information Centre at Vijayawada a key newspaper publishing centre in Andhra Pradesh continued to play an effective role in Press liaison work. On an average, nearly 300 persons visited the Centre daily during the year under review. The number of press releases issued by the Centre increased to 2,700 in 1976-77, as against 2,000 during the preceding year.

In addition to its normal activities, the State Information Centre at Hyderabad observed in a befitting manner the birth days of Rabindranath Tagore, Tanguturi Prakasam, Gurazada Apparao, the Human Rights Day UN Day. On an average, 300 persons visited the Centre daily. In addition to subscribing to nearly 250 newspapers and periodicals in Telugu, English, Urdu and Hindi languages, the Centre brought out regularly informative folders for free distribution. Film shows were also arranged at the Centre twice a week.

P. RANGA REDDY,

Minister for Finance and Information
and Public Relations,